

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΒ΄

Παρασκευή 15 Ιανουαρίου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 15 Ιανουαρίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.42΄ συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 14/1/2021 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΞΑ΄ συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 14 Ιανουαρίου 2021, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Έγκριση σχεδίων συμβάσεων στον τομέα της άμυνας».)

Εισερχόμεθα στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση, κατόπιν αιτήματος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο την ενημέρωση του Σώματος για την κυβερνητική πολιτική σχετικά με τη διαχείριση της πανδημίας.

Συνεδριάζουμε σήμερα, μετά από σχετικό αίτημα του κυρίου Πρωθυπουργού που απεστάλη την Παρασκευή 8 Ιανουαρίου 2021 και γνωστοποιήθηκε στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως αυθημερόν, όπως ορίζει το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 142Α, η ανακοίνωση γίνεται αυτοπροσώπως από τον Πρωθυπουργό και η διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα λεπτά στην πρωτολογία, πέντε στη δευτερολογία και πέντε στην τριτολογία. Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να αναπτύξουν αυτοπροσώπως τις απόψεις τους για το περιεχόμενο της ανακοινώσεως για πέντε λεπτά για τον καθένα στην πρωτολογία και εν συνεχεία για τρία λεπτά στη δευτερολογία. Ο Πρωθυπουργός, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 142Α, κλείνει τη συζήτηση μιλώντας τελευταίος.

Ωστόσο, για την καλύτερη οργάνωση της συζητήσεως, προτείνω, σύμφωνα με την από 12 Ιανουαρίου 2021 ομόφωνη απόφαση της Διασκέψεως

των Προέδρων, οι χρόνοι ομιλίας του Πρωθυπουργού και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως να τριπλασιαστούν με την απαιτούμενη ανοχή.

Συνεπώς, οι χρόνοι ομιλίας διαμορφώνονται ως εξής: ο Πρωθυπουργός θα έχει για την πρωτολογία του τριάντα λεπτά, για τη δευτερολογία του δεκαπέντε λεπτά και για την τριτολογία του, επίσης, δεκαπέντε λεπτά. Και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως δεκαπέντε λεπτά για την πρωτολογία τους και εννιά για τη δευτερολογία τους.

Με δεδομένο ότι οι προβλεπόμενοι χρόνοι έχουν αυξηθεί και με δεδομένο ότι θα υπάρξει και σε αυτό μία ανοχή, παρακαλώ για την κατά το δυνατόν τήρηση αυτού του χρονικού ορίου.

Είμαστε εντάξει με αυτόν τον τρόπο συζητήσεως;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Η πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Συνεπώς, καλείται στο Βήμα ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν, καλή χρονιά, με υγεία σε εσάς και τις οικογένειές σας.

Η πρώτη μου παρουσία στο Κοινοβούλιο για το 2021 δεν θα μπορούσε παρά να έχει στο επίκεντρό της την πανδημία, όχι μόνο γιατί έχει ξεκινήσει ήδη η επιχείρηση «Ελευθερία» για τον μαζικό εμβολιασμό του ελληνικού πληθυσμού, για την οποία θα έχω την ευκαιρία να σας ενημερώσω κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης πολύ πιο αναλυτικά, αλλά και γιατί θεωρώ ότι αυτή η συζήτηση είναι ταυτόχρονα μία ευκαιρία στην αρχή του χρόνου να δοθούν έγκυρες απαντήσεις σε απορίες που δικαιολογημένα απασχολούν τους πολίτες.

Είναι, επίσης, μία ευκαιρία να διαλυθούν μύθοι που, συνειδητά ή όχι, μερικές φορές διακινούνται και να περιγραφεί με τη γλώσσα της αλήθειας η κατάσταση η οποία επικρατεί σήμερα, μαζί με το σχέδιο το οποίο θα μας οδηγήσει με ασφάλεια στο αύριο.

Ξεκινώ, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παραθέτοντας μια σειρά από στοιχεία για το πού βρισκόμαστε σήμερα σε σχέση με τη διαχείριση της πανδημίας.

Θα ήθελα να τονίσω ακόμα μία φορά στην αρχή της συζήτησης ότι μπορούμε να διαφωνούμε σ' αυτή την Αίθουσα σε επίπεδο πολιτικών

προτάσεων και, προφανώς, τα κόμματα της Αντιπολίτευσης έχουν κάθε δικαίωμα να ασκούν τεκμηριωμένη κριτική στην Κυβέρνηση. Δεν γίνεται, όμως, να διαφωνούμε για τα δεδομένα και την πραγματική εικόνα η οποία επικρατεί σήμερα στη χώρα μας και για το τι έχει συμβεί διαχρονικά αυτούς τους δέκα μήνες, από τις αρχές Μαρτίου 2020, όταν πρωτοεμφανίστηκε στη χώρα μας το πρώτο κρούσμα του covid-19.

Πού βρισκόμαστε, λοιπόν, σήμερα; Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ECDC -γνωρίζετε ότι αυτοί οι χάρτες δημοσιοποιούνται κάθε εβδομάδα- σήμερα, αυτήν την τελευταία εβδομάδα, την πενητηκοστή τρίτη εβδομάδα που ο ECDC καταγράφει τον σχετικό χάρτη, όπως βλέπετε, όλη η Ευρώπη είναι κόκκινη και οι μόνες δύο χώρες οι οποίες είναι κίτρινες και έχουν και ορισμένες περιφέρειες που είναι πράσινες είναι η Ελλάδα και η Φινλανδία. Αυτή, λοιπόν, είναι η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στη χώρα μας. Καταθέτω τον σχετικό χάρτη στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όπως είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε πολλές φορές σε αυτήν την Αίθουσα, τον Νοέμβριο βρεθήκαμε αντιμέτωποι με το δεύτερο κύμα της

πανδημίας, ένα κύμα το οποίο αποτυπώθηκε σε μία ταχύτατη αύξηση των νοσηλευομένων συμπολιτών μας στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, αλλά και σε μία πολύ απότομη αύξηση του αριθμού των διασωληνωμένων.

Αυτή εδώ πέρα είναι η γραφική απεικόνιση της πορείας της επιδημίας σε επίπεδο νοσηλευομένων.

Βλέπετε ότι η απότομη αύξηση στις νοσηλείες, η οποία ήταν αυτή που συμπαρέσυρε νομοτελειακά και την αύξηση του αριθμού των θανάτων στη χώρα μας, ξεκίνησε περίπου στις αρχές Νοεμβρίου. Υπήρξε δραματική. Έφτασε στον μέγιστο αριθμό νοσηλείων κοντά στις τεσσαρισήμισι χιλιάδες στις αρχές Δεκεμβρίου. Και στη συνέχεια έχει ξεκινήσει μία αποκλιμάκωση αρκετά γρήγορη, έτσι ώστε σήμερα στη χώρα μας να νοσηλεύουμε χίλιους εξακόσιους ενενήντα συμπολίτες μας με covid στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Αντίστοιχη είναι και η πορεία των διασωληνωμένων. Βλέπουμε πάλι την γρήγορη αύξηση στις αρχές Νοεμβρίου, τον μέγιστο αριθμό ο οποίος ξεπέρασε τους εξακόσιους διασωληνωμένους -για covid μιλάμε πάντα- στις αρχές Δεκεμβρίου και μία αποκλιμάκωση όχι τόσο γρήγορη όσο η μείωση των νοσηλείων στα νοσοκομεία μας. Σήμερα έχουμε τριακόσιους είκοσι οκτώ συμπολίτες μας οι οποίοι είναι διασωληνωμένοι.

Στην πιο μακάβρια στατιστική, αυτή των συμπολιτών μας οι οποίοι έχουν χάσει τη ζωή τους από τον covid-19, η χώρα μας με βάση τα στοιχεία τα χθεσινά, αθροιστικά, αν δούμε από την αφετηρία της πανδημίας, βρίσκεται στην 21η θέση - από το τέλος εννοώ- και καλύτερη χώρα είναι η Φινλανδία. Είμαστε η πέμπτη καλύτερη ή λιγότερο κακή χώρα στο επίπεδο των θανάτων με πεντακόσιους δέκα οκτώ συμπολίτες μας ανά ένα εκατομμύριο πληθυσμού. Αυτό είναι το μέτρο το οποίο χρησιμοποιείται σε αυτήν την μακάβρια στατιστική.

Απλά, επειδή έχουμε ακούσει πολλά και για τον αριθμό των θανάτων στη χώρα μας, ας έχουμε μία αίσθηση σε αυτήν την Αίθουσα ότι και σε αυτό το επίπεδο τα έχουμε καταφέρει σχετικά καλύτερα από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Μάλιστα, ειδικά χθες η Ελλάδα ήταν η χώρα με τους λιγότερους θανάτους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και ευχόμαστε ειλικρινά αυτή η τάση να είναι μια τάση η οποία θα συνεχιστεί.

Καταθέτω για τα Πρακτικά τους σχετικούς πίνακες.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω να επαναλάβω ότι αυτή η επιτυχημένη αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας οφείλεται πρώτα και πάνω απ' όλα στις εκπληκτικές προσπάθειες των υγειονομικών, γιατρών, νοσηλευτών, εργαζόμενων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, οι οποίοι, ειδικά κατά τη διάρκεια του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου σε περιοχές οι οποίες επιβαρύνθηκαν ιδιαίτερα από τον covid, υπερέβαλαν τους εαυτούς τους και αντιμετώπισαν μία κρίση πρωτοφανή με επαγγελματισμό, με αφοσίωση και με ανθρωπιά.

Αυτή η αποκλιμάκωση, όμως, στην πορεία της επιδημίας οφείλεται και στο γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των ημερών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, με πολύ λίγες εξαιρέσεις, η ελληνική κοινωνία έδειξε πειθαρχία και συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις των ειδικών. Εάν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχε συμβεί κάτι δραματικό τις ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, όπου είναι λογικό να υπήρχε μία φυσική χαλάρωση και η ανάγκη να έρθουμε σε επαφή στενότερη με τους ανθρώπους τους οποίους αγαπάμε, αυτό θα είχε ήδη φανεί στα επιδημιολογικά δεδομένα.

Ευτυχώς, φαίνεται ότι ξεπεράσαμε τον σκόπελο των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς χωρίς ιδιαίτερες αναταράξεις και πιστεύω ότι σε αυτό βοήθησε και η πολιτική απόφαση -διότι πολιτική απόφαση ήταν- της Κυβέρνησης για τις δύο πρώτες εβδομάδες του Ιανουαρίου να επανέλθουμε σε όλη τη χώρα σε ένα αυστηρότερο καθεστώς lockdown από αυτό το οποίο είχαν

εισηγηθεί οι ειδικοί λοιμωξιολόγοι, έτσι ώστε να μπορέσουμε να απορροφήσουμε τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις από την αυξημένη κοινωνική επαφή που νομοτελειακά είχαμε τις ημέρες των Χριστουγέννων.

Αυτά, λοιπόν, είναι τα στατιστικά στοιχεία ως προς την πορεία της επιδημίας σήμερα.

Θέλω να τονίσω για ακόμη μία φορά, ότι αυτή η θετική πορεία -αυτά είναι και τα στοιχεία τα οποία παρουσιάζονται αυτή την ώρα στην Επιτροπή των Λοιμωξιολόγων- δεν δικαιολογούν κανέναν -επαναλαμβάνω, κανέναν!- απολύτως εφησυχασμό. Έχουμε δει και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες τα πήγαιναν καλά σε άλλες περιόδους αυτής της επιδημίας, πολύ γρήγορη αύξηση των κρουσμάτων από τη στιγμή που υπήρξε μία χαλάρωση, που, όπως απεδείχθη εκ των υστέρων σε αυτές τις χώρες, προφανώς ήταν πιο επιθετική από αυτό το οποίο θα μπορούσαν να ανεχθούν οι χώρες αυτές.

Κατά συνέπεια, τα επόμενα βήματα στην αντιμετώπιση της πανδημίας είναι προδιαγεγραμμένα: Η διατήρηση των μέτρων προστασίας, η σταδιακή και προσεκτική επανεκκίνηση της οικονομίας -θα επανέλθω στο ζήτημα αυτό- ακολουθώντας πάντα τις υποδείξεις των ειδικών και, βέβαια, οι στοχευμένοι περιορισμοί στις εστίες έξαρσης του ιού και η αύξηση, φυσικά, του εμβολιασμού, διότι καθώς θα προχωράει ο εμβολιασμός, τόσο θα υποχωρεί ο κορωνοϊός.

Θα ήθελα, λοιπόν, σήμερα να απαντήσω σε κάποια ερωτήματα, τα οποία έχουν τεθεί και από την Αντιπολίτευση, αλλά τα οποία μας θέτουν συχνά και οι πολίτες, επιχειρώντας να κάνουμε και μία συνολική ανασκόπηση της πορείας μας αυτούς τους δέκα μήνες, αλλά και να προδιαγράψουμε τα βήματά μας για το αμέσως επόμενο διάστημα.

Το πρώτο εύλογο ερώτημα είναι αν υπήρχε άλλος δρόμος και μήπως αυτή η τακτική, την οποία έχουμε ακολουθήσει, υποδηλώνει -όπως μας κατηγορεί η Αντιπολίτευση- έλλειψη σχεδίου και παθητική παρακολούθηση της πανδημίας.

Απαντώ: Κάθε άλλο. Αν κάτι έχουμε μάθει από τον COVID-19, είναι ότι συνδέεται με το κύριο χαρακτηριστικό της ανθρώπινης συμπεριφοράς που δεν είναι άλλο από την επικοινωνία. Έχουμε, επίσης, μάθει, ότι εκδηλώνεται κάθε φορά με διαφορετική ένταση, σε διαφορετικούς τόπους, με διαφορετική ταχύτητα, διαφορετικά φορτία. Τώρα, παραδείγματος χάριν, υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της βρετανικής μετάλλαξης του ιού, μία μετάλλαξη η οποία δεν καθιστά τον ιό πιο επικίνδυνο γι' αυτούς οι οποίοι θα αρρωστήσουν, αλλά σίγουρα τον καθιστά πιο μεταδοτικό.

Αυτά, λοιπόν, είναι τα συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα, τα οποία πρέπει κάθε κυβέρνηση -όχι μόνο η ελληνική- να αντιμετωπίσει.

Εάν έπρεπε να κάνω μία αναλογία, είναι σαν να οδηγεί κανείς σε έναν άγνωστο δρόμο το βράδυ, σε έναν δρόμο με πολλές στροφές, με πολλές παγίδες. Σε έναν τέτοιο δρόμο άλλοτε πατάς γκάζι, άλλοτε πατάς φρένο, συχνά αλλάζεις ταχύτητες και όταν πρέπει, στρίβεις το τιμόνι. Και νομίζω ότι θα ήταν ολέθριο σε τέτοιες συνθήκες να μένεις εγκλωβισμένος σε μία μόνο πορεία, ακολουθώντας την ίδια ταχύτητα.

Την ίδια ακριβώς στρατηγική, της συνεχούς προσαρμογής σε μεταβαλλόμενα δεδομένα, έχουν ακολουθήσει, με περισσότερη ή λιγότερη επιτυχία, όλες οι ευρωπαϊκές χώρες.

Γι' αυτό και έχουμε προχωρήσει σε μία ακόμα πιο θεσμοθετημένη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε επίπεδο Υγειονομικής Επιτροπής, η οποία θα συνεδριάζει τακτικά κάθε Πέμπτη ή Παρασκευή, όπου θα τίθενται στη διάθεσή της ακριβώς τα ίδια δεδομένα με τρόπο απολύτως συγκρίσιμο εβδομάδα - εβδομάδα. Η Επιτροπή θα παίρνει τις αποφάσεις της, θα εισηγείται στην Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση θα ανακοινώνει τις αποφάσεις της σε εβδομαδιαία βάση κάθε Παρασκευή απόγευμα.

Θέλω να τονίσω εδώ ότι εκτάκτως η Πολιτική Προστασία διατηρεί πάντα τη δυνατότητα, εάν δει σε τοπικό -το τονίζω, σε τοπικό- επίπεδο κάποια ανησυχητική έξαρση της πανδημίας, να επιβάλει γρήγορα τοπικά περιοριστικά μέτρα. Και θέλω να θυμίσω ότι αυτή τη δυνατότητα την έχουμε πια σε ακόμα

μεγαλύτερο βαθμό, διότι έχουμε αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των τεστ που κάνουμε και έχουμε πολύ καλύτερη δυνατότητα να εντοπίζουμε γρήγορα τοπικές επιδημίες, κάνοντας τη σωστή ιχνηλασία.

Και επειδή τώρα ο απόλυτος αριθμός των κρουσμάτων έχει πέσει σε σχέση με τον μέγιστο του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου, δίνουμε πάλι τη δυνατότητα στην Πολιτική Προστασία να μπορεί ακόμα πιο στοχευμένα, ακόμα πιο αποτελεσματικά, ακόμα πιο γρήγορα να κάνει τις ιχνηλασίες και να περιορίζει, να στεγανοποιεί τους κύκλους των κρουσμάτων πριν αυτοί ξεφύγουν από τον τοπικό έλεγχο. Αυτός είναι και ο λόγος που πάρθηκαν γρήγορα αποφάσεις σε τοπικό επίπεδο, αποφάσεις οι οποίες καταλαβαίνω ότι μερικές φορές μπορούν να προκαλούν μία σχετική δυσφορία, παίρνονται όμως πάντα λαμβάνοντας υπόψη μία σειρά από δείκτες, παίρνονται σε συνεννόηση μεταξύ της Πολιτικής Προστασίας και των ειδικών επιδημιολόγων. Φυσικά μερικές φορές δεν είναι εύκολο να εξηγήσει κανείς σε συμπολίτες μας γιατί ένας φαινομενικά μικρός αριθμός κρουσμάτων μπορεί να οδηγήσει σε ένα τοπικό lockdown, υπάρχει πάντα όμως μία λογική πίσω από τη λήψη αυτών των αποφάσεων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αν αυτός είναι ο μόνος δρόμος τον οποίο μπορούμε να ακολουθήσουμε, τότε μπορεί να προκύψει εύλογα μια δεύτερη απορία: Τον ακολουθούμε όπως πρέπει; Έχουμε κάνει άραγε όλα αυτά τα

οποία μας αναλογούν; Ακούω συχνά -και φαντάζομαι ότι θα επαναληφθεί και σήμερα- μία κριτική ότι η Κυβέρνηση έχει αφήσει ανοχύρωτο το Εθνικό Σύστημα Υγείας, ότι κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού δεν κάναμε ό,τι έπρεπε για να το ενισχύσουμε γνωρίζοντας ότι θα έρθει δεύτερο κύμα και ότι εν πάση περιπτώσει εμείς οι ανάληγοι νεοφιλελεύθεροι δεν ενδιαφερόμαστε για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και περίπου -έχει εννοηθεί κι αυτό- συνειδητά το αφήνουμε να εξασθενίζει προς όφελος ιδιωτικών συμφερόντων.

Κοιτάξτε, θέλω να θυμίσω, ειδικά στην Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι όταν αναλάβαμε τη διακυβέρνηση του τόπου παραλάβαμε πεντακόσια πενήντα επτά κρεβάτια μονάδων εντατικής θεραπείας. Θέλω, επίσης, να θυμίσω στην Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι κάθε χειμώνα -αυτό δεν αφορά μόνο την τετραετία από το 2015 έως το 2019, ήταν και παλαιότερο φαινόμενο- όταν είχαμε την εποχική γρίπη είχαμε αναμονές στις εντατικές μας, που συχνά έφταναν και τις τριάντα μέρες. Υπάρχουν εξάλλου οι σχετικές καταγγελίες των υγειονομικών συνδικαλιστικών οργανώσεων που τις έχω καταθέσει σε προηγούμενη συζήτηση στα Πρακτικά της Βουλής. Σήμερα έχουμε στη διάθεσή μας χίλιες διακόσιες ενενήντα πέντε μονάδες εντατικής θεραπείας και εκτιμούμε ότι μέσα στους επόμενους δύο μήνες θα προστεθούν τουλάχιστον ακόμα εκατόν πενήντα στο πλαίσιο της υλοποίησης της δωρεάς του «Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος», το οποίο εξοπλίζει πολλά περιφερειακά νοσοκομεία με

μονάδες εντατικής θεραπείας. Σήμερα έχουμε τετρακόσια είκοσι τέσσερα κενά κρεβάτια σε μονάδες εντατικής θεραπείας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, έχουμε δηλαδή την ασφάλεια να μπορούμε να συζητήσουμε μία περαιτέρω χαλάρωση των περιορισμών και μία επαναφορά στην κανονικότητα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, γιατί ακριβώς έχει επιτευχθεί ο βασικός στόχος τον οποίο είχαμε θέσει μαζί με τον Υπουργό Υγείας, να μπορούμε να συζητάμε χαλάρωση των μέτρων μόνο από τη στιγμή που θα έχει μειωθεί σημαντικά η πίεση στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την πορεία των νοσηλειών, τα κρεβάτια εντατικής θεραπείας και υπόλοιπους χρήσιμους δείκτες σχετικά με την πορεία της επιδημίας.

Θέλω να επισημάνω ειδικά έναν, ο οποίος έχει ξεχωριστή σημασία. Αυτός είναι ο δείκτης θετικότητας, το ποσοστό, δηλαδή, των θετικών τεστ επί του συνόλου των τεστ που γίνονται. Σήμερα είναι πια κάτω του 3%. Είναι ένας δείκτης ο οποίος ευτυχώς τις τελευταίες δέκα μέρες βαίνει μειούμενος και θέλουμε να τον βλέπουμε μειούμενο.

Και φυσικά καθώς αυξάνουμε κάθε ημέρα και τα τεστ τα οποία κάνουμε, έχουμε και περισσότερες δυνατότητες να κάνουμε αυτό το οποίο οι επιδημιολόγοι ζητάνε πάντα και δεν είναι άλλο από τυχαίες δειγματοληψίες έτσι ώστε να μπορούμε να γνωρίζουμε σε τυχαία δείγματα πληθυσμού εάν υπάρχει κάποια διασπορά του ιού την οποία ακόμα δεν την έχουμε εντοπίσει.

Και θέλω να θυμίσω ότι είναι διαθέσιμη η εφαρμογή της πλατφόρμας testing.gov.gr σε όποιον συμπολίτη μας θέλει δωρεάν –το τονίζω, δωρεάν- να κάνει rapid τεστ σε παραπάνω από τριακόσια σημεία. Δεν έχει παρά να εγγραφεί και θα ειδοποιηθεί. Τυχαία θέλουμε να κάνουμε δώδεκα χιλιάδες τέτοια τεστ την ημέρα.

Και θα ζητούσα, επειδή δεν είναι δυστυχώς -και θέλω να το τονίσω αυτό- η ανταπόκριση των πολιτών η αναμενόμενη σε αυτά τα τυχαία τεστ, και τη στήριξη της Αντιπολίτευσης, η οποία συχνά μας κατηγορεί ότι δεν κάνουμε αρκετά τεστ, πλην όμως θα της ζητούσα να βοηθήσει και να ενθαρρύνει τους συμπολίτες μας αφού υπάρχει η δυνατότητα να γραφτούν στην πλατφόρμα έτσι ώστε να έχουμε όσο το δυνατόν περισσότερα δεδομένα με την απαραίτητη γεωγραφική διασπορά.

Για τα ζητήματα τώρα του συστήματος υγείας έχουμε μιλήσει πολλές φορές για το πόσοι νέοι οι ιατροί -παραπάνω από επτά χιλιάδες- έχουν προστεθεί, για το πώς θα ενισχυθεί το σύστημα υγείας με χίλιους τετρακόσιους είκοσι ακόμα ιατρούς και δύο χιλιάδες διακόσιους πενήντα νοσηλευτές με ειδική έμφαση στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, για τις παρεμβάσεις που έχουν γίνει στον ιατρικό εξοπλισμό, για το απόθεμα το οποίο υπάρχει σήμερα και για τη διαρκή ανανέωση των μέσων ατομικής προστασίας και φυσικά για το σύνολο

του Προϋπολογισμού του 2021 για την υγεία που είναι 4,3 δισεκατομμύρια, το μεγαλύτερο κονδύλι της τελευταίας πενταετίας.

Ναι, θα σχολίαζε κάποιος, αλλά την ίδια ώρα που γίνονται όλα αυτά η οικονομία δοκιμάζεται και βέβαια θα είμαι ο πρώτος που το γνωρίζει. Έχουμε πει από την πρώτη στιγμή ότι αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα είναι η δημόσια υγεία. Αλλά για να μπορούμε να τη χρηματοδοτούμε απαιτείται και μία υγιής οικονομία.

Από την πρώτη στιγμή είπαμε και το κάναμε πράξη ότι δεν θα μείνει κανείς απροστάτευτος από αυτήν την πρωτοφανή περιπέτεια που ταλανίζει ολόκληρο τον κόσμο. Διαθέσαμε 24 δισεκατομμύρια ευρώ εντός του προηγούμενου έτους, σχεδόν 15% του Εθνικού μας Προϊόντος, και δεν θα επαναλάβω ότι ακόμα και τώρα το κράτος αποζημιώνει όλους όσοι αναγκαστικά βρίσκονται σε αναστολή εργασίας, καλύπτοντας και τις εργοδοτικές τους εισφορές. Δεν θα ξαναπώ ότι σχεδόν επτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις ωφελήθηκαν από τη γρήγορη χρηματοδότηση της επιστρεπτέας προκαταβολής.

Θα πω, όμως, κάτι το οποίο έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Σε αυτό το ασταθές 2020 δεν είδαμε ευτυχώς καμία επιβάρυνση στο συνολικό ισοζύγιο της απασχόλησης. Και αυτό το σχετικό δελτίο του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο δίνει συνολικά τα στοιχεία για την απασχόληση το 2020, όπου μάλιστα

εμφανίζεται θετικό ισοζύγιο, είναι ίσως η καλύτερη απόδειξη ότι η πολιτική αυτής της Κυβέρνησης, η οποία έδωσε πάνω και πέρα από οποιαδήποτε άλλη πολιτική προτεραιότητα στην προστασία των θέσεων απασχόλησης, είναι μια πολιτική η οποία μέχρι σήμερα φαίνεται τουλάχιστον να αποδίδει.

Καταθέτω το σχετικό δελτίο στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και βέβαια δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι από την 1/1/2021 το εισόδημα πολλών νοικοκυριών θα αρχίσει να αυξάνεται καθώς θα ωφεληθούν από την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης, από τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών και βέβαια όλες οι επιχειρήσεις ή οι συμπολίτες μας που πλήττονται από την πανδημία ωφελούνται από τη μετάθεση ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών και από την αναστολή καταβολής δόσεων στα δάνειά τους.

Μια ερώτηση η οποία γίνεται συχνά και αποτελεί και αντικείμενο κριτικής της Αντιπολίτευσης είναι σε ποιον βαθμό και αν η Κυβέρνηση ακολουθεί πάντα πιστά τις οδηγίες των ειδικών, διότι αλήθεια είναι ότι ακούγονται πολλές διαφορετικές φωνές. Η απάντηση είναι καταφατική.

Σε κάθε περίπτωση ακολουθήσαμε τις υποδείξεις των ειδικών, της επιστημονικής επιτροπής, της επιδημιολογικής επιτροπής κατά γράμμα. Μία φορά, όπως είπα, πήραμε πιο αυστηρά μέτρα από αυτά τα οποία μας εισηγήθηκαν οι ειδικοί κι αυτό αφορά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου.

Μπορεί να σχολιάσατε ότι κάποια στιγμή απευθύνθηκα στον καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα με το μικρό του όνομα, αλλά ποτέ δεν ακούστηκε ότι τον αγνόησα ή ότι δεν αναζήτησα τη συμβουλή του και τη συμβουλή των ειδικών οι οποίοι έχουν τόσα συνεισφέρει στην υποστήριξη των δημόσιων πολιτικών μας.

Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η επιστημονική επιτροπή ξεπερνά τους τριάντα ειδικούς διαφόρων τομέων. Όλοι έχουν τις ιδιαίτερες απόψεις τους. Δεν συμφωνούν πάντα όλοι με όλους. Είναι άνθρωποι οι οποίοι αρθρώνουν δημόσιο λόγο, οι πιο πολλοί από αυτούς. Είναι άνθρωποι, όμως, επίσης, οι οποίοι δεσμεύονται από τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών που γίνονται εντός της επιτροπής.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, για ακόμα μια φορά ότι η τελική εισήγηση της επιτροπής, η οποία αποτυπώνει, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ομοφωνία, τις πλειοψηφίες που διαμορφώνονται εντός της επιτροπής, έχει ληφθεί πάντα υπ' όψιν από την Κυβέρνηση. Και το λέω αυτό, για να σταματήσει έστω και τώρα αυτή η παραφιλολογία, η οποία προσβάλλει -πιστεύω- συνολικά το επιστημονικό μας δυναμικό. Χάρη στην προσφορά αυτών των ανθρώπων

έχουμε πετύχει τα αποτελέσματα που έχουμε πετύχει στην αντιμετώπιση της πανδημίας.

Και θέλω να θυμίσω ότι σε αντίθεση με άλλες χώρες -Ηνωμένες Πολιτείες, Βραζιλία, Ισπανία- ουδέποτε υπήρξε οποιαδήποτε σύγκρουση μεταξύ πολιτικής ηγεσίας και επιστημόνων. Σε άλλες χώρες έχουμε αρκετά παραδείγματα επιστημόνων οι οποίοι αποπέμφθησαν από τη θέση την οποία είχαν λάβει, επειδή για κάποιο λόγο δεν συμφώνησαν με κυβερνητικές επιλογές. Αυτό προφανώς και δεν έγινε στην πατρίδα μας και δεν πρόκειται να γίνει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μαζί με το 2021 ανέτειλε και η ελπίδα. Και η ελπίδα φυσικά δεν είναι άλλη από το εμβόλιο το οποίο θα βάλει και οριστικό τέλος στον εφιάλτη του κορωνοϊού φέρνοντας όλα όσα συμπυκνώνει ο τίτλος της εκστρατείας που βρίσκεται σε εξέλιξη, την «Ελευθερία», και οδηγώντας σε αυτό που δηλώνει το σύνθημά της: να κερδίσουμε και πάλι πίσω τις ζωές μας.

Θα το πετύχουμε; Θα απαντήσω: Ναι, είναι στο χέρι μας. Η χώρα μας μέσω της αναλογικής προαγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει σήμερα εξασφαλίσει ποσότητες για 15.300.000 εμβολιασμούς. Και σπεύδω να προλάβω τοποθετήσεις των Αρχηγών των υπολοίπων κομμάτων. Εάν είστε διατεθειμένοι να ασκήσετε κριτική για το ζήτημα αυτό, θα πρέπει πρώτα να απαντήσετε αν καλώς κάναμε και ενταχθήκαμε στο ευρωπαϊκό πλαίσιο -το

έκαναν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες- και αν καλώς εξαντλήσαμε μέχρι αυτού του σημείου τη δυνατότητά μας να αγοράσουμε το διπλάσιο -το τονίζω- αριθμό εμβολίων από ό,τι δυνητικά θα χρειαστούμε ως χώρα.

Εκτιμούμε ότι, αν καταφέρουμε να εμβολιάσουμε 8 εκατομμύρια συμπολίτες μας, θα μας περισσέψουν πάλι -και το ίδιο θα συμβεί σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες- παραπάνω από επτά εκατομμύρια εμβόλια. Άρα, προκαταλαμβάνω την κριτική σας. Να μας πείτε: Έπρεπε να αγοράσουμε λιγότερα; Θα θέλατε να είχαμε αγοράσει περισσότερα; Θα έπρεπε ενδεχομένως να διαπραγματευτούμε διμερώς με άλλες χώρες, όταν αυτό απαγορεύεται ρητά από τη συμφωνία που έχουμε υπογράψει με την Ευρωπαϊκή Ένωση; Κάναμε ακριβώς το ίδιο το οποίο έκαναν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες.

Μπορεί να ασκηθεί κάποια κριτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε έναν βαθμό ενδεχομένως δικαιολογημένη, διότι πράγματι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ενέκρινε την ταχύτητα που ενέκριναν κράτη, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες ή η Μεγάλη Βρετανία τα πρώτα εμβόλια, αλλά ας αναλογιστεί κανείς και την άλλη όψη του νομίσματος.

Τι θα είχε συμβεί εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έκανε αυτήν την επιλογή; Οι μικρότερες χώρες θα ήταν σε καλύτερη ή σε χειρότερη μοίρα, εάν κάθε χώρα

διαπραγματευόταν ξεχωριστά με τις μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες τις ποσότητες που αυτή επιθυμούσε; Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η ευρωπαϊκή απάντηση μέσω των οργανωμένων προαγορών εμβολίων, παρά τις όποιες καθυστερήσεις, παρά τις όποιες δυσκολίες, αποτέλεσε ένα έμπρακτο παράδειγμα ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και πρέπει να χαιρετιστεί. Δεν έγιναν διακρίσεις ανάμεσα σε χώρες. Η κλείδα κατανομής αφορά αποκλειστικά τον πληθυσμό. Δεν έγιναν διακρίσεις ανάμεσα στις χώρες του Βορρά, του Νότου, πλούσιες ή φτωχές. Όλες οι χώρες παίρνουν τον ίδιο αριθμό εμβολίων και τα παίρνουν, επίσης, με την ίδια σειρά.

Θέλω να τονίσω ότι από τον Απρίλιο και μετά, όταν με το καλό θα έχουν εγκριθεί και άλλα εμβόλια, εκτιμώ ότι στη χώρα μας θα έχουμε περισσότερα εμβόλια απ' όσα χρειαζόμαστε για να καλύψουμε τη ζήτηση της στιγμής. Τώρα είμαστε στο ανάποδο στάδιο. Τώρα έχουμε λιγότερα εμβόλια από αυτά τα οποία θα χρειαζόμασταν δυνητικά σήμερα. Το ίδιο ισχύει προφανώς για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το ίδιο ισχύει για άλλες χώρες του κόσμου, διότι είναι δεδομένη η παραγωγική δυνατότητα των εργοστασίων. Κατά συνέπεια, πρέπει να είμαστε πολύ αυστηροί στην προτεραιοποίηση και στη διαδικασία των εμβολιασμών.

Πρέπει να σας πω ότι ο τρόπος με τον οποίο επιλέξαμε να κινηθούμε είναι τελείως καινοτόμος. Επιλέξαμε μια αμιγώς ηλεκτρονική διαδικασία που

καταργεί τη γραφειοκρατία, μια διαδικασία με την οποία για πρώτη φορά το κράτος το ίδιο πηγαίνει στον πολίτη και όχι το αντίστροφο. Τον προσεγγίζει με βάση την ηλικία του ή την κατάσταση της υγείας, προτείνοντας ημερομηνία εμβολιασμού. Ο πολίτης δέχεται την πρόταση ή αλλάζει το ραντεβού. Όλα αυτά γίνονται ψηφιακά. Γίνονται χωρίς καμία ταλαιπωρία. Γίνονται με απόλυτη διαφάνεια, για όποιον επιθυμεί να έχει εικόνα για την πορεία του εμβολιασμού στη χώρα μας.

Ήδη ολοκληρώνουμε τη θωράκιση των υγειονομικών στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα και θα ξεκινήσει σε λίγες μέρες η διαδικασία εμβολιασμού πρώτα για τους πολίτες άνω των ογδόντα πέντε ετών και αμέσως μετά και πολύ σύντομα πιστεύουμε ότι θα μπορούμε να ανοίξουμε την πλατφόρμα και για τους πολίτες άνω των ογδόντα, δηλαδή στις ηλικίες μεταξύ ογδόντα και ογδόντα τεσσάρων ετών.

Νομίζω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι συνολικά η ελληνική κοινωνία αποδέχθηκε θετικά αυτήν την πρωτοβουλία. Είναι πάρα πολλά τα μηνύματα από συμπολίτες μας που μοιράζονται μαζί μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ιστορίες για τους γονείς τους ή τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους που έχουν πάρει το μήνυμα του εμβολιασμού. Είναι μια διαδικασία η οποία μέχρι στιγμής τρέχει όπως ακριβώς την έχουμε δρομολογήσει και η οποία -θέλω να

το τονίσω αυτό- κάθε μέρα υπόκειται στη βάσανο της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Τα στατιστικά δεδομένα του εμβολιασμού είναι διαθέσιμα σε καθημερινή βάση. Αυτά είναι τα χθεσινά δεδομένα τα οποία υπάρχουν στη σχετική πλατφόρμα. Εβδομήντα ένα χιλιάδες συμπολίτες μας έχουν ήδη εμβολιασθεί.

Καταθέτω στα Πρακτικά στο σχετικό γράφημα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και βέβαια μέχρι σήμερα έχουμε κλείσει ήδη εκατόν είκοσι δύο χιλιάδες ηλεκτρονικά ραντεβού. Αυτά είναι τα χθεσινά στοιχεία από το Παρατηρητήριο των εμβολιασμών και η Ελλάδα είναι περίπου στον ευρωπαϊκό μέσο όρο σχετικά με την ταχύτητα των εμβολιασμών, η οποία -θέλω να το τονίσω για ακόμα μία φορά- είναι απολύτως εξαρτημένη από τα εμβόλια τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας.

Θέλουμε να δρομολογούμε την ταχύτητα του εμβολιασμού ανάλογα με τα διαθέσιμα εμβόλια. Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι όλα τα εμβόλια δεν έχουν την ίδια διαδικασία εμβολιασμού, λαμβάνοντας υπ' όψιν το γεγονός ότι η

εφοδιαστική αλυσίδα από εμβόλιο σε εμβόλιο είναι διαφορετική, είναι μια άσκηση η οποία είναι εξαιρετικά σύνθετη, αλλά μέχρι στιγμής είμαι πολύ ικανοποιημένος από τον τρόπο με τον οποίο η ελληνική διοίκηση και η διυπουργική επιτροπή, η οποία έχει αναλάβει αυτήν τη διαδικασία, δρομολογεί αυτό το εξαιρετικά σύνθετο και πολύπλοκο εγχείρημα.

Και βέβαια, μία ακόμα ελληνική καινοτομία είναι και το ψηφιακό πιστοποιητικό που λαμβάνει ο κάθε εμβολιαζόμενος. Αυτό είναι κάτι, το οποίο ήδη πρότεινα στην Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την κυρία Von der Leyen, να πάρει κοινοτικό χαρακτήρα, να εξελιχθεί σε μία γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ των Ευρωπαίων, υπερβαίνοντας με αυτόν τον τρόπο περιορισμούς στις μετακινήσεις. Είναι κάτι, το οποίο, όπως καταλαβαίνετε, είναι εξαιρετικά σημαντικό και για την πατρίδα μας ενόψει της καλοκαιρινής περιόδου. Έχουμε κάθε λόγο να είμαστε στην πρώτη γραμμή των χωρών που θα αγωνίζονται, ώστε οι μεταφορές, οι μετακινήσεις των Ευρωπαίων πολιτών να γίνονται όσο το δυνατόν πιο απρόσκοπτα. Και πιστεύουμε ότι αυτό το πιστοποιητικό εμβολιασμού πρέπει να αποκτήσει έναν ευρωπαϊκό χαρακτήρα, έτσι ώστε να μπορούμε οι ευρωπαϊκές χώρες να μοιραζόμαστε χωρίς διακρίσεις αυτήν την πληροφορία με τον ίδιο τρόπο.

Δεν μπορώ πάντως να μην σχολιάσω κι ένα έκτο αίολο επιχείρημα, το οποίο ακούστηκε από τα χείλη του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Λέει: «Γιατί δεν παίρνετε τις πατέντες των εμβολίων, ώστε να παράγονται εδώ από ελληνικές εταιρείες;».

Πάλι καλά, που δεν μας ζητήσατε να κρατικοποιηθεί η «Pfizer» και η «AstraZeneca» μ' έναν νόμο και μ' ένα άρθρο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτά είναι αστεία επιχειρήματα. Είναι αστεία πυροτεχνήματα. Η ανορθολογικότητά τους καταδείχθηκε αμέσως από τις ίδιες τις φαρμακοβιομηχανίες. Είτε δηλώνουν σοβαρή άγνοια για τα ισχύοντα στο διεθνές ερευνητικό και επιχειρηματικό περιβάλλον είτε κάτι άλλο, μία ανεξήγητη αφέλεια, μία διάθεση παραπληροφόρησης της κοινής γνώμης. Είναι, όμως, επιβεβλημένο, σε αυτές τις κρίσιμες στιγμές, ο πολίτης πάνω από όλα να έχει υπεύθυνη ενημέρωση, να μην την έχει μόνο από την Κυβέρνηση, αλλά να την έχει και από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Διότι φαίνεται ότι κάποιοι μετά τα «λεφτόδεντρα» ανακάλυψαν και τα «εμβολιόδεντρα».

Υπάρχουν πάντως και κάποιες εύλογες ανησυχίες, για το πώς θα υλοποιηθεί, όπως σας είπα, ένα τόσο δύσκολο και περίπλοκο εγχείρημα στην Ελλάδα, πώς θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, τα οποία αναπόφευκτα θα προκύπτουν. Θέλω, όμως, να ξαναπώ ότι αυτό το εγχείρημα του μαζικού εμβολιασμού είναι πρωτόγνωρο όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά για ολόκληρη

την ανθρωπότητα. Οι τελευταίοι μαζικοί εμβολιασμοί χρονολογούνται από τις δεκαετίες του '60 και του '70. Τότε μάλιστα, ήταν και γεωγραφικά εντοπισμένοι.

Σήμερα, καλούμαστε εντός ενός σχετικά σύντομου χρονικού διαστήματος, όσο το δυνατό πιο σύντομα και λαμβάνοντας πάντα υπόψη την κύρια παράμετρο, που είναι η διαθεσιμότητα των εμβολίων, να βουλιάξουμε όσο το δυνατό περισσότερους συμπολίτες μας.

Η επιχείρηση αυτή, όπως σας είπα, έχει πολλά επίπεδα, την ενημέρωση του πληθυσμού, την οργάνωση της μεταφοράς, της φύλαξης, της διανομής των εμβολίων, την εκπαίδευση των υγειονομικών, τον συντονισμό και την Ευρώπη, την ηλεκτρονική φυσική ειδοποίηση των πολιτών, όπως είπα, χωρίς γραφειοκρατία σε κάθε σημείο της πατρίδας μας, είτε μιλάμε για την Αθήνα είτε μιλάμε για το πιο απομακρυσμένο νησί.

Είναι δεδομένο ότι θα υπάρχουν και αστοχίες και δυσκολίες. Το θέμα είναι να εντοπίζονται γρήγορα και να λύνονται. Και αυτό συμβαίνει μέχρι στιγμής εδώ, όταν σε κράτη με πολύ ισχυρή διοίκηση, όπως τη Βρετανία και τη Γαλλία, εμβόλια πετιούνται, εμβόλια λείπουν και μεγάλες δυσκολίες παρατηρούνται στην τροφοδοσία των εμβολιαστικών κέντρων.

Μέχρι στιγμής, όπως σας είπα, στην πατρίδα μας τα προβλήματα προσαρμογής μέχρι σήμερα είναι σχετικά μικρά. Όλα βαίνουν σύμφωνα με τον

σχεδιασμό, όπως είπα, πρώτα οι υγειονομικοί και οι υπερήλικες, ύστερα οι ευπαθείς ομάδες και σταδιακά όλες οι άλλες κατηγορίες.

Θέλω να επαναλάβω ακόμα μία φορά ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό από όλα τα κόμματα, όχι μόνο από την Κυβέρνηση, να εκπέμπεται το μήνυμα ότι τα εμβόλια είναι και ασφαλή και αποτελεσματικά.

Είναι ασφαλή, διότι γνωρίζουμε πια ότι εκατομμύρια πολίτες σε όλο τον κόσμο έχουν εμβολιαστεί χωρίς παρενέργειες. Είναι και αποτελεσματικά, το γνωρίζουμε και αυτό ήδη. Όχι μόνο το γνωρίζουμε από τις κλινικές μελέτες που ήταν απαραίτητες για να εγκριθούν τα εμβόλια. Το γνωρίζουμε και από τις πρώτες μελέτες, οι οποίες ήδη γίνονται στο Ισραήλ, τη χώρα που έχει καταφέρει να κινηθεί με τη μεγαλύτερη ταχύτητα στον εμβολιασμό, όπου φαίνεται ότι και αυτό το ποσοστό των Ισραηλινών που έχει εμβολιαστεί, έχει συμβάλει σημαντικά στον περιορισμό της επιδημίας.

Και βέβαια, όπως σας είπα, η δυνατότητα του καθημερινού εμβολιασμού θα αυξάνεται στη χώρα μας ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των εμβολίων. Εντός του επόμενου μήνα θα τεθούν σε λειτουργία και στην πατρίδα μας τέσσερα μεγάλα εμβολιαστικά κέντρα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Μόνο αυτά τα τέσσερα εμβολιαστικά κέντρα θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν είκοσι χιλιάδες

εμβολιασμούς ημερησίως. Σε αυτούς φυσικά θα προσθέσετε όλους τους εμβολιασμούς, οι οποίοι γίνονται στις υπόλοιπες εμβολιαστικές γραμμές.

Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2021 εκτιμούμε ότι θα φτάσουν στη χώρα μας 4.600.000 δόσεις εμβολίων. Είναι, λοιπόν, εφικτό μέχρι τα τέλη Μαρτίου να εμβολιάσουμε κοντά στα δύο εκατομμύρια συμπολίτες μας και αυτός είναι ο στόχος μας.

Κατά συνέπεια, ο εθνικός στόχος είναι στις αρχές του καλοκαιριού ο πληθυσμός μας να είναι ασφαλής. Είναι ένας στόχος εφικτός και το εθνικό επιχειρησιακό σχέδιο των εμβολιασμών είναι εδώ και είναι στη διάθεση όλων. Επειδή έχω ακούσει κατηγορίας –και από την κ. Γεννηματά- ότι δήθεν η Κυβέρνηση δεν έχει σχέδιο, βεβαίως και έχει σχέδιο. Μπορεί να διαφωνείτε με το σχέδιό μας, αλλά δεν μπορείτε να λέτε ότι δεν έχουμε σχέδιο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά σχετικό έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το επόμενο ερώτημα το οποίο προφανώς προκύπτει είναι αν όλα αυτά προέκυψαν τυχαία, αν η άμυνα στον covid και η στήριξη της οικονομίας ήταν ενέργειες οι οποίες ήταν αυτονόητες. Θέλω να επαναλάβω ότι η ελληνική

Κυβέρνηση αντιμετώπισε μέσα στο 2020 πολλές κρίσεις ταυτόχρονα, την κρίση του μεταναστευτικού, την κρίση στις σχέσεις μας με την Τουρκία, την κρίση της πανδημίας, την κρίση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας.

Πιστεύω ότι αντιμετωπίσαμε αυτές τις προκλήσεις με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα, με σωστό σχεδιασμό και φυσικά πάντα με τη στήριξη και με την αρωγή της κοινωνίας και φέραμε αποτελέσματα. Και είναι άδικο, είναι πολύ άδικο για τη χώρα μας, να παρουσιάζεται από την αντιπολίτευση για λόγους μικροκομματικούς μια εικόνα, η οποία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Διότι με τη βοήθεια της κοινωνίας και με τη βοήθεια των πολιτών καταφέραμε να πετύχουμε αυτά τα αποτελέσματα.

Και θα επιμείνω και σήμερα στην ανάγκη να πορευτούμε ενωμένοι και συστρατευμένοι. Και θα απαντήσω και στο επιχείρημα το οποίο ακούγεται, ότι δήθεν η επίκληση της ατομικής ευθύνης αποτελεί άλλοθι για κυβερνητικές αδυναμίες. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κανείς σε αυτή την Αίθουσα, ο οποίος να μην συμφωνήσει ότι είναι αδύνατον να πετύχουμε σε αυτήν τη μεγάλη συλλογική εθνική προσπάθεια, την οποία έχουμε αναλάβει, αν ο καθένας δεν αναλογιστεί και δεν κάνει αυτό που του αναλογεί.

Γι' αυτό και προτιμώ να μιλώ για ατομική υπευθυνότητα και όχι ευθύνη, διότι η ευθύνη μερικές φορές μπορεί να ενέχει και την έννοια της φταιξίματος. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η ατομική στάση είναι η αδελφή της ελευθερίας και

καθώς μόνο η δημοκρατία έχει στο επίκεντρό της το κάθε πρόσωπο ξεχωριστά, η δική του πειθαρχία, η δική του συμμόρφωση αποτελεί και συστατικό στοιχείο του πολιτεύματος.

Γι' αυτό και επιμένουμε και θα επιμένουμε και τώρα, καθώς μπαίνουμε σε μία νέα φάση και καθώς ελπίζουμε ότι θα μπορούμε να εφαρμόσουμε τις εισηγήσεις των ειδικών για μία σταδιακή χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων, ότι αυτή η έννοια της ατομικής υπευθυνότητας είναι σήμερα περισσότερο σημαντική παρά ποτέ.

Προφανώς δεν ακυρώνει η ατομική υπευθυνότητα την ανάγκη για συνολικό σχεδιασμό και προφανώς η ατομική υπευθυνότητα δεν μπορεί να αποτελεί και δικαιολογία για τις όποιες κυβερνητικές αστοχίες, τις οποίες πρώτος εγώ με θάρρος είμαι διατεθειμένος να αναγνωρίσω και να διορθώσω.

Εξακολουθεί, όμως, να μου κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης αυτήν την κρίσιμη διάσταση για την επιτυχία μας σ' αυτήν την αντιμετώπιση της πανδημίας επιμένουν να μην την αναδεικνύουν καθόλου. Ο καθένας έχει την ευθύνη του και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι είναι λίγες οι ατομικές συμπεριφορές αυτές οι οποίες είναι αρκετές για να κάνουν μεγάλη ζημιά και να μας αναγκάσουν να πάρουμε περιοριστικά μέτρα, τα οποία

δυστυχώς αφορούν όλους και μέτρα βέβαια τα οποία -ας μην κοροϊδευόμαστε- έχουν και ένα σημαντικό οικονομικό αποτύπωμα.

Κάθε μήνας lockdown στοιχίζει στην ελληνική οικονομία παραπάνω από τρία δισεκατομμύρια. Γι' αυτό και είναι ίσως η ώρα, όπως είπα και εφόσον αυτό μας υποδείξουν οι ειδικοί, να πάρουμε προσεκτικά -το τονίζω- το ρίσκο της σταδιακής επανεκκίνησης της οικονομίας, να ανακουφιστεί το λιανεμπόριο μέσω της μεθόδου πωλήσεων εκτός καταστήματος ή και με οργανωμένο τρόπο μέσα σε αυτά.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, διότι είχατε σπεύσει και αυτό να το απαξιώσετε σε μια προηγούμενη συζήτηση που είχαμε στις αρχές Δεκεμβρίου, ότι το «click away», η παράδοση εκτός, δούλεψε και ανακούφισε σημαντικά το λιανεμπόριο. Προφανώς και δεν μπορεί να αποτελεί υποκατάστατο για το πλήρες άνοιγμα της αγοράς. Όμως για μια σειρά από κλάδους δούλεψε. Δούλεψε λιγότερο για κάποιους άλλους κλάδους, όπως η ένδυση και υπόδηση. Και όλα αυτά φυσικά θα τα λάβουμε και εμείς υπόψη και σε συνεννόηση πάντα με τους ειδικούς θα πάρουμε τις αποφάσεις μας για το πώς μπορούμε να ανοίξουμε σταδιακά την οικονομική δραστηριότητα.

Σε κάθε περίπτωση η Κυβέρνηση είναι έτοιμη, εφόσον υπάρξει θετική εισήγηση, να υλοποιήσει αυτήν την πολιτική από τη Δευτέρα, πάντα με τήρηση

των μέτρων προστασίας, με αυξημένους ελέγχους, ώστε η οικονομία των δυνάμεων της υγείας να γίνει η υγιής δύναμη της οικονομίας.

Το πρόστιμο μάλιστα για τους παραβάτες, για όσους επιμένουν συνειδητά να παραβιάζουν τα μέτρα, θα αυξηθεί από τα 300 ευρώ στα 500, ώστε να μπορούμε να αναθερμάνουμε την οικονομία δίχως να βάλουμε σε κίνδυνο την υγεία με ένα τρίτο κύμα πανδημίας.

Θέλω να είμαι απολύτως ξεκάθαρος. Κάθε άνοιγμα οικονομικής δραστηριότητας εγκυμονεί τον κίνδυνο για μια αύξηση των κρουσμάτων. Όσο αυτή η αύξηση των κρουσμάτων είναι λελογισμένη και ελεγχόμενη και όσο δεν βάζει σε πίεση το σύστημα υγείας, είναι κάτι το οποίο μπορούμε να το αντέξουμε. Είναι αυτές οι δύσκολες ισορροπίες, τις οποίες πρέπει να βρούμε. Εφόσον, λοιπόν, οι ειδικοί κρίνουν ότι το ρίσκο αυτό είναι λελογισμένο και εφόσον μας εισηγηθούν ότι πρέπει να πάμε σε ένα σταδιακό άνοιγμα του λιανεμπορίου, είμαστε έτοιμοι αυτό να το υλοποιήσουμε από τη Δευτέρα.

Σήμερα, όμως, θα ήθελα να ανακοινώσω δύο ακόμα μέτρα ανακούφισης της κοινωνίας και των νοικοκυριών. Θέλω να επαναλάβω ότι κατά τη διάρκεια και των επόμενων μηνών, καθώς ακόμα θα είναι αισθητές οι επιπτώσεις από την πανδημία σε επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας, θα υπάρχουν διαρκείς ανακοινώσεις της Κυβέρνησης για στήριξη της πραγματικής οικονομίας.

Σήμερα ανακοινώνω –πρώτον- ότι η κάλυψη του ενοικίου των επαγγελματιών κατά 80% επεκτείνεται για ακόμα ένα μήνα, για τον μήνα Φεβρουάριο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και δεύτερον, ότι επεκτείνονται και θα συνεχίσουν να καταβάλλονται κανονικά για δύο μήνες ακόμα όλα τα επιδόματα ανεργίας, τα οποία έχουν λήξει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Σε όλο, λοιπόν, αυτό το διάστημα άλλαξαν πολλά στις ζωές μας. Ένα πράγμα το οποίο δυστυχώς έχει μείνει αναλλοίωτο είναι η κριτική την οποία ακούμε από την αντιπολίτευση, η οποία επιμένει συστηματικά να λέει το ακριβώς αντίθετο από αυτό το οποίο κάνει η Κυβέρνηση.

Δεν έχω πολλές ελπίδες ότι θα αλλάξει αυτή η στάση με τη σημερινή συζήτηση. Οφείλω να επισημάνω, όμως, προκαταβολικά ότι αυτή η συνεχής άρνηση της πραγματικότητας έρχεται σε σύγκρουση με αυτό το οποίο νομίζω ότι ζητάει η ελληνική κοινωνία, που είναι ενότητα και βέβαια δημιουργικές προτάσεις.

Είμαι πάντα έτοιμος και θα είμαι έτοιμος και σήμερα να ακούσω και να υιοθετήσω -γιατί όχι;- οποιαδήποτε δημιουργική, τεκμηριωμένη, ουσιαστική και εφαρμόσιμη πρόταση καταθέσει η Αντιπολίτευση. Από τις 26 Φεβρουαρίου,

ημέρα που καταγράφηκε το πρώτο κρούσμα, έχω μιλήσει στη Βουλή δεκατέσσερις φορές, έξι από τις οποίες ήταν με αποκλειστικό αντικείμενο τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες για τη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης και πιστεύω ότι και εγώ αλλά και η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας έχουμε αποδείξει ότι είμαστε ανοιχτοί σε προτάσεις, ιδέες, σκέψεις για το πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την πανδημία πιο αποτελεσματικά. Εύχομαι και ελπίζω τέτοιες προτάσεις να ακούσουμε στη σημερινή συζήτηση, έτσι ώστε να μην δούμε πάλι στα δελτία ειδήσεων τους γνωστούς τίτλους που συνοδεύουν κάθε κοινοβουλευτική συζήτηση σε επίπεδο Αρχηγών, που νομίζω ότι αδικούνε κιόλας τη σοβαρότητα και την κρισιμότητα των στιγμών, αλλά και τις απαιτήσεις των πολιτών από όλα τα πολιτικά κόμματα.

Κλείνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μια ενδιαφέρουσα ιστορική αναδρομή σε μια λαμπρή, αλλά σχετικά άγνωστη σελίδα μιας άλλης εθνικής προσπάθειας, στο 1913, όταν τα ελληνικά όπλα αγωνίζονταν για να κάνουν διπλάσια την πατρίδα. Στις 11 Μαΐου του 1913, λοιπόν, παραμονές του Δεύτερου Βαλκανικού Πολέμου, χολέρα χτύπησε τον ελληνικό στρατό, ο οποίος στάθμευε τότε στη Θεσσαλονίκη. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος αναθέτει στον καθηγητή Κωνσταντίνο Σάββα την Παρασκευή αντίδοτο κι εκείνος μαζί με τον Αρχίατρο Παναγιώτη Μανούσο και πέντε στρατευμένους φοιτητές της ιατρικής παραδίδουν έναν μήνα μετά το πρώτο ελληνικό αντιχολερικό εμβόλιο, το οποίο

θα χορηγηθεί σε εκατόν πενήντα χιλιάδες στρατιώτες και τριακόσιους πενήντα χιλιάδες κατοίκους της Μακεδονίας, σταματώντας μια επιδημία που αποδεκάτιζε τις γειτονικές χώρες και δημιουργώντας κι ένα ορόσημο, τον πρώτο μαζικό εμβολιασμό στη χώρα μας κατά της χολέρας.

Βρισκόμαστε λοιπόν και σήμερα απέναντι σε μια ανάλογη διπλή εθνική πρόκληση, την απόκρουση της υγειονομικής απειλής, ταυτόχρονα και με την αναχαίτιση των επιθετικών συμπεριφορών σε βάρος κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Θα αγωνιστούμε λοιπόν με το ίδιο θάρρος και όπως και τότε, η ενότητα, η επινοητικότητα και η υπευθυνότητα των Ελλήνων θα μας οδηγήσει ξανά στη νίκη και στην ελευθερία.

Σας ευχαριστώ πολύ και πάλι εύχομαι καλή χρονιά.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Θα καλέσουμε τώρα στο Βήμα τον κ. Αλέξη Τσίπρα, Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία για τη δική του ομιλία.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η χώρα ζει εδώ και δέκα μήνες κάτω από τη βαριά σκιά της πανδημίας. Χιλιάδες συμπολίτες μας υποφέρουν, φοβούνται, αγωνιούν. Χάνουν τη ζωή τους χιλιάδες εξίσου. Έχουμε φτάσει σε έναν πολύ υψηλό αριθμό απωλειών.

Είναι μία εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση που απαιτεί από όλους μας, πρωτίστως από την Κυβέρνηση και τον κρατικό μηχανισμό, αλλά και από την Αντιπολίτευση, τα κόμματα, όλους τους πολίτες, μία νέα συνείδηση συλλογικότητας, μία νέα συνείδηση αλληλεγγύης. Βεβαίως, πάρα πολύ συχνά στην πολιτική αντιπαράθεση υπάρχουν υπερβολές, υποκρισία, πλεόνασμα επικοινωνίας, ακόμα και προπαγάνδας.

Οφείλετε να αναγνωρίσετε, σε αντίθεση με όσα είπατε πιο πριν, κύριε Μητσοτάκη, ότι η στάση της Αντιπολίτευσης –όλα τα κόμματα- από το ξέσπασμα αυτής της πρωτοφανούς διαδικασίας δεν χαρακτηρίστηκε από αυτά τα συνήθη που πολλές φορές συνοδεύουν την πολιτική αντιπαράθεση.

Θέλω να είμαι απόλυτα ξεκάθαρος απέναντι στους Βουλευτές και τον ελληνικό λαό που μας παρακολουθεί. Έχω βαθιά πεποίθηση ότι η εποχή μας δεν σηκώνει τέτοιου είδους αντιπαράθεσεις και όντως είναι κατώτερος των περιστάσεων όποιος σε μία τέτοια κατάσταση συμπεριφέρεται και πολιτεύεται με όρους ιδιοτέλειας κάθε είδους, πολιτικής ή και οικονομικής.

Αυτό, όμως, που πολλές φορές δεν το είδαμε ως κύριο χαρακτηριστικό των κομμάτων και των Βουλευτών, των εκπροσώπων της Αντιπολίτευσης, το είδαμε από εκπροσώπους της Κυβέρνησης.

Σε ό,τι με αφορά θέλω να το ξεκαθαρίσω, γιατί άκουσα και την εισαγωγή σας και το κλείσιμο της τοποθέτησής σας. Πιστεύω βαθιά ότι η ειλικρίνεια, η αφοσίωση χωρίς κομματικούς και μικροκομματικούς λογαριασμούς στην προσπάθεια να σωθούν όσο περισσότερες ανθρώπινες ζωές γίνεται, πρέπει να είναι σήμερα η προτεραιότητα όλων μας. Το καθήκον να μην αφήσουμε να βουλιάξει η κοινωνία μέσα στον φόβο και την ανασφάλεια πρέπει να είναι σήμερα το πρώτο καθήκον όλων μας. Η συστράτευση με κάθε δημόσιο μέσο με όσους δίνουν τη μάχη στην πρώτη γραμμή για τη ζωή και την υγεία των συνανθρώπων μας, των γιατρών και των νοσηλευτών πρώτα από όλους, πρέπει να είναι σταθερό μέλημα όλων μας.

Θα πρέπει, όμως, για να είμαστε αποτελεσματικοί απέναντι στην κοινωνία, να διδαχθούμε και από τα λάθη και από τις παραλείψεις και να βλέπουμε την πραγματικότητα που ζούμε σήμερα. Πρέπει να διδαχθούμε από το σήμερα και το χθες, γιατί το αύριο συνεχίζει να προβλέπεται δύσκολο και η κοινωνία και η χώρα πρέπει να σταθούν όρθιες. Οι επιστήμονες –δεν τα λέμε εμείς- σε όλον τον κόσμο συνομολογούν ότι όχι μόνο δεν ξεμπερδέψαμε με την

πανδημία, αλλά ότι τα δύσκολα είναι μπροστά μας και ότι αναμένεται ένα τρίτο, ίσως χειρότερο, κύμα πανδημίας.

Το θέμα, όμως, είναι ότι δεν τα λέμε αυτά για να φοβίσουμε ή να φοβηθούμε, αλλά για να προετοιμαστούμε και να προετοιμάσουμε τη χώρα, την κοινωνία, το Εθνικό Σύστημα Υγείας, τον εαυτό μας. Και δεν θα προετοιμαστούμε ούτε θα προετοιμάσουμε αν τα ίδια λάθη, τις ίδιες παραλείψεις, τις ίδιες αβελτηρίες που οδήγησαν στην πολύνεκρη τραγωδία του Νοέμβρη και του Δεκέμβρη τα συνεχίσουμε, αν αποδεχθούμε το απαράδεκτο ότι η πανδημία είναι μία κατάσταση που δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε, αν βολευτούμε με μακάβριες συγκρίσεις νεκρών και ποσοστά δράματος ανά χώρα, όπως κάνατε πριν από λίγο, αν καλλιεργήσουμε τον εφησυχασμό ότι με το εμβόλιο, με το καλοκαίρι που θα έρθει, με τη βοήθεια του Θεού, το κακό θα περάσει.

Το κακό δεν πρόκειται να περάσει, αν δεν κάνουμε κάτι και εμείς για να περάσει. Αν η Κυβέρνηση που έχει την κύρια ευθύνη για όσα συμβαίνουν και όσα έρχονται δεν συνειδητοποιήσει πόσο κόστισαν σε ζωές οι ιδεοληψίες που την καθοδηγούν, η αλαζονεία της εξουσίας που τη διακρίνει, η άρνησή της να ακούσει, να συζητήσει, να συμμεριστεί τις απόψεις της κοινωνίας, των γιατρών, της Αντιπολίτευσης και όσων δίνουν τη μάχη της ζωής, δεν πρόκειται να πάμε καλύτερα.

Κομβικό σημείο της πρωτομιλίας σας ήταν το πόσο επιτυχημένη ήταν η διαχείριση του δεύτερου κύματος. Αυτή είναι η βασική σας διαπίστωση μετά από τεσσεράμισι χιλιάδες συμπολίτες μας που έχασαν τη ζωή τους Νοέμβρη και Δεκέμβρη; Και έρχεστε εδώ για να μας πείτε πόσο πετυχημένη ήταν η διαχείριση του δεύτερου κύματος και τι καλά που τα κάνατε; Εσείς τα είπατε, δεν τα είπα εγώ. Μήπως τα είπατε εκτός κειμένου; Μήπως σας ξέφυγε; Αν αυτή είναι η διαπίστωση και ξεκινάμε από μια τόσο κομβική διαφορά αντίληψης για την πραγματικότητα, δεν μπορούμε να βρούμε μια κοινή βάση.

Θα προσπαθήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο δύσκολο και αν είναι, γιατί δεν είναι εύκολο, να μην επιτρέψω στη σημερινή μου τοποθέτηση ο δικαιολογημένος θυμός που νιώθω όχι ως επικεφαλής της Αντιπολίτευσης, αλλά ως πολίτης, να μην επιτρέψω ο δικαιολογημένος θυμός που νιώθω να επηρεάσει τους τόνους της κριτικής μου σε μια τέτοια δύσκολη στιγμή. Καταφεύγω, λοιπόν, αντί για χαρακτηρισμούς, σε λογικά ερωτήματα που πιστεύω, κύριε Μητσοτάκη, ότι θα έπρεπε ήδη να τα έχετε απαντήσει. Τα επαναφέρω, όμως, στον πολιτικό διάλογο.

Δεν θα είχαν σωθεί ανθρώπινες ζωές, αν εγκαίρως είχαν ληφθεί αποφασιστικά μέτρα ουσιαστικής ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το δεύτερο

φονικό κύμα της πανδημίας; Δεν θα είχαν περιοριστεί οι διαστάσεις της κοινωνικής τραγωδίας, αν είχαν ληφθεί στοιχειώδη μέτρα για τα μέσα μαζικής μεταφοράς, για τους χώρους δουλειάς, τους χώρους εργασίας όπου συνωστίζονται μεγάλοι αριθμοί εργαζομένων, για τις δομές που φιλοξενούν χιλιάδες ανθρώπους συχνά ευάλωτους και ευπαθείς; Δεν θα είχε δημιουργηθεί η απαραίτητη για κάθε δύσκολο μέτρο εμπιστοσύνη της κοινωνίας, αν η Κυβέρνηση δεν διακατεχόταν από το σύνδρομο του παντογνώστη, αν δεν συμπεριφερόσασταν δημόσια και προκλητικά με ασυγχώρητη αμέλεια και ανεμελιά, όπως ο ίδιος είπατε, αν αντί να ενισχύσετε την ενότητα της κοινωνίας δεν εξαπολύατε διαρκώς αστυνομικούς διωγμούς εναντίον πολιτών και νέων, αν δεν έδειχναν διαρκώς εσείς και οι Υπουργοί σας προς τη μεριά του πολίτη τον ένοχο για τη δήθεν καταστρατήγηση των μέτρων, τα οποία, όμως και εσείς παραβιάζατε; Δεν θα είχε αντιμετωπιστεί πολύ πιο αποτελεσματικά το κύμα θανάτου, αν εγκαίρως είχαν γίνει μαζικά τεστ στον πληθυσμό, δωρεάν γι' αυτούς που βρίσκονται στην ανάγκη να διαγνώσουν αν έχουν τον ιό ή όχι, αν είχε υπάρξει σαφής και έγκυρη χαρτογράφηση της διάδοσης του ιού στην κοινότητα, αν είχαν ληφθεί μέτρα για τις μετακινήσεις και τον τουρισμό;

Ξέρετε, θα μπορούσα από αυτό εδώ το Βήμα να καταθέτω διαρκώς τέτοια «αν». Τι έχετε να πείτε για τη Θεσσαλονίκη, τη Βόρεια Ελλάδα, την κατάσταση εκεί που βγήκε εκτός ελέγχου παρά τις προειδοποιήσεις, την Αττική

των εργατικών στρωμάτων και για τις αλληλοσυγκρουόμενες δηλώσεις των στελεχών σας;

Θέλω να καταλήξω, όμως, εκεί που πρέπει. Όλα αυτά τα «αν» που βασανίζουν σήμερα κάθε πολίτη, όχι εμένα που ομιλώ από αυτό το Βήμα, η Κυβέρνηση και εσείς, κύριε Μητσοτάκη, τα ξεπερνάτε χωρίς να τα απαντάτε, αλλά και με μια τεράστια -κατά την άποψή μου- έλλειψη συναίσθησης της δραματικής κατάστασης, έλλειψη συναίσθησης των ευθυνών που αντιστοιχούν στην πολιτεία, έλλειψη συναίσθησης των λαθών που έχουν γίνει, έλλειψη συναίσθησης της ανάγκης για κοινωνική αλληλεγγύη αυτήν τη δύσκολη στιγμή. Και τέλος έλλειψη συναίσθησης της ανάγκης να μην προκαλείτε τούτη την ώρα με απευθείας αναθέσεις, με έναν θολό χορό εκατομμυρίων και με νομοθετικές παρεμβάσεις αντιλαϊκής έμπνευσης εν μέσω της πανδημίας.

Έχω καταθέσει μια πρόταση για διεξαγωγή προ ημερησίας συζήτησης στη Βουλή για τα θέματα αυτά στα πλαίσια της λειτουργίας της δημοκρατίας. Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, να γίνει δεκτό το αίτημά μου.

Θα προσπαθήσω, όμως, να γίνω ακόμα πιο συγκεκριμένος. Δεν ξέρω αν το έχετε στο μυαλό σας, αλλά είμαστε δύομισι μήνες σχεδόν σε σκληρό γενικό lockdown. Μέσα σ' αυτούς τους μήνες έχουμε καταγράψει δραματικές απώλειες. Τεσσεράμισι χιλιάδες οικογένειες θρηνούν τους ανθρώπους τους,

δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι θρηνούν τον πατέρα, τη μητέρα, τη γιαγιά, τον παππού, τον συγγενή. Τι κάνει η υπεύθυνη Κυβέρνηση; Αντί να κάνει το παν για να προστατεύσει τη ζωή και την υγεία των πολιτών, να θωρακίσει το εθνικό σύστημα υγείας, να βάλει φραγμούς στην πανδημία, αναλώνεται σε άστοχες και μακάβριες στατιστικές.

Κύριε Μητσοτάκη, θέλω να πω ακόμα μια φορά κάτι που έχω ξαναπεί. Οι νεκροί δεν είναι στατιστική. Είναι άνθρωποι. Ο πόνος των οικογενειών που έχασαν τους ανθρώπους τους δεν πρόκειται σήμερα να απαλυνθεί εάν τους λέτε ότι είναι θετικά τα νούμερα σε απόλυτο αριθμό σε σύγκριση με άλλες χώρες. Είναι άνθρωποι που πολλοί από αυτούς, αν όχι όλοι, θα μπορούσαν σήμερα να είναι μαζί μας, αν είχατε ενισχύσει τα νοσοκομεία μας με μόνιμο προσωπικό. Δεν είναι μόνο οι κλίνες στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, αλλά και οι άνθρωποι που θα στελεχώσουν αυτές τις Μονάδες. Μας μιλάτε διαρκώς για έναν αριθμό χιλίων διακοσίων πενήντα κλινών. Θέλω να αναρωτηθώ: Πώς είναι δυνατόν να είχαμε φτάσει στο 100% της δυναμικότητας με εξακόσιους συμπολίτες μας; Πώς είναι δυνατόν;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα τα απαντήσετε μετά. Ήταν πάνω από εξακόσιοι πενήντα στις κλίνες εντατικής θεραπείας από άλλα νοσήματα. Πώς είναι δυνατόν;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ, ησυχία.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Θα τα πούμε αυτά. Θα έχετε τη δυνατότητα να απαντήσετε.

Έλεγα, λοιπόν, ότι αν είχατε ενισχύσει τα νοσοκομεία, αν είχατε στοχευμένα προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες, αν οι πολίτες δεν στοιβάζονταν κάθε μέρα στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αν είχαμε μία σαφή εικόνα της επιδημιολογικής κατάστασης έγκαιρα με μαζικά και αξιόπιστα τεστ, θα μπορούσαμε να είχαμε μια πολύ καλύτερη εξέλιξη στην πανδημία. Γι' αυτό λέω ότι έχετε σοβαρές ευθύνες. Είναι πολύ σοβαρές και γίνονται ακόμα πιο σοβαρές, γιατί δείχνετε ότι δεν εννοείτε να καταλάβετε αυτές τις ευθύνες. Δεν εννοείτε να απομακρυνθείτε από αυτήν την παγίδα της αυταρέσκειας και της αυτοϊκανοποίησης στην οποία έχετε πέσει και εσείς και η Κυβέρνησή σας και στην οποία σας βυθίζουν όλο και πιο πολύ όσοι θέλουν να σας κρατούν εξαρτημένο από την επικοινωνιακή προστασία. Το χειρότερο που μπορεί να πάθει ένας Πρωθυπουργός είναι να ζει σε μια γυάλα αποκλεισμένος από την πραγματικότητα. Δεν εννοείτε να κατανοήσετε ότι για να διορθώσετε τα πράγματα, πρέπει να παραδεχτείτε λάθη και παραλείψεις. Όχι «τα πήγαμε καλά και πετύχαμε στο δεύτερο κύμα». Για σας όμως νομίζω ότι δεν υπάρχει αυτή

την τακτική. Δεν έχετε κάνει λάθη. Υπάρχουν ευθύνες όλων των άλλων εκτός από τις δικές σας.

Βεβαίως, το ίδιο ισχύει και για την οικονομία. Από τον Μάρτιο σας καλούμε να πάρετε μέτρα για να προλάβουμε την ύφεση και φτάσαμε στο τέλος του 2020 να καταγράφουμε τη βαθύτερη ύφεση σε όλη την Ευρώπη, σύμφωνα με τα δικά σας στοιχεία. Τα προσωρινά λουκέτα του lockdown γίνονται πλέον μόνιμα για εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις που θα αδυνατίσουν να επανεκκινήσουν. Εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι είναι εγκλωβισμένοι να ζουν με τα 534 ευρώ. Και λέτε ότι το ισοζύγιο παραμένει. Όταν θα σταματήσουν αυτά τα μέτρα στήριξης, να δούμε ποιο θα είναι το ισοζύγιο. Οι καταστηματαρχές σε όλη την χώρα σας ακούνε τη μια μέρα να ανακοινώνετε πιθανό άνοιγμα της αγοράς, την άλλη λουκέτο στα πάντα.

Οι ίδιες παλινωδίες, φυσικά αφορούν και την πορεία του εμβολιασμού. Κάθε μέρα άλλο σχέδιο. Πόσα θα παραλάβουμε, πότε θα τα παραλάβουμε, πού θα εμβολιάζονται οι πολίτες, πότε θα έχουμε επαρκή ποσοστό εμβολιασμένων για να πετύχουμε το επιθυμητό ποσοστό της ανοσίας στην κοινότητα; Είναι κρίσιμα ερωτήματα και δεν τα απαντάτε. Όλα χύμα, όλα στην

τύχη. Το μόνο που δεν ήταν στην τύχη ήταν το πόσο έγκαιρα οργανώσατε τον εμβολιασμό των δικών σας στελεχών και των οικογενειών τους, που αν δεν παρεμβαίναμε εγκαίρως θα συνεχιζόταν μέχρι σήμερα με εξαιρετικούς ρυθμούς.

Κύριε Μητσοτάκη, έχετε αναρωτηθεί επίσης γιατί διαρκώς επιστρατεύετε την έννοια της ατομικής ευθύνης; Γιατί διαρκώς μιλάτε για πολίτες που δεν πειθαρχούν, όπως λέτε, στα συνεχόμενα lockdown; Γιατί βασικό σας έργο -εκεί έχετε καλό συντονισμό, είναι αλήθεια- είναι η επιτήρηση και η επιβολή προστίμων και γιατί οι πολίτες -αν ισχύει αυτό- δεν πειθαρχούν; Διότι δεν σας έχουν εμπιστοσύνη, κύριε Μητσοτάκη. Σε εσάς δεν έχουν εμπιστοσύνη και στην Κυβέρνησή σας. Διότι οι πολίτες βλέπουν, ξέρουν και καταλαβαίνουν ότι έχετε χάσει τον έλεγχο. Διότι, οι πολίτες βλέπουν και καταλαβαίνουν ότι πορεύεστε στα τυφλά, βλέποντας και κάνοντας. Και το πιο σημαντικό είναι ότι έχετε κουράσει πια τους πολίτες και κάθε μέρα τους κουράζετε όλο και περισσότερο.

Ξέρετε, ο πολίτης θα ήταν πρόθυμος να δεχθεί τα λάθη αν γινόταν ειλικρινής προσπάθεια να διορθωθούν. Όταν όμως δεν αναγνωρίζονται καν πώς να γίνει προσπάθεια να διορθωθούν; Ο πολίτης θα ήταν πρόθυμος να ακούσει τις δικαιολογίες σας αν έβλεπε ότι και εσείς τον ακούτε. Θα ήταν πρόθυμος να υπομείνει αν έβλεπε ότι η υπομονή του δεν γίνεται κατάσταση ευκαιρίας για νόμους, που απειλούν το σπίτι του, τη δουλειά του, την ελευθερία

του, τις ελευθερίες του, την ίδια τη ζωή του. Θα ήταν πρόθυμος να αποδεχτεί αδιαμαρτύρητα το κόστος της μάχης αν δεν έβλεπε ότι πέρα από το ότι δεν παραδέχεστε λάθη και ωραιοποιείτε διαρκώς την πραγματικότητα, εκμεταλλεύεστε κιόλας αυτές τις δύσκολες ώρες, για να προετοιμάσετε ενδεχομένως ακόμα πιο δύσκολες το επόμενο διάστημα.

Και το χειρότερο που θα σας πω είναι αυτό που βλέπουν πια ακόμα και όσοι σας ψήφισαν στις προηγούμενες εκλογές. Εκλεγήκατε με κύριο πρόταγμά σας να φτιάξετε επιτελικό κράτος. Πού είναι ρε παιδιά αυτό το επιτελικό κράτος; Πού είναι το επιτελικό κράτος; Εδώ βλέπουμε μπροστά μας μια πρωτοφανή επιτελική ανικανότητα του κράτους. Θα με πείτε υπερβολικό. Θα με πείτε άδικο. Ωραία. Πάμε λοιπόν, συγκεκριμένα.

Κύριε Μητσοτάκη στις 5 Νοεμβρίου που ξεκίνησε το δεύτερο lockdown λέγατε ότι τρεις βδομάδες lockdown είναι αρκετές και από Δεκέμβρη θα είμαστε ξανά ελεύθεροι.

Στις 17 Νοεμβρίου ο Κυβερνητικός σας Εκπρόσωπος τότε διαβεβαίωνε ότι τα σχολεία δεν θα μείνουν κλειστά μέχρι τα Θεοφάνεια. Μια μέρα μετά ο ίδιος ανακοίνωσε ότι θα ανοίξει η εστίαση πριν τα Χριστούγεννα. Τι έγινε τελικά δύο μήνες μετά; Άνοιξαν μόνο τα Δημοτικά την προηγούμενη Δευτέρα και η εστίαση είναι ακόμα κλειστή. Ορίστε οι δηλώσεις σας.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες δηλώσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερο παράδειγμα. Το πρωί της 2ας Ιανουαρίου ο κ. Γεωργιάδης δήλωνε ότι το ενδεχόμενο -τόρα στις 2 Ιανουαρίου, αρχές του έτους- να ανοίξει το λιανεμπόριο σε ζώνες δεν έχει αποκλειστεί. Το μεσημέρι της ίδιας μέρας ο κ. Πέτσας ανακοίνωσε παράταση του γενικού lockdown.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες δηλώσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επόμενο παράδειγμα. Φτάσαμε στο σημείο να επέμβει εισαγγελέας για δήλωση του Υπουργού σας κ. Γεωργιάδη. Όπως παραδόξως δεν είναι σήμερα εδώ. Δεν τον βλέπω στα κυβερνητικά έδρανα. Μήπως του απαγορεύσατε; Αποκάλυψε για την περίπτωση του εορτασμού του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη το εξής: «Τότε κάποιοι λοιμωξιολόγοι μάς έλεγαν ότι θα πρέπει να γίνει καραντίνα στη Θεσσαλονίκη πριν την εορτή του Αγίου Δημητρίου». Ακούστε, ακούστε: «Εμείς από σεβασμό στην παράδοση, στην ορθοδοξία και

στην πίστη, δεν βάλαμε καραντίνα πριν τη γιορτή του Αγίου Δημητρίου».

Διαψεύσατε κακήν κακώς τον Υπουργό σας.

Όμως δεν χρειάζεται να πάμε μακριά. Ο ίδιος ο κ. Χαρδαλιάς μαρτύρησε -να το πω έτσι- ότι ο περιφερειάρχης κ. Τζιτζικώστας από τις 22 Οκτωβρίου σας το έχει εισηγηθεί, γνωρίζοντας προφανώς από πρώτο χέρι την κατάσταση. Κι όμως τι εμφανιστήκατε να μας πείτε ενάμιση μήνα μετά, εσείς ο ίδιος; Διαβάζω επί λέξει: «Έχω πει εκ των υστέρων ότι δεν μπορεί να έκλειναν τη Βόρεια Ελλάδα, τη Θεσσαλονίκη μια βδομάδα νωρίτερα, αλλά ξέρετε τότε δεν υπήρχαν αιτήματα από κανέναν να κλείσουμε νωρίτερα». Από κανέναν! Ποιον κοροϊδεύετε; Γιατί δεν παραδέχεστε τα λάθη που παραδέχονται όλοι;

Όταν, κύριε Μητσοτάκη, η μία σας δήλωση αντιστρατεύεται την άλλη, όταν ο ένας σας Υπουργός αντιστρατεύεται τον άλλο, όταν το ψέμα επιστρατεύεται για να καλύψει την ανικανότητα, τότε πώς θέλετε ο πολίτης να σας εμπιστευτεί;

Δεν κάνατε τίποτα ένα ολόκληρο καλοκαίρι. Δεν πήρατε έγκαιρα μέτρα για τη Βόρεια Ελλάδα όταν χρειαζόταν. Δεν ενισχύσατε ουσιαστικά το Εθνικό Σύστημα Υγείας και η χώρα έφτασε τέλη Νοέμβρη-αρχές Δεκέμβρη να καταγράφει θλιβερή πρωτιά σε θανάτους ανά εκατό χιλιάδες πληθυσμού και τέσσερις στους πέντε, δηλαδή το 80%, σύμφωνα με δημοσιεύματα τα οποία

είναι -ας το πω έτσι- φιλοκυβερνητικών μέσων ενημέρωσης, να χάνονται εκτός Μονάδων Εντατικής Θεραπείας. Καταθέτω το δημοσίευμα από ΤΟ ΒΗΜΑ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και εσείς ήρθατε σήμερα εδώ να μας πείτε για την επιτυχημένη διαχείριση του δεύτερου κύματος, να δηλώνετε ικανοποιημένος πάνω στα συντρίμια. Όμως οι FINANCIAL TIMES έφτασαν να αποκαλύπτουν ότι η Ελλάδα ξεπέρασε το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών σε θανάτους ανά εκατό χιλιάδες πληθυσμού στη στιγμή της κορύφωσης του δεύτερου κύματος.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο BLOOMBERG κατέταξε την Ελλάδα στην πεντηκοστή θέση ανάμεσα σε πενήντα τρεις χώρες, με βάση την ανθεκτικότητα της πανδημίας. Στην πεντηκοστή θέση ανάμεσα σε πενήντα τρεις!

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν τα λέμε εμείς. Τα λένε οι FINANCIAL TIMES, ο BLOOMBERG για τις κρίσιμες δύσκολες στιγμές που περάσαμε -επαναλαμβάνω- τέλη Νοέμβρη, αρχές Δεκέμβρη.

Και αυτό γιατί; Διότι παρά το γεγονός ότι έχουν ληφθεί τα πιο αυστηρά μέτρα σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες, η Ελλάδα κατέγραψε μια θλιβερή πρωτιά σε θνητότητα τέλη Νοεμβρίου, με το ποσοστό των θανάτων των συνανθρώπων μας επί συνολικών κρουσμάτων να διαμορφώνεται στο 6,3%. Ενδεχομένως, αυτό να έχει να κάνει και με τον αριθμό των τεστ που δεν ήταν επαρκή, διότι με λίγα τεστ και μη στοχευμένα τεστ δεν έχεις την πλήρη διάσταση των κρουσμάτων. Άρα, πιθανότατα αυτός ο αριθμός των θανάτων να αναφέρεται σε πραγματικό αριθμό κρουσμάτων, πολύ μεγαλύτερο από αυτόν που καταγράφεται διαρκώς.

Όμως, κύριε Μητσοτάκη, θα ήθελα έτσι με ειλικρίνεια να σας πω: Μετά από όλα αυτά που έχουν συμβεί, εσείς θεωρείτε ότι η παρουσία σας σήμερα εδώ στη Βουλή ήταν μια παρουσία ενός υπεύθυνου Πρωθυπουργού, που μας λέτε «πετύχαμε και δεν έχουμε καμία ευθύνη ως Κυβέρνηση για την τραγωδία

που βιώνει η χώρα, ίσα ίσα που πρέπει να μας πιστώσετε την επιτυχία»; Είναι η στάση ενός υπεύθυνου Πρωθυπουργού; Ή είστε απλώς ανεύθυνος; Πιστεύω ότι όλο και περισσότεροι πολίτες το τελευταίο διάστημα πείθονται για το τελευταίο.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ό,τι και αν λέει –προσέξτε!- η συντεταγμένη προπαγάνδα, φοβάμαι ότι δεν είστε ο Πρωθυπουργός που δεν έχει καμία ευθύνη, αλλά ο ανεύθυνος Πρωθυπουργός, τόσο ανεύθυνος, ώστε να συμπεριφερθείτε με τον πιο περιφρονητικό τρόπο στους γιατρούς και τους νοσηλευτές που σηκώνουν το μεγαλύτερο βάρος της μάχης. Πρώτα ήταν τα υποκριτικά χειροκροτήματά σας, μετά ήταν τα δάκρυα του Υπουργού σας, αλλά στην πράξη τούς αφήσατε και συνεχίζετε να τους αφήνετε μόνους, εντελώς μόνους απέναντι στην πανδημία. Τους αφήσατε με απλήρωτες υπερωρίες, τους κάνατε ακόμα και ένορκη διοικητική εξέταση, ΕΔΕ, στον «Άγιο Σάββα», επειδή νόσησαν οι άνθρωποι. Και εσχάτως, ο Υφυπουργός σας, ο συμπαθής κ. Κοντοζαμάνης, τους έριξε και την ευθύνη για την εκατόμβη των νεκρών των τελευταίων μηνών.

Όμως, όλα αυτά εγώ θεωρώ ότι δεν ήταν τυχαία. Η ανευθυνότητα, η αδιαφορία -τολμώ να πω- απέναντι σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες συνδέεται επίσης με συγκεκριμένες αξίες, ιδέες και στρατηγικές που σας χαρακτηρίζουν και καθορίζουν το αμέριστο ενδιαφέρον σας για κάποιες

κοινωνικές ελίτ και την αμέριστη αδιαφορία σας για κάποιες δημιουργικές κοινωνικές κατηγορίες. Φέρεστε, όπως φέρεστε, στους ανθρώπους του εθνικού συστήματος υγείας, γιατί για χρόνια βρισκόσασταν και συνεχίζετε να βρίσκεστε απέναντι στη δημόσια υγεία και όποιον τη στηρίζει και την υπηρετεί.

Η παράταξή σας και εσείς προσωπικά, κύριε Μητσοτάκη, έχετε απολύσει, έχετε συκοφαντήσει, έχετε απειλήσει, έχετε υποβαθμίσει συστηματικά τα τελευταία χρόνια τους ανθρώπους του δημόσιου χώρου και ιδιαίτερα τους λειτουργούς, τους δημόσιους υπαλλήλους, τους εκπαιδευτικούς, αλλά και τους ανθρώπους στη δημόσια υγεία. Αυτή είναι η αλήθεια!

Δεν μας προκαλεί, λοιπόν, καμία έκπληξη που επιλέξατε σε καιρό πανδημίας –γιατί πολιτική επιλογή ήταν αυτή- να μην κάνετε ούτε μία πρόσληψη μόνιμων γιατρών και νοσηλευτών, παρά μονάχα ανακοινώσατε για όσους επικουρικούς γιατρούς είναι μέσα στις ΜΕΘ -δεν ξεπερνάνε τους διακόσιους σε όλη την Ελλάδα- για αυτούς υπόσχεση μονιμοποίησης.

Και βεβαίως, δεν είναι και τυχαίο ότι φέρατε έναν προϋπολογισμό για το 2021 που προβλέπει μείωση των δαπανών για την υγεία σχεδόν 600 εκατομμύρια ευρώ. Γιατί; Διότι για εσάς το εθνικό σύστημα υγείας ήταν, δυστυχώς, είναι και παραμένει βαρίδι, γιατί το πιστεύω σας είναι η ιδιωτική υγεία και η σύμπραξη με τα δημόσια νοσοκομεία ιδιωτικών νοσηλευτηρίων,

είναι η ιδιωτική ασφάλιση, είναι η κερδοσκοπία και σε αυτό τον κρίσιμο τομέα της υγείας και της ζωής, θα πω εγώ.

Θα το πω άλλη μία φορά. Θεωρώ ότι είναι ατύχημα η παράταξή σας, που έχει αυτές τις απόψεις χρόνια για τη δημόσια υγεία, να διαχειρίζεται σήμερα αυτή την κρίσιμη κατάσταση της πανδημίας, οι ιδεολογικοί πολέμιοι του ΕΣΥ και της δημόσιας υγείας να είναι στα ηνία της χώρας αυτή την κρίσιμη στιγμή.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, χρειάζεται χρόνος και ψυχραιμία για να απαριθμήσει κανείς τις αβάσταχτες ελαφρότητες και παλινωδίες της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού στη δύσκολη αυτή περίοδο. Χρόνος και ψυχραιμία, γιατί σε τέτοιες στιγμές η πολιτική αυτοσυγκράτηση δεν είναι απλώς αρετή. Είναι ανάγκη κοινωνική και, ενδεχομένως, όρος επιβίωσης.

Θέλω να επαναλάβω ότι από την αρχή της πανδημίας σύσσωμη η επιστημονική κοινότητα, καθώς και η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Υγείας διαμαρτύρεται ότι τα στοιχεία δεν επαρκούν. Εννοώ τα στοιχεία που έχουν για να πάρουν αποφάσεις, η επιδημιολογική εικόνα.

Όταν αποκαλύφθηκε το σκάνδαλο με το διπλό σύστημα καταγραφής, η απάντησή σας, κύριε Μητσοτάκη, ήταν να το ξορκίσετε. Αντί να απαντήσετε, δηλώσατε ενοχλημένος με τη συζήτηση που γίνεται περί διπλών βιβλίων και

κάποιοι φαίνεται ότι αφουγκράστηκαν την ενόχλησή σας και έσπευσαν και σε απολύσεις δημοσιογράφων που έκαναν ρεπορτάζ. Αυτό έγινε.

Όποιος αρνείται τον «μύθο» σας, καταγράφοντας απλά την πραγματικότητα, επιθυμείτε να σταλεί στο «πυρ το εξώτερον». Έχετε δυσανεξία στην κριτική. Έχετε, όμως, δυσανεξία και στην αλήθεια. Όμως, το πρόβλημα παραμένει.

Μόλις χθες ανακοινώθηκε ότι ο ΕΟΔΥ κατέγραψε αρχές Γενάρη, τις προηγούμενες μέρες, τριάντα τέσσερα κρούσματα στην Κοζάνη που είχαν καταγραφεί τον Νοέμβριο και ζητά ο Περιφερειάρχης της Δυτικής Μακεδονίας - δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ ο άνθρωπος- να έρθει ο εισαγγελέας να παρέμβει.

Οι επιστήμονες καταγγέλλουν την ελλιπέστατη εικόνα στη βάση της οποίας καλούνται να βγάλουν συμπεράσματα και να προτείνουν μέτρα. Και εσείς, χωρίς καμία αίσθηση ευθύνης, με ανθρώπινες ζωές να διακυβεύονται, λέτε ότι όλα πάνε καλά. Αρνείστε να ακούσετε την κριτική των ειδικών. Αρνείστε να δώσετε στη δημοσιότητα εδώ και δύο μήνες που τα ζητάμε -γιατί, αλήθεια;- τα πρακτικά της επιτροπής των λοιμοξιολόγων.

Αρνηθήκατε ακόμα και την πρόταση να πάμε σε ένα συμβούλιο πολιτικών αρχηγών με τη συμμετοχή μελών της επιτροπής εμπειρογνομόνων. Ή μήπως γι' αυτό ακριβώς το αρνήθηκατε τώρα; Επειδή ζήτησα παρουσία

εκπροσώπων της επιτροπής και θα ερχόσασταν ενώπιος ενώπιω με τις αντιφάσεις σας.

Ή μήπως γι' αυτό αρνείστε να συγκαλέσετε την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας -δύο μήνες έχουμε κάνει αίτημα- με την παρουσία του Υπουργού και εκπροσώπων των λοιμοξιολόγων; Γιατί δεν τη συγκαλείτε; Τι φοβάστε;

Κατέθεσα, πράγματι, στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας επισήμως, με επίγνωση των στιγμών, την πρόταση -γιατί είναι ευθύνη του Πρωθυπουργού η σύγκλιση του συμβουλίου- να μοιραστούμε οι πολιτικές δυνάμεις την ενημέρωση των ειδικών, να ανταλλάξουμε απόψεις, ακόμα και να συναποφασίσουμε για το τι μέλλει γενέσθαι. Τι απαντήσατε; Ότι ένα τέτοιο συμβούλιο θα ήταν πρωτοβουλία πίσω από «κλειστές πόρτες». Αυτό είπατε: «Πίσω από «κλειστές πόρτες»».

Αλήθεια, κύριε Μητσοτάκη, εσείς τις αποφάσεις που έχετε πάρει, κρίσιμες αποφάσεις, για την πορεία της ζωής μας τις παίρνετε με «ανοιχτές πόρτες»;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Στη Βουλή, εδώ.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής

Αριστεράς): Η Βουλή, εδώ, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι είναι ένας χώρος πολιτικής αντιπαράθεσης και έτσι θα πρέπει να είναι.

Όταν κάποιος σας καλεί για συνεννόηση κι εσείς απαντάτε «αντιπαράθεση στη Βουλή», δείχνετε τις προθέσεις σας. Δεν χρειάζεται να έρχεστε σ' αυτό εδώ το βήμα υποκριτικά και να μιλάτε για ενότητα.

Δεν είναι, λοιπόν, αλήθεια ότι αδιαφορήσατε σε πολλές περιπτώσεις και ακόμα και σήμερα αδιαφορείτε για τη γνώμη των ειδικών; Δεν είναι αλήθεια ότι αδιαφορήσατε και αδιαφορείτε για τη γνώμη των ανθρώπων του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των οργανώσεών τους; Δεν είναι αλήθεια ότι αδιαφορήσατε και αδιαφορείτε για τη γνώμη των ανθρώπων της αγοράς και των οργανώσεών τους για την οικονομία;

Αγνοείτε τους πάντες! Αποφασίζετε μόνος σας και υλοποιείτε, όχι μόνο πίσω από κλειστές πόρτες, αλλά και με κλειστά τ' αυτιά και με κλειστά τα μάτια θα έλεγα σε ορισμένες περιπτώσεις. Δεν ακούτε κανέναν και δεν θέλετε -και αυτό είναι το χειρότερο- να δείτε τα αποτελέσματα της ανικανότητας, της ανεμελιάς, των ιδεοληψιών σας.

Όταν, όμως, κανείς επιμένει στο λάθος, όταν αρνείται, να ακούσει, να δει, να συνομιλήσει, να κατανοήσει, τότε η επιμονή στο λάθος είναι χειρότερη

από το ίδιο το λάθος. Ερωτώ και πάλι λοιπόν: Για ποιο λόγο η χώρα συνεχίζει να μην παρέχει σε κάθε πολίτη που το χρειάζεται και το έχει ανάγκη δωρεάν το μοριακό τεστ; Έχετε ξεκινήσει μια διαδικασία ανοιχτή στο διαδίκτυο για rapid test. Δεν σας έχει πει κανένας λοιμωξιολόγος, κανένας στατιστικολόγος ότι είναι μεγάλο λάθος αυτό; Πρώτα απ' όλα, μέσα από αυτή τη διαδικασία, ενώ το Δεκέμβρη κάναμε μαζικά μοριακά τεστ, σήμερα έχουν μειωθεί τα μοριακά τεστ και γίνονται rapid, τα οποία δεν έχουν τόσο μεγάλο ποσοστό ευκρίνειας και αξιοπιστίας σε σχέση με τα μοριακά τεστ.

Και δεν σας έχει πει κανείς ότι είναι λάθος τρόπος αντί να πηγαίνεις στοχευμένα εκεί που πρέπει να πας, διότι έχεις στοιχεία, για να ελέγξεις σε κλειστές δομές, σε μεγάλους εργασιακούς χώρους όπου εκεί κατά συρροήν είχαμε κρούσματα, στην Κεντρική Μακεδονία, στην Δυτική Μακεδονία, στην Αττική, να καλείς τους πολίτες να μπούνε σε μια διαδικτυακή διαδικασία, όπου εκεί ενδεχόμενα θα πάνε αυτοί οι οποίοι έχουν έγνοια και άρα πιθανότητα να παίρνουν και μέτρα προστασίας απέναντι στον ιό; Φέρνετε αποτελέσματα τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματική εικόνα με αυτόν τον τρόπο.

Για ποιον λόγο συνεχίζουμε να βαδίζουμε στα τυφλά; Για ποιον λόγο συνεχίζετε να παίρνετε αποφάσεις που δεν εδράζονται σε καμία σοβαρή επιδημιολογική επιτήρηση; Με αυτόν τον τρόπο κάνουμε ακριβώς τα ίδια λάθη που κάνατε και πριν από τρεις μήνες και οδηγηθήκαμε στο δεύτερο lock down.

Επίσης, για ποιο λόγο άνοιξαν τα δημοτικά σχολεία, ακριβώς όπως έκλεισαν; Αφιερώνετε ώρες επί ωρών να μας ρωτάτε: «Να ανοίξουν ή να μην ανοίξουν; Ποια είναι η θέση σας;» Μα, το θέμα δεν είναι αν θα ανοίξουν ή δεν θα ανοίξουν. Όλοι θέλουμε ν' ανοίξουν. Πώς θα ανοίξουν είναι το ζήτημα. Άνοιξαν με τάξεις είκοσι πέντε και πλέον μαθητών, όπως έκλεισαν, χωρίς πρόβλεψη για μαζικά δωρεάν υποχρεωτικά τεστ σε όλους τους διδάσκοντες, χωρίς την αναζήτηση επιπλέον αιθουσών, είτε εντός των σχολικών μονάδων είτε στην ευρύτερη κοινότητα όπως υποδείκνυαν οι οδηγίες του ΕΟΔΥ για το άνοιγμα των σχολείων 31 Αυγούστου. Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άνοιξαν χωρίς τις προσλήψεις του αναγκαίου προσωπικού καθαριότητας, χωρίς επιτάχυνση των δέκα χιλιάδων μόνιμων διορισμών στην εκπαίδευση που είχε εξασφαλίσει δική μας κυβέρνηση, χωρίς κανένα πρωτόκολλο σε περίπτωση που οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί νοσήσουν.

Επίσης, για ποιον λόγο συνεχίζεται αυτή η ίδια και απaráλλαχτη κατάσταση συνωστισμού στα λεωφορεία, στα μέσα μαζικής μεταφοράς; Τόσο δύσκολο είναι να αραιωθούν δρομολόγια, να βρεθούν λύσεις;

Ξέρω, κουνάει το κεφάλι του ο κ. Μητσοτάκης, διότι μας είχε πει από αυτό το Βήμα ότι στα λεωφορεία δεν κολλάει. Δεν κολλάει στα λεωφορεία. Είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο.

Για ποιο λόγο, επίσης, τα εργοστάσια, οι βιοτεχνίες, μεγάλες παραγωγικές μονάδες λειτουργούν δίχως μέριμνα από την πολιτεία; Και ειδικά για αυτές τις περιοχές πιστεύω ότι έχετε ευθύνη που έχετε αφήσει αυτή την κατάσταση. Και εμφανίζονται μετά και οι Υπουργοί σας να κουνάνε το δάχτυλο στους ανθρώπους που με κίνδυνο της ζωής τους πηγαίνουν κάθε πρωί για το μεροκάματο. Το είπαμε ξανά από αυτό το Βήμα. Ένας εργαζόμενος καλείται να δώσει από την τσέπη του 60 ευρώ για το τεστ, αν αισθανθεί αδιαθεσία, και μετά από δεκαπέντε ημέρες καραντίνας να δουλέψει ένα μήνα απλήρωτες υπερωρίες.

Αυτό θεσμοθέτησε η Κυβέρνησή σας, κύριε Μητσοτάκη, δια του κ. Βρούτση, που τον κατεβάσατε από τα υπουργικά έδρανα και κάθεται τώρα στο έδρανο του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου. Αυτό θεσμοθέτησε. Το κατανοείτε αυτό;

Τι να δηλώσει, λοιπόν, αυτός ο άνθρωπος που αισθάνεται μία αδιαθεσία; Γιατί να δηλώσει; Κάθεται να περάσει. Και όταν είναι ασυμπτωματικός, αλλά φορέας, συνωστίζεται στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς για να πάει στη δουλειά του, εκεί που, όπως λέτε, δεν κολλάει.

Πάμε τώρα στο κρίσιμο θέμα του εμβολιασμού. Μακάρι τη μισή ενέργεια που ξοδέψατε για να μας πείτε ότι μόνο με το εμβόλιο -το τονίζω, μόνο!- θα τελειώσουμε αυτή την περιπέτεια, να τη δίνετε και στην οργάνωση ενός σοβαρού και αξιόπιστου σχεδίου για τον εμβολιασμό του πληθυσμού. Διότι είναι πολύ κρίσιμη ιστορία ο εμβολιασμός.

Τον Σεπτέμβρη ο κ. Κικίλιας δήλωνε ότι θα έχουμε μέχρι τον Δεκέμβρη επτακόσιες χιλιάδες εμβόλια και τον Νοέμβρη ανακοίνωνε τη δημιουργία χιλίων δεκαοκτώ εμβολιαστικών κέντρων για τον εμβολιασμό δύο εκατομμυρίων εκατόν δεκαεπτά χιλιάδων πολιτών κάθε μήνα.

Καταθέτω το σχετικό για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τον Δεκέμβρη, λοιπόν, δήλωνε ότι θα εμβολιάζονται περίπου δύο εκατομμύρια το μήνα. Στις 8 Γενάρη, όμως, εσείς, κύριε Μητσοτάκη, μας είπατε ότι, τελικά, θα εμβολιάζονται οκτώ χιλιάδες την ημέρα και αυτό είναι επίτευγμα. Και την επόμενη ημέρα ο κ. Χαρδαλιάς μας είπε ότι θα φτάσουμε, τελικά, στο μεγάλο επίτευγμα των δεκαεπτάμιση χιλιάδων εμβολίων την ημέρα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στην αρχή αυτής της εβδομάδας ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος ανακοινώνει ότι μέχρι τέλος Γενάρη θα έχουν εμβολιαστεί τετρακόσιες χιλιάδες πολίτες και εσείς στην πρόσφατη τηλεοπτική σας συνέντευξη είπατε ότι μέχρι τον Μάρτη, τελικά, θα πάμε στα δύο εκατομμύρια πολιτών, κάτι που σημαίνει με απλή διαίρεση προς τις εβδομήντα πέντε επόμενες μέρες ως το τέλος του Μάρτη, ότι θα γίνονται κατά μέσο όρο είκοσι έξι χιλιάδες εμβολιασμοί την ημέρα.

Να δούμε, όμως, ποια είναι η κατάσταση σήμερα. Αντί για χίλια δεκαοκτώ εμβολιαστικά κέντρα θα τεθούν σε λειτουργία την επόμενη εβδομάδα μόλις εκατόν σαράντα τέσσερα με πρώτη συνέπεια οι ηλικιωμένοι άνω των 85 ετών να καλούνται από την προηγούμενη Δευτέρα να πηγαίνουν στα νοσοκομεία να εμβολιαστούν με πολύ σοβαρό τον κίνδυνο να νοσήσουν. Δεν θα αναφερθώ σε ευτράπελα που έχουν γίνει, διότι λάθη γίνονται. Εσείς είπατε τι καλά που σας τα λένε όλοι, εμείς παίρνουμε και μηνύματα αγανάκτησης από πολίτες που τους καλούν να πάνε από τη Λέσβο στη Λήμνο για να εμβολιαστούν γέροντες άνθρωποι ή από λάθη που έγιναν, που στέλνουν

ανθρώπους από την Εύβοια στην Κάρπαθο. Αυτά γίνονται. Πιστεύω να τα διορθώσετε.

Η μεγάλη εικόνα ποια είναι. Μέχρι τις 11 Γενάρη είχαν εμβολιαστεί, με βάση την ανακοίνωση του Γενικού Γραμματέα Πρωτοβάθμιας Υγείας, περίπου πενήντα χιλιάδες πολίτες, δηλαδή κατά μέσο όρο πέντε χιλιάδες την ημέρα. Με απλά μαθηματικά, δηλαδή, για να φτάσουμε στον στόχο που θέσατε για τον Γενάρη, οι ημερήσιοι εμβολιασμοί θα έπρεπε να έχουν ήδη τριπλασιαστεί και για να φτάσουμε στον στόχο που θέσατε για τον Μάρτη, θα έπρεπε να έχουν πενταπλασιαστεί.

Με όλα όσα ανέδειξα πριν από λίγο για την εικόνα που δείχνει αυτή η Κυβέρνηση, ποιος πολίτης μπορεί να εμπιστευτεί ότι αυτό είναι πιθανό να γίνει. Μακάρι να το καταφέρετε. Εδώ θα είμαστε να σας βοηθήσουμε να το καταφέρετε.

Αυτά, όμως, κύριε Μητσοτάκη, είναι εκτός πραγματικότητας. Θα περίμενα, λοιπόν, να βγείτε να δώσετε μία ξεκάθαρη εικόνα και μία ξεκάθαρη δέσμευση στον ελληνικό λαό και να κινηθείτε επιτέλους με σοβαρότητα. Η Ελλάδα σήμερα έχει εμβολιάσει σύμφωνα με τα δικά σας στοιχεία το 0,62% του πληθυσμού, τη στιγμή που μια γειτονική μας χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

με τρία εκατομμύρια λιγότερο πληθυσμό, το Ισραήλ, έχει εμβολιάσει το 22% του συνολικού πληθυσμού. Το 0,62% -προσέξτε!- έχει εμβολιαστεί για πρώτη φορά. Δεν μιλάμε για ανοσία. Την επιδιωκόμενη ανοσία θα την έχουμε, όταν θα εμβολιαστούμε και δεύτερη φορά.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Και επειδή βλέπω ότι πολλοί από σας δυσανασχετείτε όταν ακούτε «Ισραήλ» και θέλετε να συγκρινόμαστε μόνο με τις ευρωπαϊκές χώρες, να δούμε και σε τι επίπεδο βρίσκεται η χώρα μας. Χώρες όπως η Εσθονία, η Σλοβενία, η Λιθουανία, η Κροατία έχουν εμβολιάσει υπερδιπλάσιο ποσοστό σε σχέση με την Ελλάδα.

Εσείς αναφερθήκατε στο σύνολο των εμβολίων που έχουμε προαγοράσει. Μάλιστα και μπράβο και πολύ σωστά η Ευρωπαϊκή Ένωση κινήθηκε σε αυτήν την κατεύθυνση και θα πω μετά. Το ζήτημα, όμως, δεν είναι να εμβολιαστούμε του χρόνου τέτοιο καιρό. Το ζήτημα είναι ο χρόνος. Ο χρόνος είναι βασική παράμετρος στη συνάρτηση που μας αφορά, διότι κάθε στιγμή που περνάει, κάθε μέρα που περνάει κάποιοι άνθρωποι κινδυνεύουν. Για κάθε εμβολιασμό που θα μπορούσαμε να έχουμε εξασφαλίσει, αλλά δεν τον έχουμε, μια ανθρώπινη ζωή μπαίνει σε κίνδυνο. Και είναι θα έλεγα το λιγότερο παράδοξο, για να μην πω προκλητικό, με αυτόν τον πενιχρό αριθμό στον ρυθμό του εμβολιασμού να πανηγυρίζετε και είναι πρόκληση να δηλώνετε ότι «όποιος

βιάζεται, σκοντάφτει», για να δικαιολογήσετε αυτόν τον απελπιστικά χαμηλό αριθμό των εμβολιασμών.

Επαναλαμβάνω, κύριε Μητσοτάκη, ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια του χρόνου, όταν δεκάδες συμπολίτες μας καθημερινά χάνουν άδικα τη ζωή τους. Κάθε μέρα είναι πολύτιμη, γιατί κάθε μέρα μπορούμε να σώσουμε ανθρώπους, ειδικά τώρα που έρχεται ένα πολύ δύσκολο χειμερινό τρίμηνο. Αυτό, όμως, απαιτεί στρατηγική, απαιτεί σχέδιο, απαιτεί οργάνωση, απαιτεί ταχύτητα. Πολύ φοβάμαι ότι τίποτα από αυτά δεν διαθέτει το επιτελικό σας κράτος.

Σπεύσατε πριν από λίγο να απαξιώσετε την πρόταση που διατύπωσα για μία πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία, ώστε να εξασφαλίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση τις πατέντες για τα εμβόλια και, ως συνήθως κάνετε, να διαστρεβλώσετε κιόλας το μήνυμα όσων είπα. Μάλλον όμως είστε και εδώ εξαιρετικά αναξιόπιστος να καταγγέλλετε μία πρόταση την οποία έχει κάνει εδώ και πάρα πολλούς μήνες ο διακεκριμένος καθηγητής, ο κ. Μόσιαλος, και την οποία και εσείς ο ίδιος υπογράψατε.

Καταθέτω στα Πρακτικά σχετικό έγγραφο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν

έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είχατε δημόσια υπερασπιστεί αυτή την πρόταση λέγοντας τα εξής: «Απέναντι σε αυτήν την πρόκληση οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις θα μπορούσαν να ανταμείψουν τους κατασκευαστές εμβολίων αγοράζοντας τις πατέντες τους σε λογικές τιμές». Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις! Και μάλιστα αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ότι μία φορά χειροκρότησαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας τον κ. Μητσοτάκη...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Εσάς καμία!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αν με χειροκροτούσατε εσείς, κύριε Πλεύρη, θα είχατε πρόβλημα φαντάζομαι. Δεν ξέρω αν εμβολιαστήκατε, αλλά θα έβγαινε ο κ. Βελόπουλος και θα έλεγε ότι φταίει το εμβόλιο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μια φορά, λοιπόν, χειροκροτήσατε. Και ξέρετε ποια ήταν αυτή; Όταν υπερασπιζόμενοι τις ιδιωτικές φαρμακευτικές εταιρείες μάς σαρκάσατε λέγοντας ότι με έναν νόμο και ένα άρθρο θα κρατικοποιήσετε τη «Pfizer».

Ε, όχι, κύριε Μητσοτάκη, δεν σας ζητάμε να κρατικοποιήσουμε τη Pfizer. Ζητάμε, όμως, αυτό που και εσείς υποστηρίξατε, το εμβόλιο πρέπει να

περιέλθει στην ιδιοκτησία των ευρωπαϊκών κοινωνιών γιατί είναι επί της ουσίας ένα συλλογικό δημόσιο αγαθό. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει στηρίξει με μεγάλα ποσά τις έρευνες που χρειάστηκαν για να αναπτυχθούν αυτά τα εμβόλια από ιδιωτικές εταιρείες, άρα έχει και το δικαίωμα και την υποχρέωση να κάνει πιο δυναμικές κινήσεις. Και σήμερα υπάρχουν ήδη δεκάδες παραγωγικές μονάδες εμβολίων στην Ευρώπη και σε όλον τον υπόλοιπο κόσμο.

Ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είπε «αν δεν είναι όλοι υγιείς...» -αναφερόμενος στον παγκόσμιο πληθυσμό- «...δεν θα είναι κανένας ασφαλής, διότι ζούμε σε μια εποχή παγκοσμιοποίησης όπου οι μετακινήσεις είναι διαρκείς».

Άρα, αυτή η πρωτοβουλία για την αύξηση της παραγωγής των εμβολίων, αν εξασφαλιζόταν η πατέντα, είναι κρίσιμη και την έχουμε αναλάβει σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εσείς απλά γράψατε ένα άρθρο. Δεν ξέρω αν συνειδητοποιήσατε και τι υπογράφετε.

Θέλω να σας θυμίσω τη φράση του ανθρώπου που ανακάλυψε το πρώτο εμβόλιο κατά της πολιομυελίτιδας, η οποία μαστιζε τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μέχρι τα μέσα του περασμένου αιώνα, του Τζόνας Σολκ.

Ρωτήσαν, λοιπόν, τον Τζόνας Σολκ σε ποιον ανήκει η πατέντα του εμβολίου και αυτός απάντησε: «Στους ανθρώπους ανήκει. Δεν υπάρχει πατέντα. Πώς μπορείς άλλωστε να πατεντάρεις τον ήλιο;»

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αλλά, κύριε Μητσοτάκη, η τοποθέτησή σας σήμερα φανερώνει την εμμονή που σας διακατέχει σε κάθε δημόσιο αγαθό και ξέρετε αυτό είναι μια τροχοπέδη για τη συλλογική προσπάθεια των κοινωνιών μας να βάλουν ένα τέλος στον εφιάλτη της πανδημίας.

Δυστυχώς, ξέρετε, όταν τα δημόσια αγαθά τα οποία κρίνουν τελικά τη ζωή γίνονται αντικείμενο εμπορικής διαπραγμάτευσης, καταλήγουμε σε περιπτώσεις, όπως αυτή της Γερμανίας, -δεν αναφερθήκατε- η οποία έσπευσε να αγοράσει για δικό της λογαριασμό, έξω από την ευρωπαϊκή συμφωνία, τριάντα εκατομμύρια περισσότερες δόσεις εμβολίου από όσες προέβλεπε η αρχική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν είμαι καθόλου οπαδός αυτής της πρακτικής, καθόλου οπαδός ενός εμβολιαστικού εθνικισμού. Όμως, δεν μπορεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Και μην σπεύδετε να μας κατηγορήσετε για πράγματα τα οποία, εξ όσων δείχνουν οι νομοθετικές σας παρεμβάσεις, και εσείς οι ίδιοι έχετε αναγνωρίσει ως ενδεχόμενο. Διότι εσείς, που πριν από λίγο από αυτό εδώ το Βήμα καυτηριάζατε τη λογική των διμερών συμφωνιών χωρίς να καυτηριάζατε την πρακτική της Γερμανίας, στις 23 του Δεκέμβρη 2020 -αν δεν κάνω λάθος- με τροπολογία σας εδώ στη Βουλή ήρθατε να διασφαλίσετε τη δυνατότητα

απευθείας διαπραγμάτευσης κατά τη διαδικασία με παραγωγό φαρμακευτική εταιρεία του Υπουργείου Υγείας ενόψει της επιτακτικής ανάγκης προστασίας της δημόσιας υγείας. Επί λέξει στην τροπολογία σας λέει ότι το Υπουργείο Υγείας δύναται να προμηθεύεται τα εμβόλια είτε μέσω του ενιαίου μηχανισμού στήριξης είτε με απευθείας προμήθεια μετά τη διαδικασία απευθείας διαπραγμάτευσης με παραγωγό φαρμακευτική εταιρεία. Εσείς τα ψηφίσατε αυτά και έρχεστε σε αντιφάσεις διαρκώς ακόμα και με αυτά που ψηφίζετε.

Καταθέτω για τα Πρακτικά σχετικό έγγραφο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν μεγάλο -και είναι- το εύρος της συζήτησης που σήμερα διεξάγουμε και γνωρίζω ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος αποτελεί και η συζήτηση που αφορά την πορεία της οικονομίας. Αν κάποια στιγμή με το καλό σταματήσει να είναι κυρίαρχη η αγωνία και η ανασφάλεια για το αν θα ζήσουμε, θα είναι κυρίαρχη η αγωνία και η ανασφάλεια για το πώς θα ζήσουμε.

Κατανούω, όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι έχω ήδη μιλήσει αρκετό χρόνο στην πρωτομιλία μου, οπότε επιφυλάσσομαι να αναφερθώ στα ζητήματα αυτά αναλυτικά κατά την δυνατότητα της δευτερομιλίας την οποία θα έχω.

Κατεβαίνω από αυτό το Βήμα λέγοντας ότι είναι κρίσιμο τις επόμενες ώρες, μέρες, εβδομάδες, μήνες να δουλέψουμε για να σταθεροποιηθεί αυτή η κατάσταση, να δουλέψουμε για να υπάρξει ένα αίσθημα σταθερότητας και ασφάλειας στους Έλληνες πολίτες. Είναι, όμως, κρίσιμο, για να συμβεί αυτό, να αφήσετε την αλαζονεία, να αφήσετε τη λογική του αλάθητου και να δείτε κατάματα την πραγματικότητα.

Εμείς έχουμε βγάλει τα συμπεράσματά μας για τον τρόπο με τον οποίο κυβερνάτε. Και αυτή η τραγωδία στην οποία έχουμε οδηγηθεί οφείλεται κατά ένα μέρος στις ιδεολογικές σας εμμονές και κατά ένα μέρος στην ανικανότητα που επιδεικνύει το επιτελικό σας κράτος. Προτάσσουμε, όμως, τούτη την ώρα ως προτεραιότητα την ανθρώπινη ζωή. Και αν με καυστικό λόγο καυτηριάζουμε αυτήν σας τη στάση, είναι, κύριε Μητσοτάκη, προκειμένου να αλλάξετε στρατηγική. Όσο κρατά η πανδημία, είναι προτεραιότητά μας η προστασία της ανθρώπινης ζωής. Τα συμπεράσματά μας, όμως, για την ανάγκη μιας άλλης κυβέρνησης προοδευτικής, που θα μπορέσει να δώσει πνοή στην ελληνική κοινωνία, που θα μπορέσει να δώσει προοπτική για ένα ισχυρό και ανθρώπινο

κράτος, για μια κοινωνία αλληλεγγύης που θα μας βγάλει από αυτήν την κρίση είναι δεδομένα και θα αγωνιστούμε γι' αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Σειρά έχει τώρα η κυρία Φωτεινή Γεννηματά, Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδος Κίνημα Αλλαγής.

ΦΩΦΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):
Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έναν χρόνο περίπου τώρα η παγκόσμια ιατρική κοινότητα και το νοσηλευτικό προσωπικό δίνουν τη μάχη, για να αντιμετωπίσουν την πανδημία και να περιορίσουν τις απώλειες που δυστυχώς όχι μόνο δεν μειώνονται, αλλά αντίθετα δείχνουν σε πολλές χώρες να αυξάνονται, ανάμεσα σε αυτές και στην πατρίδα μας, που θρηνεί τους τελευταίους μήνες χιλιάδες ανθρώπινες ζωές.

Και είναι τέτοιο το βάρος και οι ιστορικές ευθύνες όσων παίρνουν τις αποφάσεις, όσων κυβερνούν, που το τελευταίο που θα περίμεναν οι πολίτες από εμάς, τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης, θα ήταν ο εύκολος και ο ανέξοδος λαϊκισμός.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αν θέλετε, προσπαθήστε να παρακολουθήσετε τις φωνές της αντιπολίτευσης, τουλάχιστον μέσα στο Κοινοβούλιο, γιατί πολλές

φορές σας έχω ακούσει στις δευτερολογίες και τριτολογίες να λέτε άλλα πράγματα από αυτά που λέμε από το Βήμα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Μια χαρά ακούω.

ΦΩΦΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Και επιτέλους, σήμερα έχουμε την ευκαιρία να ανταλλάξουμε επιχειρήματα έξω από τη φούσκα του μιντιακού μονολόγου που έχετε επιβάλει ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση της νέας Δημοκρατίας, ώστε να ακουστεί επιτέλους η άποψη και των υπόλοιπων κομμάτων και να φτάσει σε κάθε σπίτι και στα αυτιά κάθε πολίτη ότι υπάρχει και άλλη άποψη.

Σήμερα, λοιπόν, έχω σκοπό να θυμίσω στους πολίτες ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι και δεν λέμε όλοι τα ίδια πράγματα. Δεν υπάρχει μία δήθεν επιτυχημένη Κυβέρνηση από τη μία μεριά και μια δήθεν ανεύθυνη αντιπολίτευση από την άλλη. Υπάρχουν στην αντιπολίτευση αυτοί που σας βολεύουν, κύριε Πρωθυπουργέ, με τη δημαγωγία. Υπάρχουν και αυτοί που σας ξε-βολεύουν με τις προτάσεις τους, όπως κάνουμε εμείς στο Κίνημα Αλλαγής, που εκπέμπουμε από τη συχνότητα της υπευθυνότητας, της τεκμηριωμένης κριτικής και των συγκεκριμένων προτάσεων.

Υπάρχει το Κίνημα Αλλαγής που σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση ρίχνει φως στα λάθη, στην αδιαφάνεια, αλλά και τα ρουσφέτια σας.

Ρίχνουμε φως σε όλα εκείνα που παγώνουν την ελπίδα του κόσμου, κύριε Πρωθυπουργέ, όταν κάθε τηλεοπτική σας εμφάνιση ακολουθεί ξανά η ανοργανωσιά και η προχειρότητα στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Όταν όλοι πια ξέρουμε ότι τα μέτρα δεν είναι για όλους, όπως ευθαρσώς παραδέχονται οι δήθεν θεοσεβούμενοι Υπουργοί σας. Όταν δεν ξέρουμε ποιον Υπουργό σας να πιστέψουμε για τα εμβόλια, για τα σχολεία, για το άνοιγμα των καταστημάτων. Ανάλογα με το τι βολεύει την Κυβέρνησή σας κάθε φορά, κρύβεστε είτε πίσω από τους ειδικούς και τους λοιμωξιολόγους είτε πίσω από τον «κατόπιν ενεργειών μου» Πρωθυπουργό. Όταν πίσω από κάθε νομοθέτημα ξετρυπώνουμε «λαγούς», με ρουσφέτια, με εξυπηρητήσεις, με διαγωνισμούς-μαϊμού. Όταν η πολυδιαφημισμένη «αριστεία» και αξιολόγηση για το δημόσιο καταλήγει σε ξήλωμα του ΑΣΕΠ και επαναφορά της αλησμόνητη «γαλάζιας συνέντευξης». Όταν βάζετε την Αστυνομία να λύσει τα προβλήματα των πανεπιστημίων, προβλήματα που προφανώς θα πρέπει να λυθούν, αλλά το κάνετε με τρόπο που δεν έχει ανάλογο προηγούμενο σε ευρωπαϊκή χώρα και είναι βέβαιο ότι θα αποδειχθεί αναποτελεσματικός.

Με δυο λόγια, κύριε Πρωθυπουργέ, κάθε μέρα που περνάει και ο ελληνικός λαός σφίγγει τα δόντια από την ανασφάλεια, από τον θυμό που

συσσωρεύεται, τόσο πιο επιρρεπής γίνεστε εσείς στις παραδοσιακές πρακτικές και νοοτροπίες της Δεξιάς. Σε λίγο καιρό θα χρειάζεστε κιάλια για να δείτε το Κέντρο, το πολυπόθητο για εσάς Κέντρο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτήν τη μάχη με την πανδημία θα την κερδίσουμε όλοι μαζί ή θα τη χάσουμε όλοι μαζί. Ας το κατανοήσουμε επιτέλους. Κοινωνία, κράτος και πολιτικό σύστημα είμαστε στο ίδιο στρατόπεδο και ο εχθρός απέναντί μας είναι ένας, ο κορωνοϊός. Εμείς στο Κίνημα Αλλαγής δεν επενδύουμε πολιτικά στην καταστροφή και στα ερείπια. Ήμασταν και είμαστε πάντοτε μια δύναμη κοινωνικής ευθύνης, κοινωνικής ευαισθησίας και δικαιοσύνης, μια δύναμη πολιτικής ευθύνης. Για να είμαστε χρήσιμοι όμως τούτες τις ώρες, πρέπει να είμαστε πριν από όλα ειλικρινείς. Καμία συγκάλυψη, καμία αποσιώπηση. Όλα στο φως. Γιατί κάθε λάθος, κάθε παράλειψη, κάθε μέρα καθυστέρησης, κάθε ένα από τα πολλά μπρος-πίσω που έγιναν κόστισαν και κοστίζουν σε ανθρώπινες ζωές. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση θυμόταν τις επεξεργασμένες προτάσεις μας, όταν φτάναμε στο μη περαιτέρω, συνήθως με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και με μεγάλες ανεπάρκειες στην εφαρμογή τους.

Κύριε Μητσοτάκη, η αυτοκριτική και η αναγνώριση των λαθών σημαίνει γενναιότητα και αυτό περιμένει ο ελληνικός λαός από εσάς σήμερα, γιατί ταυτόχρονα αυτό δείχνει και σύνεση και απόφαση, ώστε να μην επαναληφθούν τα ίδια λάθη. Εσείς δεν έχετε το θάρρος να αναγνωρίσετε αυτά που βλέπει πια

ο ελληνικός λαός. Με δυσκολία πριν από λίγους μήνες από αυτό το Βήμα στην τριτολογία σας ψελλίσατε δικαιολογίες, αλλά σας διαψεύδουν οι ίδιοι οι Υπουργοί σας. Είναι πρόσφατες οι δηλώσεις τους για το πώς φτάσαμε στις δραματικές εξελίξεις της Θεσσαλονίκης. Ιδιαίτερα από τον Μάιο και μετά, κινηθήκατε χωρίς σχέδιο, χωρίς σοβαρές επεξεργασίες, μόνο στη λογική του «βλέποντας και κάνοντας». Μπορεί να μην σας ακούγεται ωραίο, μπορεί να σας ενοχλεί που το επαναλαμβάνω. Σχεδόν με επιβεβαιώσατε σήμερα, μιλώντας για τις στροφές, τα φρένα, τα γκάζια που πατάτε κατά περίπτωση. Άσε που υπάρχει και κίνδυνος να μην τα πατήσετε σωστά και να κάνετε και κάποιο λάθος απ' ό,τι έχουμε δει σε όλη αυτή την πορεία μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να βρεθούμε χωρίς προετοιμασία μπροστά στο δεύτερο κύμα της πανδημίας. Δεν αξιοποιήσατε στο ελάχιστο τη θετική μας στάση. Νομίζατε ότι αρκούν οι παρεμβάσεις τύπου λίστας Πέτσα και οι ζητωκραυγές ορισμένων μέσων μαζικής ενημέρωσης για να πείσετε τους πολίτες.

Κάνετε λάθος. Δυστυχώς, θα το καταλάβετε, για άλλη μία φορά, αργά.

Οι πολίτες έχουν πια γνώση, έχουν μνήμη και έχουν ξεκινήσει και βγάζουν τα συμπεράσματά τους για το τι συμβαίνει στον τόπο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε σήμερα μπροστά μας δυο μεγάλες προκλήσεις, στις οποίες καλούμαστε να ανταποκριθούμε. Η πρώτη αφορά το ασφαλές άνοιγμα, την επανεκκίνηση των οικονομικών και κοινωνικών

δραστηριοτήτων, προφανώς με διασφάλιση αποφυγής ενός τρίτου χειρότερου κύματος της πανδημίας. Η δεύτερη αφορά το θέμα του έγκαιρου εμβολιασμού του πληθυσμού, αλλά με όρους διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Και γι' αυτά τα ζητήματα θα παρουσιάσουμε αναλυτικά στη συνέχεια τις προτάσεις μας. Θέλω, όμως, να προχωρήσω πρώτα σε μια αποτίμηση για τα κρίσιμα σημεία της περασμένης περιόδου που επηρέασαν πολύ σημαντικά τις εξελίξεις.

Κύριε Μητσοτάκη, στις 22 Μαρτίου, πρότεινα την ανάπτυξη ενός δικτύου πρώτης γραμμής για να αντιμετωπίσουμε την πανδημία. Τι έλεγε με λίγα λόγια αυτή η πρόταση; Έλεγε αξιοποίηση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας που με κινητά συνεργεία θα είχαν τη δυνατότητα με συγκεκριμένα πρωτόκολλα επισκέψεων στο σπίτι, αλλά και ραντεβού στις δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ώστε να προλάβουμε την εξέλιξη της ασθένειας και να αποσυμφορήσουμε τα νοσοκομεία. Στα λόγια την υιοθετήσατε. Στην πράξη, ακόμα, δεν έχετε καταφέρει να βάλετε σε λειτουργία αυτή τη διαδικασία.

Από τις αρχές Απριλίου, στις 6 Απριλίου, επιμείναμε στη διενέργεια μαζικών τεστ στον πληθυσμό, ώστε να ανιχνεύεται το επιδημιολογικό φορτίο κάθε περιοχής και να μπορείτε να λαμβάνετε τα κατάλληλα μέτρα, με την αξιοποίηση πανεπιστημίων, αλλά και ερευνητικών κέντρων.

Προτείνουμε τη συνταγογράφηση των τεστ από τον ΕΟΠΥΥ και τη διατίμησή τους, για να μην αισχροκερδούν τα ιδιωτικά εργαστήρια. Η

Κυβέρνηση αρχικά το αρνήθηκε. Υποχρεώθηκε από τις εξελίξεις να αποδεχτεί την πρότασή μας μετά από έξι ολόκληρους μήνες. Ακόμα, δεν έχετε προχωρήσει στην πιστοποίηση των εργαστηρίων για τα τεστ. Και βεβαίως, όλο αυτό το διάστημα, οι πολίτες αναγκάστηκαν είτε να επιβαρυνθούν υπέρμετρα είτε να μην κάνουν τα προληπτικά τεστ, με αποτέλεσμα να μην έχουμε και την πλήρη εικόνα της κατάστασης σε κάθε περιοχή.

Από την πρώτη στιγμή, επισημάναμε την ανάγκη της αύξησης των μονάδων εντατικής θεραπείας και την έγκαιρη στελέχωσή τους με ειδικευμένο προσωπικό. Η Κυβέρνηση έμεινε και πάλι σε ανέξοδα λόγια περί ενός νέου ΕΣΥ, το οποίο βέβαια ποτέ δεν είδαμε. Και δεν θα μπορούσαμε άλλωστε, γιατί πολύ απλά δεν το πιστεύετε.

Ευτυχώς, που η Βουλή αποδέχτηκε την πρότασή μας και χρηματοδότησε τις πενήντα κλίνες μονάδων εντατικής θεραπείας στο «ΣΩΤΗΡΙΑ». Και μόλις τον Νοέμβριο καταλάβατε το τι γίνεται και σπεύσατε με νυχτερινές τροπολογίες να προκηρύξετε τη στελέχωση των νέων μονάδων εντατικής θεραπείας, αφού στο μεταξύ αποδυναμώσατε με αποσπάσεις άλλες κρίσιμες δραστηριότητες των δημόσιων νοσοκομείων. Όλα τ' άλλα, για χιλιάδες προσλήψεις είναι λόγια του αέρα. Σας ζητήσαμε να μας πείτε εδώ πού πήγαν όλες αυτές οι χιλιάδες προσλήψεις που κάνατε. Ποτέ δεν μας παρουσιάσατε.

Κάποιοι ίσως να δουλεύουν από τα γραφεία σας ή από τα σπίτια σας. Ακόμα, περιμένουμε τα στοιχεία.

Από την πρώτη στιγμή, σας προτείναμε να εντάξετε και τον ιδιωτικό τομέα της υγείας στον σχεδιασμό. Δεν το πράξατε, αφήνοντας το εθνικό σύστημα υγείας και τους ανθρώπους του να αντιμετωπίζουν καταστάσεις πραγματικά εκτός ορίων. Αναγκαστήκατε και αυτό να το εξαγγείλετε πριν από λίγες εβδομάδες, χωρίς βέβαια να το κάνετε πράξη.

Από τις αρχές Μαΐου, τονίσαμε την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για το ασφαλές άνοιγμα του τουρισμού. Εσείς περιοριστήκατε στο γνωστό σόου της Σαντορίνης, χωρίς καμία προετοιμασία, χωρίς συγκεκριμένα πρωτόκολλα έγκαιρα, χωρίς ελέγχους στα βόρεια χερσαία σύνορα στους οδικούς άξονες στη βόρειο Ελλάδα, με τα γνωστά αρνητικά αποτελέσματα. Και μετά κουνούσατε το δάχτυλο στους νέους ανθρώπους, μεταθέτοντας τις ευθύνες σας σε αυτούς.

Από τις 6 Μαΐου, προτείναμε την υποχρεωτική χρήση μάσκας σε κλειστούς χώρους και καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις για την αποφυγή συνωστισμού στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Στα λόγια υποσχεθήκατε τα πάντα. Στην πράξη, μόλις τον Νοέμβριο προχωρήσατε στις προκηρύξεις για προσλήψεις νέου προσωπικού και αύξηση των οχημάτων στα μέσα μεταφοράς.

Από τις 10 Ιουνίου προειδοποιήσαμε σε ειδική εκδήλωσή μας, παρουσία του Ηλία Μόσιαλου, για το δεύτερο κύμα που ερχόταν. Όχι μόνο δεν μας ακούσατε, κύριε Πρωθυπουργέ, αλλά -όπως οι ίδιοι οι Υπουργοί σας αποκάλυψαν- πιστεύατε, απαράδεκτα λανθασμένα, ότι αυτό θα ερχόταν πολύ αργότερα και αδιαφορήσατε, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Από τα μέσα Αυγούστου σας προειδοποιήσαμε για τον κίνδυνο του συνωστισμού στα σχολεία και σας προτείναμε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπισή του, με δεκαπέντε μαθητές στην τάξη, με προσλήψεις εκπαιδευτικών, με αναζήτηση πρόσθετων δημοτικών χώρων και βεβαίως εκ περιτροπής διδασκαλία.

Βλέπω τώρα ότι όλες οι προτάσεις που έχουμε επεξεργαστεί υιοθετούνται στον δημόσιο διάλογο από όλο και περισσότερο κόμματα. Θετικό είναι αυτό, αλλά τουλάχιστον ας υιοθετηθούν και στην πράξη από την Κυβέρνηση, μπας και δούμε καλύτερες μέρες.

Εσείς τι κάνατε; Αφήσατε τις τάξεις να λειτουργούν με είκοσι πέντε-τριάντα μαθητές και οι εξαγγελίες σας για δωρεάν μάσκες εξελίχθηκαν στο φιάσκο με τις μάσκες-γίγαντες.

Έγκαιρα, στις αρχές Οκτωβρίου, επισημίναμε τους κινδύνους για την εξέλιξη της πανδημίας στη Βόρεια Ελλάδα. Εσείς, όπως αποκαλύφθηκε και παρά τις προειδοποιήσεις των ειδικών, όπως λένε τα στελέχη σας, προτιμήσατε να μην παρέμβετε στον εορτασμό του Αγίου Δημητρίου, προφανώς, για ψηφοθηρικούς λόγους.

Προτείναμε πολύ συγκεκριμένα μέτρα και για την ενίσχυση των νοσοκομείων της Βορείου Ελλάδος, για την πρόσληψη νέου προσωπικού, τη μονιμοποίηση των επικουρικών σε όλη την Ελλάδα, για την αποφυγή του συνωστισμού στους πανεπιστημιακούς χώρους και στις εκκλησίες.

Σας έχουμε προτείνει την έμπρακτη αναγνώριση του αγώνα και της προσφοράς των ανθρώπων του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Το θέμα είναι να μη μείνουμε μόνο στο χειροκρότημα, στα μπαλκόνια και εντός Βουλής.

Με ευθύνη σας, κύριε Πρωθυπουργέ, επιτέλους πάρτε την απόφαση να τους εντάξετε στα βαρέα και ανθυγιεινά. Δεν έχετε κανένα λόγο να μην το κάνετε. Τώρα υπάρχει και η σχετική θετική εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής. Οτιδήποτε άλλο θα είναι μόνο υποκριτικό από τη μεριά σας.

Δεν χρειάζονται άλλα παραδείγματα. Καταθέτω αυτές τις προτάσεις συνολικά. Αφορούν μόνο τα υγειονομικά της πανδημίας, για να μην δημιουργείται σύγχυση και να μπορεί πιο εύκολα το επιτελείο σας να τις επεξεργαστεί –ελπίζουμε αυτή τη φορά- και να τις υιοθετήσει.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής κ. Φωτεινή (Φώφη) Γεννηματά καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Περιμένουμε, λοιπόν –και επιμένω- να μην επαναλάβετε, κύριε Πρωθυπουργέ, τα ίδια λάθη, γιατί αυτά οδηγούν σε νέους κινδύνους για τους πολίτες. Μην συνεχίσετε αυτή τη λογική «δεν φταίω εγώ, φταίνει πάντα οι άλλοι».

Και δεν φταίνει οι γιατροί, όπως επιχειρήσε να πει ο Υπουργός σας, γιατί έφταναν καθυστερημένα οι ασθενείς σε ένα σύστημα υγείας που δεν είχε προετοιμαστεί, δεν είχε ενισχυθεί και ασφυκτιούσε, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των υγειονομικών. Δεν φταίνει οι άνθρωποι του Εθνικού Συστήματος Υγείας γιατί αφήσατε τα νοσοκομεία υποστελεχωμένα, το προσωπικό αβοήθητο, με μεγάλες ελλείψεις την ώρα της κρίσης και σε φάρμακα και σε οξυγόνο.

Αυτά που έγιναν στα νοσοκομεία της περιφέρειας και ιδιαίτερα της Δράμας και του Κιλκίς δεν επιτρέπεται να επαναληφθούν. Και, επιτέλους, κάποιος πρέπει να αναλάβει αυτή την ευθύνη για ό,τι συνέβη! Και δεν φταίνε οι άνθρωποι του συστήματος.

Ζητάμε και απαιτούμε να ειπωθεί επιτέλους η αλήθεια στους πολίτες και με μια καθαρή δέσμευση, ότι τουλάχιστον στα θέματα της υγείας –το επαναλαμβάνω- δεν πρέπει να επαναληφθούν τα ίδια λάθη.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα είμαι η τελευταία που θα ενδιαφερθώ για τις δηλώσεις των κυβερνητικών στελεχών που αδειάζουν ο ένας τον άλλον. Θα μπορούσα απλώς να πω «πρόβλημά σας». Όμως, τα ζητήματα της υγείας και της ενημέρωσης των πολιτών για την πανδημία δεν επιτρέπουν τέτοια φαινόμενα.

Η πολιτική του «βλέποντας και κάνοντας» έχει αυτές τις παρενέργειες. Όταν δεν έχεις σχέδιο, εκτίθεσαι. Εκτίθεσαι, όταν παίρνεις αποφάσεις ακόμα και αγνοώντας τις προτάσεις των ειδικών, επειδή δεν βολεύουν τις σκοπιμότητες και τις κομματικές ανάγκες. Οι παλινωδίες, τα μπρος πίσω, οι δεσμεύσεις που δεν τηρήθηκαν είναι πολλές. Θα σας θυμίσω μόνο μερικές από αυτές.

Στις 4 Νοεμβρίου ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος διέψευθε ότι θα γίνει lockdown στην Αττική. Έπεσε απολύτως μέσα, κύριε Πρωθυπουργέ. Τρεις μέρες μετά, στις 7 Νοεμβρίου, αποφασίστηκε το νέο lockdown.

Στις 10 Νοεμβρίου ο κ. Πιερρακάκης «άδειασε» τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο που δήλωνε ότι έστειλαν οι πολίτες ένα εκατομμύριο sms για άθληση, λέγοντας ότι «δεν κοιτάμε τις κατηγορίες των μηνυμάτων και δεν υπάρχει τέτοιος σχεδιασμός στο σύστημα».

Στις 24 Νοεμβρίου ο κ. Πέτσας «άδειασε» τον Υπουργό Ανάπτυξης, λέγοντας «κανένας πανηγυρισμός για τους νεκρούς».

Στις 27 Νοεμβρίου η κυρία Κεραμέως δήλωνε ότι θα ανοίξουν τα σχολεία πριν τις γιορτές. Το πόσο δικαιώθηκε, κύριε Πρωθυπουργέ, το γνωρίζουμε όλοι.

Στις 15 Δεκεμβρίου οι λοιμωξιολόγοι «αδειάζουν» τον κύριο Πέτσα για τις δηλώσεις του περί εννέα ατόμων στα γιορτινά τραπέζια.

Στις 31 Δεκεμβρίου δημιουργείται το τεράστιο αλαλούμ με το σόου των κυβερνητικών στελεχών που εμβολιάζονται και η αναπληρωτής εκπρόσωπος «αδειάζει» τον εκπρόσωπο, λέγοντας, πως ο συμβολισμός έλαβε τέλος με τον εμβολιασμό των πολιτικών αρχηγών. Και τώρα τι θα τους κάνετε και αυτούς που τους βγάλατε από την Κυβέρνηση, θα πρέπει να κάνουν και τη δεύτερη

δόση; Και σας έμειναν και οι καινούργιοι ακάλυπτοι. Ούτε σε αυτό δεν υπήρχε ο στοιχειώδης σχεδιασμός.

Στις 2 Ιανουαρίου ο κ. Πέτσας ανακοινώνει μόνος του πότε θα ανοίξουν τα σχολεία, χωρίς να έχει ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή των ειδικών που θα συνεδρίαζαν στις 4 Ιανουαρίου για να αποφασίσουν. Λίγο πριν από τις ανακοινώσεις του κ. Πέτσα, ο κ. Γεωργιάδης έλεγε ότι «θα είναι ανοιχτή η αγορά με click in shop» και έρχεται ο κ. Πέτσας την ίδια μέρα και ανακοινώνει και το τέλος του click away και έρχεται στη συνέχεια ο κ. Γεωργιάδης και λέει «το γνωρίζαμε προφανώς, αλλά δεν θα μπορούσαμε να το πούμε νωρίτερα».

Στις 4 Ιανουαρίου ο κ. Πέτσας λέει πως «όποιος γυρίζει από το Ντουμπάι, μπαίνει σε καραντίνα», αλλά οι ίδιοι οι ταξιδιώτες τον διαψεύδουν.

Είναι προφανές ότι αυτή δεν είναι εικόνα μιας στοιχειωδώς σοβαρής Κυβέρνησης.

Τις καταθέτω όλες αυτές τις ανακολουθίες από τις δηλώσεις των στελεχών, γιατί αξίζει να παραμείνουν στα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής, κ. Φωτεινή (Φώφη) Γεννηματά καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες δηλώσεις, οι οποίες βρίσκονται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έρχομαι τώρα στα θέματα που αφορούν τα επόμενα βήματα. Επαναφέρω ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας και του ελληνικού λαού τις προτάσεις που από καιρό είχαμε καταθέσει πρώτα απ' όλα για το ασφαλές άνοιγμα. Δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουμε με οριζόντια μέτρα που πνίγουν την οικονομία και την κοινωνία και εντείνουν τα αδιέξοδα. Υπάρχει πάντα η απειλή του τρίτου κύματος βεβαίως και μπορούμε να την προλάβουμε, αλλά και να την περιορίσουμε δραστικά.

Πρέπει, όμως, επιτέλους να υπάρξει ένα σχέδιο, όχι μόνο φρένο, γκάτζι και στροφή. Προς τα πού θα πάμε; Πού θέλουμε να πάμε; Ποιο δρόμο θα διαλέξουμε, κύριε Πρωθυπουργέ; «Το βλέποντας και κάνοντας» ή το «ράβε - ξήλωνε»; Γιατί μέχρι τώρα αυτό βλέπουμε και έναν τεράστιο κίνδυνο μπροστά μας για lockdown ακορντεόν, το οποίο θα είναι απολύτως καταστροφικό.

Επιμένουμε, λοιπόν, στο σταδιακό άνοιγμα με γενναία μέτρα για να στηριχθούν το λιανεμπόριο, η εστίαση, οι εργαζόμενοι, οι επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την κρίση. Στη δευτερολογία μου θα αναφερθώ περισσότερο στα οικονομικά δεδομένα.

Υπάρχουν περιοχές με χαμηλό επιδημιολογικό φορτίο και αυτές είναι που μπορούν να ανοίξουν πρώτα με πολλά και επαναλαμβανόμενα τεστ για να παρακολουθούμε την εξέλιξη της πανδημίας. Και οι μετακινήσεις από άλλες περιοχές θα επιτρέπονται μόνο με πιστοποιητικό εμβολιασμού ή με πρόσφατο

αρνητικό τεστ. Πρέπει, όμως, ταυτόχρονα να αντιμετωπιστεί ο συνωστισμός στα σχολεία, στα μέσα μεταφοράς, στις εκκλησίες που δεν μπορεί να εξαιρούνται κάθε φορά από τα όποια μέτρα προτείνουν οι ειδικοί.

Δυστυχώς, οι πρόσφατες επιλογές σας και στον εορτασμό των Φώτων, αλλά και με το άνοιγμα των σχολείων που ξανάνοιξαν, όπως ήταν πριν κλείσουν, δείχνουν ότι εσείς συνεχίζετε ακριβώς την ίδια λογική που έχετε χαράξει όλους αυτούς τους μήνες.

Τρεις ακόμα αναγκαίες παρεμβάσεις: Στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Η πίεση συνεχίζεται, ευτυχώς σε μικρότερο βαθμό, αλλά οι κίνδυνοι είναι εδώ, ελλοχεύουν. Άμεσα, λοιπόν, θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι προσλήψεις που έχουν προκηρυχθεί και να μονιμοποιηθεί το επικουρικό προσωπικό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Δεν αντέχουμε να χάσουμε αυτό το έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό από το σύστημα υγείας. Και πρέπει να υπάρξει ετοιμότητα για πραγματική ένταξη και του ιδιωτικού τομέα στο σχεδιασμό όποτε και όπου αυτό απαιτείται, όχι μόνο στα λόγια και στις εξαγγελίες.

Τέλος, θεωρώ αδιανόητη τη συνεχιζόμενη άρνηση της Κυβέρνησης -σας το είπα και πριν και δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω- για την ένταξη των ανθρώπων του ΕΣΥ στα βαρέα και ανθυγιεινά.

Δεύτερον, μέριμνα για την αποκατάσταση όσων ο κορωνοϊός έχει δημιουργήσει επιπλοκές στην υγεία τους. Είναι πολλοί, κύριε Πρωθυπουργέ, οι άνθρωποι αυτοί. Δημιουργείται σιγά-σιγά μία νέα κρίση μέσα στην κρίση. Απαιτείται συγκεκριμένο σχέδιο και δομές αποκατάστασης σε κάθε περιφέρεια της χώρας, με διεπιστημονική ομάδα και με επιμόρφωση των ανθρώπων της πρωτοβάθμιας, για να καθοδηγούν σωστά τους ασθενείς αυτούς που έχουν μετά-COVID συμπτωματολογία.

Τρίτον, ανοιχτά επιδημιολογικά δεδομένα, ο μεγάλος μας καημός. Επιτέλους, είναι αδιανόητο να μην υπάρχει ένα ολοκληρωμένο, αξιόπιστο μητρώο κρουσμάτων και πρόσβαση στα επιδημιολογικά δεδομένα. Υπάρχουν καταγγελίες από την πολύπαθη Κοζάνη -το λέμε μέρες-, που είναι από τον Οκτώβριο σε lockdown, ότι δηλώνονται κρούσματα με δεκαπέντε και είκοσι μέρες καθυστέρηση, κρούσματα τα οποία είχαν εντοπιστεί από ιδιωτικά εργαστήρια και τα δεδομένα αυτά δεν υπήρχαν ούτε στον ΕΟΔΥ ούτε στις τοπικές αρχές. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι άνθρωποι που ασθένησαν δεν είχαν τις σωστές οδηγίες, δεν έγινε ποτέ ιχνηλάτηση των επαφών τους και ότι οι αποφάσεις που παίρνονται σήμερα

στην Κοζάνη παίρνονται με πλασματικά στοιχεία και παίρνονται αποφάσεις για περιορισμούς, που έχουν οδυνηρές συνέπειες στην οικονομία και στην κοινωνία, με στοιχεία που ήταν του προηγούμενου δεκαπενθημέρου και εικοσαήμερου. Ποιος έχει την ευθύνη γι' αυτό, κύριε Πρωθυπουργέ, οι πολίτες, η αυτοδιοίκηση, η αντιπολίτευση ή η Κυβέρνηση σας; Θα αναλάβετε επιτέλους κάποτε τις ευθύνες σας;

Ακούσαμε ότι βάλατε την Αργολίδα σε σκληρό lockdown. Τα στοιχεία που έχει αναρτήσει ο ΕΟΔΥ για την Αργολίδα μιλούν για τρία και τέσσερα κρούσματα. Προφανώς, έχετε κάπου άλλα στοιχεία, τα οποία εμείς δεν βλέπουμε, γιατί φαντάζομαι ότι δεν ξύπνησε κάποιος μια μέρα και τρελάθηκε και είπε «Θα βάλω την Αργολίδα σε σκληρό lockdown». Κάπου στηρίζονται οι άνθρωποι. Αλλά ποιος τα έχει τα στοιχεία; Ο ΕΟΔΥ αν τα είχε, θα τα είχε αναρτήσει. Άρα, υπάρχουν κάπου αλλού. Πού; Στην πολιτική προστασία; Ποιος τα έχει; Και πραγματικά αισθάνομαι και εκτιμώ ότι και τα μέλη της Επιτροπής, οι λοιμωξιολόγοι, δεν έχουν αυτές τις πληροφορίες πλήρεις. Άρα, δεν έχουν τη δυνατότητα να πουν πού πρέπει να γίνουν τα τεστ, πού πρέπει να παρθούν στοχευμένα μέτρα. Μπορείτε να διαβεβαιώσετε, κύριε Πρωθυπουργέ, σήμερα τον ελληνικό λαό απ' αυτό το Βήμα ότι υπάρχει ένα ενιαίο, αξιόπιστο μητρώο κρουσμάτων, το οποίο είναι προσβάσιμο από την επιστημονική κοινότητα; Περιμένουμε απαντήσεις και δεσμεύσεις.

Έρχομαι στο κρίσιμο θέμα του εμβολιασμού. Καθαρές κουβέντες: Ο στόχος πρέπει να είναι ένας και μοναδικός, γρήγορος, διαφανής, αποτελεσματικός εμβολιασμός του συνόλου του πληθυσμού. Διότι μόνο έτσι θα δημιουργηθεί η απαραίτητη, ανοσία για να αποκατασταθεί η οικονομική και κοινωνική ζωή. Εμείς είπαμε καθαρά από την πρώτη στιγμή «ναι» στον εμβολιασμό, «ναι» και στο πιστοποιητικό, που απαιτείται μετά από τη διεξαγωγή του, και μάλιστα στην αγγλική γλώσσα για να διευκολύνονται οι μετακινήσεις. Και χαίρομαι που υιοθετήσατε εγκαίρως αυτή μας την πρόταση, που σας καταθέσαμε στις 8 Ιανουαρίου, και μάλιστα φαίνεται ότι η χώρα μας με αυτόν τον τρόπο πρωτοπορεί.

Καταθέτω στα Πρακτικά την πρόταση που καταθέσαμε από τις 8 Ιανουαρίου για το πιστοποιητικό που πρέπει να χρησιμοποιείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις μετακινήσεις.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής κ. Φωτεινή (Φώφη) Γεννηματά καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι σταθερή μας θέση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει ενωμένη, με κοινές πολιτικές να αντιμετωπίσει την πανδημία και τις συνέπειές της. Ιδέες περί διμερούς διαπραγμάτευσης και διάρρηξης της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης είναι

οι πλέον συντηρητικές και οπισθοδρομικές μπορεί να ακουστούν. Και οφείλουμε να διεκδικήσουμε την αποτροπή οποιασδήποτε προσπάθειας διμερούς διαπραγμάτευσης. Αν το επιτρέψουμε αυτό, τότε θα έχουμε αποδεχθεί την ανισότητα στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ομολογώντας ότι το κάθε κράτος μέλος είναι αφημένο στη μοίρα του και μόνο του απέναντι στους νόμους μιας ασύδοτης ελεύθερης αγοράς.

Έχοντας διαπιστώσει την προσπάθεια σύναψης διμερών συμφωνιών της Γερμανίας με ιδιωτικές φαρμακευτικές εταιρείες, θέλω να καταστήσω σαφές ότι αυτό υπονομεύει τις αρχές και τις αξίες της Ευρώπης που οραματιζόμαστε. Κι εγώ αναρωτιέμαι γιατί δεν καταδικάσατε σήμερα απερίφραστα αυτή τη στάση της Γερμανίας, όπως και τι σημαίνουν οι νυχτερινές σας τροπολογίες που εμείς δεν μείναμε να τις νομιμοποιήσουμε, γιατί δεν είναι δυνατόν τόσο σοβαρά θέματα να μην μπορούμε να τα συζητήσουμε ανοιχτά και έγκαιρα μέσα σε αυτήν την Αίθουσα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εξασφαλίσει τον αριθμό των εμβολίων που χρειάζονται για τα κράτη-μέλη. Κι αυτό που πρέπει όλοι μας να δούμε από δω και πέρα είναι πώς οι χώρες θα πιέσουμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις εταιρείες, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις ούτε στα χρονοδιαγράμματα παράδοσης.

Και αυτό είναι που πρέπει να κάνετε κατά προτεραιότητα, κύριε Μητσοτάκη, να πιέσετε και εσείς από τη μεριά σας, για να τελειώσει γρηγορότερα αυτός ο εφιάλτης.

Κρίσιμο επόμενο ζήτημα αποτελεί το πού θα γίνει τελικά ο εμβολιασμός. Δύο μήνες τώρα η Κυβέρνηση διαφημίζει στα κανάλια ότι θα γίνουν χίλια δεκαοκτώ εμβολιαστικά κέντρα. Τα περισσότερα κέντρα γνώριζαν και ποια θα είναι και είχαν ξεκινήσει και διαδικασίες να προετοιμαστούν. Γίνονταν και έργα.

Βγήκε ο Πρωθυπουργός και μίλησε για οκτώ χιλιάδες εμβολιασμούς την ημέρα. Μετά ανέβασε τον αριθμό στους είκοσι χιλιάδες εμβολιασμούς. Στη συνέχεια, βγήκε χτες η επίσημη εγκύκλιος του Υπουργείου και είδαμε με έκπληξη ότι αποκλείεται από τη διαδικασία του εμβολιασμού η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας που κατ' εξοχήν κάνει τους εμβολιασμούς σε κάθε χώρα. Μάλιστα, εργαζόμενοι των κέντρων υγείας που είχαν οριστεί ως εμβολιαστικά κέντρα και είχαν αρχίσει να παίρνουν οδηγίες για το πώς πρέπει να λειτουργήσουν, μετακινούνταν με υπόδειξη του Υπουργείου και εμβολιάζονται στα νοσοκομεία. Πρωτάκουστο!

Οι εμβολιασμοί, λοιπόν, οργανώνονται μόνο από τα νοσοκομεία. Αυτό, κατά τη γνώμη μας, είναι πολύ μεγάλο λάθος, διότι πριν απ' όλα περιορίζονται οι δυνατότητες, γιατί το προσωπικό των νοσοκομείων θα ασχολείται περισσότερο –ίσως και μόνο- με τον εμβολιασμό, ενώ θα πρέπει να ασχολείται

και με τον COVID 19 γιατί δεν έχουμε τελειώσει, αλλά και με τις άλλες ασθένειες που δεν σταμάτησαν να υπάρχουν στην Ελλάδα. Ή μήπως όλα τα άλλα περιστατικά θα πρέπει να διοχετεύονται από δω και πέρα μονάχα στον ιδιωτικό τομέα;

Από την άλλη πλευρά δημιουργεί πρόβλημα ιδιαίτερα με τους υπερήλικες, γιατί τα περισσότερα νοσοκομεία που υποδεικνύονται είναι πολύ μακριά από τα σπίτια τους. Έπρεπε, λοιπόν, να έχουν προετοιμαστεί τα εμβολιαστικά κέντρα για τα οποία μιλούσαν, έπρεπε να έχουν προσλάβει προσωπικό εάν δεν επαρκεί το προσωπικό της πρωτοβάθμιας, για να μπορέσει ο εμβολιασμός να είναι αποτελεσματικός, γρήγορος, να προστατεύσει την υγεία των πολιτών, χωρίς να τους ταλαιπωρεί. Αυτό μέχρι σήμερα δεν το είδαμε. Και, βέβαια, έπρεπε να υπάρξει και διαφάνεια.

Χρειάζονται έργα, κύριε Πρωθυπουργέ. Δημιουργήστε εμβολιαστικά κέντρα, αξιοποιώντας την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Κι αν δεν επαρκεί, πάρτε έγκαιρα με σύμβαση ιδιώτες γιατρούς και νοσηλευτές.

Παράλληλα, δημιουργήστε επιτέλους Παρατηρητήρια. Ο ΕΟΔΥ δεν έχει ακτίνες δικές του σε ολόκληρη τη χώρα. Χρειάζεται, λοιπόν, σε επίπεδο πρωτοβάθμιας σε κάθε περιφέρεια να υπάρξουν Παρατηρητήρια που θα δίνουν στοιχεία για την ανοσία του πληθυσμού, είτε μετά τον εμβολιασμό, είτε όσων έχουν νοσήσει, για να έχουμε την καθαρή εικόνα του τι συμβαίνει σε κάθε

περιφέρεια και σε κάθε νομό. Και, βεβαίως, πρέπει να γίνονται και οι περίφημοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ)

Έρχομαι στο επίμαχο θέμα του ρυθμού των εμβολιασμών. Έχουμε παραλάβει έως τώρα διακόσιες σαράντα πέντε χιλιάδες εμβόλια και σύμφωνα με τα χθεσινά στοιχεία έχουμε κάνει εβδομήντα χιλιάδες εξακόσιους ενενήντα οκτώ εμβολιασμούς. Έως το τέλος του μήνα θα παραλάβουμε ακόμα εκατόν ογδόντα χιλιάδες από τη Pfizer. Αυτή τη στιγμή, όμως, έχουμε χαμηλό ρυθμό εμβολιασμού, ο οποίος τελικά λειτουργεί εις βάρος και της υγείας των πολιτών, αλλά και της οικονομίας. Και δεν κατανοώ γιατί. Εμβόλια υπάρχουν και αυτά σε συνδυασμό με το ασφαλές άνοιγμα, εάν το ακολουθούσατε ως επιλογή, θα μπορούσαν να δώσουν μεγάλη ανάσα σε πολλές περιοχές της χώρας, οξυγόνο και στην κοινωνία και στην οικονομία.

Γιατί, λοιπόν, δεν εμβολιάζετε με πιο γρήγορους ρυθμούς; Καταθέτω τους σχετικούς πίνακες που δείχνουν ότι είμαστε εξαιρετικά χαμηλά σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες στον ρυθμό εμβολιασμού, ενώ έχουμε εμβόλια.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής κ. Φωτεινή (Φώφη) Γεννηματά καταθέτει για τα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες, οι οποίοι βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επιμένουμε, τέλος, ότι απαιτείται διαφάνεια στη σειρά εμβολιασμού, ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο για την υλοποίηση του προγράμματος κατά κατηγορία και εμβολιαστικό κέντρο, με αριθμούς και αναλυτική περιγραφή των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού που θα εμβολιαστούν κατά προτεραιότητα. Αυτές είναι οι δικές μας προτάσεις, αξιοποιήστε τις, αλλά κυρίως -το επαναλαμβάνω για τρίτη φορά- όχι άλλα λάθη σε βάρος της υγείας των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με την πανδημία η ιστορία δεν πάτησε φρένο. Άλλαξε ταχύτητα. Ζούμε και θα ζήσουμε κοσμογονικές αλλαγές. Ήδη αλλάζει η ζωή μας στην καθημερινότητα, στις σχέσεις μας. Τίποτα δεν θα μείνει το ίδιο. Βρισκόμαστε στον κυκλώνα μιας σαρωτικής αλλαγής που αφορά όλο τον πλανήτη, κάθε χώρα, κάθε κοινωνία, κάθε κόμμα, κάθε συλλογικότητα, κάθε πολίτη. Γι' αυτό και χρειάζεται σχέδιο και δράσεις σε όλα τα επίπεδα. Το εμβόλιο από μόνο του δεν αρκεί για την πολυπόθητη ελευθερία. Είναι το βαρύ μας πυροβολικό, αλλά το πεζικό, οι στρατιώτες είναι ένα καλά οργανωμένο και αποτελεσματικό Εθνικό Σύστημα Υγείας με την πρωτοβάθμια φροντίδα στην

πρώτη γραμμή. Δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω. Δεν θα σταματήσω να υπερασπίζομαι το Εθνικό Σύστημα Υγείας που είναι ο εγγυητής της δημόσιας υγείας.

Δεν μπορεί και δεν αντέχει να μείνει για πολύ ακόμα η κοινωνία μας κλειδωμένη στα σπίτια της. Κάθε καθυστέρηση ή ολιγωρία κοστίζει. Κάθε lockdown φέρνει έναν βαρύ λογαριασμό, κοστίζει σε χαμένες δουλειές, σε «λουκέτα», σε περικοπές. Κοστίζει σε απλήρωτους λογαριασμούς, υποχρεώσεις που μας περιμένουν όλες μαζί στη γωνία σε λίγους μήνες. Κοστίζει στα δημόσια ταμεία, στη λειτουργία του δημοσίου, σε γραφειοκρατία, καθυστερήσεις, σε απλήρωτες συντάξεις, χαμένες αποζημιώσεις για τους αγρότες. Κοστίζει στις ανθρώπινες σχέσεις, στα παιδιά, στις οικογένειες, ενδοοικογενειακή βία. Κοστίζει στη Δημοκρατία, τις ελευθερίες, τα δικαιώματα όλων μας, αλλά ιδιαιτέρως των πιο αδύναμων και των πιο ευάλωτων.

Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να στηρίξουμε και να εγγυηθούμε με τον δικό μας αγώνα το αίτημα κάθε πολίτη να βγει όρθιος από αυτήν τη δοκιμασία, χωρίς άλλες απώλειες και να πάρει πίσω τη ζωή του με ασφάλεια. Αυτός είναι ο λόγος τιμής, το συμβόλαιο του Κινήματός μας με την ελληνική κοινωνία, να την ξανακάνουμε ισχυρή, να τη σηκώσουμε ψηλότερα, όχι να την πληγώσουμε, όχι να τη φοβίσουμε, όχι να τη διαιρέσουμε, όχι να την κρατήσουμε όμηρο, αλλά

να την απελευθερώσουμε και να της δώσουμε πίσω δίκαια τις θυσίες που έχει κάνει μέχρι σήμερα, για να αντέξει αυτή η χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Αυτή είναι η αποστολή της προοδευτικής διακυβέρνησης. Αυτό είναι το αίτημα που σιγοβράζει μέσα στο μυαλό και στις καρδιές των πολιτών που αρχίζουν και αναζητούν αυτήν την πολυπόθητη νέα αλλαγή. Και είμαστε εδώ, το Κίνημα Αλλαγής, για να ανταποκριθούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να τακτοποιηθεί το Βήμα, προκειμένου να πάρει τον λόγο ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, ο κ. Δημήτρης Κουτσούμπας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρίες και κύριοι, την ίδια συζήτηση με το ίδιο ακριβώς θέμα, τη διαχείριση της πανδημίας, κάναμε και πριν από δύο μήνες. Τι το καινούργιο επικαλέστηκε η Κυβέρνηση για να στηρίξει τις πολιτικές επιλογές της, οι οποίες συνεχίζουν να έχουν τραγικές συνέπειες για τον λαό μας;

Ο μαζικός εμβολιασμός του πληθυσμού συνολικά απέχει πολύ ακόμα από το να είναι μαζικός και δεν μπορεί να κουκουλώσει τις παλινωδίες και τις τεράστιες ευθύνες της Κυβέρνησής σας. Δύο μήνες μετά η εξάπλωση της πανδημίας συνεχίζεται ενώ ήδη έχετε αρχίσει να μιλάτε για τρίτο κύμα χωρίς καλά-καλά να έχει περάσει το δεύτερο. «Η Ελλάδα τα έχει καταφέρει καλύτερα σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες», αυτό είναι το μόνιμο κυβερνητικό επιχείρημα στην κριτική που σας κάνουμε για την άρνησή σας να προχωρήσετε στη θωράκιση του δημόσιου συστήματος υγείας, σε μαζικά τεστ του πληθυσμού, στη λήψη αναγκαίων μέτρων προστασίας στους χώρους δουλειάς, σε μέσα μαζικής μεταφοράς, στα σχολεία και τις σχολές.

Αυτά μπορεί να τα λέτε βέβαια σε άλλους εδώ μέσα που ούτε στα λόγια αμφισβητούν αυτό το σύστημα που πάνω από τα κέρδη βάζει πάλι τα κέρδη, που εξωραΐζει την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις αντιλαϊκές δεσμεύσεις της. Μην τα λέτε, λοιπόν, αυτά σε εμάς γιατί οι θέσεις και οι προτάσεις του Κ.Κ.Ε. δεν στριμώχνονται σε αυτά τα στενά όρια, σε αυτές τις λεγόμενες αντοχές της καπιταλιστικής οικονομίας. Έρχονται σε σύγκρουση με την ανάπτυξη των κερδών των λίγων, έχουν στο επίκεντρο τις πραγματικές ανάγκες των πολλών. Γι' αυτό και δεν ψάχνουμε να βρούμε σε ποιο σημείο του καπιταλιστικού κόσμου υπάρχουν οι λιγότερες απώλειες σε ανθρώπινες ζωές, πού δεν έχει φρακάρει το δημόσιο σύστημα υγείας, πού οι γιατροί δεν εξαναγκάζονται να κάνουν

επιλογές ασθενών για τις ΜΕΘ. Γιατί παντού από τη Βρετανία, με ένα σύστημα υγείας που θεωρούνταν πρότυπο και επιδεικνυόταν μάλιστα με καμάρι από το βρετανικό κράτος, μέχρι τη Σουηδία του πολυδιαφημιζόμενου σκανδιναβικού μοντέλου, η κατάσταση είναι τραγική. Παντού, από τη Γερμανία μέχρι την Ισπανία και την Πορτογαλία της δήθεν προοδευτικής διακυβέρνησης που τελευταία ξανασερβίρεται και στην Ελλάδα σαν ξινισμένο φαγητό, σε όλες τις χώρες οι λαοί βιώνουν τα αποτελέσματα της πολιτικής της εμπορευματοποίησης, της ιδιωτικοποίησης του τομέα της υγείας, την οποία στη χώρα μας όλοι σας εδώ μέσα χωρίς εξαιρέσεις ακολουθήσατε.

Όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις διαχειρίζονται την πανδημία με πυξίδα όχι τις ανάγκες των λαών τους που δοκιμάζονται σκληρά, αλλά κυρίως τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων τους. Το ίδιο ισχύει και με τη δική σας Κυβέρνηση, σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς. Κριτήριο σας στη διαχείριση της πανδημίας δεν είναι οι πραγματικές ανάγκες του λαού, γι' αυτό δεν προχωρήσατε σε μαζικές προσλήψεις υγειονομικών, σε πολλές νέες ΜΕΘ, σε πραγματική επίταξη του ιδιωτικού τομέα υγείας που οι ίδιοι οι υγειονομικοί σας λένε από την αρχή αυτής της περιπέτειας. Αντίθετα, παρουσιάζετε μια εικονική πραγματικότητα, η οποία όμως δεν μπορεί να κρύψει ούτε τις ελλείψεις ούτε το γεγονός ότι το δημόσιο σύστημα υγείας έχει μετατραπεί σε σύστημα μιας νόσου, με ό,τι αυτό σημαίνει για τις συνολικές ανάγκες στην υγεία του λαού.

Κι όταν δεν μπορείτε να δικαιολογήσετε τα αδικαιολόγητα, όταν στριμώχνεστε, ρίχνετε αλλού την ευθύνη. Αυτό ακριβώς κάνατε για να δικαιολογήσετε, για παράδειγμα, τον αριθμό των ασθενών με κορωνοϊό που καταλήγουν εκτός ΜΕΘ. Στοχοποιήσατε τους γιατρούς που μήνες τώρα δίνουν τη μάχη σε δύσκολες συνθήκες τις οποίες εσείς και οι προηγούμενοι από εσάς, με την εγκληματική πολιτική σας, δημιουργήσατε. Κριτήριό σας δεν είναι η προστασία των εργαζομένων, γιατί αλλιώς θα είχατε τουλάχιστον προχωρήσει σε μαζικούς ελέγχους σε χώρους δουλειάς, θα είχατε επιβάλει μέτρα υγιεινής και ασφάλειας σε αυτούς τους χώρους που αποδεδειγμένα έχουν πλέον μετατραπεί σε εστίες υπερμετάδοσης. Για να μην πούμε για τα μαζικά τεστ στον πληθυσμό, που δεν κάνετε, μέτρο που από την πρώτη στιγμή έπρεπε να είχατε εφαρμόσει.

Κριτήριό σας επίσης, δεν είναι οι ανάγκες των μαθητών, των οικογενειών τους και των εκπαιδευτικών. Ανοίξατε τα δημοτικά και τα νηπιαγωγεία με τους ίδιους όρους που τα κλείσατε. Εκτός αν μας πείτε πως η μοναδική επιστημονική οδηγία ήταν τα ανοιχτά παράθυρα το καταχείμωνο. Την ίδια στιγμή, τα πανεπιστήμια παραμένουν πάνω από έναν χρόνο κλειστά, τα γυμνάσια και τα λύκεια για μήνες. Η θέση των φοιτητών είναι στις σχολές, στα μαθήματά τους, των μαθητών στα σχολειά τους, με όλα τα μέτρα προστασίας. Έχει ήδη

χτυπήσει το καμπανάκι για τις συνέπειες, όχι μόνο τις μορφωτικές, στα νέα παιδιά. Όλη σας η πρεμούρα ήταν να φέρετε καινούργιο εξεταστικό σύστημα για τα πανεπιστήμια και να εγκαταστήσετε αστυνομικές δυνάμεις καταστολής μέσα σε αυτά. Στα κλειστά πανεπιστήμια! Αλλά αυτοί είστε.

Τα κριτήριά σας για τη διαχείριση της πανδημίας δεν είναι επιστημονικά, είναι πολιτικά, οικονομικά, επιχειρηματικά και δεν περιμέναμε την ομολογία της Κυβέρνησης διά στόματος του Υπουργού Ανάπτυξης ότι ως κυβέρνηση αγνοήσατε υποδείξεις λοιμωξιολόγων για επιβολή καραντίνας πριν τον εορτασμό του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη, για να βγάλουμε αυτό το συμπέρασμα που σας είπα πριν. Και μάλιστα, όταν λίγες μέρες μετά απαγορεύσατε και τις εκδηλώσεις για το Πολυτεχνείο, παρόλο που γνωρίζατε πως θα γίνουν με όλα τα υγειονομικά μέτρα και παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε και καμία σχετική απόφαση της επιτροπής των ειδικών.

Κριτήριό σας δεν είναι οι πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων. Απόδειξη ότι μέσα στην πανδημία ετοιμάζεστε να προχωρήσετε στις ανατροπές του αιώνα σε ό,τι αφορά εργατικά, εργασιακά, συνδικαλιστικά δικαιώματα ούτε φυσικά κριτήριο σας είναι οι ανάγκες των αυτοαπασχολούμενων, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που λέτε μάλιστα ότι είστε και στο πλευρό τους. Μάλλον έχετε μπερδέψει τα δισεκατομμύρια και τα άλλα δωράκια που μοιράζετε σε διάφορους επιχειρηματικούς ομίλους, με τα μικροποσά που με το

στανιό δίνετε στους χιλιάδες αυτοαπασχολούμενους, που βρίσκονται σήμερα στα όρια της καταστροφής.

Διαφημίζετε το πρόγραμμα επιστρεπτέας προκαταβολής ως το βασικό όπλο για τη στήριξη των επαγγελματιών. Ξέρετε όμως ότι οι περισσότεροι δεν εντάχθηκαν στις τρεις πρώτες φάσεις του μέτρου, ενώ και τώρα, στην τέταρτη και στην πέμπτη φάση, που δεήσατε να διευρύνετε κάπως τα κριτήρια, τα ποσά που δίνονται δεν αρκούν στοιχειωδώς για να καλύψουν τις υποχρεώσεις μιας μικρής επιχείρησης, πόσω μάλλον να ζήσουν και τις οικογένειές τους. Μάλιστα, αποκλείσατε τους επαγγελματίες από το επίδομα ειδικού σκοπού, που τους είχατε χορηγήσει την άνοιξη. Μήπως δεν έχετε συναίσθηση του όγκου των προβλημάτων, ειδικά εκεί που τα περιοριστικά μέτρα έχουν γενικευμένο χαρακτήρα; Γιατί λέτε να ξεσηκώθηκαν οι επαγγελματοβιοτέχνες στη Δυτική Αττική, στην Κοζάνη και αλλού; Γιατί διαμαρτύρονται οι επαγγελματίες στο εμπόριο και στην εστίαση; Πείτε καθαρά τι θα γίνει με τα χρέη τους. Στα χρέη της προηγούμενης κρίσης, αποτέλεσμα βέβαια και της δικής σας φοροληστρικής πολιτικής, νέα χρέη έχουν προστεθεί και προστίθενται συνεχώς, αφού οι αναστολές που ψηφίσατε έχουν ημερομηνία λήξης. Τι θα κάνετε; Τι λέει το κυβερνητικό σας έργο; Θα μου πείτε, ρητορικό το ερώτημα.

Εν μέσω πανδημίας σπεύσατε να νομοθετήσετε νέο πτωχευτικό κώδικα, προετοιμάζοντας μαζικά κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, δεσμεύοντας

ακόμα και μέρος του εισοδήματος για να μη χάσουν και κανένα ευρώ οι τράπεζες.

Λέτε για δεύτερη ευκαιρία. Στην πράξη όμως τους καταδικάζετε σε αιώνια ομηρία. Τι μένει τελικά απ' αυτήν την πολιτική σας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Μένουν τα σκωτσέζικα ντους των συνεχόμενων περιοριστικών μέτρων, τα «άνοιξε-κλείσε», με click away και click in shop. Ημίμετρα δηλαδή, στα οποία καταφεύγετε συνεχώς, δέσμιοι μιας πολιτικής, αυτής δηλαδή που εφαρμόζετε, για την ίδια τη διαχείριση συνολικά της πανδημίας.

Η κανονικότητα που υπόσχεστε στους αυτοαπασχολούμενους, στους επαγγελματίες είναι κενό γράμμα, όχι μόνο γιατί η πανδημία έχει ακόμα πολύ δρόμο, αλλά και γιατί οι αβεβαιότητες και η κρίση στην οικονομία της χώρας και διεθνώς δεν θα ξεπεραστούν αναίμακτα. Θα αποδειχθεί κακοτράχαλος ο δρόμος για χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις και τα ευχολογιά σας και οι δηλώσεις συμπάθειας είναι και πάλι απατηλές.

Γι' αυτό και απαιτούμε εδώ και τώρα να πάρετε ουσιαστικά μέτρα στήριξης, ιδιαίτερα για εκείνες τις κατηγορίες που έχουν πραγματική ανάγκη. Σε όσους έχουν ετήσιο εισόδημα κάτω των 12.000 ευρώ να αποδοθεί εδώ και τώρα μηνιαίο επίδομα ικανό να επιβιώσουν. Να νομοθετηθεί εδώ και τώρα γενναία διαγραφή χρεών, τόκων, προσαυξήσεων, αλλά και του 30% του χρέους

σε Εφορία και τράπεζες. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα καταθέσει αυτές τις μέρες ανάλογη, αντίστοιχη πρόταση νόμου γι' αυτό.

Κριτήριό σας δεν είναι οι ανάγκες του λαού, ακόμα και στο θέμα του εμβολιασμού, γι' αυτό και το πρόγραμμα προχωρά με πολύ αργούς ρυθμούς, με ανεπαρκή εμβολιαστικά κέντρα και περιορισμένο αριθμό εμβολίων. Γιατί αυτό επιβάλλουν οι συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις φαρμακευτικές εταιρείες. Οι αποφάσεις που παίρνονται από τις κυβερνήσεις και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παίρνονται πάλι με κριτήρια πολιτικά και επιχειρηματικά και όχι με κριτήρια επιστημονικά για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Πώς αλλιώς μπορεί να ερμηνευθεί το γεγονός ότι δεν λαμβάνονται όλα εκείνα τα μέτρα για να υπάρχει προμήθεια όλων των διαθέσιμων εμβολίων που είναι αποτελεσματικά και ασφαλή; Πώς αλλιώς μπορεί να ερμηνευθεί το γεγονός ότι τα κράτη - μέλη δεσμεύονται ότι δεν θα έχουν το δικό τους σχέδιο για προμήθεια εμβολίων, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχουν φωνές ότι ισχυρά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι η Γερμανία, έχουν ήδη προχωρήσει σε δικές τους διμερείς συμφωνίες;

Πώς αλλιώς μπορεί να ερμηνευθεί το γεγονός ότι η Κομισιόν αρνείται να δώσει στη δημοσιότητα τις συμβάσεις που έχει υπογράψει με τις διάφορες εταιρείες, κάτι το οποίο, όπως ξέρετε, το ζήτησε η ευρωκοινοβουλευτική ομάδα

του Κ.Κ.Ε.; Και ποια, παρακαλώ, ήταν η απάντηση που έλαβε από την Κομισιόν; Ότι πρέπει, λέει, να διαφυλαχθεί η εμπιστευτικότητα των διαπραγματεύσεων με τις εταιρείες, ότι η αγορά φαρμάκων και εμβολίων είναι μια ιδιαιτέρως ανταγωνιστική αγορά, απάντησαν, και ότι πρέπει συνεπώς να προστατευθούν ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες.

Ακούστε δηλαδή να φρίξετε και να μάθει κι ο ελληνικός λαός τι γίνεται πίσω από τις πλάτες του. Είναι ενδεικτική η προσχηματική διαδικασία - παρωδία στην περίπτωση της σύμβασης με μία μόνο εταιρεία που, όπως ανακοινώθηκε από την Κομισιόν, δίνεται για διάβασμα από τους Ευρωβουλευτές, σε ένα απομονωμένο δωμάτιο για κάποιες ώρες και μάλιστα ούτε καν όλη η σύμβαση, αλλά κατ' επιλογή της εταιρείας κάποια μεμονωμένα μικρά αποσπάσματά της.

Ποιο είναι το συμπέρασμα; Πάνω από όλα η προστασία του ανταγωνισμού, των απορρήτων, των συμφερόντων των εταιρειών, γεγονός που υπονομεύει και την ίδια τη διαδικασία του αναγκαίου εμβολιασμού. Και γιατί την υπονομεύει; Γιατί πολύ απλά η άρνηση δημοσιοποίησης των συμβάσεων σε ένα τόσο ευαίσθητο ζήτημα δεν συμβάλλει στο να αντιμετωπίζεται η επιφύλαξη ή και ο φόβος που υπάρχει.

Αντίθετα, τροφοδοτεί όλες τις αντιεπιστημονικές και ανορθολογικές αντιλήψεις γύρω από τα εμβόλια. Τροφοδοτεί ακόμα και

αποπροσανατολιστικές αντιπαραθέσεις για τα εμβόλια, για τα φάρμακα, που ανεξαρτήτως προθέσεων -ακόμα και άγνοιας- δεν είναι απαλλαγμένες όμως από την αντιπαραθεση μεταξύ διαφόρων φαρμακοβιομηχανιών και των δορυφόρων τους, ανάλογα με τα ιδιαίτερα βέβαια συμφέροντά τους.

Απέναντι σε αυτά τα ζητήματα, που είναι ζητήματα για τη σωτηρία της ανθρώπινης ζωής, η Κυβέρνηση πρέπει να πάρει θέση.

Για ποιον λόγο δεν επιδιώκει να προμηθευτεί αυτοτελώς όλα τα εμβόλια που έχουν πιστοποιηθεί ως ασφαλή και αποτελεσματικά, ανεξάρτητα της χώρας παραγωγής τους, προκειμένου να επιτευχθεί ο έγκαιρος και μαζικός εμβολιασμός του πληθυσμού;

Όπως επίσης, πρέπει να πάρουν θέση και άλλες πολιτικές δυνάμεις που συμφωνούν με αυτό το πλαίσιο και χρόνια τώρα κοροϊδεύουν τον λαό ότι δήθεν έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση η χώρα μας, ο λαός μας θα είναι τάχα απομονωμένος.

Και αποδεικνύεται ότι τελικά απομονωμένοι είμαστε μέσα στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είμαστε απομονωμένοι, γιατί ο ελληνικός λαός, αλλά και οι υπόλοιποι λαοί της Ευρώπης και όλου του κόσμου συνολικά αποξενώνονται

πάνω από όλα από τα ίδια τα επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνολογίας που υπάρχουν στον 21ο αιώνα, γιατί η παραγωγή και η διανομή των εμβολίων, όπως προηγουμένως η ταχύτητα της επιστημονικής έρευνας και της έγκρισής τους, καθορίζονται με κριτήριο τα κέρδη, τους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς, την πατέντα, τα εμπορικά απόρρητα και τα παζάρια με τις διάφορες φαρμακοβιομηχανίες και όχι με κριτήριο την ανάγκη προστασίας της ζωής και της υγείας των λαών.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας υπογραμμίζει ξανά την ανάγκη όλα τα εμβόλια που πιστοποιούνται ως ασφαλή, ως αποτελεσματικά, να αξιοποιηθούν για την προστασία της υγείας και της ζωής του λαού. Το φάρμακο, το εμβόλιο δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι εμπόρευμα, αλλά κοινωνικό αγαθό και μόνο. Και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την κοινωνικοποίηση των μονοπωλίων, με τον λαό δηλαδή να είναι πραγματικός ιδιοκτήτης όλων αυτών που παράγει, απαλλαγμένος από το αδηφάγο καπιταλιστικό κέρδος και το κυνήγι των διαφόρων επικίνδυνων ανταγωνισμών.

Αυτό, βέβαια, καθόλου δεν σημαίνει ότι αρκούν και μόνο τα εμβόλια για να υποκαταστήσουν τα χάλια που υπάρχουν στο δημόσιο σύστημα υγείας. Ακόμα και για να υλοποιήσεις ένα πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού, όπως είναι αυτό που απαιτείται για την αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας, χρειάζεται

πρώτα από όλα να διαθέτεις δημόσια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας με υποδομές και όλο το απαραίτητο, το αναγκαίο προσωπικό.

Δυστυχώς, όμως, όλοι όσοι κυβερνήσατε αυτόν εδώ τον τόπο απαξιώσατε την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, γιατί αποτελούσε -λέει- κόστος, όπως το θεωρείτε εσείς δηλαδή και το οποίο, βέβαια, φορτώσατε στις πλάτες των λαϊκών οικογενειών.

Και όμως, η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας θα μπορούσε να προσφέρει πάρα πολλά και να σώσει πραγματικά ανθρώπινες ζωές, κυρίως, βέβαια, αλλά όχι μόνο την περίοδο αυτή της πανδημίας.

Ωστόσο, η Κυβέρνησή σας φρόντισε στον κρατικό προϋπολογισμό για την υγεία το 2021 να περικόψει από την ήδη υποχρηματοδοτούμενη πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας επιπλέον 96 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2020. Και το ερώτημα είναι πώς θα αντεπεξεχθεί στο τεράστιο έργο του εμβολιασμού, με ποιο προσωπικό, με ποιες υποδομές θα πραγματοποιηθεί αυτό το πρόγραμμα του μαζικού εμβολιασμού.

Με την υπάρχουσα κατάσταση και τις εμβολιαστικές ασκήσεις που έχουν αποσταλεί στα κέντρα υγείας έχουν ήδη προκύψει μια σειρά από ζητήματα τα οποία καταγγέλλουν οι ίδιοι οι υγειονομικοί και οι φορείς τους, όπως ένας μόνο γιατρός να είναι υπεύθυνος για πάρα πολλούς ταυτόχρονα εμβολιασμούς,

όπως ακατάλληλοι χώροι εμβολιασμών, όπως ακατάλληλοι χώροι αναμονής όσων εμβολιάζονται και λοιπά.

Μέχρι στιγμής τα εμβολιαστικά κέντρα στελεχώνονται με «μπαλώματα», δηλαδή με ανακύκλωση του ιατρικού και υγειονομικού νοσηλευτικού προσωπικού και μετακινήσεις από τα αποδεκατισμένα κέντρα υγείας και τα διάφορα νοσοκομεία.

Και μιλάμε για ένα πρόγραμμα εμβολιασμού το οποίο θα πρέπει να επαναλαμβάνεται και όχι μόνο για τη δεύτερη δόση, αλλά και για το επόμενο χρονικό διάστημα και για τα επόμενα χρόνια.

Η έλλειψη, όμως, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας έγινε ακόμα πιο ορατή αυτούς τους μήνες της πανδημίας, όπου το σύστημα υγείας έχει μετατραπεί σε σύστημα μιας νόσου.

Έτσι, πάρα πολλοί ασθενείς με καρδιαγγειακά νοσήματα, διαβήτη, παχυσαρκία, νοσήματα του αναπνευστικού, καρκίνο κοκ., οι οποίοι είναι πολύ υψηλού κινδύνου και έχουν χειρότερη πρόγνωση, έχουν καθυστερήσει ή ακόμη και έχουν διακόψει την παρακολούθησή τους στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων, με αποτέλεσμα να απορυθμίζονται και, τελικά, να διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο, αν προσβληθούν από κορωνοϊό, με συνέπεια να χρειάζονται νοσηλεία, διασωλήνωση κλπ..

Ένα καλά οργανωμένο και στελεχωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας θα μπορούσε και θα έπρεπε να καλύπτει αυτούς τους ασθενείς, οι οποίοι παραμένουν αβοήθητοι, εκτός βέβαια αν έχουν χρήματα, πολλά χρήματα, για να καταφύγουν στον ιδιωτικό τομέα. Δυστυχώς, τέτοια παραδείγματα έχουμε πάρα πολλά ήδη από το πρώτο κύμα πανδημίας.

Βεβαίως, θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τις υπηρεσίες που θα μπορούσε να προσφέρει ένα καλά οργανωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην ίδια την αντιμετώπιση της πανδημίας, ώστε να μην «στενάζουν» τα ήδη επιβαρυσμένα νοσοκομεία μας. Στη δική μας πρόταση η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας κατέχει ξεχωριστή θέση, γιατί ιεραρχούμε τις ανάγκες του λαού μας και στον τομέα της υγείας.

Κυρίες και κύριοι, κάποια στιγμή, αργά ή γρήγορα, αυτός ο ιός θα γιατρευτεί. Αυτό που δεν γιατρεύεται είναι αυτό το σάπιο σύστημα, το οποίο εσείς υπηρετείτε. Γι' αυτό χρειάζεται, λέμε εμείς, αγώνα διαρκείας για την προστασία της υγείας.

Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία, για να δώσω χαρά και στο Προεδρείο με τη συνέπεια στον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστούμε, κύριε Γενικό Γραμματέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω δύο ανακοινώσεις προς το Σώμα.

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Καθορισμός του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και των Ιονίων Νήσων μέχρι το ακρωτήριο Ταίναρο της Πελοποννήσου».

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Δευτέρας 18 Ιανουαρίου 2021.

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παρ. 2 και 3 και 132 παρ. 2 Κανονισμού Βουλής ΚτΒ)

1. Η με αριθμό 283/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Πέλλας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κυρίας Θεοδώρας Τζάκρη προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Έκτακτη ενίσχυση στους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους χειμερινούς - ιαματικούς προορισμούς».

2. Η με αριθμό 273/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Επικρατείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεώργιου Καμίνη προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Αποκατάσταση της διαφάνειας στα

στατιστικά στοιχεία που αφορούν το άσυλο και την έκβαση των αιτημάτων ασύλου πολιτών Συρίας».

3. Η με αριθμό 282/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γιάννη Δεληή προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Εγνατία Οδός».

4. Η με αριθμό 289/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα Αρσένη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Πάγωμα αιολικών πάρκων εντός του Δικτύου Natura 2000».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παρ. 2 και 3 και 132 παρ. 2 Κανονισμού Βουλής ΚτΒ)

1. Η με αριθμό 284/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Πιερίας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κυρίας Ελισάβετ (Μπέττυς) Σκούφα προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Εκκρεμότητα στην εκκαθάριση εργοσήμων των ετών 2017, 2018 και 2019».

2. Η με αριθμό 274/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεώργιου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Ένταξη στα βαρέα και ανθυγιεινά των εργαζομένων της πρώτης γραμμής στην αντιμετώπιση της πανδημίας του

κορωνοϊού και ένταξη της νόσου covid-19 στον εθνικό κατάλογο επαγγελματικών ασθενειών».

3. Η με αριθμό 290/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα Αρσένη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Θεσσαλονίκη: Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) όπως Ελληνικό. Από Μητροπολιτικό Πάρκο σε Μητροπολιτική Κερδοσκοπία Γης».

4. Η με αριθμό 285/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξανδρου Μεικόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Απαξίωση του Νοσοκομείου Βόλου η απόφαση της Διοίκησης για τον νέο οργανισμό».

5. Η με αριθμό 277/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασίλειου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Αυτοτελής φορολόγηση εφημεριών ιατρικού προσωπικού νοσοκομείων, κέντρων υγείας, ΕΚΑΒ και όλων των υγειονομικών μονάδων».

6. Η με αριθμό 291/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα Αρσένη προς τον Υπουργό

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Καταγγελίες για μηχανοκίνητο αθλητισμό (motocross) εντός δρυμών και προστατευόμενων περιοχών».

7. Η με αριθμό 286/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ρεθύμνου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ανδρέα Ξανθού προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Τα προβλήματα στη διαθεσιμότητα εμβολίων στην Ευρώπη και η ανάγκη άρσης του καθεστώτος της «πατέντας» σε συνθήκες πανδημίας».

8. Η με αριθμό 278/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχάλη Κατρίνη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Η μωωπική στρατηγική των τραπεζών στραγγαλίζει τις ελληνικές επιχειρήσεις».

9. Η με αριθμό 287/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χαράλαμπου (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Ανάγκη αναβάθμισης των πέντε ανισόπεδων κόμβων του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στην περιοχή του Ηρακλείου».

10. Η με αριθμό 279/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αργολίδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Ανδρέα Πουλά προς τον Υπουργό Υγείας,

με θέμα: «Επιβράβευση στην πράξη των υγειονομικών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)».

11. Η με αριθμό 288/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Πειραιώς του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ιωάννη Ραγκούση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Νέα περιβαλλοντική αδικία στο Σχιστό Περάματος, Κερατσινίου-Δραπετσώνας. Εν μέσω έξαρσης της πανδημίας, με αντισυνταγματική νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας αδειοδοτήθηκε σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων, ενώ με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής προχωρά δημιουργία μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων, μολονότι εκκρεμεί η αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Αττικής, καθώς και ο νέος νόμος για την ανακύκλωση».

12. Η με αριθμό 280/11.1.2021 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασίλειου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Κίνδυνος άδικης φορολόγησης λόγω μη κάλυψης του προβλεπόμενου ορίου ηλεκτρονικών συναλλαγών».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 1902/371/19.11.2020 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία

κ. Σωκράτη Φάμελλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Σοβαρότατες ευθύνες για την εκρηκτική αύξηση των κρουσμάτων covid-19 στη Θεσσαλονίκη».

2. Η με αριθμό 1596/10.11.2020 ερώτηση του Βουλευτή Αργολίδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Ανδρέα Πουλά προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Προετοιμασία για τον εμβολιασμό κατά του covid-19».

3. Η με αριθμό 1432/340/4.11.2020 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή Β΄ Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτη Φάμελλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Παραμένει σε εκκρεμότητα η ταυτοποίηση της πηγής δυσοσμίας στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου».

4. Η με αριθμό 2430/7.12.2020 ερώτηση του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεώργιου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μέτρα στήριξης για την θωράκιση μονάδων κλειστής φροντίδας ηλικιωμένων-γηροκομείων εν μέσω κορωνοϊού».

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος της Ελληνικής Κρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω το εξής. Γιατί μέχρι το Ταίναρο; Δεν κατάλαβα. Τα Κύθηρα δεν είναι ελληνικά; Δεν μπορούν να έχουν δώδεκα ναυτικά μίλια; Ρωτώ για το νομοσχέδιο που προαναγγέλλετε, κύριε Πρόεδρε. Είναι η παγκόσμια πρωτοτυπία μιας Ελληνικής Κυβέρνησης, που κάνει ΑΟΖ αλά καρτ, δώδεκα ναυτικά μίλια αλά καρτ. Όλα τα κάνουμε αλά καρτ.

Πάμε στη σημερινή μας κουβέντα, η οποία, ειλικρινά, είναι τόσο κουραστική που και ο κόσμος αποκλείεται να μας δει. Και το λέω, διότι μου θυμίζει το «ήλθον, είδον και απήλθον». Έρχονται, μιλάν, φεύγουν και τελείωσε η ιστορία. Ούτε ο Πρωθυπουργός είναι εδώ ούτε ο κ. Τσίπρας ούτε η κυρία Γεννηματά ούτε ο κ. Κουτσούμπας ούτε ο κ. Βαρουφάκης.

Είναι μια «τραγωδία» αυτή η Βουλή, δυστυχώς. Και τραγωδία γιατί; Γιατί δεν αντιλαμβανόμαστε, αφού μιλάμε για πανδημία, ότι είναι υποχρέωση του καθενός εξ ημών να παρευρίσκεται την ώρα που μιλάει κάποιος Αρχηγός, τουλάχιστον κατά το ήμισυ. Είναι μια εθνική διαδικασία στο Ελληνικό Κοινοβούλιο να απαξιώνει ο ένας Πρόεδρος τον άλλον.

Πάμε στα υπόλοιπα.

Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ξέρετε γιατί αποτύχατε στην ιστορία με την πανδημία; Γιατί δεν πείσατε. Δεν είστε πειστικοί για όσα λέτε. Δεν πείσατε τον ελληνικό λαό ότι όλα αυτά που λέτε τα εννοείτε. Και είναι γεγονός ότι ήσασταν ανέτοιμοι.

Κανείς Πρωθυπουργός δεν θα μπορούσε να φέρει εις πέρας μόνος του μια τέτοια πανδημία και φαντάζομαι ότι δεν υπήρξε τις τελευταίες δεκαετίες τέτοιο πρόβλημα στη χώρα. Εξ αυτού και μόνο, όμως, θα έπρεπε ο Πρωθυπουργός μαζί με τους υπόλοιπους Αρχηγούς των κομμάτων και τους ειδικούς εμπειρογνώμονες να σταθούμε όλοι μαζί από κοινού απέναντι στο θέμα. Δυστυχώς, ανέλαβε μόνος του την ευθύνη και θα αναλάβει και μόνος του την αποτυχία αυτής της πανδημίας που έρχεται.

Και το λέω αυτό γιατί είχαμε ολιγωρίες, μισές αλήθειες, διάθεση επιβολής αυστηρών μέτρων χωρίς κανείς να ρωτηθεί, ούτε τα ελληνική κόμματα ούτε οι πολίτες. Συνέπεια όλων αυτών: η διαρκής αμφισβήτηση του ελληνικού λαού για τις όποιες αποφάσεις της Κυβέρνησης. Αναφέρομαι στα lockdown, αναφέρομαι στη μάσκα, αναφέρομαι ακόμη και στο εμβόλιο. Γιατί; Γιατί πολύ απλά με παλινωδίες, με έλλειψη συντονισμού, με αυτοδιαψεύσεις επιστημόνων που άλλα έλεγαν στην επιτροπή, άλλα στα κανάλια, άλλα λέει ο Υπουργός, όλα αυτά είχαν μία συνέπεια, να μην είστε πιστευτοί. Πώς θα ακολουθήσουν τον ηγέτη

της χώρας, τον Πρωθυπουργό -γιατί κάθε Πρωθυπουργός είναι ηγέτης της χώρας μας- οι υπόλοιποι, και θα πιστέψουν ότι όλα αυτά που λέει αυτός και οι Υπουργοί του, όλα αυτά που πρεσβεύει αυτός και οι εμπειρογνώμονες είναι τα σωστά;

Θα σας αποδείξω γιατί αποτύχατε. Θα σας αποδείξω ότι είστε μια αποτυχημένη Κυβέρνηση και έπρεπε να ήταν ο Πρωθυπουργός εδώ για να το αποδείξω.

Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός πριν από λίγα λεπτά εδώ μας είπε ότι είναι 3 δισεκατομμύρια το κόστος του κάθε μήνα lockdown. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός το είπε πριν από λίγα λεπτά ότι είναι 3 δισεκατομμύρια. Σας διαβάζω τη δήλωση του Υπουργού, του κ. Σταϊκούρα, στις 5 Νοεμβρίου του 2020, πριν λίγους μήνες. «Πάνω από 2,3 δισεκατομμύρια το κόστος του lockdown». Άλλο 2,3 δισεκατομμύρια κι άλλο 3 δισεκατομμύρια. Είναι 700 εκατομμύρια διαφορά. Και δεν είναι μόνο αυτό. Μισό λεπτό. Έχω παρόμοια δήλωση του κ. Σταϊκούρα, του Υπουργού σας, τον Σεπτέμβριο του 2020. «Στο 2,5%-3% του ΑΕΠ το μηνιαίο κόστος του lockdown». Το 3% του ΑΕΠ επί 186 δισεκατομμύρια ΑΕΠ μάς κάνει 5 δισεκατομμύρια τον μήνα. Ο Πρωθυπουργός μας λέει 3 δισεκατομμύρια, 5 δισεκατομμύρια μας είπε ο Υπουργός του μια φορά και 2,6 δισεκατομμύρια την άλλη.

Πώς θα γένετε πιστευτοί, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας; Πώς θα γίνει πιστευτός από ο Πρωθυπουργός, όταν οι σύμβουλοί του του δίνουν λάθος στοιχεία και οι υπουργοί του δεν ξέρουν τι τους γίνεται;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Μήνα με τον μήνα αλλάζουν!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ποιον μήνα; Το ΑΕΠ ένα είναι. Δεν αλλάζει με τον μήνα! Τι είναι αυτά που λέτε, κύριε Χατζηδάκη; Το ΑΕΠ αλλάζει κάθε μήνα; Τι είναι αυτά που λέτε; Πείτε τα πουθενά αλλού! Πείτε τα στον Υπουργό σας, ο οποίος από οικονομία δεν το 'χει πολύ. Ζητώ συγγνώμη, αλλά έτσι εκθέτει τον Πρωθυπουργό της χώρας.

Ήρθε ο Πρωθυπουργός εδώ και με νένα στόμφο πρωθυπουργικό μας είπε για 3 δισεκατομμύρια. Ε, δεν είναι 3 δισεκατομμύρια! Είναι 5 δισεκατομμύρια! Όταν ξεκινάς, λοιπόν, με ένα lockdown και λες ότι είναι 3 δισεκατομμύρια, ενώ είναι 5 δισεκατομμύρια, ξεκινάς στραβά. Τέλος! Δεν αλλάζει αυτό. Δεν αλλάζει.

Πάμε και στα υπόλοιπα.

Πρόθυμος ο Πρωθυπουργός μίλησε για ψηφιοποίηση των πιστοποιητικών των εμβολίων. Έχει πολλή κι έντονη προθυμία, έντονη, το αντιλαμβάνομαι, στο να εμβολιαστούν όλοι οι Έλληνες. Ωραία. Δεν ξέρει ο Πρωθυπουργός, δεν του είπαν οι εμπειρογνώμονες, ότι υπάρχουν άνθρωποι

που δεν μπορούν να κάνουν το εμβόλιο διότι είναι ευπαθείς ομάδες, έχουν διάφορα αυτοάνοσα νοσήματα; Και το λέει η Pfizer. Αυτοί οι άνθρωποι δεν θα μπορούν να πάνε ένα ταξίδι ποτέ; Δεν θα πάνε στη Γερμανία ένα ταξίδι; Δεν θα πάνε στη Γαλλία; Δεν είναι ρατσισμός αυτό; Επειδή έχω ένα αυτοάνοσο νόσημα και δεν μπορώ να κάνω το εμβόλιο, δεν θα ταξιδέψω εγώ;

Κι έρχεται μετά ο Μακρόν, έρχεται ο Ρουμάνος Πρόεδρος, έρχεται ο Καναδός και τον «αδειάζουν». Γιατί αυτή η σπουδή εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού σώνει και καλά να εμβολιαστούν όλοι οι Έλληνες και σώνει και καλά να βγάλουν και πιστοποιητικό;

Και δεν είναι μόνον αυτό. Ακούστε. Το χειρότερο απ' όλα είναι ότι ήρθε εδώ ο Πρωθυπουργός ως «γιατρός» και μας είπε ότι το εμβόλιο είναι ασφαλές. Είπε ότι είναι καλό και ασφαλές και το εγγυάται ο Έλληνας Πρωθυπουργός. Δεν του είπε κανένας γιατρός από αυτούς που διαθέτει ότι ένα εμβόλιο ή ένα φάρμακο για να είναι ασφαλές χρειάζεται τρία χρόνια τουλάχιστον για να πιστοποιηθεί ότι είναι ασφαλές; Τρία χρόνια χρειάζονται! Το λέει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Γιατί οι παρενέργειες εμφανίζονται και μετά από πέντε χρόνια. Δεν εμφανίζονται αμέσως.

Θα δώσω κι ένα παράδειγμα, την υπόθεση του Contergan. Είναι μια ολόκληρη ιστορία το Contergan. Ένα φάρμακο είναι που περιέχει μια ουσία μέσα η οποία είναι λίγο δύσκολο να την πεις. Ακούστε όμως. Αυτή η ιστορία

του φαρμάκου Contergan ήταν από τη Γερμανία. Σε όλο τον κόσμο πουλιόταν το φάρμακο και η εταιρεία εγγυόταν ότι είναι όλα ασφαλή. Τα παιδιά των εγκύων που συλλάμβαναν μετά από δύο χρόνια έβγαιναν χωρίς χέρια και χωρίς πόδια. Δεν ήταν αρτιμελή. Αν δεν το ξέρετε, να πείτε στον Πρωθυπουργό να το ψάξει. Ήταν το φάρμακο Contergan.

Η εταιρεία αποζημίωσε, μετά από τριάντα χρόνια δικαστικών αγώνων βεβαίως, τους ανθρώπους, γιατί είχαν πιστοποιήσει τα κράτη ότι είναι ασφαλές. Και ερωτώ εγώ εσάς: Αν οι παρενέργειες βγουν μετά από τρία χρόνια; Ένα ερώτημα είναι αυτό. Και σήμερα το Bloomberg λέει για παρενέργειες του εμβολίου της Pfizer στη Νορβηγία. Παρενέργειες! Οι Νορβηγικές Αρχές μιλούν για κίνδυνο λόγω εμβολιασμού σε άτομα άνω των ογδόντα ετών.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης)

Ήρθε ο Πρωθυπουργός και τον ευχαριστώ για την τιμή που μας κάνει.

Όταν σήμερα το Bloomberg μιλά για παρενέργειες, κύριοι, πώς βγαίνουμε και λέμε ότι είμαστε σίγουροι πως είναι ασφαλές; Σήμερα το είπε το Bloomberg, κύριε Ξανθέ. Αν δεν κάνω λάθος, είστε γιατρός. Πριν από λίγα λεπτά είπε, ότι στη Νορβηγία, στο νορβηγικό κράτος είκοσι τρία άτομα

εμφάνισαν έντονες παρενέργειες από τα εμβόλια που έκαναν. Και αφορά κυρίως άτομα άνω το ογδόντα ετών που έκαναν το εμβόλιο. Το είπε το Bloomberg. Θα το καταθέσω για τα Πρακτικά. Εδώ είναι. Μην νομίζετε πως λέω ό,τι θέλω. Το Bloomberg το αναφέρει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Σε πόσους εμβολιασμένους; Έχει σημασία!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Σε είκοσι τρεις από τους χίλιους την τελευταία εβδομάδα.

Ακούστε, κύριε Ξανθέ, μία ζωή να χαθεί, γιατρέ μου...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Ξανθέ, εγώ σας μιλάω ευγενικά. Μην το κάνετε αυτό. Εκτίθεστε τώρα. Σας μιλάω πολύ ευγενικά.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Στο Ισραήλ δεκατρία άτομα -Jerusalem Post, σημερινό, δεν τα λέω εγώ, θα το καταθέσω για τα Πρακτικά- εμφάνισαν παρενέργειες από το εμβόλιο στο πρόσωπο.

Δεν λέω να μην κάνουμε εμβόλιο. Το πρόβλημα με εσάς είναι άλλο, ότι έχετε γίνει υπέρμαχοι του εμβολίου. Υπέρμαχοι! Δεν είναι η λύση το εμβόλιο.

Υπάρχουν κι άλλες λύσεις. Υπάρχουν τα φάρμακα, το φάρμακο. Θα σας τα πω σε λίγο.

Έχω να κάνω μία πολύ απλή ερώτηση στον Πρωθυπουργό. Μας είπε ότι ζήτησε δωδεκάμιση εκατομμύρια εμβόλια. Τόσα είναι. Κάτω από δεκαοκτώ ετών δεν μπορεί να κάνει κάποιος εμβόλιο. Ακούστε, είναι είκοσι πέντε εκατομμύρια, αλλά είναι για δωδεκάμιση εκατομμύρια πληθυσμό, γιατί είναι διπλές οι δόσεις. Οκτώ εκατομμύρια θέλουμε να εμβολιάσουμε, γιατί κάτω από δεκαοκτώ ετών δεν εμβολιάζονται οι άνθρωποι. Το λέει και η Pfizer. Δεν θα εμβολιαστούν. Έτσι δεν είναι; Άρα, οκτώ εκατομμύρια. Τα υπόλοιπα τεσερισημίσι επί 15 ευρώ, 67,5 εκατομμύρια ευρώ, γιατί τα δίνουμε; Γιατί παίρνετε είκοσι πέντε εκατομμύρια; Πάρτε είκοσι. Ποιος είναι ο λόγος να πάρουμε πλεονάζον απόθεμα; Για πείτε μου. Είναι 67.000.000 ευρώ. Εξήντα επτά εκατομμύρια ευρώ, 30.000 κάνουν οι ΜΕΘ, δείτε πόσες ΜΕΘ κάνουμε. Δείτε πόσες ΜΕΘ! Απλά μαθηματικά είναι, απλή αριθμητική.

Όμως, στην Κυβέρνηση -δεν ξέρω, ο Πρωθυπουργός έχει κακούς συμβούλους, δεν μπορώ να το καταλάβω διαφορετικά, ειλικρινά το λέω αυτό- είναι απλοχέρηδες μόνο στα πρόστιμα. Σε αυξήσεις μισθών δεν είστε απλοχέρηδες. Σε επιδόματα πραγματικά για να δώσουμε εργασία, δεν είστε. Στα πρόστιμα είστε απλοχέρηδες, όμως.

Ακούστε: Ολλανδία: Βασικός μισθός 1.700 ευρώ, 90 ευρώ το πρόστιμο για τη μάσκα. Γερμανία: Βασικός μισθός 1.500, 150 ευρώ για τη μάσκα. Ελλάδα: Βασικός μισθός 500, 500 για τη μάσκα. Γιατί; Γιατί τέτοια απλοχεριά μόνο στα πρόστιμα και στην τιμωρητική διάθεση που έχει το κράτος απέναντι στον πολίτη; Έτσι ο πολίτης μισεί το κράτος, το απεχθάνεται, δεν το θέλει. Τον οδηγούμε σε μια εξωστρέφεια από την κοινωνικοποίηση εντός του κράτους. Είναι λάθη.

Επίσης, επειδή δεν ξέρω γιατί οι Υπουργοί κυρίως της Νέας Δημοκρατίας φωνασκούν και αλαλιάζουν πόσο επιτυχημένη είναι η Κυβέρνηση, πάλι έχω δημοσίευμα από το Bloomberg. Η Ελλάδα πεντηκοστή μεταξύ πενηντατριών ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών είναι τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μάλιστα, εδώ λέει και κάτι πολύ εύστοχο, το οποίο το προσπερνάμε. Αναφέρει ότι η Ελλάδα είναι από τις χειρότερες χώρες να ζει κάποιος εν μέσω κορωνοϊού.

Έτσι καταντήσαμε την Ελλάδα, από τις χειρότερες χώρες να ζει κάποιος εν μέσω κορωνοϊού. Αυτό είναι τιμητικό για την Κυβέρνηση και για την Ελλάδα; Για την Ελλάδα λέω εγώ. Αφήστε την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση θα έρθει, θα κάτσει, θα ξανακάνει εκλογές σε λίγο καιρό, θα ξαναβγεί, μπορεί να μην ξαναβγεί. Για την Ελλάδα μας! Και λέει: Η Ελλάδα έχει δύο πρωτιές.

Αυστηρότερο lockdown από όλες τις χώρες και μικρότερη κινητικότητα πολιτών. Αυτά τα αναφέρει το Bloomberg.

Αυτά είναι επιτυχίες; Αν δεν το πιστεύετε, θα καταθέσω για τα Πρακτικά το δημοσίευμα του Bloomberg. Θα τα δώσω όλα μαζί στο τέλος.

Πάμε τώρα στις υπόλοιπες αντιφάσεις, στις οποίες έπεσαν οι Υπουργοί κυρίως, γιατί αυτοί συμβουλεύουν τον Πρωθυπουργό, οι σύμβουλοί του και οι Υπουργοί του.

Πριν από πολλά χρόνια ο δικός σας γενάρχης, ο ιδρυτής του κόμματός σας, έλεγε, «Ποιος κυβερνά αυτό τον τόπο;». Σήμερα, ξέρετε, είναι επίκαιρο το μήνυμα αυτό, αλλά με άλλη ερώτηση. «Ποιος αποφασίζει για αυτό τον τόπο; Οι επιστήμονες ή η Κυβέρνηση;».

Εδώ πρέπει να δούμε κάποια στιγμή αυτά ακριβώς που συμβαίνουν. Τη μία μας λέει ο ένας Υπουργός: «Οι επιστήμονες μας λένε και μετά αποφασίζουμε». Μετά, όταν βλέπουν ότι υπάρχει πρόβλημα, λένε: «Οι επιστήμονες αποφασίζουν και εμείς τους ακούμε».

Μετά βγαίνει ο Πρωθυπουργός εδώ και λέει: «Μια φορά δεν τους ακούσαμε – και την κατέθεσε εδώ αυτήν τη φορά- και βάλουμε αυστηρό lockdown».

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Δεν είπε τέτοιο πράγμα ποτέ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Το είπε λίγο πριν ο κύριος Πρωθυπουργός. Δεν ήσασταν εδώ, κύριε Χατζηδάκη. Είπε ότι «Μια φορά δεν ακούσαμε την Επιτροπή και μάλιστα επιβάλαμε περισσότερα lockdown». Μην με αναγκάζετε να κάνουμε διάλογο. Το είπε ο Πρωθυπουργός. Μην τον διαψεύδετε. Το είπε εδώ.

Πάμε στην ουσία. Βατόπουλος, ο δικός σας άνθρωπος: «Εμείς εισηγούμαστε, η Κυβέρνηση αποφασίζει». Γώγος για κομμωτήρια και «νυχάδικα»: «Δεν ρωτήθηκε η Επιτροπή». Σας λέω τι λένε οι άνθρωποι. Γώγος: «Αιφνιδιαστήκαμε από την απόφαση της Κυβέρνησης να ανοίξει τα σχολεία». Επιστήμονές σας. Καθηγητής Τσαγκρής: «Η Κυβέρνηση θα αποφασίσει αν θα προχωρήσει σε άνοιγμα». Ο Αθανάσιος Εξαδάκτυλος, Πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, γνωστός, τάχθηκε κατά του ανοίγματος των σχολείων τη Δευτέρα που μας πέρασε. Λαζανάς, μέλος της Επιτροπής Λοιμωξιολόγων: «Πολιτική η απόφαση η μη συνταγογράφηση των τεστ COVID». Ο Κικίλιας έλεγε ότι ήταν απόφαση των ειδικών. Σας δείχνω, λοιπόν, τις αντικρουόμενες δηλώσεις.

Εδώ είναι όλες οι δηλώσεις, θα τις καταθέσω στα Πρακτικά, να τις έχετε, από δικά σας site είναι της Νέας Δημοκρατίας, τα συμπαθή σας site, αυτά που εμάς μας υβρίζουν όλη τη μέρα. Εμείς, όμως, θα συνεχίσουμε να καταθέτουμε προτάσεις. Θα τις αναπτύξω στη δευτερολογία μου.

Τώρα θα σας πω τα λάθη. Εχθές είδα έναν Πρωθυπουργό που οι Υπουργοί του τον εξέθεσαν και οι εμπειρογνώμονες με τις αντιφατικές τους δηλώσεις τον έκαναν να φαίνεται ότι -θα το πω ευθέως- δεν είναι σοβαρός, ότι παγιδεύεται από τέτοιου δηλώσεις, ανατροπές.

Να πω και για τον κ. Κασαπίδη που τον ξέρω προσωπικά. Εξαίρετος άνθρωπος, έντιμος ο Περιφερειάρχης, εντιμότατος. Πείτε μου, όμως, τι θα πει στην κοινωνία του ο άνθρωπος όταν από τον Νοέμβριο μεταφέρετε τα κρούσματα τον Ιανουάριο; Θα μου πείτε: Λάθος. Μα, όταν έχετε επιτελικό κράτος; Όταν λέτε και φωνάζετε ότι τα κάνετε όλα σωστά;

Αυτά τα λάθη, λοιπόν, επειδή είναι συνεχή, δημιουργούν στον ελληνικό λαό την πεποίθηση ότι κάτι δεν πάει καλά και ότι δεν είστε πιστευτοί. Αυτό είναι το πρόβλημα, ότι η Κυβέρνηση δεν έχει γίνει πιστευτή από τα διαρκή της λάθη. Είχαμε μεταφορά κρουσμάτων, λοιπόν, από τον Νοέμβρη στον Γενάρη. Και αυτό θα το καταθέσω στα Πρακτικά.

Συνεχίζουμε. Λινού, καθηγήτρια Επιδημιολογίας. Εξαίρετη και η κ. Λινού. Λέει στο «Mega»: «Κλείνουν περιοχές χωρίς να έχουμε τα στοιχεία των κρουσμάτων». Κύριοι συνάδελφοι, να τα ακούτε αυτά. Η κ. Λινού τα λέει αυτά. Δική τους είναι, της Επιτροπής. Στο «Mega»: «Η χώρα υπολείπεται στα θέματα διαφάνειας πανδημίας». Η κ. Λινού τα λέει αυτά. Στην Επιτροπή σας είναι.

Προσπαθώ να σας δείξω ότι το πρόβλημα δεν είναι ένας που κυβερνά τον τόπο. Είναι όλοι οι ομόκεντροι κύκλοι γύρω από τον έναν. Αυτό είναι το πρόβλημά μας. Υπάρχει αντιφατικότητα των όποιων δηλώσεων εμπειρογνομόνων, γιατρών, Υπουργών. Πώς θα πιστέψει ο θείος μου ο Στέλιος στον Παλιό Μυλότοπο Γιαννιτών ή στον Αξιό Γιαννιτών οι συγγενείς μου ότι αυτή η Κυβέρνηση ό,τι λέει το εννοεί και ό,τι εννοεί το κάνει και είναι σωστό; Δεν θα σας πιστέψουν ποτέ.

Συνέντευξη του Πρωθυπουργού για τα εμβόλια. Μίλησε για 2 εκατομμύρια. Μετά είπε ο Κικίλιας 1,6 εκατομμύριο. Είναι αντιφάσεις. Άλλο είναι όμως 2 εκατομμύρια και άλλο 1,6. Ο Πρωθυπουργός λέει 2 εκατομμύρια εμβόλια, ο Κικίλιας, ο Υπουργός, το απόγευμα είπε 1,6.

Επίσης, δεν θα πω ούτε για τα νοσοκομεία και για τα χίλια δεκαοκτώ εμβολιαστικά κέντρα που θα είχαμε, τώρα πάμε στα νοσοκομεία. Θα πω, όμως, το εξής: Κάνατε μία φιέστα, κύριε Πρωθυπουργέ, όταν ήρθαν τα εμβόλια με το φορτηγό «Ο Μπάμπης». Στην αρχή τα φέρατε με σειρήνες, με ιστορίες. Εντάξει, θα πω ότι ήταν μία επικοινωνιακή, αν θέλετε, μπαρούφα. Το λέω.

Στην Κόρινθο όμως -ειλικρινά το λέω αυτό- τα πήγατε με αναπηρικό καροτσάκι. Να η εικόνα! Ναι, δυστυχώς. Σας εκθέτουν αυτά, όμως, εσάς προσωπικά. Όλοι αυτοί οι γύρω, οι ανίκανοι, οι πλημμελώς ασκούντες τα καθήκοντά τους εκθέτουν εσάς. Και δείτε πώς μεταφέρονται τα εμβόλια στη

Νορβηγία, κύριε Πρωθυπουργέ. Σε τριπλό ψυγείο. Να η εικόνα! Στη Γαλλία η παραλαβή έγινε από την επικεφαλής φαρμακείου του κράτους στο Παρίσι, από κανέναν Υπουργό Χαρδαλιά, από κανέναν Κικίλια. Πήγατε εκεί με μπάντες. Καλά που δεν πήρατε και τα F16 μαζί. Αδιανόητα πράγματα!

Όλα αυτά τι δείχνουν; Ότι πάνω εκεί που πρέπει να σχεδιάσουμε σοβαρά, για την επικοινωνία θυσιάζουμε την ουσία. Αυτό είναι το πρόβλημα.

Επίσης, η κυρία που βλέπετε εδώ με το πουλοβεράκι είναι ο «κ. Τσιόδρας» της Νορβηγίας, δεν είναι κανένα τυχαίο πρόσωπο. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά και αυτά. Η σοβαρότητα από τη σοβαροφάνεια απέχει ένα μικρό βήμα. Αυτό είναι το πρόβλημα.

Επίσης, λέτε σε ογδονταπεντάχρονους –δεν μπορώ εγώ να φανταστώ τον πατέρα μου, μια χαρά είναι στα μυαλά του ο άνθρωπος, να είναι καλά, να ζήσει άλλα πενήντα χρόνια- με βάση την οδηγία που βγάλατε να μπει στο ίντερνετ, να δώσει τα στοιχεία του ή να τρέχει στο ΚΕΠ και να πάρει σειρά προτεραιότητας για τον εμβολιασμό. Ογδόντα εφτά χρονών άνθρωποι. Αυτά δεν γίνονται. Εκθέτετε μία ολόκληρη Κυβέρνηση από τέτοιες ανοητολογίες ή να το πω διαφορετικά από τέτοιες ανοησίες. Και εκθέτετε ανθρώπους έτσι, αλλά και πολίτες.

Επίσης, στις 9.45΄ είπε ο εκλεκτός κ. Γεραπετρίτης: «Η Επιτροπή έκρινε ότι δεν πρέπει να ανοίξουν τα σχολεία». Στις 11.28΄, δύο ώρες μετά, Πελώνη είπε: «Δεν είναι βέβαιο ότι θα ανοίξουν τα σχολεία». Στις 13.11΄ η Υπουργός Παιδείας είπε: «Ανοίγουν τη Δευτέρα δημοτικά και νηπιαγωγεία». Ε, πείτε μου τώρα μέσα σε λίγες ώρες δεν γίνεται έτσι να εκθέτουν έναν άνθρωπο, ο ένας με τον άλλο να διαψεύδονται. Είναι μια Κυβέρνηση. Είναι λάθη επί λαθών.

Δεν τα κάνατε καλά όλα, κύριε Πρωθυπουργέ μου, όχι εσείς, αλλά οι σύμβουλοί σας και οι Υπουργοί σας. Δεν τα κάνατε καλά, δυστυχώς.

Επίσης, θα το πω διαφορετικά, αν είχαμε στήσει μια σωστή παιδεία, θα μπορούσαμε να έχουμε ολοήμερο σχολείο, από το πρωί μέχρι το μεσημέρι. Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε, λοιπόν; Το απόγευμα, από τις 17.00΄ μέχρι τις 21.30΄ ανοίγουμε -με click away θέλετε, παραλαβή εκτός- το λιανεμπόριο και ανοίγουμε την εστίαση για αυτές τις πέντε ώρες, για να δουλέψουν οι άνθρωποι.

Υπάρχουν εστιατόρες εκεί στο Παλιό Φάληρο, κύριε ναύαρχε, ένα σωρό ψαροταβέρνες είναι ερημητήρια, κλειστά. Και πληρώνουν δημοτικά τέλη, πληρώνουν ρεύμα.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Δεν πληρώνουν!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Από τον Μάρτιο και μετά πλήρωναν, κύριε. Τώρα τελευταία η Κυβέρνηση αποφάσισε να κάνει την κίνηση.

Αλλά θα σας πω το εξής: Γιατί να πληρώσω ρεύμα, γιατί να πληρώσω ασφαλιστική εισφορά αφού δεν δουλεύω; Αυτό σας λέω. Γιατί να έχω πέντε αυτοκίνητα στην εταιρεία μου και να πληρώνω τα τέλη κυκλοφορίας και τα ασφάλιστρα, ενώ δεν τα κινώ; Αυτός ο άνθρωπος που έχει το εστιατόριο ή την ψαροταβέρνα θα κλείσει, είναι βέβαιο. Ας τους ανοίξουμε τέσσερις-πέντε ώρες το απόγευμα.

Αλλά εβδομήντα χρόνια δεν πέτυχε η Ελλάς να έχει ολόημερο σχολείο, να ανοίγει το πρωί και να τελειώνει το μεσημέρι. Αυτή είναι η ουσία. Εδώ να μιλήσουμε σοβαρά όλα τα κόμματα για το επόμενο που μπορεί να έρθει, μακάρι να μην έρθει ποτέ άλλη πανδημία. Αλλά με ποιους να μιλήσουμε σοβαρά όταν έρχονται όλοι εδώ για να κάνουν σπέκουλα κομματική, να εκθέσουν τον Πρωθυπουργό να πάρει ένα 2% ο άλλος, να υπεραμυνθεί ο Πρωθυπουργός να παραμείνει στο 40% που του λένε οι δημοσκοπήσεις; Δεν γίνεται έτσι πολιτική. Αυτή είναι η κακή πολιτική δεκαετιών της χώρας.

Εμείς προτάσεις λέμε συγκεκριμένες. Αυτή είναι η διαφορά μας, ότι μπήκαμε στο Ελληνικό Κοινοβούλιο με λογική, με μέτρο. Και αν νομίζουν κάποιοι ότι χτυπώντας ο ένας τον κ. Τσίπρα και άλλος τον κ. Μητσοτάκη θα πάρουν μπόνους κομματικό, να ξέρουν ότι πάνω από το κόμμα υπάρχει η πατρίδα και η Ελλάδα, υπάρχει η υγεία των Ελλήνων, υπάρχει η υγεία των ανθρώπων.

Ας τα αφήσουμε λίγο απ' έξω αυτά αφού μιλάμε για πανδημία, έτσι λέει ο Πρωθυπουργός, έτσι λένε και οι υπόλοιποι. Πανδημία δεν έχουμε, που σημαίνει είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα; Ας βρούμε μια κοινή συνισταμένη όλοι. Ας βρούμε να προτείνουμε πράγματα.

Και αυτό που κάνετε, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι λάθος. Αντί να συζητήσουμε όλοι μαζί ξαφνικά αποφασίζετε να συζητήσουμε στη Βουλή, εντάξει. Ενώ έπρεπε να συζητήσουμε κατ' ιδίαν προτάσεις, όπως το κάνατε στο παρελθόν. Την προηγούμενη φορά το κάνατε αυτό. Τώρα γιατί δεν το κάνετε δεν ξέρω. Ίσως με τον ανασχηματισμό έχετε άλλη άποψη πλέον.

Πάμε στα υπόλοιπα. Και επειδή λέγατε για την παιδεία, η Υπουργός Υγείας του Λουξεμβούργου δήλωσε: «Τα παιδιά στο σχολείο μας κάθονται ένα-ένα και εναλλάξ» δηλαδή ζιγκ-ζαγκ». Δουλεύουν κανονικά τα σχολεία τους. Κι εδώ δουλεύουν, αλλά πώς; Όχι πρωί-απόγευμα. Ενώ αν είχαμε φτιάξει κράτος δομημένο, σοβαρό, συγκροτημένο θα μπορούσε το απόγευμα η Κυβέρνηση να αποφασίσει ανοίγω το λιανεμπόριο, ανοίγω τα εστιατόρια για πέντε ώρες όχι παραπάνω, να κινηθεί λίγο η αγορά.

Σας μιλάω σαν επιχειρηματίας τώρα. Θα κλείσουν μαγαζιά. Θα μείνουν άνεργοι οικογενειάρχες και δεν θα έχουν να ταΐσουν τα παιδιά τους, το καταλαβαίνουμε αυτό; Εδώ κάθε μήνα θα πληρωνόμαστε εμείς. Αυτοί οι άνθρωποι δεν θα έχουν να φάνε.

Η εστίαση έχει εξακόσιες χιλιάδες εργαζόμενους, κύριε Πρωθυπουργέ, εξακόσιες χιλιάδες ψυχούλες είναι. Εξακόσιες χιλιάδες εργαζόμενοι ζουν από την εστίαση και αυτή έναν χρόνο δεν είναι ανοιχτή. Πώς θα επιβιώσουν; Με τα ψίχουλα που τους δίνουμε; Όχι ότι έχουμε, δεν έχετε χρήμα στον κορβανά, το καταλαβαίνω. Πού θα τα βρούμε; Γιατί πολλούς εδώ να λένε «δώσε, δώσε. δώσε». Ναι, που θα τα βρούμε έχει σημασία. Έχουν πρόταση; Όχι. Άρα δεν μπορούμε να δώσουμε. Στα λόγια δίνουν όλοι.

Εγώ έχω μερικές προτάσεις συγκεκριμένες πού μπορεί να βρούμε χρήματα. Σε λίγο θα τις πω και εύχομαι ο Πρωθυπουργός να τις υλοποιήσει.

Έπειτα βγαίνει η κυρία Παγώνη και λέει το εξής: «Δεν έχει καμία λογική μια τέτοια απαγόρευση. Δεν γνωρίζω ποιος έδωσε εντολή, ποιος έχει πει κάτι τέτοιο» για το ψάρεμα και κυνήγι. Για ποιον λόγο ο ψαράς, που κάθετα στην παραλία μόνος του, ναύαρχέ μου, εκεί στο Φάληρο και ψαρεύει, να μην μπορεί να ψαρέψει; Ή ο κυνηγός, που πάει στα όρη και στα βουνά; Κολλάει ο κορωνοϊός με το κυνηγητικό; Και το λέει η κυρία Παγώνη.

Δεν καταλάβατε. Όταν η Κυβέρνηση αποφασίζει και λέει αποφασίζουν οι εμπειρογνώμονες, αλλά οι εμπειρογνώμονες λένε ότι αποφασίζει η Κυβέρνηση ο κόσμος δεν πείθεται! Βγαίνει η κυρία Παγώνη και λέει «Οι ειδικοί δεν ενέκριναν τη λειτουργία «αγορά εντός».

Αυτά όλα σας τα λέω για έναν λόγο. Αν θέλετε να γίνετε πειστικοί ως Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός να μην εκτίθεται καθημερινά εδώ μ' αυτά που του λέτε ή εμείς να μην εκτιθέμεθα στον κόσμο, γιατί αυτά που λέει ο καθένας μας μένουν και υπάρχουν, να σοβαρευτούμε επιτέλους και το λέω μετά λόγου γνώσεως.

Ακούστε εδώ. Ανοίγετε με click- away. Βγαίνει ο Άδωνις ο φίλος μου – τον ξέρω από δεκαοκτώ χρονών τον Άδωνι- και λέει «το click away τεράστια επιτυχία, μπράβο» και το μεσημέρι το κλείνετε.

Και σας λέω εγώ το εξής: Click away σημαίνει ότι εγώ, ο μαγαζάτορας, έχω βάλει στην αποθήκη στοκαρισμένο εμπόρευμα για να πουλήσω, γιατί μου είπε η Κυβέρνηση ότι μπορώ να πουλήσω. Παρήγγειλα, προμηθεύτηκα, πλήρωσα. Κι έρχεται το μεσημέρι και μου το κλείνετε και έχω σε εκκρεμότητα παραγγελίες. Αυτός ο Υπουργός που το έκανε πρέπει να κρεμαστεί ανάποδα διασταλτικά το λέω- γιατί σκοτώνει την οικονομία, σκοτώνει τον μαγαζάτορα, σκοτώνει αυτόν που άνοιξε με την αισιοδοξία ότι το μαγαζί του θα πουλήσει δέκα ευρώ. Σας λέω τα πολύ απλά. Τη ζημιά που κάνατε δεν καταλαβαίνετε. Και είναι ζημιά μεγάλη.

Και το χειρότερο ξέρετε ποιο είναι; Η ζημιά στην οικονομία μπορεί με δουλειά, με σχέδιο να διορθωθεί. Στη διάβρωση, όμως –ακούστε- της σοβαρότητας του πολιτικού συστήματος, αλλά και της φερεγγυότητάς του δεν

επουλώνεται η πληγή εύκολα. Και έχει διαβρωθεί πάρα πολύ η φερεγγυότητα του πολιτικού συστήματος από τέτοια λάθη, χοντροειδή λάθη και παιδαριώδη πολλές φορές.

Πάμε στο επόμενο. Γερμανία. Επειδή είπε ο κ. Ξανθός, τον οποίο εκτιμώ πάρα πολύ, αν και έχει κάνει μερικά λεκτικά αποπήματα και ασχολείται πολύ με τη δουλειά μου, θα καταθέσω στα Πρακτικά γι' αυτόν κυρίως το έντυπο του Υπουργείου Υγείας της Γερμανίας. Εδώ είναι, θα σας το καταθέσω μετά. Στα γερμανικά είναι. Δεν ξέρω αν ξέρετε γερμανικά. Εγώ ξέρω και θα σας κάνω και μετάφραση, αν θέλετε.

Λέω το εξής: Αντίθετα με το ελληνικό έντυπο, το γερμανικό, κύριοι συνάδελφοι, αναφέρει μία προς μία τις παρενέργειες. Ποιες είναι; Να σας πω εγώ; Αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης (84%). Κόπωση (62%). Κεφαλαλγία (55%). Μυϊκός πόνος (38,3%). Ρίγη (31%). Πόνος στις αρθρώσεις (23%). Πυρετός (14,2%). Συχνότητα παρενεργειών 0,5% μετά τη δεύτερη δόση. Λιγότερο συχνές σε συμμετέχοντες ηλικίας 55 ετών και πάνω. Αυτά. Λέει και άλλα για εγκύους κλπ. Εδώ είναι. Θα σας το δώσω, για να δείτε.

Εγώ το επαναλαμβάνω και λέω ότι η Ελληνική Λύση δεν είναι εναντίον κανενός εμβολίου. Έχω κάνει εγώ και μαντού. Στη Γερμανία –εγώ εκεί μεγάλωσα- κάναμε εμβόλια. Αλλά δεν μπορώ να βγω θεσμικά εγώ ως Βελόπουλος –όταν η δική μου ερευνητική ομάδα των ιατρών στο κόμμα μου λέει

ότι δεν είμαστε 100% βέβαιοι- να πιέσω να πειστεί ο τελευταίος πολίτης να κάνει ένα εμβόλιο. Αν και μία ζωή αφαιρεθεί, θα είμαι ηθικά υπεύθυνος. Δεν θα το κάνω ποτέ μου.

Και από την άλλη, με ενοχλεί, κύριε Ξανθέ –είστε επιστήμονας βέβαια- η δαιμονοποίηση που επιχειρείτε της άλλης άποψης. Διότι, εγώ δεν είμαι βέβαιος ότι όλοι οι επιστήμονες τα λένε καλά. Στο Ελληνικό Κοινοβούλιο το 2007, το 2008, μου έλεγαν οι επιστήμονες ότι θα λιώσουν οι πάγοι, ότι η Αθήνα θα γίνει λιμνοθάλασσα, ότι η γη θα γίνει όπως η σελήνη από την τρύπα του όζοντος. Η επιστήμη είναι δυναμική, δεν είναι στατική. Αλλάζουν τα δεδομένα. Άρα, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Διότι, αν παίρναμε την επιστήμη τη σημερινή σε σχέση με την αυριανή, είναι τελείως διαφορετικά τα πράγματα. Π.χ., η Γη γυρίζει. Τότε έλεγαν ότι δεν γυρίζει. Μετά από λίγο καιρό έλεγαν ότι γυρίζει. Το εννοώ αυτό που σας λέω. Άρα, λοιπόν, πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί οι πολιτικοί, όταν βγαίνουμε και λέμε ότι είμαστε 100% σίγουροι ότι ένα εμβόλιο είναι ασφαλές. 100% σημαίνει 100%. Αυτό λέει η Ελληνική Λύση.

Το κορμί, το σώμα του ανθρώπου είναι δικό του και το κάνει ο καθένας ό,τι θέλει σε οποιαδήποτε έκφραση της προσωπικής του αναφοράς. Δεν μπορεί στο κορμί του ενός Έλληνα να τον πιέσεις να κάνει κάτι που δεν θέλει. Ελευθερία έχουμε. Αυτό λέμε, τίποτα άλλο. Ο καθένας μπορεί να το κάνει, αν

θέλει. Δεν απαγορεύεται. Αλλά δεν θα επιβάλουμε σε κανέναν να το κάνει με το ζόρι. Αυτό λέει η Ελληνική Λύση.

Και πάμε στο επόμενο θέμα: Αλληλεγγύη. Σας έχω πει χίλιες φορές, κύριε Πρωθυπουργέ, και στη Νέα Δημοκρατία: Σταματήστε να μιλάτε για ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Δεν υπάρχει, κύριε Πρωθυπουργέ. Εσείς ήσασταν μετανάστης ως μικρό παιδί στη Γαλλία, αλλά εγώ ήμουν στη Γερμανία, κύριε Πρωθυπουργέ. Η Γερμανική Κυβέρνηση, οι Γερμανοί πολίτες έχουν μάθει να κοιτάνε πρώτα τη Γερμανία και μετά όλους τους άλλους. Σας το λέω, γιατί μεγάλωσα εκεί. Πού σημαίνει τι; Δεν υπάρχει ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Υπάρχει γερμανική επιβολή. Αυτή είναι η αλήθεια. Και η Γερμανία το απέδειξε για μια ακόμη φορά, όταν προσπαθεί παρασκηνιακά να πάρει μόνη της εμβόλια. Το επιχείρησε και η Κύπρος με το Ισραήλ, κύριε Πρωθυπουργέ, ή κάνω λάθος; Το επιχείρησε. Άρα, εσείς γιατί προσκολλάστε μόνο στις ευρωπαϊκές και όχι, αν θέλετε, καμιά φορά και σε διαφορετικές επιλογές;

Αν υπήρχε αλληλεγγύη, κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήταν το γερμανικό πολεμικό ναυτικό εδώ στο Αιγαίο, θα ήταν τα πολεμικά αεροσκάφη της Ολλανδίας, της Ισπανίας και θα πολεμούσαν με τους Τούρκους, θα τους αναχαίτιζαν. Ε, δεν υπάρχει! Τι να κάνουμε τώρα; Να κοροϊδεύουμε τους Έλληνες; Μακάρι να υπήρχε.

Μια τέτοια Ευρώπη τη θέλουμε όλοι, αλλά είναι η Ευρώπη των συμφερόντων δυστυχώς, των προσωπικών κρατικών ή ατομικών συμφερόντων, που έχουν υπερκεράσει το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εμείς δεν τρέφουμε αυταπάτες. Να την αλλάξουμε την Ευρώπη στο καλύτερο, ναι. Έτσι, ξεκάθαρα πράγματα, αλλά άλλο το ένα άλλο το άλλο.

Επίσης, τι έκανε το Ισραήλ; Εγώ είμαι από τους λάτρεις, κύριε Πρωθυπουργέ, του Ισραήλ ως κράτους, γιατί είδα τι έκανε στην αγροτική οικονομία, τι έκανε στα μεταλλαγμένα προϊόντα, στα υβρίδια τα μεταλλαγμένα, τι έκανε με το τείχος για να μην έχει λαθρομετανάστες, τι έκανε με την άμυνά του, ένα μικρό κράτος, παιδιά, με εχθρούς συνολικά γύρω-γύρω. Τέτοιο κράτος θέλω να έχω, να φυλάει τον πολίτη, να τον προστατεύει, με ασφάλεια και υγεία. Τι έκανε; Πήγε και πήρε κατευθείαν εμβόλια, κατευθείαν. Αφού πιστεύετε στο εμβόλιο, αφού η Νέα Δημοκρατία πιστεύει στο εμβόλιο και τα υπόλοιπα κόμματα -εμείς έχουμε επιφυλάξεις- τι έπρεπε να κάνετε; Ό,τι έκανε το Ισραήλ.

Τι είπε ο Υπουργός Οικονομικών του Ισραήλ; Λέει το εξής, ακούστε. Θέλω να με ακούει ο κ. Βρούτσης που ήταν Υπουργός Εργασίας. Ο Υπουργός Οικονομικών του Ισραήλ σε δήλωσή του είπε: «Το lockdown κοστίζει 5 δισεκατομμύρια τον μήνα. Αγοράσαμε 9 εκατομμύρια εμβόλια, διπλά τα λεφτά, 30 δολάρια, μας κάνουν 540 εκατομμύρια ευρώ. Ναι, αλλά θα αποφύγουμε τα lockdown». Έχει δίκιο. Αν είναι να κερδίσω εγώ 5 δισεκατομμύρια κάθε μήνα

από lockdown και όντως το εμβόλιο είναι ασφαλές, αφού λέτε ότι είναι ασφαλές εσείς, έπρεπε να πάρετε εμβόλια παραπάνω. Αυτό σας λέω. Ούτε αυτό κάνατε. Δηλαδή ακόμη και τη «σημαία» σας για το εμβόλιο δεν το κάνατε σωστά.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Μα, πριν είπατε ότι πήραμε περισσότερα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εμείς δεν τα παραλάβαμε, κύριε ναύαρχε. Δεν καταλαβαίνετε τι σας λέω; Το παραλάβατε; Το Ισραήλ τα παρέλαβε, κάνει εμβόλια.

Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, το κάνει συνέχεια, υποβολέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Άλλο «παραγγέλνω κάτι» και άλλο «παραλαμβάνω». Το ίδιο είναι; Ο Χριστός και η Παναγία!

Νοέμβριο - Δεκέμβριο λέγατε ότι θα πάρετε δύο εκατομμύρια. Κύριε Ξανθέ, δύο εκατομμύρια δεν έλεγαν ότι θα πάρουν; Μας είπε ο κ. Κικίλιας ότι θα έχουμε τον Δεκέμβριο δύο εκατομμύρια εμβόλια. Έτσι είχε πει πριν μερικούς μήνες, «τα έχουμε έτοιμα». Εγώ σας λέω ότι δεν τα παραλάβατε. Ακόμη και σε αυτό που λέτε ότι είναι μείζον για εσάς, το κάνετε λάθος. Αυτό σας είπα. Γιατί εξανίσταστε; Δεν καταλαβαίνω. Για ποιον λόγο;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Με συγχωρείτε, δεν το κατάλαβα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):

Εντάξει, κύριε ναύαρχέ μου, ανθρώπινο είναι αυτό.

Πάμε στην ουσία. Λοιπόν, δεν θα πω για τα τεστ. Όσα παραπάνω τεστ κάνεις, τόσα περισσότερα κρούσματα έχεις, είναι λογικό. Θες να μικρύνεις τα κρούσματα; Μικραίνεις τον αριθμό των τεστ. Είναι τα γνωστά αυτά που κάνουν, οι λαθροχειρίες και τα περίεργα που πολλές φορές φαίνονται ή δεν φαίνονται.

Ακούστε όμως τι περίεργο συμβαίνει. Πήρα την ΕΛΣΤΑΤ. Η ΕΛΣΤΑΤ είναι η αρχή, όχι η κυβερνητική, αλλά της πολιτείας. Από την 1^η μέχρι την 35^η βδομάδα του 2019 και του 2020, των δύο ετών, είχαμε σχεδόν ίδιους θανάτους. Ίδιους ακριβώς. Το 2019 και το 2020 έχουμε ίδιους θανάτους ακριβώς. Δεν είναι λίγο περίεργο; Θα καταθέσω στα Πρακτικά την ΕΛΣΤΑΤ, εδώ είναι. Το γιατί ας μας το εξηγήσει η Κυβέρνηση. Δεν μπορεί με κορωνοϊό να μην έχω παραπάνω νεκρούς, χωρίς κορωνοϊό το 2019 να έχω ίδιους νεκρούς με το 2020, το ίδιο ακριβώς διάστημα. Πού οφείλεται οι επιστήμονες έπρεπε να απαντήσουν, εγώ όχι. Εγώ το λέω. Θα το καταθέσω.

Επίσης, γιατί δεν πιστεύουν οι πολίτες; Ακούστε λίγο. Βγαίνουν δημοσιογράφοι από τους λίγους βέβαια, που μπορεί να διαφωνήσει κάποιος μαζί τους, ο κ. Τράγκας ας πούμε, και λένε διάφορα στοιχεία το πρωί. Διάβασα εγώ από τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Και βλέπω τώρα εγώ καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ να είναι πρόεδρος του Ινστιτούτου τάδε

κλπ, για να μην εκθέσουμε και ανθρώπους, και να παίρνει 400.000 ευρώ και να βγαίνει κάθε μέρα για να μου λέει «κάνε εμβόλιο». Στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, καθηγήτρια πανεπιστημίου. Αυτά τα βλέπουν και οι πολίτες.

Όταν ένας επιστήμονας που αγαπάει τον Έλληνα και θέλει να επιβάλει το εμβόλιο έχει πάρει τετρακόσια χιλιάρικα σε έναν χρόνο από διάφορα πραγματάκια, όπως και ο Τσιόδρας και οι υπόλοιποι που τα παίρνουν, δεν θα γίνουν πιστευτοί. Θα πιστεύουμε ότι είναι αργυρώνητοι. Θα πιστεύουμε ότι το κάνουν επί μισθώ. Αυτά σας λέω ότι είναι λάθη. Βάλτε άλλους επιστήμονες που δεν τα πήραν τουλάχιστον. Τετρακόσια χιλιάρικα σε οκτώ μήνες η κυρία να παίρνει και να βγαίνει και να λέει μετά «κάντε εμβόλιο»; Είναι λάθη. Είναι λάθη, διότι η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει και να φαίνεται και να είναι τίμια.

Πάμε στο επόμενο. Θα μιλήσω για τη μάσκα. Δεν ξέρω αν πιστεύετε εσείς ότι η μάσκα κάνει τη δουλειά που λέτε, αλλά έχω τον κ. Κωνσταντίνο Γκουσιούτα, καθηγητή Μηχανικών Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Καλιφόρνιας, ο οποίος λέει: «Περιορισμένη η προστασία της μάσκας σε κλειστούς χώρους». Έκανε ολόκληρη διάλεξη στις Ηνωμένες Πολιτείες, βγήκαν πολλοί καθηγητές και είπαν το ίδιο πράγμα.

Δεν είναι πανάκεια η μάσκα. Μπορεί να είναι και επικίνδυνη σε έναν βαθμό πολλές φορές, όταν δεν χρησιμοποιείται σωστά. Είναι σαν το πιστόλι.

Το πιστόλι σου δίνει ασφάλεια. Αν το χρησιμοποιήσεις λάθος, είναι επικίνδυνο.

Γι' αυτό λέω ότι η μάσκα δεν είναι πανάκεια.

Επίσης, αυτή η πρεμούρα με τη μάσκα αρχίζει και με προβληματίζει. Εγώ έμαθα ότι στη Γερμανία η μάσκα δεν είναι υποχρεωτική, κύριε Ξάνθε, δεν ήταν. Τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο, τον Νοέμβριο, τον Δεκέμβριο η μάσκα ήταν υποχρεωτική μόνο στις πλατείες. Όταν είχε πολύ κόσμο έπρεπε να φοράς μάσκα. Έξω, στους δρόμους δεν φορούσες μάσκα. Το ίδιο ίσχυε και στην Ολλανδία. Δεν κατάλαβα γιατί εδώ πρέπει να φοράς παντού μάσκα.

Να σας πω εγώ, γιατί εσείς στον ΣΥΡΙΖΑ δεν το λέτε: Οι φίλοι μας έκαναν εργοστάσια, κύριε Ξάνθε. Πρέπει να πουλήσουμε τις μάσκες. Οι μάσκες πρέπει να πουληθούν. Και για να πουληθούν, πρέπει να είναι παντού υποχρεωτικές οι μάσκες. Το καταλάβατε, κύριε Ξάνθε; Δεν μπορεί στη Γερμανία να ισχύουν άλλα πράγματα. Δεν μπορεί στη Γερμανία ο άνθρωπος να κυκλοφορεί ελεύθερα χωρίς μάσκα και να πηγαίνει μόνο στην πλατεία με μάσκα. Αυτά που σας λέω είναι παραδείγματα ευρωπαϊκά.

Το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι το εξής: Ελέγχετε τα κανάλια. Τα κανάλια παρουσιάζουν ό,τι εσείς θέλετε. Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα. Παρουσιάζουν ό,τι η Κυβέρνηση θέλει και λέει. Κάθε μέρα ακούω από το πρωί μέχρι το βράδυ στον ΣΚΑΪ και στα άλλα κανάλια: «Ζήτω η Νέα Δημοκρατία!

Ζήτω η Νέα Δημοκρατία!». Είναι ενοχλητικό -ειλικρινά το λέω αυτό- για τη Δημοκρατία. Δυστυχώς, αυτή είναι η αλήθεια.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Το λέτε εσείς αυτό;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Το λέω εγώ. Εγώ πληρώνω για να βγω, κύριε. Εγώ πληρώνω από την τσέπη μου. Επιχειρηματίας είμαι. Και πλήρωνα και πριν. Πληρώνω και τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): ΣΤΟΝ ΣΚΑΪ όμως εσείς δεν πληρώνετε. Δίνετε διαφημίσεις από τα χρήματα του ελληνικού λαού. Εγώ από την τσέπη μου βγάζω για να πηγαίνω στα περιφερειακά κανάλια. Δεν είναι το ίδιο. Από την τσέπη μου βγάζω και πληρώνω 120.000 ευρώ τιμολογημένα στα περιφερειακά κανάλια. Πόσα δίνει η Νέα Δημοκρατία ως κόμμα ή ο Αρχηγός της ως πρόσωπο για να βγαίνει κάθε μέρα στα κανάλια; Τίποτα. Δίνει διαφημίσεις από τα χρήματα του ελληνικού λαού.

Και σας παρακαλώ πάρα πολύ, μην το κάνετε αυτό, γιατί θέλω να σας απαντάω, γιατί σας σέβομαι πολύ.

Πάμε στα υπόλοιπα για να κλείσω.

Αρχίζω και αναρωτιέμαι για την οικονομία εάν πραγματικά η Κυβέρνηση γνωρίζει τι κάνει. Γιατί το λέω αυτό; Με δάνεια παράγεις χρέος. Το έχω πει χίλιες φορές. Το επαναλαμβάνω για χιλιοστή πρώτη φορά. Και δεν λέτε στον ελληνικό λαό ότι αυτά που δίνετε τώρα, τα επιδόματα, είναι λάθος πολιτική. Και θα σας πω γιατί το λέω αυτό. Είναι φιλοσοφική η διαφοροποίησή μας και ιδεολογική.

Λέω, λοιπόν το εξής: Βγαίνει ο κ. Σκυλακάκης, ο Υπουργός και λέει: «Δανειζόμαστε για να τα βγάλουμε πέρα» -και ορθώς- «και δίνουμε λεφτά για να βοηθήσουμε την οικονομία». Αυτά τα λεφτά είναι δανεικά. Κάποια στιγμή θα κληθούμε να τα επιστρέψουμε. Καταλαβαίνετε τι κάνετε; Σε μία ήδη πτωχευμένη χώρα, χρεοκοπημένη χώρα, ενάμιση χρόνο δεν κάναμε το παραμικρό, ώστε να κάνουμε τομές στην οικονομία για να παράγουμε πλούτο, όπως έκανε το Ισραήλ που έκανε σχεδιασμό και δανειζόμαστε και δίνουμε.

Η επόμενη γενιά, λοιπόν, το παιδί το δικό μου που είναι εικοσιενός ετών, το εγγόνι σας, το ανήψι σας θα κληθεί να πληρώσει τα λεφτά αυτά με τόκο. Αν αυτό λέγεται σωστή οικονομική πολιτική, κάνετε λάθος. Αν αυτό λέγεται λογική οικονομική πολιτική, κάνετε έγκλημα. Αυτά σας λέει η Ελληνική Λύση.

Επίσης, με τα επιδόματα δεν λύνεις κανένα πρόβλημα. Τι έχει πει η Ελληνική Λύση δεκάδες φορές; Δώστε τα επιδόματα στις εταιρείες να προσλάβουν κόσμο. Επιδοτείτε την ανεργία, όχι την εργασία. Κάνετε λάθη ιδεολογικά. Την επιδοτείτε την ανεργία. Και θα σας πω το γιατί.

Κύριε Βρούτση μου, φύγατε από το Υπουργείο σας. Ξέρω τι σας λέω. Σας μιλάει ένας επιχειρηματίας, ούτε ο εφοριακός ούτε ο καθηγητής πανεπιστημίου. Επιδοτήστε την εργασία. Κάνετε λάθος.

Επίσης, το χρέος της χώρας είναι 340 δισεκατομμύρια. Ξεπέρασε τα 240 δισεκατομμύρια το ιδιωτικό ληξιπρόθεσμο. Μόλις 31 δισεκατομμύρια είναι τα ταμειακά διαθέσιμα. Καμπανάκια χτυπάνε. Το ΑΕΠ καταρρέει καθημερινά. Δεν παράγουμε τίποτα. Μέσα σε δέκα χρόνια χάσαμε -ακούστε- το 25% του ΑΕΠ μας. Και σε έναν χρόνο με τον covid χάσαμε άλλα δέκα. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Το έχετε καταλάβει; Η Ρουμανία -το έλεγα και χθες- την οποία την περνούσαμε πριν δώδεκα χρόνια στο ΑΕΠ, μας έχει ξεπεράσει. Έχει φτάσει τα 246 δισεκατομμύρια, τα 247 δισεκατομμύρια. Γιατί γίνεται αυτό; Διότι άρχισε να παράγει και να δημιουργεί.

Όσον αφορά την ανεργία, να σας πω απίστευτα πράγματα. Δεν θα πω για τα μνημόνια, γιατί κουράστηκα. Εδώ, είναι: Σεπτέμβριος του 2020, η ανεργία στο 16,1%, δεύτερη θέση στην Ευρώπη. Νοέμβριος του 2020: η ανεργία των νέων στο 33%, δεύτερη θέση στην Ευρώπη. Εδώ, δεν προσμετρώνται οι φοιτητές, οι οποίοι ξέρετε ότι δεν λογίζονται, όπως και οι μακροχρόνια άνεργοι δεν προσμετρώνται. Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική κοινωνία αποσαρθρώνεται κυριολεκτικά.

Όταν υπάρχει ανεργία, αυξάνεται η εγκληματικότητα, αυξάνονται οι εξαρτησιογόνες ουσίες- ρωτήστε καθηγητές-, αυξάνονται πολλά πράγματα που δεν πρέπει να αυξάνονται σε μια κοινωνία ευνομούμενη.

Πρέπει να δώσουμε λύση στο πρόβλημα της ανεργίας, να βρουν δουλειά τα παιδιά μας. Έφυγαν εξακόσιες χιλιάδες Ελληνόπουλα. Αν τα βάζαμε και αυτά

στην ανεργία, θα ήμασταν στο 30%. Εξακόσιες χιλιάδες, ο ανθός της ελληνικής κοινωνίας έφυγε, τους διώξαμε –για να μην πω «τους διώξατε» -δυστυχώς βάζω και εμένα μέσα- και πρέπει να επιστρέψουν πίσω τα παιδιά αυτά. Πρέπει να γυρίσουν πίσω τα εξακόσιες χιλιάδες Ελληνόπουλα, γιατί –επαναλαμβάνω- είναι ο ανθός της ελληνικής κοινωνίας, το αύριό μας.

Είμαστε η τελευταία στην οικονομική ευημερία στις ευρωπαϊκές χώρες για δεύτερη συνεχή χρονιά. Ορίστε. Θα τα καταθέσω και αυτά στα Πρακτικά.

Σας τα λέω όλα αυτά γιατί θα έρθει κάποια στιγμή που θα φύγει η πανδημία. Το πρόβλημα θα είναι συνολικό στην ελληνική οικονομία. Έχει αποσαθρωθεί η εστίαση, ο ελεύθερος επαγγελματίας, ο ιδιωτικός υπάλληλος. Έχουν κονιορτοποιηθεί οι ελπίδες, τα όνειρα και όλα αυτά που πιστεύουν οι Έλληνες.

Πρέπει κάποια στιγμή να αλλάξουμε ρότα όλοι μας και να προτείνουμε στην Κυβέρνηση και να δεχθεί ο Πρωθυπουργός, γιατί είναι –επαναλαμβάνω- Πρωθυπουργός της Ελλάδος, όχι Πρωθυπουργός της Νέας Δημοκρατίας.

Επίσης, στη χαμηλότερη θέση στην ικανότητα καταναλωτών να πληρώνουν λογαριασμούς και να αποταμιεύουν είναι οι Έλληνες. Δεν μπορούν να πληρώσουν ΔΕΗ και νερό.

Αυτά είναι τα αποτελέσματα, τα οποία αν σωρευτούν και με τον covid, έχει τελειώσει η ελληνική κοινωνία. Την τελειώσαμε, δεν θα υπάρχουν Έλληνες. Είναι τελειωμένο και τελεσίδικο.

Επίσης, κόψατε επιδοτήσεις αγροτών. Γιατί; Αυτοί είναι ο κινητήριος μοχλός. Κόψατε επιδοτήσεις σε κτηνοτρόφους, επιδόματα αναπηρίας, το κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ. Προγράμματα για άνω των 55 ετών τα κόψατε. Στους δήμους καθυστερούν και προσπαθούν με δίμηνα και τετράμηνα να κρατήσουν κόσμο, δεν έχουν λεφτά. Στην Κεντρική Μακεδονία μικρές επιχειρήσεις βγήκαν εκτός επιδοτήσεων λόγω covid. Αγρότισσες χήρες περιμένουν τη σύνταξη.

Κύριοι συνάδελφοι, ο πατέρας σας και ο πατέρας μου περιμένουν τέσσερα χρόνια να πάρουν τη σύνταξή τους. Ο Χριστός και η Παναγία! Αυτοί οι άνθρωποι που πλήρωσαν εισφορές, περιμένουν να πάρουν σύνταξη 300-400 ευρώ. Το καταλαβαίνουμε αυτό; Το αντιλαμβανόμαστε; Το έχουμε σκεφτεί ποτέ μας; Εμείς παίρνουμε κάποια χρήματα. Ο άλλος που πλήρωσε, περιμένει να πάρει σύνταξη, ο οποιοσδήποτε, ο στρατιωτικός, που του κόψαμε διάφορα και πηγαίνει στα δικαστήρια. Όλα αυτά είναι λάθη

Εσείς, κύριε, πληρωμένα τα είχατε! Πληρωμένα τα είχατε! Δεν σας τα πήραν πίσω; Δεν σας τα έκοψαν;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Μας τα γυρίσανε πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ. Μην απευθύνεστε, κύριε Πρόεδρε, προσωπικά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):
Υπάρχουν τουλάχιστον διακόσιες εξήντα εκκρεμείς συντάξεις που δεν πληρώθηκαν. Τουλάχιστον! Διακόσιες εξήντα χιλιάδες άνθρωποι είναι. Δεν είναι νούμερο αυτό, δεν είναι ευρώ. Άνθρωποι είναι, μονάδες, ψυχές, σώματα, πεινασμένα στόματα.

Το καταλαβαίνουμε αυτό; Αυτό σας λέω. Και είμαστε επιτυχημένο κράτος; Πετύχαμε; Παρά την προσπάθεια που έκανε ο Υπουργός, τη φιλότιμη προσπάθεια του Υπουργού τότε –για να τα λέμε και όλα- υπάρχουν εκκρεμείς συντάξεις. Αυτά τα βλέπουμε; Δεν τα βλέπει κανένας μας;

Και όμως υπάρχουν, παιδιά. Είναι οι παππούδες μας, οι μπαμπάδες μας. Στα 62 –λέει- προκαταβολή σύνταξης 300 ευρώ και περιμένεις σε βάθος χρόνου. Αυτά είναι ανήκουστα πράγματα, να πάρεις προκαταβολή από τη σύνταξή σου και να περιμένεις πότε θα έρθει η υπόλοιπη σύνταξη!

Διακόσια πενήντα επαγγέλματα από την οικοδομή, που έχει τελματώσει, είναι ουσιαστικά σε απόγνωση. Το καταλαβαίνουμε αυτό; Ο ελληνικός λαός είναι σε απόγνωση.

Και θα σας πω και κάτι ακόμα. Δεν ξέρω από πού είστε, κύριε Ξανθέ. Σας αναφέρω τα χιονοδρομικά κέντρα, κύριοι. Έχουμε Καλάβρυτα, Αράχωβα, Καϊμακτσαλάν, Τρία-Πέντε Πηγάδια, Φαλακρό Όρος, Νυμφαίο –πιο πάνω από το χιονοδρομικό στο Πισοδέρι- που δεν λειτουργούν. Στη Γερμανία και στην Ελβετία λειτουργούν.

Οι άνθρωποι αυτοί έκαναν αγροτουριστικές μονάδες για να επιβιώσουν τον χειμώνα, γιατί δεν έχουν να ζήσουν, και δεν μπορούν να λειτουργήσουν, δεν μπορούν να δουλέψουν. Κλειστά είναι! Τα κλείσατε! Δεν λειτουργεί τίποτα! Γιατί; Επιχειρηματίες διαλύονται. Επένδυσαν άλλοι δεκάδες χιλιάδες ευρώ, εκατοντάδες εκατομμύρια -δεν ξέρω πόσα- και στο εξωτερικό δουλεύουν κανονικά. Γιατί εκεί δουλεύουν και εδώ δεν δουλεύουν; Ποιος είναι ο λόγος;

Βγαίνει ο Χατζηθεοδοσίου και λέει ότι μία στις τέσσερις επιχειρήσεις θα κλείσει, κύριοι συνάδελφοι, τους επόμενους μήνες. Είναι ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Αθηνών. Εστίαση: 34% θα κλείσουν εταιρείες, 41% στο εμπόριο. Αυτά τα νούμερα έπρεπε να μας τρομάζουν.

Και ποιο είναι το χειρότερο; Και κλείνω εδώ. Αντί να στηρίξετε ελληνικές επιχειρήσεις, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ακούστε τι έγκλημα κάνετε, κύριε Υπουργέ μου, από λάθη, που δεν ελέγχατε τους τραπεζίτες.

Στην εταιρεία «Καλλιμάνης», μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες στην Ελλάδα συσκευασίας φαριών κλπ, δεν έδιναν δάνεια οι τράπεζες και πλέον ασφυκτιά, τελειώνει. «Κοκκίνισαν» τα δάνεια, δεν της δίνουν χρηματοδότηση. Ενώ οι τουρκικές παίρνουν, οι γαλλικές παίρνουν, οι γερμανικές παίρνουν, αυτή δεν παίρνει!

Έτσι κάνατε πάντα και με την «PITSOS» και με την «ΙΖΟΛΑ» και με όλες τις εταιρείες της ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας, έκλεισαν οι τράπεζες την στρόφιγγα, τελείωσε η εταιρεία.

Η εταιρεία «Καλλιμάνης» κινδυνεύει να βρεθεί σε τουρκικά χέρια στην «Dardanel», που είναι εταιρεία τουρκικών συμφερόντων, γιατί δεν της δίνουν δάνεια οι ελληνικές τράπεζες. Θα την πάρουν και αυτοί οι Τούρκοι. Αν αυτό είναι σωστή οικονομική πολιτική, κάνετε λάθος, κάνετε εγκληματικά λάθη.

Και από την άλλη ενημερώνουν καταστηματάρχες, κύριε Βαρουφάκη, ότι για να διατηρήσουν το POS, ενώ το μαγαζί δεν δουλεύει, πρέπει να πληρώνουν τον μήνα 5,5 ευρώ. Ακούστε. Ενημέρωσε η τράπεζα Πειραιώς καταστηματάρχες που έχουν τα γνωστά POS, που τους υποχρέωσε η πολιτεία, ότι ενώ το μαγαζί δεν δουλεύει, κάθε μήνα πρέπει να δίνει 5,5 ευρώ τη συνδρομή του γιατί έχει το POS.

Και εγώ ρωτάω: Πώς θα πληρώσει το POS, αφού δεν λειτουργεί το μαγαζί του; Πώς θα πληρώσει το μηχάνημα POS, αφού δεν δουλεύει το μαγαζί του; Είναι απίστευτα πράγματα! Σας λέω τα λάθη που κάνατε.

Αν μας άκουγε ο Πρωθυπουργός, ειλικρινά θα ήταν πολύ καλύτερα τα πράγματα. Δεν μας ακούει. Αυτό είναι το πρόβλημα. Και ακούει τους διάφορους χαρτογιακάδες που έχει μαζέψει δίπλα του που του λένε ότι να' ναι και κάνει ότι να' ναι ο άνθρωπος. Δεν φταίει σε τίποτα αυτός. Όταν έχω συμβούλους εγώ, όταν ο οικονομικός μου σύμβουλος, ο κ. Βιλιάρδος με την ομάδα που έχει με τον Χριστοδουλίδη και τους υπόλοιπους με ενημερώνουν λάθος, θα τα πω και λάθος αν δεν ψάξω και ο ίδιος. Εγώ ψάχνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ολοκληρώσετε. Κοντεύετε να τριπλασιάσετε το χρόνο σας. Έχετε και δευτερολογία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Έχω. Εκεί θα πω τις προτάσεις μας.

Αν είστε χαρούμενοι που ενώ έχει κλείσει η αγορά λειτουργούν μόνο τα ενεχυροδανειστήρια, κάτι κάνετε λάθος. Όλα τα ενεχυροδανειστήρια είναι ανοιχτά! Πάει ο Έλληνας και αφήνει την περιουσία του, το χρυσάφι του, το

δαχτυλίδι του για να πάρει λίγα ευρώ να πληρώσει την εφορία του. Αυτά είναι λάθη.

Και το τελευταίο λάθος. Λεφτά δεν έχετε για τους Έλληνες, αλλά έχω μπροστά μου τον διαγωνισμό-φάντασμα του κ. Μηταράκη. Φίλος. Ακούστε τώρα εδώ. Δίνει 6,2 εκατομμύρια ευρώ -να και το ΦΕΚ- σε εταιρεία συμβούλων PLANET για να δίνουν συμβουλευτικές, λέει, υπηρεσίες για τη μετανάστευση. Δίνει 6,2 εκατομμύρια ευρώ, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, σε μια ιδιωτική εταιρεία, την PLANET -νόμιμη εταιρεία- για να του δίνει συμβουλές του Μηταράκη για το πού θα βάζει τα hotspots. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

Μέχρι χθες εγώ πίστευα ότι η Ελλάδα πηγαίνει με αυτόματο πιλότο. Το πίστευα. Από σήμερα είμαι πεπεισμένος ότι η Ελλάδα πηγαίνει με χαλασμένο αυτόματο πιλότο. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα. Πηγαίνουμε με χαλασμένο αυτόματο πιλότο. Πρέπει να το διορθώσουμε για να μη μας βρίζουν οι επόμενες γενιές, γιατί έχουμε παιδιά και εγγόνια και ανήψια που κάποια στιγμή θα λένε ότι αυτοί οι άνθρωποι ήταν οι δολοφόνοι της ελπίδας ημών, των παιδιών δηλαδή.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία

βρίσκονται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείνουμε τις πρωτολογίες των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων με την ομιλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδος του ΜέΡΑ25, του κυρίου Γιάνη Βαρουφάκη.

Ορίστε, κύριε Βαρουφάκη, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλή χρονιά σε όλες και όλους με υγεία πάνω από όλα ιδίως σε αυτούς που μας ακούν, αν μας ακούν.

Η Κυβέρνηση εν μέσω πανδημίας είχε τέσσερις υποχρεώσεις. Πρώτον, αξιόπιστη διαχείριση της πληροφόρησης για την πανδημία και αξιόπιστα μέτρα από τη μια μεριά, δεύτερον, ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, τρίτον, οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού δικτύου κέντρων μαζικών τεστ αρχικά που μετά θα μετατρέπονταν σε κέντρα μαζικών εμβολιασμών και θα έμεναν ως «προϊκά» στην πρωτοβάθμια περίθαλψη του Εθνικού Συστήματος Υγείας και

βεβαίως ικανό αριθμό εμβολίων για αυτά τα κέντρα μαζικών εμβολιασμών.

Αυτά ήταν τα τέσσερα που είχατε υποχρέωση να κάνετε ως Κυβέρνηση.

Ας τα πάρουμε ένα-ένα. Ο κύριος Πρωθυπουργός είπε προηγουμένως ότι όσον αφορά τη διαχείριση της πληροφορίας εκ μέρους της Κυβέρνησης, αλλά και όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τη διοχέτευση της πληροφορίας στον λαό, η Κυβέρνηση ακολουθούσε τους επιστήμονες. Και εμείς αυτό πιστεύαμε στην αρχή, ότι όντως η Κυβέρνηση ακολουθούσε τους επιστήμονες. Όμως, κρίνοντας από εντυπωσιακότατες αστοχίες, αρχίσαμε να αμφισβητούμε το κατά πόσον η Κυβέρνηση ακολουθούσε τους επιστήμονες.

Και επειδή, όπως σωστά είχε πει κάποτε ο Ρόναλντ Ρήγκαν «trust, but verify», «εμπιστεύσου, αλλά ήλεγξε», κάποια στιγμή αρχίσαμε να ζητάμε -και άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης- να μας δοθούν τα Πρακτικά. Για παράδειγμα, την 1η Δεκεμβρίου του 2020 ζήτησα εγγράφως από τον κ. Κικίλια να κατατεθούν στο Σώμα τα Πρακτικά των συνεδριάσεων των δύο επιτροπών, της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Υπηρεσιακών Παραγόντων για να δούμε τι γίνεται. Και αν θέλετε, να καταθέτετε αυτά τα Πρακτικά μία ή δύο εβδομάδες μετά, δεν μας πειράζει. Το θέμα είναι να γνωρίζουμε όλοι ότι μπορούν κάποια στιγμή να διαβαστούν, για να δούμε ποια είναι η σχέση αυτών που λένε οι επιστήμονες με αυτά που πράττει η Κυβέρνηση.

Το ότι υπάρχει διχογνωμία μεταξύ επιστημόνων είναι και ηλίου φαινότορο, αλλά και εύλογο. Όμως, εμείς θέλαμε να δούμε τα Πρακτικά. Οι επιστήμονες δεν έχουν κανένα πρόβλημα με τη δημοσιοποίηση των Πρακτικών. Εσείς έχετε πρόβλημα. Γιατί; Διότι θέλετε να κρύψετε ότι δεν κάνετε αυτό που σας λένε οι επιστήμονες, ότι εργαλειοποιείτε τους επιστήμονες ως φύλλο συκής για να κάνετε του κεφαλιού σας. Και αν θέλετε να αποδείξετε ότι σφάλω -και εγώ θα ζητήσω συγγνώμη αν όντως σφάλω-, καταθέστε τα Πρακτικά που σας ζήτησα από την 1η Δεκεμβρίου του 2020.

Εμπιστοσύνη πρέπει να υπάρχει όχι μόνο στα στοιχεία τα οποία εσείς διυλίζετε μεταξύ σας -και καλά κάνετε-, αλλά πρέπει να υπάρχει και η εμπιστοσύνη των πολιτών στα στοιχεία που παρουσιάζετε στους πολίτες. Εσείς χτίσατε ένα ολόκληρο πληροφοριακό σύστημα πάνω σε ένα ψηφιακό παρακράτος με άμεσες αναθέσεις σε «ημετέρους». Αυτό το ψηφιακό παρακράτος που χτίσατε δεν είναι και ό,τι καλύτερο για να εμπνεύσετε εμπιστοσύνη.

Άκουσα και πριν τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να το λέει, αλλά το είχα διαβάσει και εγώ και σας ρωτώ: Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι στην Κοζάνη τριάντα οκτώ από τα πενήντα τρία κρούσματα της προηγούμενης Τρίτης ήταν από τη 12η Νοεμβρίου; Πείτε μας!

Περνάω από την εμπιστοσύνη στα στοιχεία, στην εμπιστοσύνη στα μέτρα. Κοιτάζετε, η εμπιστοσύνη στα μέτρα, ιδίως όταν είναι δρακόντεια, όπως είναι και πρέπει να είναι στη διάρκεια μιας πανδημίας, εξαρτάται από δύο πράγματα: από τη λογική τους και από την αναλογικότητά τους. Το είπα και προηγουμένως, ισχύει και σήμερα. Ξέρετε ότι μένω στην Αίγινα. Έρχεται, λοιπόν, ένας συγκεκριμένος άνθρωπος κάθε φορά και μου λέει «πείτε στους κυβερνητικούς, είναι δυνατόν να μη μπορώ να μπω μόνος μου στη βάρκα μου να πάω έξω να πάρω λίγο αέρα, αλλά στο σούπερ μάρκετ που ο ένας είναι πάνω στον άλλο, «πατείς με, πατώ σε, να είναι μια χαρά;». Όταν το πακέτο των μέτρων σας πάσχει από λογική ασυνέπεια, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, υπονομεύετε τα μέτρα σας. Δεν μπορείτε να το καταλάβετε αυτό; Είναι τόσο δύσκολο;

Αναλογικότητα. Άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να λέει ότι θα αναθερμάνουμε, λέει, την οικονομία βάζοντας πρόστιμο 500 ευρώ σε αυτούς που την υπονομεύουν βγαίνοντας έξω έτσι. Και αυτή η οριζόντια αισχρή τιμωρητικότητα, χωρίς κάποια κοινωνική ευαισθησία τού ποιος είναι αυτός άνθρωπος, γιατί βγήκε, πώς βγήκε, υπονομεύει τα μέτρα σας, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης.

Πέραν του θέματος αυτής της αναξιοπιστίας εν δράσει η οποία υπονομεύει τα μέτρα, περνάμε στο δεύτερο θέμα, στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Έχετε ξοδέψει το μικρότερο ποσό στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το Εθνικό Σύστημα Υγείας την περίοδο της πανδημίας και έχετε εγγράψει αρνητική αύξηση για το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, εσείς είπατε -και πάρα πολύ σωστά- ότι εδώ είμαστε για να κάνουμε πολιτική αντιπαράθεση και για να διαφωνούμε για τις πολιτικές, για υποθετικές πολιτικές που δεν έχουν εφαρμοστεί. Όμως, είπατε ότι δεν έχουμε δικαίωμα να διαφωνούμε για τα νούμερα. Συμφωνώ.

(CB)

Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι έχετε ξοδέψει το μικρότερο ποσό στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το ΕΣΥ και ότι έχετε εγγράψει αρνητική αύξησή του για το 2021; Απαντήστε μου.

Κύριε Κοντοζαμάνη, κύριε Υφυπουργέ Υγείας, διάβασα κι εγώ αυτό που είπατε για το θέμα των ΜΕΘ. Το έθιξε και ο κ. Τσίπρας. Αν διάβασα σωστά – προσπαθώ να είμαι όσο γίνεται πιο δίκαιος μπορώ- είπατε ότι για τους θανάτους εκτός ΜΕΘ το σχόλιό σας ήταν ότι δεν ήταν λόγω έλλειψης ΜΕΘ, αλλά είπατε ότι το πρόβλημα είπατε δεν είναι η πληρότητα, «είναι τα επιστημονικά δεδομένα τα οποία έχει ο γιατρός και η κατάσταση του ασθενούς, με τα οποία ο γιατρός αποφασίζει την εισαγωγή ή μη εισαγωγή στη ΜΕΘ». Αυτό είπατε. Επιτρέψτε μου να προσπαθήσω να το ερμηνεύσω και να το καταλάβω. Λέτε είτε ότι αυτοί που πέθαναν δεν θα είχαν βοηθηθεί αν είχαν μπει στη ΜΕΘ

είτε ότι υπήρχε ΜΕΘ, θα βοηθούσε η εισαγωγή τους στις ΜΕΘ, αλλά ο γιατρός έκανε λάθος και φταίει που αυξήθηκε –όχι που πέθανε αναγκαστικά- η πιθανότητα του θανάτου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας):

Διαβάστε...

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Ναι, αλλά πάντως από αυτό που σας διάβασα δεν υπάρχει τρίτη εξήγηση, μόνο αυτές οι δύο που έχετε εδώ.

Με άλλα λόγια, για μια Κυβέρνηση, που έχετε αρνηθεί να δείτε τους ανθρώπους της Ομοσπονδίας των Νοσοκομειακών Γιατρών, της ΟΕΝΓΕ, είναι δυνατόν, και δεδομένων κινήσεων που έχετε κάνει όπως ΕΔΕ, όπου εγκαλείτε τους γιατρούς, που οι αθεόφοβοι τόλμησαν να κολλήσουν τον covid19, το να περνάτε την ευθύνη με αυτού του είδους τις δηλώσεις, κοιτάξτε τι προκαλεί, υπονομεύετε την εμπιστοσύνη που έχει ο πολίτης στη δυνατότητα συνεργασίας της Κυβέρνησης με τους νοσηλευτές, τους οποίους εσείς χειροκροτάτε.

Πάμε τώρα στο δίκτυο κέντρων εμβολιασμού. Είχατε πει πάνω από χίλια, σωστά; Πάνω από χίλια κέντρα. Εγώ σας ρωτούσα από τον Δεκέμβριο πού θα γίνουν αυτά τα κέντρα, γιατί δεν έχετε κάνει αυτό που έκανε η γερμανική κυβέρνηση, η οποία, πρώτον, προσδιόρισε ποια θα είναι αυτά τα κέντρα, έβαλε

ένα κονδύλι από τον προϋπολογισμό στη στελέχωση αυτών των κέντρων και έκανε και προσομοίωση του εμβολιασμού πριν έρθουν τα εμβόλια στη Γερμανία. Σας το είχα πει, εδώ ήμασταν και εδώ ήσασταν. Και δεν μου απαντήσατε τότε. Μου είπατε θα κάνουμε πάνω από χίλια κέντρα. Τώρα αυτά τα χίλια κέντρα έγιναν εκατό, που είναι νοσοκομεία.

Επιπλέον, πού είναι το κονδύλι, κύριε Πρωθυπουργέ, για το μεγάλο έξοδο του μαζικού εμβολιασμού; Μιλάτε για εκατομμύρια εμβολιασμούς. Πού είναι το κονδύλι στον προϋπολογισμό; Τον Δεκέμβρη το ρώτησα. Ήταν εδώ ο Υπουργός Οικονομικών κ. Σταϊκούρας και έθεσα το ερώτημα «Πού είναι στον προϋπολογισμό η γραμμή που αφορά αυτό το μεγάλο κονδύλι;». Δεν υπάρχει, δεν υπάρχει ούτε μία λέξη που να το θίγει και προφανέστατα δεν έχετε τώρα δίκτυο κέντρων εμβολιασμού, αλλά στέλνετε τους ανθρώπους στα υπάρχοντα νοσοκομεία. Είναι δυνατόν να στέλνετε στο Παίδων ηλικιωμένους να τους κάνουν εμβόλια οι παιδίατροι, την ώρα που το Παίδων παύει να λειτουργεί; Αυτό από μόνο του αρκεί. Δεν χρειάζεται να κάνω κάτι παραπάνω, αυτή η περιγραφή που έκανα –και διαψεύστε με ότι δεν έγινε έτσι, αλλά το έμαθα από παιδίατρο του Παίδων χθες- αυτό είναι δήλωση αποτυχίας. Πείτε ένα «Συγγνώμη, είχαμε πει ότι θα κάνουμε χίλια τόσα κέντρα και δεν τα κάναμε».

Μιλήσατε, κύριε Πρωθυπουργέ, για τέσσερα μεγάλα κέντρα. Καλώς να τα κάνετε. Θα έπρεπε να είναι πιο πολλά και θα έπρεπε να είναι επιπλέον των

χιλίων κέντρων, που δεν θα κάνετε. Στη Βρετανία μόνο το 2% των εμβολιασμών θα γίνονται από την επόμενη εβδομάδα σε νοσοκομεία. Τα υπόλοιπα είναι κέντρα εκτός νοσοκομείων, που έχει και μία λογική, την οποία δεν χρειάζεται να σας την εξηγήσω, επιδημιολογικά έχει μια λογική και δεν χρειάζεται να είναι κανείς επιδημιολόγος για να το καταλάβει αυτό, συν ότι ιδρύουν τώρα πενήντα μέγα-κέντρα, για παράδειγμα στο ExCel Centre στο Λονδίνο, στο Millennium Point στο Μπέρμινχαμ, στο Ashton Gate Stadium στο Μπρίστολ, που θα λειτουργούν πρωί-βράδυ για να πιάσουν τα νούμερα, αντίστοιχα νούμερα με αυτά που εσείς ελπίζετε ότι θα πιάσετε, που δεν θα τα πιάσετε. Ουσιαστικά αυτό που κάνετε είναι να κανιβαλίζετε αντί να δημιουργείτε. Κανιβαλίζετε τα νοσοκομεία όπως το Παίδων, αντί να δημιουργείτε το κέντρο των μαζικών τεστ αρχικά και μαζικών εμβολιασμών τώρα, ενώ ξηλώνετε την πρωτοβάθμια, αντί να την οικοδομείτε. Κλείνετε, ουσιαστικά, αυτή τη στιγμή κέντρα υγείας για να γίνουν κέντρα εμβολιαστικά, τα οποία βέβαια ξέρουμε ότι τα έχετε, έτσι κι αλλιώς, στο στόχαστρο για να κλείσουν και μακροπρόθεσμα. Είναι γνωστό, ας πούμε, τι θέλετε να κάνετε με την Πύλη Αξιού στη Θεσσαλονίκη, που είναι στην εκλογική μου περιφέρεια.

Μιλάμε για ένα ξεκάθαρο κυβερνητικό εμβολιακό φιάσκο. Περίμενα να έχετε έρθει σήμερα και να παραδεχτείτε ότι αυτό που είχατε στο μυαλό για μαζικό εμβολιασμό δεν το πετύχατε και να μας πείτε τι θα κάνετε για να το

πετύχετε, πέραν της αναφοράς που κάνατε στα τέσσερα κέντρα τα οποία δεν μας είπατε ούτε πού θα είναι, εκτός του ότι είναι και πολύ λίγα.

Δεν άκουσα κάτι, κύριε Πρωθυπουργέ. Έχετε δευτερολογία, έχετε και τριτολογία. Παρακαλώ να μας διαφωτίσετε, διότι αυτή η ολιγωρία, αυτό το κυβερνητικό εμβολιαστικό φιάσκο έχει σημαντικά θύματα, γιατί κάθε άνθρωπος ο οποίος δεν σώζεται, ενώ θα μπορούσε να έχει διασωθεί, είναι μία καταστροφή και μία τραγωδία.

Χρησιμοποιώντας τα έγκυρα δεδομένα του βρετανικού Υπουργείου Υγείας, το «Medicines and Healthcare Products Regulatory Agency» -σας το λέω ξεκάθαρα, για να είμαι και συγκεκριμένος- προσαρμοσμένα στα ελληνικά δημογραφικά δεδομένα, βλέπουμε ότι αν καταφέρουμε τους πολίτες άνω των ογδόντα ετών, οι οποίοι είναι οκτακόσιοι τριάντα οκτώ χιλιάδες, να τους εμβολιάσουμε, θα έχουμε γλυτώσει εξήντα επτά από τους εκατό θανάτους που θα είχαμε διαφορετικά. Αν εμβολιαστεί το ένα εκατομμύριο οκτακόσιοι τριάντα δύο χιλιάδες που είναι οι άνω των εβδομήντα, τότε θα σώσουμε ογδόντα οκτώ ζωές από τις εκατό που θα χάναμε. Αν εμβολιαστούν τρία εκατομμύρια εκατόν τριάντα τρεις χιλιάδες που είναι όλοι οι άνω των εξήντα, τότε αυτό το ποσοστό θα ανέβαινε στο 97%. Θα σώζαμε ενενήντα επτά από τους εκατό που θα χάναμε.

Συνεπώς, μιλώντας για τον μέσο όρο εμβολιασμών κατά το πρώτο εξάμηνο –αλλά αυτό περιλαμβάνει και τις προηγούμενες μέρες του Ιανουαρίου που είχαμε τραγικά χαμηλά νούμερα εμβολιασμών- αν είχαμε τριάντα δύο χιλιάδες την ημέρα για όλο το πρώτο εξάμηνο, θα γλιτώναμε ενενήντα επτά από τις εκατό ζωές που μπορούμε να γλιτώσουμε. Ρίχνοντας τον μέσο όρο στις είκοσι χιλιάδες τριακόσιες ογδόντα δόσεις ημερησίως –νούμερο που δεν έχετε φτάσει ακόμα και δεν θα φτάσετε δεδομένου ότι δεν έχετε χτίσει αυτό το δίκτυο των κέντρων εμβολιασμού- θα χάσουμε άλλους εννέα από τους εκατό ανθρώπους που θα μπορούσαμε να έχουμε σώσει. Κι αν ρίξετε τον μέσο όρο –που είναι πολύ πιθανόν και έτσι φαίνεται- περίπου στις εννέα χιλιάδες, τότε θα χάσουμε τριάντα από τους εκατό ανθρώπους που θα μπορούσαμε να σώσουμε.

Αυτό είναι το κόστος της αποτυχίας σας να στήσετε τα χίλια κέντρα εμβολιασμού, για τα οποία λέγατε, προκειμένου να φτάσετε στον ρυθμό τον οποίο ευαγγελιζόσασταν ότι θα πετύχετε.

Τι να περιμένουν οι πολίτες τώρα; Μιλήσατε για εκατομμύρια εμβολιασμούς τις επόμενες εβδομάδες μέχρι τα τέλη Μαρτίου. Από αυτά τα στοιχεία που εγώ βλέπω, θα κάνω μία πρόβλεψη. Είχα κάνει και μία πρόβλεψη για το ΑΕΠ και, δυστυχώς, είχα πέσει μέσα. Ελπίζω σε αυτήν την πρόβλεψη να πέσω έξω. Πραγματικά, το ελπίζω μέσα από την καρδιά μου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Το 15%...

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ε, ναι. Τόσο θα έχετε, κύριε Μητσοτάκη. Αυτή τη στιγμή εκτίθεστε. Σας είχα πει για ελάχιστη ύφεση μείον 10%, με τάση προς το μείον 15%.

Η ύφεση θα κλείσει με μείον 15%, κύριε Μητσοτάκη. Όταν έλεγα για μείον 10%, εσείς και ο κ. Σταϊκούρας και γενικότερα οι παρατρεχάμενοι λέγατε «Τι είναι αυτά που λέει ο καταστροφολόγος;». Εσείς μιλούσατε για μείον 3%. Τώρα, εσείς λέτε για μείον 10% και εγώ σας λέω ότι τον Μάιο του 2021, ίσως και λίγο αργότερα, όταν θα κλείσουν κάπως τα στοιχεία για το 2020, θα είναι πιο κοντά στο μείον 15%, παρά στο μείον 10%.

Σε τελική ανάλυση, ποιος είχε μιλήσει πρώτος για μείον 10%; Εγώ, όχι εσείς. Εσείς λέγατε «Δεν ξέρουμε», όταν εγώ σας έλεγα ότι θα είναι τουλάχιστον μείον 10%. Γι' αυτό, σας αναγνωρίζω ως δημοκράτης το δικαίωμά σας να εκτίθεστε. Εκτεθείτε για άλλη μία φορά για το θέμα του ποιος έπενεσε μέσα και ποιος όχι.

Πάμε τώρα σε κάτι άλλο. Εγώ βλέπω από τους ρυθμούς της κλιμάκωσης των εμβολιασμών ότι θα είμαστε τυχεροί αν έχουμε οκτακόσιες χιλιάδες στο πρώτο τρίμηνο. Παραπάνω δεν σας βλέπω ικανούς, δεδομένου ότι αποτύχατε

να στήσετε το δίκτυο κέντρων μαζικού εμβολιασμού και τώρα μιλάτε για τέσσερα μεγάλα κέντρα.

Μακάρι να πετύχετε κι εγώ θα έρθω εδώ να κάνω αυτό που δεν κάνατε εσείς σήμερα. Σήμερα έπρεπε να έχετε πει «Κύριε Βαρουφάκη, διαφωνούμε σε όλα, αλλά τουλάχιστον στο θέμα της πρόβλεψης για το ΑΕΠ πέσατε μέσα». Εγώ θα έρθω και θα πω, αν πραγματικά με διαψεύσετε, ότι με διαψεύσατε και θα το έχω χαρεί. Είναι αναίτια απώλεια αυτό που εγώ προβλέπω, εμείς προβλέπουμε, με τα στοιχεία που σας έδωσα.

Περίπου δέκα με είκοσι άτομα από τα εκατό που θα μπορούσαμε να έχουμε σώσει στο πρώτο εξάμηνο, θα τους χάσουμε λόγω της ολιγωρίας σας, κύριε Μητσοτάκη.

Πάμε τώρα στις παραγγελίες εμβολίων. Ας μιλήσουμε λίγο για το πλαίσιο. Εμείς ως ΜέΡΑ25, βαθιά ευρωπαϊκό κόμμα, συμφωνούμε απολύτως ότι σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε να ξεφύγουμε από το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι πάρα πολύ σωστό, αντίθετα, βέβαια, με το πρώτο στάδιο -αν θυμάστε- της πανδημίας, όπου εκεί γινόταν το έλα να δεις. «Ο σώζων εαυτὸν σωθήτω». Η Γερμανία απαγόρευε τις εξαγωγές ιατροφαρμακευτικού υλικού στην Ιταλία. Τα θυμάστε αυτά. Κάποια στιγμή

συγκροτήθηκαν κάπως καλύτερα στις Βρυξέλλες και αποφάσισαν κοινές παραγγελίες και κεντρική διανομή που εμείς το υποστηρίζουμε.

Κύριε Τσίπρα, μιας και ήρθατε να αναφερθώ σε αυτό που είπατε για την πατέντα. Μου άρεσε και εμένα, όπως σας χειροκρότησαν οι δικοί σας Βουλευτές, έτσι ένιωσα και εγώ, μια ανάταση, όταν αναφερθήκατε στην ρήση του εφευρέτη του εμβολίου κατά της πολιομυελίτιδας. Εκείνος το έδωσε. Οι της Pfizer και της Moderna δεν το δίνουν όμως. Για να γίνει αυτό που λέτε, για να ανήκουν οι πατέντες στους ανθρώπους που έχουν την ανάγκη αυτά τα εμβόλια για να επιζήσουν χρειάζεται μια τεράστια δομική αλλαγή σε ολόκληρο το κεφαλαιοκρατικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα κάνετε; Αν ήσασταν εσείς στη θέση εκείνη σήμερα, αυτό θα κάνατε; Πώς θα το κάνατε αυτό; Εδώ το βράδυ του δημοψηφίσματος του 2015 είπατε «ναι» σε όλα, γιατί έτσι σώσατε τη χώρα. Δεν νομίζω ότι θα κάνατε κάτι διαφορετικό για να χτυπήσετε τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα της Pfizer και της Moderna.

Κύριε Πρωθυπουργέ, είπατε μια λέξη, που ξέρετε, στο σπίτι του κρεμασμένου δεν πρέπει να μιλάνε για σκοινί. Είναι το αντίστοιχο του σκοινιού. Μιλήσατε για το λεφτόδεντρο. Το λεφτόδεντρο υπάρχει. Το λεφτόδεντρο λειτουργεί συστηματικά καθημερινά. Γιατί νομίζετε ότι τα χρηματιστήρια παγκοσμίως αυτήν τη στιγμή βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο στην ιστορία του καπιταλισμού, την ώρα που ο καπιταλισμός είναι στα τάρταρα; Λόγω του

λεφτόδεντρου, λόγω του γεγονότος ότι οι κεντρικές τράπεζες τυπώνουν τρισεκατομμύρια ευρώ και δολάρια κάθε μέρα -αυτό είναι το λεφτόδεντρο- και τα δίνουν στους δικούς τους, στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Η κ. Λαγκάρντ και ο κ. Ντράγκι πόσα χρήματα έχουν τυπώσει από το 2015; Θα σας πω εγώ, γιατί μπορεί να μην έχετε το νούμερο εύκαιρο στο μυαλό σας, 5,5 τρισεκατομμύρια ευρώ. Αν αυτό δεν λεφτόδεντρο, τότε τι είναι; Θα μπορούσατε ως Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να έχετε πει ότι ένα κομμάτι από τα χρήματα τα οποία τυπώνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκ μέρους - υποτίθεται- των ευρωπαίων πολιτών, θα πάνε για να εξασφαλίσουν τις δόσεις.

Πάμε, όμως, τώρα σε κάτι το οποίο νομίζω έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία, γιατί αφορά τη διαπλοκή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όχι μόνο σε ελληνικό. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο αυτού του κοινού συστήματος -το οποίο θέλουμε και εμείς στο ΜέΡΑ25 η Ελλάδα να είναι κομμάτι του- για την παραγγελία των εμβολίων, τον Σεπτέμβριο 300 εκατομμύρια δόσεις παραγγέλθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση από την «Biontech Pfizer» και 300 εκατομμύρια δόσεις από την «GSK/Sanofi», τη Γαλλική, η οποία βεβαίως δεν παρήγαγε τελικά εμβόλιο το οποίο να δουλεύει. Τίποτα από την «AstraZeneca». Άλλο εμβόλιο που δουλεύει. Ίσως εδώ έχει να κάνει και το Brexit. Είναι απαράδεκτο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έπαιξε τέτοιο παιχνίδι ή επειδή η «AstraZeneca» διασυνδέεται με τη Βρετανία.

Καμία σύμβαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για αγορά πριν τα μέσα Νοεμβρίου. Οπότε όταν υπογράφηκε εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης η σύμβαση για την αγορά, έστω και αυτών των 300 εκατομμυρίων δόσεων από την «Biontech Pfizer», η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε μείνει πίσω στην ουρά. Είναι τεράστια αστοχία των Βρυξελλών αυτό. Και με ποιο δικαίωμα δεν ασκούμε κριτική; Εμείς εδώ ασκούμε κριτική στην Κυβέρνησή μας ως πατριώτες. Ως ευρωπαϊστές έχουμε υποχρέωση να ασκήσουμε κριτική στις Βρυξέλλες για αυτήν την αστοχία. Αποτέλεσμα ποιο είναι αυτής της αστοχίας; Το ένα εκατομμύριο δόσεις που έχουν ήδη μετατραπεί σε εμβολιασμούς στο Ισραήλ τις «Pfizer». Το 1 εκατομμύριο της «Pfizer» στη Βρετανία, που παρά το Brexit το είχε πάρει πρώτη και έχουν εμβολιαστεί ένα εκατομμύριο Βρετανοί με το γερμανικό εμβόλιο.

Αυτός ο ραγιαδισμός του μνημονιακού σας τόξου σπάει κόκκαλα πλέον, κυρίες και κύριοι. Ο κ. Μάρκος Ζέντερ, Πρωθυπουργός της Βαυαρίας -μπορεί να είναι και καγκελάριος της Γερμανίας ανάλογα με αυτά που γίνονται σήμερα στην εσωτερική ψηφοφορία εντός του CDU- λέει το εξής. Το έχω εδώ και το μεταφράζω την ώρα που το διαβάζω. Λέει: «Δεν μπορώ να καταλάβω πως είναι δυνατόν να επιτρέπεται σε πολίτες άλλων χωρών να εμβολιάζονται τόσο γρήγορα από ένα καταπληκτικό εμβόλιο που εξελίχθηκε στη Γερμανία. Ο χρόνος είναι πολύτιμος. Πεθαίνουν άνθρωποι κάθε μέρα επειδή δεν τον

χρησιμοποιούμε. Εάν το Ισραήλ, οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μπροστά από εμάς με εμβόλια που παράγονται εδώ στη Γερμανία και κερδίζουν περισσότερα οικονομικά και εγώ δεν μπορώ να το εξηγήσω στους Γερμανούς πολίτες». Κάνει κριτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εσείς δεν μπορείτε.

Ο ευρωπαϊσμός τι σημαίνει; Σημαίνει ότι θέλουμε να κινούμαστε σε ευρωπαϊκό πλαίσιο αλλά για να λειτουργεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο πρέπει να έχουμε τη δυνατότητα να τους κοιτάμε στα μάτια και να τους λέμε «αποτύχατε, κυρίες και κύριοι, γιατί είστε διαπλεκόμενοι». Γιατί έκαναν παραγγελία τριακοσίων εκατομμυρίων δόσεων από την Sanofi η οποία δεν παρήγαγε εμβόλια; Είναι πολύ απλό. Διαπλοκή του γαλλογερμανικού άξονα. Μιλάμε για ένα εμβολιαστικό σκάνδαλο της τρόικας εξωτερικού και εσωτερικού πλέον στην Ελλάδα.

Πάμε τώρα στη γερμανική αποστασία. Η Γερμανία δεν έκανε μόνο κριτική με τον κ. Ζέντερ. Έκανε και αποστασία. Ακούστηκε και προηγουμένως. Στις 21/12 σε αυτήν εδώ την Αίθουσα είχα πει τα εξής. Είχα θέσει ένα ερώτημα. Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι ο Γερμανός Υπουργός Υγείας ο κ. Γενς Σπαν, έχει βάλει μπροστά τη διαδικασία απεγκλωβισμού της Γερμανίας από την κοινή στρατηγική και έχει βάλει μπροστά τον εθνικό σχεδιασμό για την παράδοση στις γερμανικές αρχές

εμβολίων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αν είναι αλήθεια αυτό, εσείς τι κάνετε; Εσείς θα παραμείνετε σε αυτά που θα σας στείλουν; Θα κάνετε κάποια ένσταση ή θα εξασφαλίσετε επιπλέον εμβόλια όπως κάνει ο Γερμανός Υπουργός Υγείας; Δεν μου απαντήσατε. Μου απαντήσατε μόνο ότι εμείς πάμε και κάνουμε ότι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ούτε κριτική κάνατε στη Γερμανία, ούτε καν κάνατε αυτό που έκανε η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η οποία ξεκίνησε έρευνα εναντίον του κ. Γενς Σπαν για καταστρατήγηση του κοινού πλαισίου. Πάω βέβαια στοίχημα ότι δεν νομίζω να στείλουν την τρόικα από τις Βρυξέλλες στο Βερολίνο να τους κλείσει τα ATM της Deutsche Bank, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Επί της ουσίας είχατε τέσσερις υποχρεώσεις. Αξιοπιστία των μέτρων και των στοιχείων για την πανδημία, ενίσχυση του ΕΣΥ, δημόσιο δίκτυο κέντρων μαζικών τεστ αρχικά και εμβολιασμού μετά και γρήγορο εμβολιασμό. Ήταν τέσσερις υποχρεώσεις που οδήγησαν σε ένα τετραπλό κυβερνητικό φιάσκο. Πάμε τώρα στο οικονομικό κομμάτι της πανδημίας. Τα έχουμε πει αλλά αξίζει να θυμηθούμε κάποια βασικά στοιχεία.

Λέτε και ξαναλέτε, κύριε Πρωθυπουργέ, εσείς, ο κ. Σταϊκούρας και η Κυβέρνησή σας ότι και σε αυτόν τον τομέα της επιβράδυνσης της οικονομικής πανδημίας τα πήγατε πολύ καλά, ότι διαχειριστήκατε σωστά τα κονδύλια που έχει το ελληνικό δημόσιο, ότι δεν τα ξοδέψατε όλα μπροστά, ότι δεν δεχθήκατε αυτό που εμείς λέγαμε από την πρώτη στιγμή, δηλαδή, ό,τι έχετε το ρίχνετε

τώρα στη φωτιά να τη σβήσετε όσο γίνεται πιο γρήγορα, ότι κρατήσατε για να έχετε και τώρα να δίνετε.

Είναι ακριβώς, κύριε Πρωθυπουργέ, η ίδια ανοησία με το να πει κανένας «Έχω πολλά εμβόλια τώρα. Βέβαια, δεν θα μου φτάσουν για όλο αυτόν τον χρόνο. Γι' αυτό δεν θα τα κάνω όλα μαζί. Θα αφήσω για να έχω και μετά. Με άλλα λόγια σας διαφεύγει ότι όπως στην υγειονομική πανδημία έτσι και στην οικονομική πανδημία η μεταδοτικότητα και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα είναι αυτό το οποίο σου δίνει καθήκον ως Πρωθυπουργός να ρίξεις ό,τι έχεις στη φωτιά την πρώτη στιγμή. Όχι να εξοικονομείς εμβόλια, να εξοικονομείς τη δυνατότητα να βοηθήσεις μαγαζιά τα οποία θα βάλουν λουκέτο, με αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας αλυσιδωτής αντίδρασης λουκέτων που μετά θα θέλεις πολύ περισσότερα χρήματα για να μπορέσεις να την αντιμετωπίσεις.

Ζητήσατε να σας κάνουμε δημιουργικές προτάσεις. Σας έχουμε κάνει. Μπορεί να ήταν ανόητες. Στον προϋπολογισμό, όταν κάναμε αυτές τις προτάσεις, καλό θα ήταν να μας πείτε ότι είναι ανόητες και να μας εξηγήσετε γιατί. Δεν το κάνατε. Θα τις ξανακάνω τώρα, πολύ γρήγορα.

Πρώτον, μια δημιουργικότερη πρόταση: τις αναστολές αυτής της περιόδου που κάνατε σε μαγαζιά, σε επιχειρήσεις που επλήγησαν πάνω από ένα συγκεκριμένο ποσόν, αυτές τις οφειλές, διαγράψτε τις. Γιατί είναι δημιουργική πρόταση αυτή; Γιατί είναι δημοσιονομικά υπεύθυνη; Για τον

απλούστατο λόγο ότι αυτή η διαγραφή είναι μια επένδυση στα έσοδα του δημοσίου του μέλλοντος. Γιατί αν δεν τα διαγράψετε, θα βάλουν λουκέτο και αν βάλουν λουκέτο θα τα διαγράψετε και δεν θα έχετε λαμβάνειν και του χρόνου. Κάτι πιο συγκεκριμένο, που θα έπρεπε εσείς τουλάχιστον να το καταλαβαίνετε.

Στις μεγάλες επιχειρήσεις δώσατε κεφαλαιακή ενίσχυση -όχι δάνεια- και πήρατε πίσω μετοχές, όπως στην AEGEAN. Στον μικρομεσαίο δεν το κάνετε. Του δίνετε την επιστρεπτέα και ένα κομμάτι θα πρέπει να σας το αποπληρώσει. Μπορεί να αναστείλετε το σημείο της αποπληρωμής, αλλά ο άλλος που κάνει τα κουμάντα του, ξέρει ότι αυτό πρέπει να το δώσει πίσω. Αυτό μεγιστοποιεί τα λουκέτα. Ζητήσατε δημιουργική πρόταση, σας την κάναμε. Αγγλιστί είναι ένα «option», μια προαίρεση. Θα μπορούσατε να πείτε ότι όποιος από τους μικρομεσαίους δεν μπορεί ή δεν θέλει να τα αποπληρώσει, μπορεί να επιλέξει -χρησιμοποιώντας την ίδια πλατφόρμα στην οποία μπήκε για να πάρει την επιστρεπτέα- να δώσει προαίρεση στο δημόσιο. Ουσιαστικά αυτό που δίνει είναι το δικαίωμα στο δημόσιο -το οποίο το δημόσιο δεν θα το χρησιμοποιήσει ποτέ-, να πάρει ένα κομμάτι των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων της επιχείρησης. Αυτό πρακτικά τι σημαίνει; Σημαίνει ότι δεν επιστρέφει τα χρήματα αυτά, καθώς είναι μια κεφαλαιακή ενίσχυση έως ότου πουλήσει την επιχείρηση, οπότε τότε θα πρέπει να αποπληρώσει το κράτος. Να μια δημιουργική πρόταση. Σκεφτείτε

το. Την έχουμε πει από τον προϋπολογισμό, δεν εισακουστήκαμε. Τουλάχιστον να μας πείτε αν είναι άδικη ή λάθος.

Έρχομαι τώρα στα δημοσιονομικά. Κύριε Πρωθυπουργέ, είχατε το θράσος να έρθετε εδώ και να μιλήσετε για 72 δισεκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Εμείς τότε σας λέγαμε ότι για το 2021 το πολύ να πάρετε 3. Το πολύ 3. Τελικά ήμασταν πολύ κουβαρντάδες εμείς. Διότι στον προϋπολογισμό σας εγγράψατε 2,5.

Όλη αυτή η ιστορία με το Ταμείο Ανάκαμψης θα μείνει στην ιστορία της Ευρωζώνης ως η στάχτη που πετάχτηκε στα μάτια των πολιτών της Ευρώπης για να μη γίνει το ευρωμόλογο. Είναι μακροοικονομικά ασήμαντο αυτό το ταμείο. Αυτά τα οποία τελικά θα πάρετε καθαρά δεν θα πάνε σε εταιρίες που δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής εταιρείας, βλέπε FRAPORT. Για να σας δώσω μια τάξη μεγέθους, το 2021 θα πάρετε 2,5 δισεκατομμύρια σύμφωνα με το δικό σας προϋπολογισμό και μόνο για το 2021 έχετε 11,5 δισεκατομμύρια αποπληρωμές χρέους.

Και μιας και λέμε για το χρέος. Δεν θα κάνετε μια διαπραγμάτευση για το χρέος; Θεωρείτε ότι το χρέος είναι βιώσιμο; Δεν ήταν βιώσιμο πριν εκλεγείτε, αντίθετα με αυτά που λέει ο ΣΥΡΙΖΑ. Τώρα; Τα τελευταία στοιχεία δεν είναι 440 δισεκατομμύρια. Το δημόσιο χρέος είναι 364,9 δισεκατομμύρια. Αυτό ήταν την 31η Σεπτεμβρίου του 2020. Με την πτώση του ΑΕΠ στα 162, μιλάμε για 225%.

Σε αυτά προσθέστε και τα άλλα, κρυφά χρέη, που δεν είναι εδώ, όπως τα 2 δισεκατομμύρια που πήρατε. Χρέος δεν είναι αυτό; Τα δανειστήκατε. Δεν θα τα γυρίσετε πίσω; Θα τα γυρίσετε πίσω. Τα χρήματα των εξοπλιστικών. Τα 12 δισεκατομμύρια που θα δώσετε στα αρπακτικά ταμεία, μέσω του «ΗΡΑΚΛΗ», που είναι δεδομένο ότι θα τα δώσετε, αλλιώς δηλώστε ότι δεν θα τα δώσετε. Δηλώστε το εδώ ότι δεν θα τα δώσετε. Μακάρι. Αν τα βάλετε όλα αυτά, πάμε στα 237% με 240%.

Το χρέος από μόνο του δεν έχει σημασία, καμία. Αυτήν τη στιγμή θα μου πείτε «κοιτάξτε, πουλάμε ομόλογα δωρεάν». Δωρεάν, με μηδενικά επιτόκια. Ναι, για έναν λόγο. Ένας είναι ο λόγος. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η τρόικα έχει σηματοδοτήσει στους χρηματιστές, «αγοράστε τα, είμαστε εμείς από πίσω», παρά το γεγονός ότι αυτό το κράτος είναι απολύτως πτωχευμένο και γι' αυτό τα αγοράζουν. Αν αγόραζαν γερμανικό bund θα είχαν μια απόδοση -0,8%, το συν κάτι των δικών μας ομολόγων, δεδομένο ότι έχουν από πίσω την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μια χαρά είναι.

Αυτό δεν δείχνει ότι δεν είμαστε πτωχευμένοι, δείχνει ότι είμαστε πτωχευμένοι, αλλά το ποιος «κρεμιέται στα μανταλάκια» στις εφημερίδες, όπως γινόταν το 2015, το 2014, το 2012, το 2011, το 2010, είναι θέμα πολιτικής βούλησης της τρόικας. Αυτό σημαίνει, ότι αυτή τη στιγμή είστε ένας δοτός της

τρόικας Πρωθυπουργός, όπως και οι προηγούμενοι. Δεν το λέω μόνο για εσάς.

Αυτό σημαίνει.

Και όσο πιο μεγάλο είναι το χρέος, τόσο μεγαλύτερη η δύναμη της τρόικας, που θα έρθει κάποια στιγμή εδώ και θα σας πει: «Έλα εδώ, έχεις μείον 15% έλλειμμα του προϋπολογισμού». Τόσο θα έχετε -μην έχετε καμία αμφιβολία- όταν δεν πάρετε πίσω όλα αυτά που υποτίθεται ότι θα πάρετε πίσω. Όταν καθίσει η μπίλια της ΕΛΣΤΑΤ, θα δείτε ότι θα είστε στο μείον 15%, για να πάτε από το μείον 15%, όχι στο συν 1%, συν 2%, συν 3%, στο μείον 3% να πάτε.

Η ανάκαμψη που θα έχουμε φέτος ξέρετε τι θα είναι. Το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά. Πιο ασθενική δεν μπορεί να γίνει. Δεν θα αρκεί για να πάμε από το μείον 15% στο μείον 3%. Θα θέλετε μέτρα, επικουρικές συντάξεις, κύριες συντάξεις, φόροι, θα πάτε ξανά την προπληρωμή του φόρου εκεί που ήταν. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι όταν αρχίσει να ανεβαίνει ο μικρομεσαίος - ελπίζουμε ότι θα φύγει αυτό το χτικιό της πανδημίας από πάνω μας- όταν θα αρχίσει να ανακάμπτει ο μικρομεσαίος, θα έρθει η λιτότητα που θα σας έχουν επιβάλει οι τροϊκανοί, το πέμπτο μνημόνιο, να τον χτυπήσει στο κεφάλι, να τον ή την ξαναρίξει στο καναβάτσο της κρίσης.

Θα είναι αβάσταχτο, μετά από τόσα χρόνια κρίσης και μετά τη φετινή και την περσινή χρονιά, το πέμπτο μνημόνιο. Να μην έχετε καμία αμφιβολία, κύριε

Μητσοτάκη, ότι θα είναι η αρχή του ψαξίματος εκ μέρους της τρόικας εσωτερικού και εξωτερικού για τον αντικαταστάτη σας.

Ας ρίξουμε μια ματιά τώρα γενικότερα στη διεθνή συγκυρία, στο ευρωπαϊκό αλλά και το...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αν μπορείτε, κύριε Βαρουφάκη, να συντομεύσετε. Έχετε και δευτερολογία.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Δεν θα συντομεύσω, κύριε Πρόεδρε. Και παρακαλώ να μην παραβιάζετε αυτή τη διαδικασία με τέτοιου είδους παρεμβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δηλαδή δεν πρέπει να δεχθούμε ότι...

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Όχι δεν πρέπει, όταν οι προηγούμενοι μίλησαν σαράντα και πενήντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έκανα ξανά παρατήρηση.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Δεν σας αναγνωρίζω το δικαίωμα να με σταματάτε αυτή τη στιγμή. Εσείς αναγνωρίζετε το δικαίωμα στον εαυτό σας να κάνετε τέτοιου είδους διακρίσεις μεταξύ πολιτικών αρχηγών; Αν το αναγνωρίζετε, πρόβλημά σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει σημασία η διεθνής συγκυρία. Δεν ζούμε μόνοι μας, το γνωρίζουμε αυτό. Ο covid 19 είναι ο απογειωτής της ανισότητας και των ανισοροπιών, ανισότητας εντός των χωρών και ανισοροπιών μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και γενικότερα.

Ο βορράς και ο νότος αυτή τη στιγμή αποσυγκολούνται. Ήταν που ήταν ξεχαρβαλωμένη η Ευρωπαϊκή Ένωση μακροοικονομικά. Αν δείτε, αυτή τη στιγμή στη Γερμανία, παρά τα προβλήματα με τον covid 19, και η βιομηχανία και οι υπηρεσίες πλέον έχουν σχεδόν ανακάμψει, ενώ η Γαλλία βυθίζεται. Ως προς την Ισπανία και την Ελλάδα καλύτερα να μην ψάξω να βρω ρήμα για να περιγράψω ποια είναι η πορεία μας μακροοικονομικά.

Έχουμε μια δεύτερη μορφή ανισοροπιών μεταξύ βιομηχανίας και υπηρεσιών, με τις υπηρεσίες να δέχονται το μεγαλύτερο πλήγμα και τη βιομηχανία να ανακάμπτει. Ξέρουμε πολύ καλά ότι η χώρα μας δεν έχει βιομηχανία, άρα και σε αυτό τον τομέα είμαστε σε δεινή θέση. Είμαστε στο κομμάτι της Ευρώπης που αποσυγκολεύεται, πηγαίνοντας προς τον πάτο.

Και μια γρήγορη ματιά από την άλλη μεριά του Ατλαντικού, γιατί και αυτό έχει σημασία. Το αποτέλεσμα στην Τζόρτζια, όπου ο κ. Μπάιντεν εξασφάλισε μια μικρή πλειοψηφία στη Γερουσία, θα έχει ως αποτέλεσμα δημοσιονομικά την

αύξηση της τονωτικής ένεσης από τα 900 δισεκατομμύρια στα 1,5 δισεκατομμύρια.

Παράλληλα, μια άλλη νότα. Θέλω να δείτε ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες θα δώσουν τελικά 2.000 δολάρια σε κάθε άτομο. Όταν εγώ το πρότεινα τον Μάρτιο, να γίνει αυτό από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εσείς κοροϊδεύατε. Καλά κάνατε.

Τι σημαίνει αυτή η εξέλιξη στις Ηνωμένες Πολιτείες για μας; Σημαίνει άμεσα ότι το ευρώ θα ενισχυθεί σε σχέση με το δολάριο και επειδή η βρετανική λίρα συνυφαίνεται με το δολάριο, ο τουρισμός από τη Βρετανία, που ήδη πλήττεται λόγω της μεγάλης ουράς στα αεροδρόμια λόγω Brexit, θα γίνει ακόμα πιο δυσχερής. Σημαίνει ακόμα ότι οι εξαγωγές μας συνολικότερα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ήταν μια μορφή ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, θα μπουν σε μια καθοδική πορεία.

Γενικότερα, ο Γουόρεν Μπάφεντ, ο γνωστός χρηματιστής έχει φτιάξει ένα δίκτυο εδώ και καιρό, που γι' αυτόν κρούει κάποια καμπανάκια κινδύνου όσον αφορά τα χρηματιστήρια από τη δική του οπτική σκοπιά, που δε μας ενδιαφέρει εμάς.

Αυτός ο δείκτης είναι ο λόγος των χρηματιστηριακών αξιών στον αριθμητή και του ΑΕΠ των Ηνωμένων Πολιτειών στον παρονομαστή. Πρέπει να σας πω ότι την περασμένη βδομάδα αυτός ο λόγος έφθασε το υψηλότερο επίπεδο από το 1929 και από το 2000, λίγο πριν σκάσει το «dot-com bubble», η φούσκα του 2000.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι αν σκάσει, θα έχουμε μεγαλύτερη ύφεση και αύξηση των επιτοκίων για το δημόσιο χρέος. Και αν δεν σκάσει, θα έχουμε μεγαλύτερη αποτελμάτωση και μεγέθυνση της παρασιτικής ολιγαρχίας, η οποία αυτή τη στιγμή κερδίζει από την καλή πορεία των χρηματιστηρίων εις βάρος της οικονομικής δυναμικής των μικρομεσαίων.

Διαλέξτε το δηλητήριο σας: Θέλετε να σκάσει ή δεν θέλετε να σκάσει; Και στις δύο περιπτώσεις τα δημοσιονομικά της χώρας και οι μικρομεσαίοι της χώρας θα υποφέρουν.

Κλείνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μία επισήμανση.

Κύριε Πρωθυπουργέ, η Κυβέρνησή σας έχει επιδοθεί σε έναν πόλεμο εν μέσω καραντίνας με την κοινωνία, κυρίως με τη νεολαία. Ταυτίζετε τους νεοφασίστες της «πάνω Πλατείας» εδώ και του Καπιτωλίου με τις υποδειγματικές συνελεύσεις των πολιτών στην «κάτω Πλατεία» τότε σε εκείνο το μοναδικό πείραμα άμεσης δημοκρατίας το 2011, που στόχο είχε την

αντίσταση κατά της κατάλυσης του Συντάγματος και τη μετατροπή της χώρας σε προτεκτοράτο της τρόικας, το οποίο έγινε.

Αν θέλετε να συγκρίνετε πραξικοπήματα –με ή χωρίς εισαγωγικά- έχετε πολλά παραδείγματα από την πρόσφατη ιστορία: τον διορισμό δοτού Πρωθυπουργού το 2011 από αυτή τη Βουλή και εκείνου που κάνατε μαζί το μνημονιακό τόξο τον Ιούλιο του 2015.

Σήμερα εσείς ως κυβέρνηση συνεχίζετε εκείνο το έργο της κατάργησης της δημοκρατικής κυριαρχίας. Ας το σκεφτούμε μαζί τι κάνετε: Χτίζετε ένα αστυνομικό κράτος και απαγορεύετε διαδηλώσεις ακόμα και επτά Βουλευτών μας στη βάση ενός παράδοξου. Λέτε ότι η αστυνομική βία δικαιολογείται, νομιμοποιείται, όταν εφαρμόζει τον νόμο. Ο νόμος νομιμοποιείται επειδή βασίζεται στο Σύνταγμα. Το Σύνταγμα νομιμοποιείται επειδή εκφράζει τον λαό.

Όμως, ξεχνάτε ότι ο λαός επέβαλε το Σύνταγμα μέσα από παράνομες πράξεις εκεί έξω στην Πλατεία Συντάγματος; Γι' αυτό λέγεται και Πλατεία Συντάγματος! Κάπως έτσι κλείνει ο κύκλος του παράλογου αυταρχισμού σας.

Και ξεμπροστιάζεται μια πολύ απλή αλήθεια: Είστε μία νέα ΕΡΕ, μία μεταμοντέρνα ΕΡΕ. Ούτε ο ριζοσπαστικός φιλελευθερισμός του Κωνσταντίνου Καραμανλή ούτε καμιά μορφή νεοφιλελευθερισμού δεν σας έχει αγγίξει. Χτίζετε ένα νέο παρακράτος, ψηφιακό παρακράτος, με τις απευθείας αναθέσεις στους

«ημέτερους», σε αρπακτικά ταμεία που χρηματοδοτείτε με δημόσιο χρέος, στις τράπεζες που κρατικοποιείτε και ιδιωτικοποιείτε με δημόσιο χρήμα.

Πήρατε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης το προσφυγικό και το δώσατε στον κ. Χρυσοχοϊδη. Τώρα του παραδίδετε και τα πανεπιστήμια. Επενδύοντας το νεοφιλελεύθερο μίσος σας και ερχόμενοι να το προσθέσετε στο ακροδεξιό μίσος στους πρόσφυγες, προσθέτετε το νεοφιλελεύθερο μίσος στο δημόσιο πανεπιστήμιο.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θέλετε να δείξετε ότι πονάτε τα πανεπιστήμια, ότι θέλετε πειθαρχία, ότι θέλετε να χτυπήσετε, να πλήξετε την αναξιοκρατία στο πανεπιστήμιο μέσα; Το θέλω και εγώ πάρα πολύ. Καταργήστε το μεγαλύτερο φυτώριο αναξιοκρατίας, διαπλοκής και αυταρχισμού εντός του δημόσιου πανεπιστημίου! Καταργήστε τη ΔΑΠ! Από εκεί ξεκινάνε όλα και πηγαίνουν μετά στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Δεν θα το κάνετε, γιατί θέλετε διαπλεκόμενο συνδικαλισμό στο δημόσιο, όταν σας στηρίζει και όταν σας φτιάχνει φυτώρια νεολαίων που μετά πηγαίνουν και μέσω πανδημίας διορίζονται γενικοί διευθυντές νοσοκομείων του ΕΣΥ. Όπως είχε πει ο Ρούζβελτ για τον Σομόζα, «είναι μπάσταρδος, αλλά είναι δικός μας μπάσταρδος». Αυτό ισχύει και για τη ΔΑΠ με εσάς.

Προσέξτε τι κάνετε, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, γιατί κάτι κάνετε τώρα με την παιδεία -θα τα πούμε και αυτά- ξαναβάζετε τη βάση του «10». Ναι, αλλά είναι λίγο δύσκολο να το κάνετε αυτό εσείς, γιατί έχετε πέσει κάτω από το «10» σχεδόν στα πάντα της διαχείρισης της πανδημίας.

Να σας διαβάσω –τίποτα!- δυο γραμμούλες και κλείνω. Από το Πανεπιστήμιο «Johns Hopkins», τη Eurostat, και το Ινστιτούτο «V-Dem» του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Γκέτεμποργκ στη Σουηδία έγινε μια κατάταξη των χωρών στη βάση του σεβασμού των δημοκρατικών προτύπων της περιόδου της πανδημίας.

Βγήκαμε τελευταίοι μαζί με τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και τη Σερβία. Συγχαρητήρια! Οι άριστοι των αρίστων!

Επίσης, μείζονες περιορισμούς της ελευθερίας του Τύπου, πολιτική διακρίσεων εναντίον μειονοτήτων, καταχρηστικές συμπεριφορές των αρχών ασφαλείας, παρατεταμένο και επιδημιολογικά αβάσιμο εγκλεισμό των αιτούντων άσυλο, περιορισμούς των δημοσιογράφων στην πρόσβαση σε πληροφόρηση, φραστικές παρενοχλήσεις και συλλήψεις λειτουργών του Τύπου. Αυτά λέει το Πανεπιστήμιο του Γκέτεμποργκ στη Σουηδία.

Θα μου πείτε ότι «αυτοί οι Σουηδοί μπορεί να είναι και κομμουνιστές, σοσιαλδημοκράτες». Ωραία, ας τους αφήσουμε αυτούς. Πάμε στο World

Economic Forum, στα δικά σας τα παιδιά, τους συνοδοιπόρους σας, τους συντρόφους σας του Νταβός; Ξέρετε ότι έβγαλαν την ειδική έκθεση ανταγωνιστικότητας για το 2020. Ποιοι ήταν κυβέρνηση το 2020; Εσείς.

Στους έντεκα κύριους τομείς για να μπορέσει να ανακάμψει μία χώρα από την πανδημία το World Economic Forum βαθμολόγησε την Ελλάδα κάτω από τον μέσο όρο σε όλους εκτός από έναν, όπου πιάσαμε μόλις τον μέσο όρο.

Στον τομέα «οι δημόσιοι θεσμοί έχουν σταθερές αρχές λειτουργίας και μακροπρόθεσμο όραμα;» ο μέσος όρος 60, 46,3% εσείς.

Στον τομέα «φορολογική πολιτική» ο μέσος όρος 50, 42,6 εσείς.

Στον τομέα «εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης» 56,3 ο μέσος όρος, 38,7 εσείς.

Στον τομέα «επεξεργασία της εργατικής νομοθεσίας και της κοινωνικής προστασίας» μέσος όρος 61,4, εσείς 47,6.

Στον τομέα «διεύρυνση της φροντίδας για τους ηλικιωμένους, τα παιδιά, τη βελτίωση της υποδομής του συστήματος υγείας» 47,8 ο μέσος όρος, στον πάτο της βαθμολογίας η Ελλάδα με 24,73.

Στον τομέα «μακροπρόθεσμες επενδύσεις και ισχυροποίηση σταθερότητας» με μέσο όρο το 69,2, 68,3 εσείς.

Στον τομέα «πολιτική ανταγωνισμού», για το οποίο κόπτεστε -και αυτά είναι στοιχεία των φίλων σας, των συνοδοιπόρων σας, των συντρόφων σας, όχι κανενός αριστερού, σοσιαλδημοκράτη, «πράσινου»- 62 ο μέσος όρος, 49 εσείς.

Στον τομέα «έρευνα και καινοτομία που μπορεί να δημιουργήσει νέες αγορές του αύριο» 41,6 ο μέσος όρος, 25,31 εσείς.

Στον τομέα «παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις» -νεοφιλελεύθερο κόμμα είσαστε- 62,2 ο μέσος όρος, 59,8 η Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ)

Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που, σύμφωνα με τους δικούς σας συνοδοιπόρους του Νταβός, στους έντεκα τομείς πιάνει τον μέσο όρο μόνο στον ένα τομέα.

Παρουσιάζετε ως άριστοι στη διαχείριση -το κάνατε και σήμερα, κύριε Πρωθυπουργέ- όταν το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι να είστε ευχάριστοι με την ολιγαρχία και τα συμφέροντα. Και τα δύο δεν γίνεται. Είτε θα είστε άριστοι είτε θα είστε ευχάριστοι στους ολιγάρχες. Επιλέξτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Έχοντας ολοκληρώσει τον πρώτο κύκλο των ομιλητών με τις πρωτολογίες τους πάμε στις δευτερολογίες, με πρώτο ομιλητή τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Δεν θα σταματήσει ποτέ να με αιφνιδιάζει ο βαθμός αυταρέσκειας και αλαζονείας του κ. Βαρουφάκη, ο οποίος και σήμερα ακόμα αναφέρεται στη διαδρομή προ του 2015 χωρίς να έχει καμία απολύτως συναίσθηση των τεράστιων προσωπικών του ευθυνών για το γεγονός ότι η χώρα έφτασε στο χείλος της χρεοκοπίας, μας φορτώθηκε ένα αχρείαστο τρίτο μνημόνιο, χρεοκόπησαν οι τράπεζές μας, επειδή ήθελε να παίξει το δικό του δήθεν παιχνίδι αντίστασης με την τρόικα, σε συνεργασία με τον κ. Τσίπρα, ο οποίος την τελευταία στιγμή έκανε τη δικιά του προσωπική «κωλοτούμπα», και με τη στήριξη της Νέας Δημοκρατίας κράτησε την Ελλάδα στην Ευρώπη. Να δούμε πού θα ήμασταν τώρα, αν είχαμε ακολουθήσει αυτές τις ωραίες πολιτικές του κ. Βαρουφάκη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτά τα έχουμε πει πολλές φορές, απλά είναι η σειρά των ομιλητών πάντα τέτοια όπου παίρνω τον λόγο μετά τον τελευταίο ομιλητή στον κύκλο των πρωτολογιών.

Έρχομαι τώρα στις απαντήσεις μου σε αυτά τα οποία άκουσα από τους υπόλοιπους πολιτικούς αρχηγούς και ξεκινώ με την τοποθέτηση του κ. Τσίπρα.

Στα πρώτα δύο λεπτά της τοποθέτησής σας, κύριε Τσίπρα, είχα προς το παρόν τη εντύπωση ότι θα μπορούσατε να ξεφύγετε από το συνηθισμένο πλαίσιο αντιπαράθεσης και να επιχειρήσουμε σε αυτή την Αίθουσα να κάνουμε μία ουσιαστική συζήτηση, με τεκμηριωμένη κριτική, με στοιχεία και με γόνιμες προτάσεις από πλευράς Αντιπολίτευσης. Μιλήσατε μάλιστα για μία νέα συνείδηση συλλογικότητας, η οποία είμαι βέβαιος ότι υπάρχει στην κοινωνία και θα ήταν καλό κάποια στιγμή να αποτυπωθεί κι εδώ πέρα εντός του Κοινοβουλίου. Αυτό, όμως, ήταν μόνο στα δύο πρώτα λεπτά.

Μετά επιστρέψατε, στα υπόλοιπα πενήντα επτά λεπτά, στον γνωστό σας εαυτό και οπλιστήκατε, για ακόμα μία φορά στο λόγο σας, με όλα τα κλισέ του μειοψηφικού εαυτού του κόμματός σας. Υπερβολές, ανακρίβειες, επιλεκτικά στοιχεία -θα τα τεκμηριώσω όλα αυτά τα οποία λέω- και βέβαια παντελής έλλειψη οποιασδήποτε ουσιαστικής, δημιουργικής πρότασης, πέραν κάποιων αυτονόητων γενικολογιών που θα ταίριαζαν ενδεχομένως σε έκθεση παιδιού γυμνασίου, αλλά πάντως δεν αρμόζουν σε Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τέως Πρωθυπουργό, ο οποίος έχει κυβερνήσει τη χώρα για τεσσεράμισι χρόνια.

Έρχομαι, λοιπόν, για να απαντήσω συγκεκριμένα σε αυτά τα οποία είπατε. Οι προτάσεις σας, κύριε Τσίπρα, εξαντλήθηκαν στο να κάνουμε παραπάνω προσλήψεις στο ΕΣΥ -μας το έχετε πει πολλές φορές- στο να κάνουμε περισσότερα τεστ, στο να κάνουμε πιο γρήγορους εμβολιασμούς. Πάμε, λοιπόν, να τα δούμε ένα-ένα. Και, βέβαια, μας ασκήσατε και πάλι κριτική για το γεγονός ότι δήθεν εμείς σε αυτήν την Αίθουσα δεν έχουμε κάνει καμία απολύτως αυτοκριτική. Αναφερθήκατε πάλι στο περιστατικό της Θεσσαλονίκης, απομονώνοντας ένα συγκεκριμένο συμβάν για το οποίο σε αυτήν την Αίθουσα έχω δώσει απαντήσεις και λέγοντας για άλλη μια φορά ανακρίβειες για το τι ακριβώς ειπώθηκε από αυτό το Βήμα.

Όταν μίλησα στη Βουλή, στην πιο δύσκολη στιγμή της πανδημίας, στις αρχές Δεκεμβρίου -γιατί δεν κρύφτηκα, ήρθα εδώ πέρα στη Βουλή να ενημερώσω την Εθνική Αντιπροσωπεία για το τι ακριβώς συνέβη τον περασμένο Νοέμβριο- ανέλαβα και το μερίδιο των ευθυνών που μου αναλογούσαν. Είπα συγκεκριμένα, λοιπόν, και το ξαναλέω, έχοντας κάνει τότε την αυτοκριτική μου τι θα μπορούσαμε να κάνουμε διαφορετικά. Θα μπορούσαμε να είχαμε επιβάλει τη χρήση масκών παντού νωρίτερα, να περιορίσουμε τη βραδινή διασκέδαση νωρίτερα απ' ό,τι το κάναμε και ενδεχομένως, στη Θεσσαλονίκη θα έπρεπε κάποιες ημέρες νωρίτερα να πάρουμε πιο δραστικά μέτρα.

Και είπα ότι δεν είδα, όμως, κανέναν από την Αντιπολίτευση να τα εισηγείται αυτά!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είχατε ζητήσει, κύριε Τσίπρα, εσείς ή οποιοδήποτε στέλεχός σας να κλείσει η Θεσσαλονίκη νωρίτερα; Το είχατε κάνει; Απάντησε και τώρα αν θέλετε. Απαντήστε και τώρα, αν το είχατε πει. Όχι, δεν το είχατε πει. Γιατί θέλατε να είστε αρεστός και στους μαγαζάτορες και ταυτόχρονα να ασκείτε κριτική εκ του ασφαλούς, εκ των υστέρων.

Η αλήθεια είναι πολύ συγκεκριμένη για το τι έγινε στη Θεσσαλονίκη και θα το ξαναπώ, δεν έχω δυσκολία. Υπήρχαν, όντως, κάποιοι λοιμωξιολόγοι και κάποιοι τοπικοί παράγοντες -όχι τα στελέχη της Αντιπολίτευσης- οι οποίοι πράγματι ζητούσαν να κλείσει η Θεσσαλονίκη νωρίτερα. Η εισήγηση, όμως, της επιτροπής λοιμοξιολόγων δεν ήταν αυτή. Και αυτό είναι απολύτως καταγεγραμμένο και επίσημο και δεν το έχει διαψεύσει κανένα από τα στελέχη, από τους επιστήμονες οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή λοιμώξεων.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και ξέρετε γιατί τα στοιχεία αυτά μπορούν να επιβεβαιωθούν με βάση τα πραγματικά δεδομένα; Διότι την έξαρση των κρουσμάτων την είδαμε αργότερα, κύριε Τσίπρα.

Κι έρχεστε εδώ πέρα σ' αυτήν την Αίθουσα και ισχυρίζεστε ότι τάχα δεν θέλετε να κάνετε πολιτική πάνω στους νεκρούς και κάνετε ακριβώς το ανάποδο, αλλά το κάνετε και με χυδαίο τρόπο. Διότι έρχεστε και επικαλείστε ένα χρονικό σημείο. Ποιο είναι αυτό; Επικαλείστε την τελευταία εβδομάδα του Νοεμβρίου και την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου, όπου πράγματι η χώρα ήταν πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε θανάτους. Είναι αυτό το διάγραμμα εδώ, κύριε Τσίπρα. Μόνο που δείξατε το μισό, για ακόμα μία φορά.

Εδώ πέρα, πράγματι, ήμασταν πάνω από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε όλο, όμως, το υπόλοιπο διάστημα ήμασταν καλύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως καλύτερα είμαστε και τώρα, κύριε Τσίπρα.

Το να το απομονώνετε, λοιπόν, σε μία περιπέτεια η οποία κρατάει ένα χρόνο, μία εβδομάδα, όπου όντως τα πράγματα στη χώρα μας πήγαν χειρότερα, και να στέκεστε με επιμονή σε αυτό ακριβώς το στοιχείο, για να καταδείξετε δήθεν ανικανότητα της Κυβέρνησης, δεν είναι απλά άδικο, είναι παντελώς αναξιοπρεπές!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είναι αναξιοπρεπές, είναι κατώτερο των περιστάσεων και σίγουρα δεν τιμάτε με αυτό τον τρόπο και τον αγώνα των υγειονομικών, οι οποίοι σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, για να

μπορέσουν να αντιμετωπίσουν αυτήν την πρωτοφανή κρίση και δεν απαντάτε και στο βασικό ζητούμενο, ότι εδώ πέρα δεν έχουμε κανονικές καταστάσεις, αλλά έχουμε μία πανδημία η οποία χτυπάει μία φορά τα εκατό χρόνια. Δείξτε μου μία χώρα στην Ευρώπη, η οποία δεν κλήθηκε να διαχειριστεί μία αντίστοιχη αύξηση κρουσμάτων σε κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Και έρχεστε εδώ πέρα και επικαλείστε δηλώσεις οι οποίες έγιναν στη Βουλή, ότι το lockdown θα κρατήσει τρεις εβδομάδες, όταν πρώτος εγώ σε κάθε δημόσια τοποθέτηση έλεγα ότι δεν μπορούμε να κάνουμε ακριβείς εκτιμήσεις με μία πανδημία, η οποία εξακολουθεί να μας αιφνιδιάζει όλους μας, όχι μόνο εμάς. Και, πράγματι, θα ήταν ευχής έργον εάν το δεύτερο lockdown μπορούσε να κρατήσει τρεις εβδομάδες. Δυστυχώς, αναγκαστήκαμε να κρατήσει περισσότερο, διότι πολύ απλά τα κρούσματα δεν έπεσαν με την ταχύτητα με την οποία θα θέλαμε.

Όταν, λοιπόν, πρώτος, από την αρχή της πανδημίας, έχω πει ότι δεν υπάρχει καμία σταθερά, ότι επαναξιολογούμε τα στοιχεία σε τακτά χρονικά διαστήματα, ότι είμαστε υποχρεωμένοι όλοι μας να αναθεωρούμε τις απόψεις με βάση τα δεδομένα, έρχεστε εσείς και στέκεστε σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, για να καταδείξετε ότι μία αλλαγή στρατηγικής συνιστά αστοχία της Κυβέρνησης.

Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες έκαναν το ίδιο. Η Γερμανία έρχεται και λέει τώρα ότι μπορεί να είναι σε lockdown μέχρι τον Απρίλιο. Μα, δεν είδα να άσκησε κάποιος κριτική στη Γερμανία, στην Καγκελάριο ότι είπε κάτι διαφορετικό σήμερα από αυτό το οποίο είπε πριν από δεκαπέντε ημέρες. Μα, άλλαξαν τα δεδομένα. Τόσο δύσκολο είναι να το καταλάβετε αυτό; Δηλαδή, τόσο εμποτισμένος είστε από την ανάγκη να ασκείτε συνέχεια κριτική στην Κυβέρνηση, που δεν μπορείτε πια να δείτε αντικειμενικά τι συμβαίνει και να αναγνωρίσετε ότι αυτή δεν είναι πανδημία Μητσοτάκη, είναι πανδημία COVID, είναι πανδημία που χτυπάει όλες τις χώρες του κόσμου; Και όσο κι αν σας είναι δυσάρεστο -γιατί αυτό εκπέμπετε κάθε φορά που μιλάτε-το γεγονός ότι σε αρκετά επίπεδα τα έχουμε καταφέρει καλύτερα από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, είναι καλό για την Ελλάδα. Μπορεί να μην κολλάει στο δικό σας αντιπολιτευτικό αφήγημα, αλλά είναι καλό για την Ελλάδα.

Το γεγονός ότι σήμερα -κοιτάξτε λίγο εδώ, κύριε Τσίπρα- η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα, μαζί με τη Δανία και τη Φινλανδία, η οποία έχει δείκτη θετικότητας κάτω του 4%, είναι καλό για την πατρίδα μας, γιατί είναι αυτό το οποίο μας επιτρέπει στη συνέχεια να δώσουμε αυτά τα στοιχεία στους ειδικούς, για να πάρουν τις αποφάσεις για ένα σταδιακό άνοιγμα. Διότι για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο, έπρεπε όλη η κοινωνία να καταβάλει μια μεγάλη προσπάθεια και ένα μεγάλο τίμημα.

Επιτέλους καταλάβετε -και εδώ θα συμφωνήσω με την αρχική τοποθέτηση της κυρίας Γεννηματά- ότι είμαστε όλοι μαζί σε αυτή την περιπέτεια. Είμαστε όλοι μαζί! Και, τουλάχιστον, εάν θέλετε να ασκήσετε κριτική, να τη συνοδεύετε και από τεκμηριωμένες προτάσεις.

Αυτή η ιστορία γύρω από το ΕΣΥ και από τη δήθεν νεοφιλελεύθερη εμμονή της Κυβέρνησης να μην στηρίξει το Εθνικό Σύστημα Υγείας, σας έχει γίνει μία ψύχωση. Έλα, όμως, που αυτή η Κυβέρνηση είναι αυτή που διπλασίασε τις κλίνες στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και τα κρεβάτια. Έχετε δώσει κάποια εξήγηση γιατί εσείς ως κυβέρνηση παραδώσατε πεντακόσια πενήντα επτά κρεβάτια; Γιατί παραδώσατε πεντακόσια πενήντα επτά κρεβάτια εσείς που νοιάζεστε τόσο πολύ για το ΕΣΥ; Γιατί; Για απαντήστε μου. Γιατί επί δικών σας ημερών έπρεπε κάποιος να περιμένει δεκαπέντε και είκοσι ημέρες σε μία συνηθισμένη επιδημία γρίπης, για να μπει σε εντατική θεραπεία; Γιατί έγιναν όλα αυτά;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Επί δικών σας ημερών έγιναν όλα αυτά! Ναι! Και ήρθε μια κεντροδεξιά κυβέρνηση και πήγε τα πεντακόσια πενήντα επτά κρεβάτια στα χίλια τριακόσια και θα πάνε και στα χίλια πεντακόσια. Και ήρθε αυτή η Κυβέρνηση και έκανε προσλήψεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας! Αυτή η Κυβέρνηση ενίσχυσε τα νοσοκομεία!

Πηγαίνετε στα νοσοκομεία της περιφέρειας. Δεν σας λένε οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία ότι κάθε νοσοκομείο ενισχύθηκε με επικουρικό προσωπικό, ένα μέρος του οποίου θα μονιμοποιηθεί; Δεν σας το λένε αυτό; Και όταν ζητάτε όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης παραπάνω προσλήψεις, πιστεύετε ότι υπάρχουν σήμερα διαθέσιμοι αναισθησιολόγοι στη χώρα οι οποίοι θα μπορούσαν να προσληφθούν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας; Υπάρχουν; Για πείτε μου, υπάρχουν σήμερα γιατροί, τους οποίους δεν έχουμε προσλάβει; Υπάρχουν νοσηλευτές σήμερα διαθέσιμοι συμπληρωματικοί, οι οποίοι θα μπορούσαν να προσληφθούν και δεν έχουν προσληφθεί; Για πείτε μου πού είναι αυτοί οι αναισθησιολόγοι οι οποίοι δεν μπορούν να προσληφθούν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας; Μην κουνάτε με αγανάκτηση τα χέρια σας.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ! Δεν διακόπτουμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):
Αναγνωρίστε την πραγματικότητα και δεχτείτε τα δεδομένα έτσι όπως αποτυπώνονται.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο ζήτημα, στο ζήτημα των τεστ. Εκεί πραγματικά δεν κατάλαβα την τοποθέτησή σας. Θεωρείτε τα rapid tests αναξιόπιστα; Πείτε το ανοιχτά, αν τα θεωρείτε αναξιόπιστα. Θεωρείτε εγκεκριμένα τεστ από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία μας δίνουν τη δυνατότητα με μεγάλη ταχύτητα να έχουμε δεδομένα, τα οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε για να λαμβάνουμε μέτρα σε τοπικό επίπεδο, αναξιόπιστα; Τεστ με 99% ακρίβεια; Θεωρείτε ότι δεν είναι χρήσιμα για να μπορούμε να συμπεράνουμε επιδημιολογικά και να παρακολουθούμε την πορεία της πανδημίας; Γιατί με τον δικό σας λόγο αυτήν τη στιγμή υπονομεύετε μία εθνική προσπάθεια η οποία γίνεται, να μπορέσουμε να πείσουμε συμπολίτες μας να προσέρχονται στα σημεία όπου κάνουμε τα τεστ, για να μπορούμε να έχουμε αρκετή τυχαία δειγματοληψία για να μπορούμε να βγάζουμε συμπεράσματα;

Η Ελλάδα είναι στον μέσο όρο. Κοίταξε εδώ πέρα. Δεν θα σας τα πει ο κ. Ξανθός διαφορετικά. Είναι σοβαρός άνθρωπος. Τα ίδια θα σας πει. Η Ελλάδα είναι στον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τα τεστ που κάνουμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τέσσερις χιλιάδες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ, κύριε Γιαννούλη!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):

Κύριε Γιαννούλη μου, μεταξύ της δικής σας άποψης και του ECDC, νομίζω ότι όλοι θα ταχθούν με τον ECDC, όχι με τη δική σας άποψη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτά δεν είναι δικά μου στοιχεία. Είναι ευρωπαϊκά στοιχεία.

Τα τεστ, λοιπόν, είναι χρήσιμα και θα σας ζητήσω ακόμα μία φορά να υποστηρίξετε την προσπάθεια την οποία κάνουμε, διότι με αυτόν τον τρόπο μόνο μπορούμε πράγματι να εντοπίζουμε τις επιδημίες εν τη γενέσει τους και να παίρνουμε περιοριστικά μέτρα σύντομα, έτσι ώστε να μην χρειάζεται στη συνέχεια να παίρνουμε οριζόντια μέτρα, τα οποία προφανώς έχουν μεγάλο κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα των εμβολιασμών. Εάν κατάλαβα καλά, η κριτική η οποία ασκείται συνολικά από την Αντιπολίτευση -άκουσα προσεκτικά και την κ. Γεννηματά- είναι γιατί δεν πάμε πιο γρήγορα. Πάμε όσο γρήγορα μας επιτρέπουν οι δόσεις τις οποίες παραλαμβάνουμε. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι τα εμβόλια που κάνουμε αυτή τη στιγμή είναι εμβόλια διδοσικά. Κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να ξοδέψουμε όλα τα εμβόλια τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα.

ΦΩΦΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Το γνωρίζουμε αυτό, κύριε Πρόεδρε. Σας είπαμε νούμερα, ότι έχετε εμβόλια να κάνετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):
Περιμένετε, μισό λεπτό, κυρία Γεννηματά. Θα εξηγήσω ακριβώς τι εννοώ.

Δεν μπορούμε να ξοδέψουμε όλα τα εμβόλια τα οποία έχουμε σήμερα, διότι δεν γνωρίζουμε με βεβαιότητα εάν οι εταιρείες μπορούν να τηρήσουν τις παραδόσεις για τις οποίες έχουν δεσμευθεί. Σήμερα μόλις πληροφορήθηκα δυστυχώς...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):
Περιμένετε να ακούσετε.

Η «Pfizer» ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Ένωση και όλα τα κράτη-μέλη ότι δυστυχώς θα λάβουμε λιγότερα εμβόλια από αυτά τα οποία είχαμε προγραμματίσει για τον επόμενο μήνα. Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Εάν είχαμε προχωρήσει με πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα προεξοφλώντας ότι θα λαμβάναμε τα εμβόλια της «Pfizer» υπήρχε ο σοβαρός κίνδυνος να μην έχουμε να κάνουμε τη δεύτερη δόση σε αυτούς που κάναμε την πρώτη.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι αυτή είναι μία σύνθετη άσκηση και έχω κάθε λόγο, κυρία Γεννηματά, να προχωρήσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται.

Σ' αυτό θα συμφωνήσουμε, αλλά δεν μπορούμε να θέσουμε σε κίνδυνο τη διαθεσιμότητα της δεύτερης δόσης και δεν μπορώ να είμαι σίγουρος αυτήν τη στιγμή με την ανασφάλεια η οποία υπάρχει στην εφοδιαστική αλυσίδα ότι οι εταιρείες θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις τις οποίες μας έχουν κάνει για τον αριθμό εμβολίων που θα μας παραδώσουν.

Έρχομαι τώρα σε ένα ευρύτερο ζήτημα το οποίο αφορά την ευρωπαϊκή διαπραγμάτευση και τη στάση άλλων κρατών-μελών, για να απαντήσω και στον κ. Βαρουφάκη, ο οποίος έκανε μία αναφορά στη στάση συγκεκριμένα της Γερμανίας.

Κοιτάξτε να δείτε, η Ευρωπαϊκή Ένωση όντως καθυστέρησε στην αδειοδότηση των δύο εμβολίων τα οποία έχουν αυτήν τη στιγμή εγκριθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό είναι μία αλήθεια. Καθυστέρησε η Ευρώπη παρότι όλοι μας και σε επίπεδο Συμβουλίου πιέσαμε την Κομισιόν να κινηθεί πιο γρήγορα. Καταλαβαίνετε ότι εμπλέκονται είκοσι επτά οργανισμοί φαρμάκων, είναι πιο βαρύ πιο γραφειοκρατικό για την Ευρώπη να εγκρίνει ένα εμβόλιο απ' ό,τι είναι για κάθε ανεξάρτητο κράτος, όπως είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες ή όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο.

Όμως, θέλω να είμαι απολύτως σαφής. Εάν υπάρχουν χώρες και αποδειχθεί οι οποίες έχουν παραβιάσει την Ευρωπαϊκή συμφωνία και έχουν αγοράσει πρόσθετα εμβόλια εις βάρος των υπόλοιπων κρατών-μελών, αυτό είναι κάτι το οποίο είναι απολύτως κατακριτέο και θα καταδικαστεί πολιτικά σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί. Δεν έχει επιβεβαιωθεί ακόμα. Είμαι πολύ συγκεκριμένος, αναφέρομαι στη Γερμανία, διότι υπάρχει αυτή η φημολογία ότι η Γερμανία έχει αγοράσει πρόσθετες δόσεις πέρα και πάνω από το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Είναι κάτι το οποίο το ερευνά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Έχω κάνει σαφή ερώτηση και δεν έχω λάβει ακόμα ξεκάθαρη απάντηση για το αν αυτό ισχύει. Σε περίπτωση που ισχύει, και το απεύχομαι, θα είναι σίγουρα ένα χτύπημα στην προσπάθεια ευρωπαϊκής αλληλεγγύης από τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή χώρα, εάν αποδειχθεί ότι έχει παραβιάσει το ενιαίο πλαίσιο. Σίγουρα θα είναι μια πράξη η οποία είναι καταδικαστέα.

Από εκεί και πέρα, όμως, το χρονοδιάγραμμα του εμβολιασμού μπορεί να προχωρήσει μόνο με βάση τα διαθέσιμα εμβόλια. Και προφανώς και δεν έχουμε ανοίξει ακόμα όλα τα κέντρα εμβολιασμού, διότι πολύ απλά δεν έχουμε αυτήν τη στιγμή αρκετά εμβόλια για να τα αξιοποιήσουμε.

Θα γνωρίζετε φαντάζομαι, κυρία Γεννηματά, ότι το εμβόλιο της «Pfizer» πρέπει να αποθηκεύεται σε εξαιρετικά χαμηλές θερμοκρασίες. Αυτό καθιστά την εφοδιαστική αλυσίδα πάρα πολύ περίπλοκη. Δεν πρόκειται, λοιπόν, να

στείλουμε εμβόλια περιορισμένου αριθμού σε σημεία τα οποία δεν μπορούν στη συνέχεια να τα αξιοποιήσουν, αν δεν είμαστε απολύτως βέβαιοι ότι αυτά τα εμβόλια θα αξιοποιηθούν και καμία δόση δεν θα πάει χαμένη.

Σε κάθε περίπτωση, εγώ θα δεχθώ ότι αντικείμενο μελλοντικής κριτικής, διότι σήμερα επαναλαμβάνω είμαστε περίπου στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, μετά από δεκαπέντε ημέρες εμβολιασμού, θα είναι η ταχύτητα του εμβολιασμού. Νομίζω ότι όλοι μας έχουμε κάθε λόγο να συμφωνούμε ότι όσο πιο γρήγορα εμβολιάσουμε τον πληθυσμό, τόσο πιο γρήγορα θα χτίσουμε το τοίχος ανοσίας.

Υπάρχει όμως, μία πραγματικότητα, η οποία έχει να κάνει με τη διαθεσιμότητα αυτή καθ' αυτή των εμβολίων και εκεί είμαστε εξαρτημένοι από τις συμφωνίες που έχουμε κάνει σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Και μιας και αναφέρθηκε και ο κ. Τσίπρας στην περιβόητη συζήτηση για την ευρωπαϊκή πατέντα, αυτό είναι είδηση περυσινή, κύριε Τσίπρα. Η Ευρώπη αποφάσισε να κινηθεί διαφορετικά και να αγοράσει εμβόλια από τις εταιρείες κεντρικά. Αυτό το οποίο δεν είπατε είναι ότι η πρότασή σας να παράγονται, δήθεν τα εμβόλια στην Ελλάδα, έχοντας εξασφαλίσει την ευρωπαϊκή πατέντα, διότι αυτό είπατε έξω από το Προεδρικό Μέγαρο, είναι μία πρόταση παντελώς ανεφάρμοστη.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής

Αριστεράς): Μίλησα εγώ για την Ελλάδα; Διαβάστε την πρότασή μας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Θα τα πείτε

μετά.

Εξάλλου η ίδια η ελληνική φαρμακοβιομηχανία ήρθε και σας εξήγησε γιατί αυτό δεν μπορεί να γίνει. Άρα, ας είστε λίγο πιο προσεκτικός όταν πετάτε τέτοια πυροτεχνήματα σε μία δύσκολη συγκυρία, όπου οφείλουμε όλοι να ενημερώσουμε τον ελληνικό λαό με ευκρίνεια και κυρίως, με πειστικότητα.

Έρχομαι, λοιπόν, και πάλι να πω ότι το να επανερχόμαστε στην πιο δύσκολη στιγμή της πανδημίας που αφορούσε την εποχή του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου, αδικεί την προσπάθεια που κάναμε από τότε. Ουδέποτε αρνήθηκα σε αυτήν την Αίθουσα ότι ο Νοέμβριος ήταν εξαιρετικά δύσκολος. Το γνωρίζουμε όλοι. Και γνωρίζουμε πόσο τραυματικό και πόσο επώδυνο είναι για όλους μας να βλέπουμε τα νούμερα των διασωληνωμένων και των συμπολιτών μας που χάνουν τη ζωή τους να ανεβαίνουν μέρα με τη μέρα.

Αναφέρθηκα, κύριοι της αντιπολίτευσης, στο ότι έγινε μετά τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο και στο γεγονός ότι σήμερα καταφέραμε επιτέλους αυτό το δεύτερο κύμα να το ελέγξουμε. Και αυτό είναι το οποίο επιτρέπει πια στους ειδικούς μας να συναινέσουν και να επιτρέψουν το άνοιγμα του λιανεμπορίου σε ολόκληρη τη χώρα. Αυτή είναι η απόφαση, την οποία μόλις ενημερώθηκα ότι πήρε η επιτροπή των εμπειρογνομόνων. Σε εβδομαδιαία βάση θα επιτηρούμε τα δεδομένα και αποτελεί σίγουρα μια σημαντική ανάσα,

συνολικά για την οικονομία, το γεγονός ότι μπορούμε να επανέλθουμε με πολύ αυστηρά μέτρα προστασίας σε ένα πλαίσιο οικονομικής κανονικότητας. Κάναμε όλοι μαζί αυτή την προσπάθεια να ελέγξουμε το οξύτατο δεύτερο κύμα, για να μπορέσουμε να φτάσουμε στο σημείο να ανοίξουμε πάλι με πολλή προσοχή την οικονομική δραστηριότητα.

Θέλω, όμως, και πάλι να είμαι απολύτως σαφής. Κάθε άνοιγμα, είτε είναι άνοιγμα σχολείων είτε είναι άνοιγμα οικονομικής δραστηριότητας -άνοιγμα λιανεμπορίου- εγκυμονεί κάποιους κινδύνους. Μέχρι στιγμής, δεν έχουμε καμία ουσιαστική ένδειξη ότι το λιανεμπόριο είχε ουσιαστική συνεισφορά στη μεταδοτικότητα του ιού, όταν ήταν ανοιχτό. Η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό είναι τα σούπερ μάρκετ, τα οποία λειτουργούσαν καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε καταφέρει να εντοπίσουμε καμία συρροή η οποία να σχετίζεται με σούπερ μάρκετ, είτε σε εργαζόμενους είτε σε πελάτες σούπερ μάρκετ. Και αυτό είναι κάτι το οποίο είναι εξαιρετικά ενθαρρυντικό.

Μιλήσατε και μιλάτε επανειλημμένα για τα μέσα μαζικής μεταφοράς και μας λέτε ότι δεν έχουμε κάνει απολύτως τίποτα, όταν σας έχουμε πει και έχουμε δώσει πολλές φορές στη δημοσιότητα τα στοιχεία για το πόσα λεωφορεία έχουν προστεθεί και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ειδικά για τη Θεσσαλονίκη, θα έπρεπε να είστε πάρα πάρα πολύ προσεκτικοί, διότι όλοι γνωρίζουμε την άθλια κατάσταση στην οποία μας δώσατε τον ΟΑΣΘ με ελάχιστα λεωφορεία, τα οποία αυτήν τη στιγμή ουσιαστικά έχουμε ενισχύσει και θα ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο.

Όμως, μιας και θέλουμε να μιλάμε με επιστημονικά δεδομένα και επιμένετε, κύριε Τσίπρα, να μιλάτε για συμπολίτες μας οι οποίοι στοιβάζονται στα μέσα μαζικής μεταφοράς, πρέπει να σας πω ότι δεν έχει υπάρξει καμία επιστημονική έρευνα η οποία να συνδέει γρήγορη διασπορά του ιού με τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Αν υπάρχει, εδώ πέρα είμαστε να τη δούμε και να την αξιολογήσουμε. Αλλά ως επιστήμονας, ως άνθρωπος απόφοιτος του Πολυτεχνείου, ως ένας άνθρωπος ο οποίος θα έπρεπε να στηρίζει την ανάλυσή του σε πραγματικά δεδομένα, ας συμφωνήσουμε επιτέλους και ας ενημερώνουμε την ελληνική κοινωνία που βρίσκονται οι πραγματικοί κίνδυνοι.

Προφανώς και όπου υπάρχει ο οποιοσδήποτε συνωστισμός, εγκυμονούν κάποιοι κίνδυνοι. Γι' αυτό και επιμένουμε τόσο πολύ στη χρήση της μάσκας, στις αποστάσεις. Και γι' αυτό και λέμε ότι, όταν ανοίξει με το καλό το λιανεμπόριο, θα πρέπει να είμαστε όλοι διπλά προσεκτικοί. Και δεν είναι σίγουρο αυτήν τη στιγμή ότι το άνοιγμα του λιανεμπορίου δεν θα συνοδευτεί από κάποια αύξηση των κρουσμάτων. Η ειλικρινής απάντηση είναι ότι δεν γνωρίζουμε. Η απάντηση, όμως, ταυτόχρονα είναι ότι με βάση τα δεδομένα τα

οποία έχουμε σήμερα, οι ειδικοί κρίνουν ότι είναι ένα λελογισμένο ρίσκο το οποίο μπορούμε να πάρουμε.

Αντί, λοιπόν, να ερχόμαστε σε αυτήν την Αίθουσα και να ανταλλάσσουμε κατηγορίες, συχνά χωρίς επιχειρήματα και χωρίς στοιχεία, ας ενώσουμε εδώ πέρα όλοι τη φωνή μας με την ίδια την κοινωνία, η οποία αυτή τη στιγμή αντιλαμβάνεται την ανάγκη να επανέλθουμε σε μια οικονομική κανονικότητα, γνωρίζει όμως ταυτόχρονα ότι, καθ' όλη αυτή τη διάρκεια και μέχρι να χτίσουμε το τείχος ανοσίας, θα πρέπει να προσέχουμε και θα πρέπει να προσέχουμε διπλά.

Και η αλήθεια είναι –και εκεί θα συμφωνήσω με τον κ. Βαρουφάκη- ότι δεν έχουν όλοι οι εμβολιασμοί την ίδια σημασία ως προς τη μελλοντική επιβάρυνση συμπολιτών μας και την πιθανότητα να νοσηλευτούν.

Ο λόγος για τον οποίο ξεκινάμε από τους πιο ηλικιωμένους και από τους πιο ευάλωτους είναι ακριβώς διότι αυτοί επιβαρύνουν δυσανάλογα το εθνικό σύστημα υγείας. Δεν υπάρχει, λοιπόν, ένα τείχος ανοσίας το οποίο πρέπει να χτίσουμε. Υπάρχουν ουσιαστικά δύο τείχη ανοσίας. Το ένα και το αυτονόητο τείχος ανοσίας είναι όταν θα φτάσουμε να έχουμε εμβολιάσει το 60%-70% όλου του ελληνικού πληθυσμού, έτσι ώστε να μπορούμε πια με ασφάλεια να πούμε

ότι αφήσαμε την πανδημία πίσω μας. Υπάρχει και ένα δεύτερο τείχος ανοσίας, όμως, στο οποίο μπορούμε να φτάσουμε πιο νωρίς και το οποίο ενδεχομένως να είναι πιο σημαντικό, και αυτό αφορά τον εμβολιασμό των συμπολιτών μας οι οποίοι, σε περίπτωση που αρρωστήσουν, έχουν αυξημένη πιθανότητα να καταλήξουν στο νοσοκομείο, ο μη γένοιτο, να χάσουν τη ζωή τους. Γι' αυτό και επιμένουμε τόσο πολύ στον εμβολιασμό των ηλικιωμένων και των πιο ευάλωτων.

Σας διαβεβαιώ ότι θα κάνουμε ό,τι περνά από το χέρι μας τα εμβόλια τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας να γίνονται όσο το δυνατόν γρηγορότερα, όχι μόνο στα κέντρα τα οποία έχουμε δρομολογήσει, αλλά -όπως έχω πει- και σε μαζικά εμβολιασμού. Σε πρώτη φάση δρομολογούμε τέσσερα. Αν κρίνουμε ότι χρειάζονται περισσότερα, εδώ πέρα είμαστε να τα φτιάξουμε. Είναι κάτι το οποίο έχουμε σχεδιάσει, είναι κάτι το οποίο μπορούμε να υλοποιήσουμε και σε αυτήν την προσπάθεια θα πρέπει να είμαστε όλοι συνοδοιπόροι και όλοι αρωγοί.

Και βέβαια, σε υπονοούμενα και αμφιβολίες, κύριε Βελόπουλε, σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των εμβολίων, ας είμαστε λίγο προσεκτικοί. Καταλαβαίνω γιατί θέλετε να κλείνετε το μάτι στους αντιεμβολιαστές. Είναι ένα ακροατήριο πολιτικό το οποίο ενδεχομένως σας ενδιαφέρει, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι εκτός από αυτούς οι οποίοι είναι

απολύτως αποφασισμένοι να μην κάνουν το εμβόλιο -και είναι δικαίωμά τους αυτό προφανώς, έχουμε πει ότι το εμβόλιο δεν θα είναι υποχρεωτικό- υπάρχει και ένα σημαντικό ποσοστό συμπολιτών μας οι οποίοι αυτήν τη στιγμή έχουν ακόμα επιφυλάξεις και τους οποίους πρέπει να πείσουμε, με βάση πραγματικά δεδομένα και όχι αναπαράγοντας φήμες του διαδικτύου, μόνο και μόνο για να κάνετε εσείς τη δική σας κομματική εκμετάλλευση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται τώρα για τη δική του δευτερολογία ο κ. Αλέξης Τσίπρας, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος «Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς- Προοδευτική Συμμαχία».

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ακούγοντας τη δευτερομιλία του κ. Μητσοτάκη, φαντάζομαι όχι μόνο εγώ, αλλά και η πλειοψηφία των πολιτών, το κύριο συναίσθημα ήταν ανασφάλεια, διότι είδα έναν Πρωθυπουργό ο οποίος έχει χάσει την ψυχραιμία του και με έναν λόγο διχαστικό, επιθετικό, καθόλου ψυχραιμο άρχισε να επιτίθεται στα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Το ΚΚΕ το αφήσατε, δεν ξέρω, ίσως εκ παραδρομής. Σίγουρα αν ήταν εδώ ο κ. Κουτσούμπας, και σ' αυτόν θα κάνατε επίθεση. Σας ακούσαμε να επιτίθεστε, λέγοντας, ότι εμείς δεν σας λέμε προτάσεις, ότι εμείς σας κάνουμε κριτική, ενώ εσείς τα έχετε κάνει όλα σωστά

και έχετε κάνει, ας πούμε, μια εξαιρετική δουλειά και εμείς είμαστε αυτοί που δεν την καταλαβαίνουν.

Και θυμήθηκα και μια ωραία έκφραση που λέγαμε κάποτε στις εσωκομματικές διαδικασίες, όσοι έχουν περάσει από το Κομμουνιστικό Κόμμα θα τη θυμούνται: «Θεέ μου, φύλαγέ με από την κριτική, γιατί από την αυτοκριτική φυλάγομαι μόνος μου». Να σας φυλάμε από την κριτική, γιατί από την αυτοκριτική έχετε τρόπο: δεν κάνετε αυτοκριτική. Όλα σωστά τα κάνετε!

Και φτάσατε στο σημείο να υψώσετε τόσο πολύ τους τόνους που είναι προφανές ότι δεν αρμόζει σε έναν άνθρωπο που αυτήν τη στιγμή έχει τη μεγάλη ευθύνη. Σ' εσάς έλαχε ο κλήρος, έτσι είναι τα πράγματα στη ζωή. Όταν είσαι πρωθυπουργός, μπορεί να βρεθείς απέναντι σε δύσκολες καταστάσεις. Και η στάση, το ύφος και ο τρόπος που αντιμετωπίζετε τη συζήτηση στη Βουλή προδίδει σ' εμένα την ανησυχία ότι είστε σε μια πολύ μεγάλη πίεση και άρα, δεν έχετε καθαρό μυαλό να πάρετε αποφάσεις.

Είπατε εδώ ότι είμαστε χυδαίοι, επειδή σας είπαμε ότι δεν είναι δυνατόν να έρχεστε και να μας φέρνετε χάρτες, για να μας δείξετε ότι είναι πράσινο οι πέντε χιλιάδες νεκροί και να λέτε ότι ήταν επιτυχία. Δηλαδή στους πόσους νεκρούς εσείς θεωρείτε ότι είναι αποτυχία; Και μας λέτε ότι είναι χυδαίο αυτό που κάνουμε εμείς και όχι αυτό που κάνετε εσείς.

Εν τοιαύτη περιπτώσει, -εγώ ειλικρινά μιλώ- είναι έξω από το πλαίσιο της λογικής τούτη την ώρα να επιλέγετε εσείς να σηκώσετε με αυτόν τον τρόπο τους τόνους και μάλιστα σε μία Αντιπολίτευση που συνολικά στα κρίσιμα ζητήματα -που το πιο κρίσιμο ζήτημα όλων, ξέρετε, είναι το θέμα τού να πείσουμε τους συμπολίτες μας για την ανάγκη των περιοριστικών μέτρων και για την ανάγκη του εμβολιασμού, αυτό είναι το πιο κρίσιμο θέμα που αντιμετωπίζει μία κυβέρνηση στην κατάσταση της πανδημίας- όχι μόνο έχει βάλει πλάτη σε αυτό, αλλά ήμασταν όλοι υποδειγματικοί. Και έρχεστε να κάνετε συγκρίσεις και να πείτε: «Ναι, αλλά στην Ευρώπη...».

Έχετε ακούσει ομολόγους σας στην Ευρώπη πώς απαντούν και πώς απευθύνονται στους πολίτες; Όχι κουνώντας το δάχτυλο. Ακούσατε το διάγγελμα της Καγκελαρίου Μέρκελ την παραμονή της Πρωτοχρονιάς που μίλησε για τις μεγάλες δυσκολίες; Ακούσατε δηλώσεις άλλων ομολόγων σας που μιλούν για λάθη και για παραλείψεις και για αποτυχία; Δεν μπορεί να υπάρχει επιτυχία σε όλη την Ευρώπη όταν έχουμε αυτόν τον αριθμό των νεκρών. Εσείς, όμως, εδώ μιλάτε με αλαζονεία, επιθετικότητα και διχαστικό ύφος.

Εν τοιαύτη περιπτώσει, η μεγαλύτερη ανησυχία μου προήλθε από τη δήλωσή σας τώρα, ότι δεν ξέρουμε εάν οι εταιρείες θα τηρήσουν τις προθεσμίες. Και δύο μέρες πριν, σας άκουγα στη συνέντευξη που δώσατε στον

κ. Χατζηνικολάου να λέτε με κατηγορηματικό τρόπο, όπως και στη δήλωση που κάνατε από την Πορτογαλία, ότι έχουμε υπερεπάρκεια σε εμβόλια και ότι θα τηρηθούν οι προθεσμίες και ότι μην ανησυχείτε και ότι μέχρι τέλος Μαρτίου θα έχουμε εμβολιάσει δύο εκατομμύρια ανθρώπους.

Και σήμερα έρχεστε και λέτε ότι δεν εμβολιάζουμε, γιατί δεν έχουμε εμβόλια και δεν ξέρουμε εάν θα τηρηθούν οι προθεσμίες. Και μας κάνετε και επίθεση όταν σας λέμε: «Πάρτε πρωτοβουλίες στην Ευρώπη για να λυθεί αυτό το θέμα». Ήταν -λέει- «last year» η επιστολή που στείλατε μαζί με τον κ. Μόσιαλο για το ζήτημα της πατέντας. Τι «last year»; Εδώ είναι το πρόβλημα. Και το πρόβλημα, προφανώς, δεν είναι μόνο ελληνικό. Είναι ευρωπαϊκό το πρόβλημα. Όταν αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει η Ευρώπη συνολικά -προφανώς και η Ελλάδα- ένα κρίσιμο θέμα με την επάρκεια των εμβολίων, δεν μπορείτε εσείς να έρχεστε και να μας επιτίθεστε όταν καταθέτουμε μία πρόταση και σας λέμε: «Πάρτε πρωτοβουλία ευρωπαϊκή». Να έρθετε να το συζητήσουμε πρέπει, όχι να επιτίθεστε.

Δεν ξέρω αν το έχετε κατανοήσει. Νομίζω το είπα με ενδιαφέροντα τρόπο και η κ. Γεννηματά και ο κ. Βαρουφάκης στο θέμα των εμβολιασμών. Ο χρόνος -σας το είπα κι εγώ- είναι κρίσιμο μέγεθος. Διότι εάν καταφέρουμε στους επόμενους τρεις μήνες, που είναι οι κρίσιμοι χειμερινοί μήνες, που κάθε ιός έχει πολύ αυξημένη μεταδοτικότητα -προφανώς και ο κορωνοϊός- να εμβολιάσουμε

τουλάχιστον τους ανθρώπους που είναι στον μεγάλο κίνδυνο, στη ζώνη υψηλού κινδύνου θνησιμότητας, επειδή είναι μεγάλης ηλικίας, αν το καταφέρουμε αυτό, όσο πιο γρήγορα το καταφέρουμε, τόσο περισσότερους ανθρώπους θα σώσουμε, θα διατηρηθούν εν ζωή. Διότι το ποσοστό θνητότητας των ηλικιών άνω των εβδομήντα ετών, άνω των εξήντα πέντε ετών είναι πάρα πολύ υψηλό. Όσο πιο γρήγορα λοιπόν γίνεται ο εμβολιασμός, τόσο περισσότερους ανθρώπους σώζουμε.

Είναι, λοιπόν, ανοησία να λες και να δηλώνεις ότι μην ανησυχείτε, έχουμε επάρκεια σε εμβόλια διότι έχουμε προαγοράσει αρκετά και θα μας περισσέψουν και μετά να έρχεσαι στη Βουλή και να λες δεν είμαι βέβαιος ότι θα τηρήσουν οι εταιρείες τις συμφωνίες τους σε σχέση με τις προθεσμίες παράδοσης. Διότι το ζήτημα είναι να εμβολιάσεις γρήγορα, όχι να εμβολιάσεις και να έχεις «κάβα» και μάλιστα, υποθετική, εμβολίων στο τέλος της χρονιάς για τον επόμενο χρόνο. Θα χαθούν άνθρωποι από αυτό. Ανασφάλεια αισθάνθηκα ακούγοντάς σας.

Και βεβαίως γίνεται η ίδια κριτική διαρκώς για να αποδείξετε ότι εσείς τα έχετε κάνει εξαιρετικά, ενώ εμείς ήμασταν αυτοί οι οποίοι δεν ενισχύσαμε το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Κύριε Μητσοτάκη, εμείς δεν κυβερνήσαμε σε συνθήκες πανδημίας. Μάλιστα, κυβερνήσαμε σε συνθήκες εξαιρετικά δυσμενείς δημοσιονομικά.

Βγάλαμε τη χώρα από το μνημόνιο. Είχαμε την Τρόικα πάνω από το κεφάλι μας να βρίσκεται με το μαστίγιο -και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, δεν αντιλέγω, ακούστε όμως το επιχείρημά μου- και να μας λένε: πρέπει να έχετε 3,5% πλεόνασμα.

Όμως, οι προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις προχώρησαν σε μια σωρεία απολύσεων. Εκεί δημιουργήθηκε το τεράστιο έλλειμμα που υπάρχει σήμερα σε ιατρικό και υγειονομικό προσωπικό συνολικά και σε νοσηλευτές στα δημόσια νοσοκομεία. Έβαζαν 5ευρω στην είσοδο.

Εμείς είχαμε μια άλλη πολιτική. Με δυσκολία μεγάλη καταφέραμε και αυξήσαμε τον προϋπολογισμό. Καταφέραμε και δώσαμε δωρεάν πρόσβαση στην υγεία σε εκατομμύρια ανασφάλιστους συμπολίτες μας. Καταφέραμε και αυξήσαμε κατά εκατόν είκοσι τις κλίνες. Αυτά κάναμε εμείς την περίοδο των μνημονίων.

Εσείς, κύριε Μητσοτάκη, διαρκώς επιχαίρετε, πανηγυρίζετε για τα αποτελέσματα της αύξησης των κλινών, που και εκεί τα φουσκώνετε, διότι βάζετε στην ίδια λίστα και τα δημόσια νοσοκομεία και τα ιδιωτικά, τις κλίνες των ιδιωτικών, των στρατιωτικών, αλλά δεν έχει σημασία. Όμως, όλα αυτά έγιναν μετά την πανδημία.

Πείτε μου σας παρακαλώ: Έστω και ένα κρεβάτι, έστω και μία κλίνη εντατικής θεραπείας αυξήσατε από την 8η Ιουλίου που ήρθατε στην κυβέρνηση μέχρι τις αρχές Μαρτίου του 2020 που ξεκίνησε η πανδημία; Από τις 8 Ιουλίου του 2019 μέχρι τις αρχές Μαρτίου του 2020 έστω και ένα κρεβάτι –ένα κρεβάτι!- αυξήσατε; Όχι!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και προφανώς δεν αυξήσατε, διότι το πρόγραμμά σας με το οποίο κατήλθατε στις εκλογές ήταν η ιδιωτικοποίηση των νοσοκομείων, συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού και θέλατε να αλλάξετε και τα νομικά πρόσωπα, να τα κάνετε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Αυτό είναι το πρόγραμμά σας!

Κουνάτε σε εμάς το δάχτυλο εδώ; Τι θέλετε να συγκρίνετε; Ότι ξαφνικά προσχωρήσατε σε απόψεις σοσιαλιστικές, σοσιαλδημοκρατικές, ενώ είστε ο κύριος εκφραστής του νεοφιλελεύθερου ρεύματος ιδεών στην πολιτική ζωή του τόπου εδώ και χρόνια; Αυτό είστε και το λέτε, άλλοτε περήφανα. Τώρα τι σας έπιασε;

Και εν τοιαύτη περιπτώσει, να σας ενημερώσει κάποιος γιατί εγώ πράγματι βρίσκομαι διαρκώς στα νοσοκομεία, επισκέπτομαι εννοώ –όχι γι' άλλους λόγους ευτυχώς- και συνομιλώ διαρκώς όλο το τελευταίο διάστημα με εργαζόμενους, με διοικήσεις –όλοι οι άνθρωποι κάνουν μια εξαιρετικά δύσκολη

δουλειά αυτές τις ώρες- και προφανώς με γιατρούς και νοσηλευτές, όχι σε περιβάλλον ασφάλειας υγειονομικής, με αστυνομικούς να κρατάνε μακριά τους συνδικαλιστές. Μιλάω με όλους και ακούω και κριτική, ακούω για τα πεπραγμένα τα δικά μας.

Εσείς δεν το ακούτε αυτό, γιατί είπαμε ότι έχετε δυσανεξία στην κριτική. Καθαρίζεται ο χώρος, πριν επισκεφθείτε. Μια-δυο φορές έχετε επισκεφθεί.

Τι σας λένε, λοιπόν; Ότι είναι ευχαριστημένοι, που δεν έχετε πληρώσει τις υπερωρίες, που δεν έχετε δώσει ένα επίδομα, που έχετε δημιουργήσει δύο ταχύτητες στους ανθρώπους, στις αμοιβές, όταν καλούσατε ιδιώτες γιατρούς να παίρνουν 2.000 καθαρά και οι υπόλοιποι να είναι από το πρωί μέχρι το βράδυ και να δίνουν τη μάχη στην πρώτη γραμμή και να παίρνουν 1.200 οι επικουρικοί και όταν το μόνο που κάνατε ήταν να προχωρήσετε σε μία εξαγγελία μονιμοποίησης μόνο των επικουρικών, οι οποίοι είναι μέσα στις ΜΕΘ; Λες και οι υπόλοιποι επικουρικοί ή οι νοσηλευτές που είναι στα ΤΕΠ, στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών, ή είναι σε κλινικές covid δεν είναι αντιμέτωποι με τον ιό, δεν είναι στην πρώτη γραμμή του πολέμου, της μάχης! Μάλλον ιδέα δεν έχετε του τι συμβαίνει στα νοσοκομεία και έχετε και την έπαρση να έρχεστε να μας κουνάτε το δάχτυλο!

Βεβαίως, είπατε και κάτι σωστό και αμέσως μετά είπατε και ένα μεγάλο λάθος. Το σωστό ποιο είναι; Ότι όντως υπάρχει πρόβλημα στο να βρούμε

συγκεκριμένες ειδικότητες. Δεν υπάρχει προσφορά. Είπατε, λοιπόν, ότι υπάρχει αυτό το θέμα με τους αναισθησιολόγους, που είναι μια συγκεκριμένη ειδικότητα, και ότι υπάρχει και για τους νοσηλευτές. Ε, δεν είναι έτσι. Προφανώς και στους νοσηλευτές δεν υπάρχει πρόβλημα προσφοράς. Μπορούμε να βρούμε.

Όμως, ποιο είναι εδώ το θέμα; Και να συζητήσουμε σοβαρά, επί της ουσίας, αυτό το θέμα. Πώς μπορεί να αλλάξει αυτό; Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα προσφοράς σε συγκεκριμένες ειδικότητες; Δεν είναι τώρα αυτό το πρόβλημα, είναι παλαιότερο, εγώ θα το δεχθώ. Εγώ ως Πρωθυπουργός επισκεπτόμουν τη Γερμανία, τη Σουηδία, τη Μεγάλη Βρετανία και μου έλεγαν από τις ελληνικές κοινότητες ότι αν πας σε δημόσια νοσοκομεία σε αυτές τις χώρες, ακούς γιατρούς να μιλάνε ελληνικά, παιδιά δικά μας από τα δημόσια πανεπιστήμια, που φεύγουν μετανάστες στο εξωτερικό ως επιστήμονες.

Κατά τη γνώμη μου το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται μονάχα μέσα από μια ουσιαστική ανασυγκρότηση, στήριξη, αναβάθμιση και ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας που δεν περνάει μονάχα μέσα από τα κρεβάτια ΜΕΘ, αλλά περνάει και μέσα από τις προσλήψεις και μέσα από την αλλαγή του μισθολογίου και τη δημιουργία κινήτρων σε γιατρούς, νέους επιστήμονες να μην

φεύγουν από τη χώρα μας και να πηγαίνουν στο εξωτερικό, αλλά να μένουν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Είστε διατεθειμένος για πρώτη φορά να κάνουμε μια τέτοια πολύ ουσιαστική συζήτηση; Είστε διατεθειμένος να προχωρήσουμε συναινετικά, αν θέλετε, στην αναβάθμιση του μισθολογίου, να δοθούν κίνητρα, να ενισχύσουμε με γιατρούς, να ενισχύσουμε με προσωπικό; Όχι. Όχι, γιατί δεν είναι στο πρόγραμμά σας. Στο πρόγραμμά σας είναι να δίνετε δυνατότητες στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Άλλωστε γι' αυτόν τον λόγο και τα αφήσατε εκτός πανδημίας και δεν τα ανοίξατε όταν η Θεσσαλονίκη στέναζε και είχαμε φτάσει στο 100% πληρότητα στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας στα δημόσια νοσοκομεία και αφήνατε τις μεγάλες ιδιωτικές μονάδες αλώβητες, κλειστές, να μην δέχονται COVID περιστατικά. Κι όταν ανοίξατε κάποιες μικρές, κάτω από πίεση, δεν στείλατε ούτε ένα περιστατικό σε αυτές, μόνο πληρώσατε αδρά. Γιατί αυτή είναι η αντίληψή σας.

Και το ίδιο κάνει και η κυρία Κεραμέως με τα κολέγια, που είναι η Υπουργός των κολεγίων και όχι της παιδείας. Μέσα σε μια νύχτα εδώ έφερε την τροπολογία για να εξισώσει το πτυχίο του μηχανικού και του οικονομολόγου και να μπορούν να μπαίνουν στο Τεχνικό Επιμελητήριο και στο Οικονομικό Επιμελητήριο απόφοιτοι κολεγίων τριετούς φοίτησης. Για αυτά τα συμφέροντα

εσείς εργάζεστε. Αυτή είναι η ιδεολογία σας βέβαια, εντάξει, αλλά μην μας παρουσιάζετε εδώ και τον σοσιαλιστή, κύριε Μητσοτάκη. Έλεος!

Ας προχωρήσουμε. Αναφερθήκατε στα rapid tests και στα PCR. Δεν θα απαντούσα, αλλά το θεωρώ κρίσιμο αυτό. Δεν αναφέρομαι στην επίθεση που μου κάνατε. Σας παρακαλώ να μιλήσετε με σοβαρούς γιατρούς, λοιμωξιολόγους και στατιστικούς για αυτό. Ο τρόπος με τον οποίο διεξάγετε την ανίχνευση του ιού στην κοινότητα είναι λάθος, οδηγεί σε λάθος συμπεράσματα και στο τέλος της ημέρας σε λάθος αποφάσεις ή σε λάθος συμβουλές, ακόμα και τους επιστήμονες, διότι αυτή τη στιγμή δεν ακολουθείτε το παράδειγμα άλλων χωρών και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκτός όμως της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ξέρετε υπάρχουν κάποιες χώρες οι οποίες είχαν πολύ θετικά αποτελέσματα στην αντιμετώπιση του ιού, αλλά δεν είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν πρέπει να δούμε τι έκαναν εκεί, να ψάξουμε τι ακριβώς έκαναν; Στη Νότια Κορέα, για παράδειγμα, λένε όλοι ότι ήταν η κορυφαία αντιμετώπιση της πανδημίας μέσα από μαζικά και στοχευμένα τεστ ανίχνευσης της εστίας επώασης του ιού και τοπικά lockdown εκεί όπου υπάρχει πρόβλημα.

Όταν εσείς πηγαίνετε μέσα από την τυχαία μέθοδο δειγματοληψίας δεν πρόκειται να εντοπίσετε πραγματικά πού βρίσκεται ο ιός ούτε να έχετε μια πλήρη εικόνα επιδημιολογική του φορτίου της χώρας και έτσι οι επιστήμονες ή

δεν θα σας πουν τίποτα ή θα σας πούνε πράγματα τα οποία δεν θα έχουν στόχευση.

Όσο για το θέμα των μοριακών τεστ και των rapid tests, γιατί παραφράζετε αυτό που είπα; Δεν είπα ότι είναι άχρηστα τα rapid tests. Είπα, όμως, ότι η αναλογία στην καθημερινή δειγματοληψία πρέπει να είναι καταφανώς υπέρ των μοριακών. Δεν τα λέω εγώ, δεν είμαι γιατρός, πολιτικός μηχανικός έχω σπουδάσει, αλλά αυτές τις μέρες διαρκώς συνομιλώ με επιστήμονες. Η ευαισθησία των PCR tests είναι στο 95%, των rapid tests είναι στο 70%. Αυτό κάτι λέει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Έχουν 99% ευαισθησία.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Εντάξει. Ωραία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Μην τον βάζετε να λέει ανακρίβειες. Τον εκθέτετε με αυτά που του λέτε, κύριε Ξανθέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Βγάζετε ποσοστά θετικότητας χαμηλά με μειωμένης ευαισθησίας τεστ. Αυτή είναι η λαθροχειρία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Τον εκθέτετε με αυτά που του λέτε.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής

Αριστεράς): Εντάξει, κύριε Μητσοτάκη, εσείς δεν έχετε εκτεθεί καθόλου αυτές τις μέρες και ώρες. Ας με εκθέτει εμένα ο κ. Ξανθός με αυτά που μου λέει.

Εν πάση περιπτώσει, αν έχετε διαφορετική άποψη, αν έχετε τεκμηριωμένη διαφορετική θέση, ας την πείτε. Όμως, εγώ θα ήθελα να κάνετε μία σύγκριση, διότι, ξέρετε, έχει μεγάλη σημασία και το πόσα συνολικά τεστ κάνεις για να μετρήσεις τα κρούσματα, κάτι που είπα και στην πρώτη ομιλία μου. Διότι εγώ δεν μπορώ να δεχτώ ότι η Ελλάδα έχει τόσο μεγάλο αριθμό θνητότητας ανά κρούσμα, ανά αριθμό κρουσμάτων. Όταν υποεκτιμάς τον αριθμό των κρουσμάτων, εξαιτίας της αδυναμίας προσδιορισμού των τεστ και δεν έχεις συνολική εικόνα, τότε μπορείς να βρεθείς σε τέτοια οξύμωρα φαινόμενα. Δείτε, για παράδειγμα, τον αριθμό θνητότητας σε σύνολο κρουσμάτων που έχει η Πορτογαλία και δείτε και τον αριθμό, το ποσοστό που έχει η Ελλάδα. Είναι τριπλάσιο και διπλάσιο από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Αυτά κάτι λένε. Πάμε, όμως, παρακάτω.

Κύριε Μητσοτάκη, αναφερθήκατε στο ζήτημα της Θεσσαλονίκης κάνοντας πάλι μία, ας μου επιτραπεί ο όρος, «λαθροχειρία», να αναφερθείτε στην τοποθέτησή σας στη Βουλή ρίχνοντας την ευθύνη στην Αντιπολίτευση. Η Αντιπολίτευση, δηλαδή, δεν σας είπε, τα κόμματα δεν σας είπαν να κλείσετε, τα κόμματα που δεν έχουν ούτε την εικόνα του επιδημιολογικού φορτίου ούτε καν

επίσημη πρόσβαση στις συνεδριάσεις της επιτροπής των λοιμωξιολόγων, διότι αρνείστε επιμόνως να δίνετε τα πρακτικά στα πολιτικά κόμματα, να έχουμε εικόνα, να διαβάζουμε. Και δεν λέω να τα δώσετε δημόσια.

Για πείτε μου, γιατί το αρνείστε αυτό; Τι φοβάστε από αυτό; Εγώ καταλαβαίνω μία άποψη που λέει ότι αν αυτά δημοσιοποιούνται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενδεχομένως να δημιουργήσουν κινδύνους κατατρομοκράτησης των πολιτών κ.λπ. Μάλιστα! Οι εκπρόσωποι των κομμάτων, λοιπόν, να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά. Ούτε αυτό το θέλετε. Άρα, ο φόβος σας δεν είναι η ενημέρωση των πολιτών. Ο φόβος σας είναι μη τυχόν και δούμε τις μεγάλες αντιφάσεις των πολιτικών σας αποφάσεων, διότι η τακτική σας όλο αυτό το διάστημα είναι να φορτώνετε ευθύνες στην επιτροπή των λοιμωξιολόγων, για να ξεφορτωθείτε δικές σας πολιτικές ευθύνες.

Στη Θεσσαλονίκη, λοιπόν, είπατε στη συνέντευξη που δώσατε στον κ. Χατζηνικολάου ότι δεν είχαμε εικόνα, διότι να, η καμπύλη των κρουσμάτων. Στα μέσα Νοέμβρη είχε αύξηση η καμπύλη των κρουσμάτων, πού να καταλάβουμε τι συνέβαινε; Στις 15 Οκτώβρη τα κρούσματα ήταν πενήντα έξι. Στις 20 Οκτώβρη ήταν εκατόν είκοσι πέντε, υπερδιπλασιασμός. Δεν είχατε εικόνα; Και φυσικά στις 31 Οκτώβρη έφτασαν τα οκτακόσια τριάντα εννέα.

Αφήνω τις δηλώσεις Γεωργιάδη, ο οποίος είτε έχει πει ακριβώς την αλήθεια, οπότε μάλλον ο εισαγγελέας θα έχει πολλή δουλειά να κάνει, είτε για άλλη μία φορά είπε μία από τις γνωστές του ανοησίες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στα τηλεοπτικά παράθυρα και διστάζετε να το πείτε. Πείτε το! Πείτε ότι είπε μια ανοησία. Δεν μπορεί να τον καλύπτετε, αλλά ταυτόχρονα να είναι και όλα ΟΚ, να είναι όλα εντάξει.

Κύριε Μητσοτάκη, έχω την αίσθηση ότι ο βασικός τρόπος, η βασική έγνοια σας, η βασική μέθοδος για την αντιμετώπιση της πανδημίας δεν είναι η πρόληψη, αλλά η καταστολή. Και το λέω αυτό, διότι εκεί που είστε πάρα πολύ αποτελεσματικοί, πολύ αποφασιστικοί και αυστηροί είναι στα μέτρα και στην τήρησή τους. Ενδεχομένως αυτό να αδικεί τον κ. Κοντοζαμάνη και τον κ. Κικίλια, αλλά μάλλον η πανδημία αντιμετωπίζεται με τον κ. Χρυσοχοϊδή και όχι με τον Υπουργό Υγείας.

Το λέω αυτό γιατί σήμερα ανακοινώσατε ότι το ατομικό πρόστιμο για την παραβίαση μέτρων πηγαίνει από τα 300 στα 500 ευρώ. Και αναρωτιέμαι τι ακριβώς εξυπηρετεί αυτή η απόφαση. Είναι δηλαδή θέμα χρημάτων η μη τήρηση των μέτρων; Είναι μικρό το πρόστιμο των 300 ευρώ για τον μέσο πολίτη και τώρα που θα είναι αυστηρότερο, ακριβότερο, θα τα τηρεί; Δεν είναι θέμα έλλειψης εμπιστοσύνης σ' εσάς, αλλά είναι θέμα ότι ήταν μικρό το πρόστιμο

των 300 ευρώ. Έχετε εικόνα τι σημαίνει για έναν εργαζόμενο, ο οποίος με τα μέτρα στήριξής σας παίρνει 534 ευρώ, για μια αστοχία στον χρόνο, για παράδειγμα, που μπορεί να βρεθεί να γυρνάει στις 21.20' στο σπίτι του, να πρέπει να πληρώσει 500 ευρώ, ενώ παίρνει 534 για να βγάλει τον μήνα; Κάντε το 534, μην το αφήνετε 500, για να μην έχετε και πάρε-δώσε, όσα παίρνει τόσα να δίνει. Είναι λογική αυτή; Δεν το καταλαβαίνω.

Εντάξει, για εσάς ενδεχομένως η «ανεμελιά» της Πάρνηθας, τα 500 ευρώ αν τα πληρώνετε -που δεν θα τα πληρώσετε- μπορεί να μην έλεγε και κάτι -και για μένα, δεν το λέω για εσάς, για εμάς που είμαστε εδώ στη Βουλή- διότι έχουμε έναν μηνιαίο μισθό που μπορούμε να πληρώσουμε 500 ευρώ. Ξέρετε όμως, όπως κι εσείς διαπιστώσατε σε μια τοποθέτησή σας στην τηλεόραση, ότι η συντριπτική πλειοψηφία -κάνετε μια ανακάλυψη και μπράβο σας- των Ελλήνων είναι «εξαρτημένοι» από τον μισθό τους και είναι «εξαρτημένοι» κι από το επίδομα πολλοί, το επίδομα των 534. Δεν ισχύει ό,τι ισχύει για μας. Δεν μπορώ να καταλάβω λοιπόν αυτήν την απόφαση και νομίζω ότι δεν είναι μεμονωμένη απόφαση, αλλά σηματοδοτεί το πνεύμα με το οποίο αντιμετωπίζετε τα πράγματα. Σηματοδοτεί, αν θέλετε, και το αίσθημα αδικίας που υπάρχει αυτήν τη στιγμή στην πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών. Δύο μέτρα και δύο σταθμά. Γενικευμένο το αίσθημα αδικίας. Ο μέσος πολίτης αισθάνεται ασφυκτικά, γιατί για να πάει στο περίπτερο πρέπει να στείλει sms

και όταν η ώρα είναι 21.00' δεν μπορεί να πάει, διότι αν πάει θα πρέπει να πληρώσει 500 ευρώ πρόστιμο. Την ίδια στιγμή, όμως, που αυτός δεν μπορεί να πάει στο περίπτερο, αυτός ο οποίος δεν έχει πολύ μεγάλη έγνοια τα χρήματα μπορεί να πάει ή μπορεί να κάνει και διακοπές χριστουγεννιάτικες στο Ντουμπάι, σαν να μην τρέχει τίποτα, κι όταν γυρνάει να κάτσει ένα Σαββατοκύριακο στο σπίτι, κι αν κάτσει. Διότι υποσχθήκατε ότι θα βάλατε καραντίνα, αλλά δεν βάλατε, μόνο δυο-τρεις μέρες. Αυτό είναι το αίσθημα, το αίσθημα αδικίας που αισθάνεται σήμερα ο μέσος πολίτης. Δεν σας λέμε ότι τα μέτρα δεν είναι χρήσιμα και αναγκαία. Αναγκαία είναι, αλλά πρέπει να ισχύουν για όλους, και όχι να αυξάνετε το πρόστιμο στους φτωχοδιαβόλους και να είσαστε άνετοι και ασύδοτοι απέναντι σε αυτούς που μας κουνάνε και το δάχτυλο, κάνοντας διακοπές χριστουγεννιάτικες στη χλιδή και φέρνοντας και τον κορωνοϊό, ενδεχομένως, κάποιιοι από αυτούς.

Θέλω να πω δυο λόγια, γιατί το υποσχθήκα, για το ζήτημα της οικονομίας. Ήταν εξαιρετικά εύστοχη η διατύπωση, ότι μοιάζει λίγο αυτό το οποίο κάνετε στην οικονομία, δηλαδή η απόφασή σας να μην προχωρήσετε σε εμπροσθοβαρή μέτρα στήριξης, με τον εμβολιασμό. Είναι ίδιου μεγέθους ανοησία να έχεις ένα μεγάλο αριθμό εμβολίων και να λες δεν βιαζόμαστε. Το ίδιο λέτε και με την οικονομία: Δεν βιαζόμαστε, θα τα σπαταλήσουμε στο μέλλον, θα τα ξοδέψουμε στο μέλλον. Και για όσους δεν μπορούν να το

κατανοήσουν αυτό, θα δώσω ένα άλλο παράδειγμα, το παράδειγμα ενός οχήματος που είναι σε κίνηση. Όσο είναι σε κίνηση είναι πολύ πιο εύκολο να το σπρώξεις, να πάει πιο γρήγορα. Όταν είναι σταματημένο είναι πολύ μεγαλύτερη η δύναμη η οποία απαιτείται, πόσω δε μάλλον όταν έχει αρχίσει να έρχεται προς τα πίσω. Έτσι είναι και η οικονομία, έτσι είναι και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Γι' αυτό σας μιλήσαμε για την ανάγκη εμπροσθοβαρών μέτρων στήριξης. Θα χρειαζόμασταν πολύ πιο λίγα να δαπανήσουμε για να διατηρήσουμε σε κίνηση την ελληνική οικονομία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Όταν κινείται το αυτοκίνητο δεν χρειάζεται να το σπρώχνεις, πάει μόνο του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Εδώ είμαστε και γιατροί και μηχανικοί.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Εσείς ήσασταν ναύαρχος, εξ όσων γνωρίζω, οπότε για τη θάλασσα να μιλήσουμε και όχι για αυτοκίνητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και δήμαρχος πετυχημένος.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Και δήμαρχος, ναι. Οπότε, να μιλήσουμε για απορριμματοφόρα ίσως.

Η οικονομία, λοιπόν, θα είναι το μεγάλο θέμα συζήτησης όλους τους επόμενους μήνες μετά την αρχή του τέλους και όχι το τέλος της πανδημίας, διότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας μας είπε ότι δεν τελειώνουμε με την πανδημία το 2021. Θα είναι το μεγάλο θέμα, διότι οι πολίτες θα βρεθούν σε ένα απόλυτο κενό, ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν πληρώσει το βαρύτερο τίμημα και θα πληρώσουν ακόμα περισσότερο το επόμενο διάστημα. Και, βεβαίως, όταν πληρώνουν το τίμημα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το πληρώνουν και οι εργαζόμενοι που δουλεύουν σε αυτές. Είναι χιλιάδες και θα βρεθούν άνεργοι, όταν θα έρχονται τα λουκέτα το ένα μετά το άλλο.

Το 2020 είχαμε τη βαθύτερη ύφεση στην Ευρώπη. Και, βεβαίως, το επιχειρήματά σας είναι ενδιαφέρον. «Μα, παντού υπάρχει η πανδημία. Ο Μητσοτάκης είναι η πανδημία;». Ναι, παντού επικρατεί πανδημία, αλλά υπάρχουν και συγκρίσεις. Παντού πανδημία είχαν στην Ευρώπη, αλλά δεν είχαν βαθύτερη ύφεση παντού. Εδώ είχαμε.

Εν πάση περιπτώσει, είμαστε εξαιρετικά ανήσυχοι γιατί εκατοντάδες χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και εργαζόμενοι θα βρεθούν σε κατάσταση ασφυξίας.

Αξίζει να σας πω για ένα λεπτό τα στοιχεία που παραθέτει το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών. Λέει ότι εννέα στις δέκα επιχειρήσεις

που απασχολούν μέχρι έξι εργαζόμενους, καταγράφουν ήδη σοβαρότατες ζημιές. Τέσσερις στις δέκα επιχειρήσεις στην εστίαση και το εμπόριο δηλώνουν πολύ πιθανόν ότι θα κλείσουν. Μιλάμε για τέσσερις στις δέκα! Οι μισές επιχειρήσεις στην εστίαση θα αναγκαστούν να προβούν σε απολύσεις. Τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αδυνατούν να ικανοποιήσουν σωρευμένες οφειλές. Μέσα στην πανδημία, λένε, δημιουργήθηκαν νέα χρέη προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία ύψους 8,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, ενώ τα προηγούμενα «παγωμένα» χρέη τους στις τράπεζες είναι 30 δισεκατομμύρια ευρώ. Όλα αυτά, μάλιστα, τη στιγμή που φέτος τα Χριστούγεννα ο τζίρος περιορίστηκε κατά 70% στο λιανεμπόριο, σύμφωνα με τα στοιχεία τα δικά τους.

Κοιτάξτε, κύριε Μητσοτάκη, αυτά είναι στοιχεία πραγματικά τραγικά. Ειλικρινά, δεν μπορώ να κατανοήσω τη σπουδή σας μέσα σε αυτό το κλίμα να έρχεστε και να ψηφίζετε εδώ τον νέο Πτωχευτικό Κώδικα που τον παρουσιάσατε κιόλας ως τη μεγάλη δεύτερη ευκαιρία. Όμως, αφού είναι η μεγάλη δεύτερη ευκαιρία, γιατί το τρενάρετε διαρκώς και παίρνετε παρατάσεις και δεν μας δίνετε αυτή τη δεύτερη ευκαιρία; Είναι μεγάλη η υποκρισία σας.

Μάλιστα, δεν είναι μόνο ο Πτωχευτικός Κώδικας, ο οποίος εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν εφαρμοστεί τον Ιούνιο, θα είναι εξαιρετικά δυσμενής σε ένα κλίμα λουκέτων και οικονομικής ασφυξίας για την αγορά, τους μικρομεσαίους, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους επιχειρηματίες, αλλά

ήρθε κιόλας εδώ εν κρυπτώ ο κ. Τσιάρας –και αυτό σας καταλογίζω ιδιαίτερα, ότι ήρθατε δηλαδή στα μουλωχτά, όπως η κυρία Κεραμέως να κάνει το ρουσφετάκι στους «κολλεγιάρχες»- με μία τροπολογία, με την οποία ουσιαστικά πετάτε εκτός προστασίας όσους πολίτες έχουν προσφύγει στον «Νόμο Κατσέλη» και περιμένουν δικαστικές αποφάσεις.

Επιλέξατε σε αυτές τις συνθήκες να άρετε την προστασία τους και, μάλιστα, όταν σας πιάσαμε με τη γίδα στην πλάτη και βγήκε η αρμόδια Τομεάρχης του ΣΥΡΙΖΑ κυρία Αχτσιόγλου και έβγαλε ανακοίνωση και αναδείχθηκε σε αρκετές εφημερίδες πρωτοσέλιδο το θέμα -είναι σοβαρό θέμα, είναι δεκάδες χιλιάδες- ήρθατε εδώ άρον-άρον πάλι στα κρυφά να φέρετε απλά μία τροπολογία δεκαπέντε ημερών, προκειμένου να προλάβουν αυτοί οι άνθρωποι να μπουν σε μία πλατφόρμα, που τους ζητάνε ένα κάρο πράγματα για να μπουν στις επόμενες δεκαπέντε μέρες.

Νομίζω ότι αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρό θέμα και θα ήθελα στην τριτομιλία σας να δώσετε κάποιες εξηγήσεις γι' αυτό, διότι δεν μπορεί σε συνθήκες διάλυσης της οικονομίας να μην δίνεις ασπίδα προστασίας σε αυτούς τους ανθρώπους που στα συσσωρευμένα χρέη τους βλέπουν τώρα και τα χρέη του κορωνοϊού. Απαιτούμε να σταματήσετε αυτήν την απαράδεκτη μεθόδευση.

Και επειδή μας είπατε ότι δεν καταθέτουμε προτάσεις -προφανώς δεν τις ακούτε-, θέλω να σας επαναλάβω τρεις προτάσεις, κρίσιμες, που αφορούν την οικονομία και ιδιαίτερα την επιχειρηματικότητα.

Η πρώτη αφορά τη μετατροπή της επιστρεπτέας ενίσχυσης σε μη επιστρεπτέα. Ουκ αν λάβοις παρά του μη έχοντος. Συνομιλήστε με επαγγελματικές ενώσεις, με εμποροβιοτέχνες, με εμπορικούς συλλόγους, τους εκπροσώπους τους. Συνομιλήστε. Πολλοί από αυτούς ανήκουν στο κόμμα σας, θα σας πουν.

Η δεύτερη και κρίσιμότερη αφορά την προοπτική της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας στη χώρα, αν δεν θεωρείτε ότι είναι μια ευκαιρία να την εξοντώσετε. Προχωρήστε στη συνολική ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους στα πρότυπα της ρύθμισης που κάναμε εμείς μόλις βγήκαμε από τα μνημόνια και αφορούσε τα ασφαλιστικά ταμεία και την κάναμε για τους επιχειρηματίες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους. Προέβλεπε εκατόν είκοσι δόσεις και μερική διαγραφή της βασικής οφειλής. Θεσμοθετήστε την κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών για τη διατήρηση των θέσεων και σχέσεων εργασίας και για την περίοδο μετά την άρση του lockdown.

Και αποσύρετε επιτέλους αυτόν τον πτωχευτικό νόμο, αντί να του δίνετε διαρκείς παρατάσεις, διότι όσο διαρκεί -και θα διαρκέσει αρκετούς μήνες, ίσως και χρόνια- η οικονομική κρίση, θα είναι η «ταφόπλακα» για τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα.

Ακούστε, λοιπόν, αυτές τις θέσεις και τις προτάσεις, διότι θα τις βρείτε ούτως ή άλλως μπροστά σας.

Δύο εκτός ύλης παρατηρήσεις θα κάνω και κλείνω. Η αξιοπιστία, κύριε Μητσοτάκη, είναι κρίσιμο θέμα. Αυτό είναι το πρόβλημα και όχι ότι δεν έχετε ακριβά πρόστιμα. Αλλά την αξιοπιστία σας ως πολιτικός, εσείς και η παράταξή σας, δεν την έχετε χάσει μόνο μέσα από τη διαχείριση της πανδημίας.

Είδα χθες την πολύ ενδιαφέρουσα συνάντησή σας με τον Υπουργό Εξωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας. Δεν τολμήσατε ούτε καν να αναφέρετε το όνομα της χώρας στην προηγούμενη συνεδρίαση εδώ στη Βουλή και από τον εκνευρισμό σας καταφερθήκατε με άστοχους χαρακτηρισμούς στον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ τον κ. Φίλη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Χθες, λοιπόν, είπατε ότι είναι ανάγκη η πλήρης εφαρμογή της Συμφωνίας των Πρεσπών και μπράβο σας. Σας θυμίζω ότι στις 25/1/2019 σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα, από αυτό εδώ το Βήμα ως Αρχηγός της

Αντιπολίτευσης δηλώνατε: «Η Συμφωνία των Πρεσπών αποτελεί εθνική ήττα. Έχει ήδη ακυρωθεί στη συνείδηση του λαού. Είναι ένα εθνικό λάθος που προσβάλλει την αλήθεια και την ιστορία της πατρίδας μας». Χθες εσείς είπατε αυτά και ο Υπουργός των Εξωτερικών έκανε ένα πολύ ενδιαφέρον tweet, ο κ. Δένδιας, ο οποίος έγραψε: «Αυτό που είναι ξεκάθαρο στη Συμφωνία των Πρεσπών είναι η σαφήνεια για το τι έχει συμβεί στην αρχαιότητα. Οι συμπατριώτες σας -αναφέρεται στους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας- δεν ήταν στην εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου».

Όταν, όμως, εμείς εδώ επί μήνες υπερασπιζόμασταν την αλήθεια, διότι λέγαμε ότι εθνικό είναι το αληθές και λέγαμε ότι αυτή η Συμφωνία εξασφαλίζει την αρχαία πολιτισμική κληρονομιά της Ελληνικής Μακεδονίας μας λέγατε ψεύτες. Σήμερα σπεύδετε με πόδια και χέρια να εφαρμοστεί αυτή η Συμφωνία. Καλά κάνετε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Από αυτό εδώ το Βήμα σας είχα πει κάτι: Η ιστορία τιμά αυτούς που τη γράφουν, όχι αυτούς που σέρνονται πίσω της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και τώρα τον λόγο έχει η κ. Φωτεινή Γεννηματά για τη δευτερολογία της, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος Κίνημα Αλλαγής.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος τους Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, την δευτερολογία μου και επειδή ενημερωθήκαμε ότι ο κ. Ερντογάν εκδήλωσε τη βούλησή του να συναντηθεί με τον κ. Μητσοτάκη, θα ήθελα να κάνω απλώς μια παρατήρηση. Μία τέτοια συνάντηση θα μπορούσε να είναι χρήσιμη στην κατάλληλη στιγμή και με την κατάλληλη προετοιμασία έτσι ώστε να μην εξελιχθεί σε φιάσκο, με απαράβατο, όμως, όρο ότι θα έχει σταματήσει οποιαδήποτε προκλητική ενέργεια και επιθετικότητα της Τουρκίας σε βάρος της χώρας μας. Αυτό είναι κάτι που θεωρώ ότι θα πρέπει να συμφωνηθεί σε αυτήν την αίθουσα μεταξύ όλων των Πολιτικών Αρχηγών.

Συνεχίζω για το θέμα που συζητάμε από το πρωί. Φοβάμαι πραγματικά ότι με τις εμμονές σας, κύριε Μητσοτάκη, θα επαναλάβετε τα λάθη που έχετε κάνει μέχρι σήμερα. Είναι λάθη που έχουν δυστυχώς οδυνηρές συνέπειες, τραγικές συνέπειες. Έχουν κοστίσει σε ανθρώπινες ζωές και φυσικά έχουν πολύ μεγάλο βάρος και επιπτώσεις στην κοινωνική και την οικονομική ζωή της

χώρας. Είμαι ακόμα πιο θορυβημένη μετά από τα όσα μας περιγράψατε σε σχέση με τα εμβόλια.

Καταρχήν, θέλω να ξεκαθαρίσω το εξής: Έχω μιλήσει με τον Υπουργό Υγείας και ξέρετε ότι δεν μιλώ ποτέ τυχαία. Μιλώ πάντα με νούμερα και με τεκμηριωμένες προτάσεις. Γνωρίζω ότι η επιλογή της Κυβέρνησης είναι να μην εξαντλήσει τα εμβόλια ακριβώς επειδή χρειάζονται δύο δόσεις και επειδή δεν μπορείτε να εμπιστευτείτε με ποιους ρυθμούς θα έρθουν τα επόμενα από τις εταιρείες. Συμφωνώ ότι είναι σωστή επιλογή να εξασφαλίζετε πως θα υπάρχει δεύτερη δόση για όσους έχουν εμβολιαστεί μέχρι σήμερα. Όμως, σύμφωνα με τα στοιχεία που εσείς δίνετε, έχετε προμηθευτεί μέχρι σήμερα διακόσιες σαράντα πέντε χιλιάδες εμβόλια και έχετε κάνει εβδομήντα χιλιάδες εμβολιασμούς. Αυτό σημαίνει ότι έχετε τη δυνατότητα να εμβολιαστούν τουλάχιστον άλλοι πενήντα χιλιάδες άνθρωποι και δεν το έχετε κάνει, ενώ μπορούσατε να το έχετε κάνει μέχρι σήμερα. Μιλάω για τα εμβόλια που έχετε πει ότι έχετε παραλάβει.

Είχατε πει ότι μέχρι το τέλος αυτού του μήνα θα πάρετε περίπου άλλα εκατόν ογδόντα χιλιάδες από τη Pfizer και αναρωτιέμαι αν αυτά είναι που λέτε ότι δεν θα πάρετε. Αυτά που θα παίρνατε μέχρι το τέλος αυτού του μήνα. Μιλήσατε για τον άλλον μήνα. Μιλάτε για τα εκατόν ογδόντα χιλιάδες μέχρι το τέλος αυτού του μήνα; Αυτά θα καθυστερήσουν;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Αυτή είναι η εικόνα που έχουμε αυτή τη στιγμή.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος τους Κινήματος Αλλαγής): Ωραία.

Σε κάθε περίπτωση μπορείτε να επιταχύνετε για πενήντα χιλιάδες ακόμα συνανθρώπους μας σύμφωνα με αυτά που έχετε ήδη παραλάβει. Εγώ γι' αυτό σας μίλησα και ακριβώς επειδή είναι φανερό ότι καθυστερεί η πολυπόθητη ανοσία, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διορθώσουμε ό,τι λάθη έχουμε εντοπίσει μέχρι σήμερα ότι υπήρξαν στην αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος, διότι εσείς πρώτος έχετε μιλήσει για τον κίνδυνο τρίτου κύματος.

Η καθυστέρηση, λοιπόν, άφιξης των εμβολίων σε συνδυασμό με τον κίνδυνο ενός τρίτου κύματος σημαίνει ότι το βάρος, εκτός από τον ταχύτερο εμβολιασμό εξαντλώντας ό,τι έχουμε μέχρι σήμερα, πρέπει να δοθεί στη σωστή οργάνωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των τεστ, της σωστής ιχνηλάτησης και όλων αυτών για τα οποία επιμένουμε όλο αυτό το διάστημα.

Το γράφημα που μας δείξατε και η αναφορά σας για την απότομη αύξηση των κρουσμάτων τον Νοέμβριο ήταν εντελώς ατυχής. Δεν υπάρχει καμία απότομη αύξηση νοσηλευομένων και διασωληνωμένων. Απλώς υπήρχε

διασπορά στην κοινότητα που σας ξέφυγε. Και προφανώς σας ξέφυγε διότι κάνατε πολύ λιγότερα τεστ απ' ό,τι χρειαζόταν. Δεν παρακολουθήσατε και δεν είδατε τα καμπανάκια εγκαίρως για να μπορέσετε να προετοιμαστείτε. Γι' αυτό είμαστε, λοιπόν, τόσο επίμονοι σήμερα. Για να μην δούμε μία νέα αύξηση κρουσμάτων τους επόμενους μήνες και τρέχετε πάλι εκ των υστέρων να δικαιολογήσετε τα αδικαιολόγητα. Γιατί το κόστος τότε θα είναι πάρα πολύ μεγάλο.

Αυτό, λοιπόν, σημαίνει ότι χρειάζονται τα μαζικά τεστ. Δεν θα μπορούμε τώρα σε μια συζήτηση που είναι επιστημονική. Πράγματι τα rapid αντιγόνου όλοι λένε ότι είναι αποτελεσματικά και αξιόπιστα.

Το θέμα δεν είναι τα rapid. Το θέμα είναι η πιστοποίηση των εργαστηρίων, διότι δεν κάνουν όλοι rapid αντιγόνου. Γι' αυτό σας μίλησα πριν για πιστοποίηση. Το δημόσιο κάνει rapid αντιγόνου από ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω. Εκεί όμως, που θα κριθείτε είναι στη μεθοδολογία. Κι εγώ αναρωτιέμαι ποιος σας έχει συστήσει αυτήν τη μεθοδολογία, για να βγάλετε συμπεράσματα για το επιδημιολογικά φορτίο της κάθε περιοχής.

Διότι, εκεί υπάρχει αμφισβήτηση. Καταλαβαίνω ότι υπάρχουν περιοχές, που οι κάτοικοι αρνούνται να κάνουν το τεστ, αλλά πρέπει να βρείτε άλλους

τρόπους, κύριε Πρωθυπουργέ, για να έχουμε σοβαρά επιδημιολογικά δεδομένα και να μπορούμε να πάρουμε σοβαρές και αξιόπιστες αποφάσεις, για τα μέτρα που έγκαιρα πρέπει να παίρνονται για να προστατευθεί η υγεία του πληθυσμού.

Θα έπρεπε να είναι μαζικά και επαναλαμβανόμενα τα τεστ και δεν γίνεται αυτό. Γίνεται τυχαία, γίνεται μία φορά στην πλατφόρμα, με όποιον επιθυμεί να έρθει και να δοκιμάσει την τύχη του. Έτσι δεν έχουμε αξιόπιστα αποτελέσματα και αυτό πρέπει να το παραδεχθείτε και πρέπει να δείτε πώς θα το διορθώσετε.

Μιλήσαμε για τους ανθρώπους που χάνουν τη ζωή τους, πολλές φορές πριν φτάσουν στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας. Εκτός από τα ποσοστά σε σχέση με τα διαπιστωμένα κρούσματα, που αναφέρθηκε στη συζήτηση μέχρι τώρα, υπάρχει και ένα άλλο σοβαρό κενό και είναι το ότι δεν υπάρχουν σαφείς οδηγίες για τη νοσηλεία και την περίθαλψη των ανθρώπων που αντιμετωπίζουν τη νόσο στο σπίτι τους, με αποτέλεσμα πολλές φορές να φτάνουν καθυστερημένα στα νοσοκομεία και κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Είναι και αυτό ένα τεράστιο πρόβλημα και ένα κενό που πρέπει να καλύψετε.

Δώστε ξεκάθαρες οδηγίες στους ιδιώτες παθολόγους, πνευμονολόγους, που ο καθένας από μόνος του προσπαθεί να καταλάβει πώς πρέπει να αντιμετωπίσει ένα περιστατικό στο σπίτι, πριν φτάσει στο νοσοκομείο. Πολλές φορές φτάνει αργά και γι' αυτό έχουμε και αυτά τα αποτελέσματα. Φροντίστε να

ενισχύσετε τα περιφερειακά νοσοκομεία, διότι υπήρχε τεράστιο πρόβλημα, ακόμα και με το οξυγόνο. Το γνωρίζετε και αυτό.

Σας είπα και στην πρωτολογία μου πως εάν δεν αναγνωριστούν τώρα τα λάθη, δεν θα διορθωθούν. Θα τα ξαναβρούμε μπροστά μας και αυτό είναι αδιανόητο όταν μιλάμε για τη ζωή των ανθρώπων.

Ίσως να ζητάω πολλά από μια Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, σε σχέση με την καλύτερη οργάνωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Διότι, ήσασταν ένας από τους βασικούς πολέμιους του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Δεν είναι τυχαίο ότι τα δημόσια νοσοκομεία απουσιάζουν από τον κυβερνητικό σχεδιασμό για τη διάθεση των πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης. Στην πρόταση του κ. Σκυλακάκη δεν περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό σας η στήριξη του δημόσιου συστήματος υγείας. Στα σχέδιά σας ήταν πάντα ο κατακερματισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας και η παράδοσή του στα ιδιωτικά συμφέροντα.

Απέναντι σε αυτό το σχέδιο, υπάρχει το σχέδιο για το νέο ΕΣΥ του Κινήματος Αλλαγής, ένα αναγεννημένο Εθνικό Σύστημα Υγείας που απαιτεί πριν απ' όλα μια μεγάλη αύξηση χρηματοδότησης και από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Και είναι βέβαιο ότι μετά από αυτήν την κρίση που βιώνει ο ελληνικός λαός, το

πρόγραμμα για το νέο ΕΣΥ θα είναι κομβικό στις επιλογές του στις επόμενες εκλογές, όποτε και αν γίνουν αυτές, κύριε Πρωθυπουργέ.

Περιορίστηκα στην πρωτολογία μου -μέχρι τώρα και στη δευτερολογία μου- στα ζητήματα της πανδημίας, στο ασφαλές άνοιγμα, στον εμβολιασμό και στην ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, γιατί είναι προφανές ότι η υγεία και η ζωή είναι πάνω απ' όλα.

Ισχύουν, όμως, στο έπακρο όλες οι προτάσεις που έχουμε καταθέσει όλο αυτό το διάστημα, οι οποίες είναι πολύ συγκεκριμένες, πολύ στοχευμένες, είναι ρεαλιστικές και άμεσα εφαρμόσιμες για την ενίσχυση της κοινωνίας και των επιχειρήσεων. Και θα συνεχίσουμε να πιέζουμε γι' αυτές γιατί δεν θέλουμε να συζητάμε πάνω σε ερείπια. Το έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Έχουμε διψήφια ύφεση. Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε μαζική ανεργία, θα έχουμε λουκέτα στα μαγαζιά και στις επιχειρήσεις. Όταν η πανδημία θα υποχωρήσει, θα είμαστε αντιμέτωποι με μια άλλη Ελλάδα.

Χρειάζονται, λοιπόν, άμεσα μέτρα στήριξης. Αυτά που εξαγγείλατε σήμερα είναι πάλι πολύ λίγα, πολύ αργά. Εμείς ζητάμε πολύ συγκεκριμένες παρεμβάσεις, γενναία μέτρα για το λιανεμπόριο και για την εστίαση, με μη επιστρεπτέα κατά 70% προκαταβολή, με κριτήριο τη μείωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων.

Ζητάμε γενναία ρύθμιση, κύριε Πρωθυπουργέ, των οφειλών των επιχειρήσεων. Δεν θα πατήσουμε ένα κουμπί μια μέρα και ξαφνικά οι επιχειρήσεις που είναι τόσους μήνες κλειστές θα καταφέρουν να ανταποκριθούν στις συσσωρευμένες υποχρεώσεις όλων αυτών των μηνών. Άρα, ζητάμε: Γενναία ρύθμιση, εκατόν είκοσι δόσεις, 30% κούρεμα των οφειλών για τους συνεπείς και να εξετάσουμε ακόμα και απάλειψη των προστίμων και των προσαυξήσεων για τους συνεπείς, στις ρυθμίσεις που θα γίνουν.

Επιδότηση 100% των ασφαλιστικών εισφορών όταν θα ανοίξουν οι επιχειρήσεις, για να μην βρεθούμε μπροστά σε μαζική ανεργία, αλλά με δέσμευση ότι θα τηρηθούν οι θέσεις εργασίας και οι συμβάσεις των εργαζομένων. Ένταξη στα μέτρα στήριξης και των αγροτών και των κτηνοτρόφων. Είναι οι φτωχοί συγγενείς μέχρι σήμερα του συστήματος.

Χορήγηση 100% του μισθού των εργαζομένων, με όριο τα 1.000 ευρώ το μήνα σε επιχειρήσεις που μένουν κλειστές με κρατική εντολή. Στη χορήγηση επιδόματος ανεργίας αναφερθήκατε, αλλά σε όλους τους ανέργους εγγεγραμμένους στον ΟΑΕΔ. Εσείς αυτή τη στιγμή αφήνετε έξω από τις

ρυθμίσεις σας τριακόσιους σαράντα χιλιάδες μακροχρόνια άνεργους και πολλούς εποχιακούς του τουρισμού.

Πρέπει επιτέλους να συνεννοηθείτε με τον ΟΑΕΔ -ο αρμόδιος Υπουργός- και να δώσετε συγκεκριμένες κατευθύνσεις για το πώς θα εφαρμοστεί η σημερινή σας εξαγγελία για τις παρατάσεις στα επιδόματα ανεργίας, σε περιπτώσεις που έχουν ήδη παραταθεί. Μην αφήνετε ανθρώπους που ζουν στα όρια της φτώχειας στο έλεος της γραφειοκρατίας. Κανένας δεν πρέπει να μείνει απροστάτευτος αυτή τη στιγμή μέσα στην κρίση.

Επανερχομαι στο θέμα των υγειονομικών που νοσούν κατά τη διάρκεια των καθηκόντων τους από τον κορωνοϊό. Υπάρχουν ήδη κάποιοι που έχουν χάσει τη ζωή τους και υπάρχουν ήδη κάποιοι που έχουν υποστεί σημαντικές βλάβες στην υγεία τους. Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για να αντιμετωπιστούν ως θύματα εργατικού ατυχήματος και υπάρχει σοβαρότατο θέμα για τις οικογένειες αυτών που έχουν χαθεί ήδη και για τους ίδιους τους ανθρώπους που έχουν αυτή τη στιγμή πρόβλημα και δεν μπορούν να εργαστούν. Σας το θέσαμε και την προηγούμενη φορά. Σας είδα να το σημειώνετε. Καμία πρόβλεψη δεν έχει υπάρξει. Χρειάζεται άμεση ρύθμιση.

Και βέβαια χρειάζεται να μπει ένα τέλος στον κυνισμό και στην αναληγσία. Παγώστε τους πλειστηριασμούς τώρα και παγώστε τους με νόμο. Να έχετε το θάρρος να φέρετε εδώ, στη Βουλή, τον νόμο και να τον ψηφίσουμε

όλοι. Μην κρύβεστε πίσω από τις υπουργικές αποφάσεις του lockdown για τη λειτουργία των δικαστηρίων και παγώνετε εμμέσως, με αυτόν τον τρόπο, τους πλειστηριασμούς. Καθαρές κουβέντες! Όχι τα πάντα για τις τράπεζες και τα funds. Μέσα σε αυτή την κατάσταση μπορεί οι άνθρωποι να χάσουν τα σπίτια τους, την πρώτη τους κατοικία;

Και αρκετά τώρα πια με τον ν. 3869, που θυμήθηκε και ο ΣΥΡΙΖΑ, που δεν τον ψήφισε ποτέ και μόνο στα λόγια τον θυμάται. Δεν έχετε φέρει ποτέ εγγράφως μια τροπολογία για να ζητήσετε την ενεργοποίησή του.

Σε κάθε περίπτωση έχουμε φτάσει σε ένα σημείο που θα πρέπει η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τα θέματα της πανδημίας με σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Θα πρέπει να αναλάβετε τις ευθύνες σας για τα λάθη που έχετε κάνει μέχρι σήμερα και εγκαίρως να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα και τα κενά που σας έχουμε αναδείξει όλοι, ο καθένας με τον τρόπο του. Όλοι προσπαθούμε από αυτό το Βήμα να συμβάλουμε για το καλύτερο.

Κλείνω, όπως ξεκίνησα την πρωτολογία μου. Είμαστε όλοι από την ίδια πλευρά. Απέναντι στον θάνατο, κύριε Πρωθυπουργέ, όλοι μαζί δίνουμε τη μάχη. Δεν κάνει επιλογές για το ποιος θα ζήσει και ποιος θα πεθάνει. Η αγωνία όλων μας και η συνεισφορά μας είναι να τα καταφέρουμε με λιγότερα θύματα, με λιγότερες απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και λιγότερα ερείπια στην οικονομία.

Ακούστε μας! Υιοθετείστε τις θετικές προτάσεις, διορθώσετε τα λάθη σας, γιατί αυτά τα λάθη κοστίζουν σε ανθρώπινες ζωές και δεν πρέπει να επαναληφθούν.

Σας ευχαριστώ .

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Σειρά έχει τώρα ο κ. Δημήτριος Κουτσούμπας, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας για τη δευτερολογία του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Οι λέξεις, κύριε Μητσοτάκη, έχουν χάσει το νόημά τους. Δεν αλλάζετε το μόνιμο μοτίβο σας να λέτε ότι τα έχετε καταφέρει καλύτερα από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με αυτό το σαθρό επιχειρήμα απαντάτε στην κριτική που σας ασκούμε γιατί δεν έχετε θωρακίσει το δημόσιο σύστημα υγείας.

Διότι σήμερα δεν είμαστε στα χρόνια της χολέρας, που είπατε στην πρωτολογία σας, κύριε Μητσοτάκη, ούτε του «έρωτα στα χρόνια της χολέρας», για να θυμηθούμε και τον Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες και το βιβλίο του. Είμαστε στα χρόνια της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Τα ίδια ακριβώς λέγατε και την περίοδο του πρώτου κύματος της πανδημίας. Όμως, τα στοιχεία του δεύτερου κύματος σας διέψευσαν πλήρως.

Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι το τίμημα της πολιτικής σας το πλήρωσε ο ελληνικός λαός με την υγεία του και με τη ζωή του, το πλήρωσαν και οι υγειονομικοί με τις άθλιες συνθήκες όπου καλέστηκαν να συνδράμουν σε αυτόν τον αγώνα ζωής. Πρακτικά τους αφοπλίσατε λόγω της υποστελέχωσης και των τεράστιων ελλείψεων σε εξοπλισμό.

Η κατάσταση στην οποία βρέθηκε η Βόρεια Ελλάδα -και όχι μόνο, βέβαια- μιλάει από μόνη της.

Σταματήστε, λοιπόν, να πιπιλάτε αυτήν την καραμέλα και να κάνετε πως δεν καταλαβαίνετε τι ακριβώς σας λέμε και κάνοντας, μάλιστα, μακάβριες συγκρίσεις.

Αν η χώρα μας διαφέρει σε κάτι από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό είναι οι αγώνες που έγιναν για την υπεράσπιση του δημόσιου συστήματος υγείας, αγώνες που και συκοφαντήθηκαν και λοιδορήθηκαν και πολεμήθηκαν, όμως σήμερα φαίνεται η μεγάλη αξία τους, η σημασία τους, γιατί εάν δεν είχαν γίνει και αυτοί οι αγώνες, τα πράγματα θα ήταν πολύ χειρότερα.

Εξακολουθείτε, επίσης, να παρουσιάζετε την εικονική σας πραγματικότητα. Σας είπαμε ότι έχετε κάνει το σύστημα υγείας σύστημα μιας

νόσου εδώ και έναν χρόνο, αφού η αύξηση των κλινών νοσηλείας και των κλινών ΜΕΘ για τους ασθενείς με κορωνοϊό προέκυψε από την αφαίρεσή τους από τις ανάγκες νοσηλείας και θεραπείας όλων των υπολοίπων ασθενειών. Προσπαθήσατε να καλύψετε τις μεγάλες ανάγκες σε προσωπικό όχι με προσλήψεις, αλλά κυρίως με περιοδεύοντες υγειονομικούς από νοσοκομείο σε νοσοκομείο, από πόλη σε πόλη, από περιοχή σε περιοχή.

Σας το ξαναλέμε: Γιατί δεν προσλαμβάνετε εδώ και τώρα με μόνιμη και σταθερή σχέση εργασίας τους υγειονομικούς τουλάχιστον από το Πρόγραμμα «ΟΑΕΔ 4000», που εδώ και πολλά χρόνια δίνουν τη μάχη μέσα στο δημόσιο σύστημα υγείας και τους κρατάτε ακόμα σε ομηρία, ανανεώνοντας κάθε τόσο τις συμβάσεις τους και αν, λες και δεν διακινδυνεύουν και αυτοί την υγεία τους, δεν διακινδυνεύουν τη ζωή τους, καθώς φυσικά και των οικογενειών τους καθημερινά;

Δεσμευθείτε επιτέλους τουλάχιστον σε αυτό σήμερα μετά από αυτή τη συζήτηση από το πρωί! Πάλι μας απαντάτε: «Πού να βρούμε χρήματα; Δεν υπάρχουν χρήματα».

Και για να έχουμε το καλό ερώτημα, πόσες ΜΕΘ θα μπορούσαν, αλήθεια, να φτιαχτούν και πόσοι γιατροί θα μπορούσαν να προσληφθούν με ένα «Rafale» από αυτά που μόλις χτες ψηφίσατε για να αγοραστούν και να

πληρωθούν αδρά από τον ελληνικό λαό εν μέσω πανδημίας, δυστυχώς, από σχεδόν όλα τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης, πλην ΚΚΕ και ΜέΡΑ25;

Δεν λέμε για όλα τα «Rafale», μιλάμε για ένα μόνο, γιατί εδώ και χρόνια απέναντι στις ανάγκες του λαού απαντάτε όλες οι κυβερνήσεις «δεν υπάρχουν “λεφτόδεντρα”». Πώς γίνεται, όμως, να υπάρχουν αυτά τα «λεφτόδεντρα» όταν πρόκειται, για παράδειγμα, για εξοπλισμούς, που μάλιστα δεν έχουν και καμιά σχέση με την πραγματική άμυνα της χώρας μας και να μην υπάρχουν για νοσοκομεία, να μην υπάρχουν για γιατρούς, νοσηλευτές, για σχολεία, για εκπαιδευτικούς;

Πάμε παραπέρα. Πάρτε τα χέρια σας από τα εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων. Στρώνετε το έδαφος για να «παίξουν μπάλα» οι μεγάλοι όμιλοι με το κτύπημα το οκταώρου, την καθήλωση των μισθών, την απογείωση της επαίσχυντης ευεξιλίας, τις νέες αλλαγές σε ασφαλιστικό, το χτύπημα της συνδικαλιστικής δράσης.

Τολμάτε, μάλιστα, να ανακοινώνετε σήμερα ότι θα βάλετε και άλλα πρόστιμα στους εργαζόμενους. 500 ευρώ είπατε. Θα τα αυξήσετε, δηλαδή. Σχεδόν έναν μισθό. Όμως, δεν σας είδαμε να βάζετε πρόστιμα σε καμία μεγάλη επιχείρηση που δεν παίρνει μέτρα προστασίας για τους εργαζόμενους που απασχολεί. Ούτε καν ελέγχους τούς κάνετε. Κυνηγάτε μόνο τους μεροκαματιάρηδες.

Παίρνετε μέτρα καταστολής και αστυνόμευσης στα πανεπιστήμια, που τα κρατάτε κλειστά εδώ και έναν χρόνο. Την ίδια ώρα η Κυβέρνηση έδωσε στη δημοσιότητα και αυτό το νέο αντιδραστικό νομοσχέδιο Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη. Είναι αντιδραστικό, είναι άδικο -το ξαναλέμε- η πανεπιστημιακή λειτουργία να βρίσκεται υπό συνεχή παρακολούθηση.

Είναι αντιδραστικότατο να ταυτίζονται οι συλλογικά αποφασισμένες μορφές πάλης των φοιτητών, των εργαζομένων, των πανεπιστημιακών με διάφορες παραβατικές συμπεριφορές, που άλλωστε είναι και εξαιρέσεις και εντελώς περιθωριακές.

Είναι αντιδραστικό και άδικο να μπαίνουν και άλλοι φραγμοί σε σπουδές των νέων, που αναγκάζονται να δουλεύουν για να τα βγάλουν πέρα αυτοί και οι οικογένειές τους.

Είναι παντελώς αντιδραστικό, εκτός από άδικο, να ανακοινώνετε αλλαγές στον τρόπο πρόσβασης στα ΑΕΙ, βάζοντας περισσότερα εμπόδια στα παιδιά, να περιορίζετε επιλογές των μαθητών.

Υποκριτικά κλαίγεστε για το μορφωτικό τους επίπεδο, αλλά και εσείς και οι προηγούμενοι το είχατε και το καταντάτε ακόμα χειρότερα, ψυχοφθόρο εξεταστικό κέντρο.

Ξέρετε ότι η αντίδραση και το άδικο, μόνο προσωρινά μπορούν να επικρατήσουν. Ποτέ δεν στεριώνουν, γιατί υπάρχει αντίσταση, υπάρχουν δημοκρατικές συλλογικές διαδικασίες, υπάρχουν αγώνες.

Κυρίες και κύριοι, τελευταία ακούγονται και διάφορα «ωραία» για διαπραγμάτευση με τις φαρμακοβιομηχανίες, για αγορά της πατέντας από άλλα κράτη για να αυξηθεί η παραγωγή των εμβολίων. Το ακούσαμε κι εδώ σήμερα κάπως.

Η πατέντα, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, πάει μαζί, ξέρετε, με την ιδιοκτησία των μονοπωλίων του φαρμάκου και του εμβολίου, της έρευνας, της παραγωγής, της διανομής, της πώλησης αυτών των εμπορευμάτων. Το ξέρετε ασφαλώς.

Όπως πάντα και για όλα, όμως, εφευρίσκετε προτάσεις που αντιστοιχούν στο «και η πίτα ολόκληρη και ο σκύλος χορτάτος». Μιαλό δεν βάζετε. Σας το λέμε και από εδώ υπεύθυνα. Δεν διδαχθήκατε τίποτα από την προηγούμενη κυβερνητική σας θητεία, που με αυτή τη λογική τού «ήξεις αφήξεις» πορευόσασταν και μας φέρατε ξανά μνημόνια, όπως και οι προηγούμενοι από εσάς.

Δυστυχώς, αυτήν την ικανότητά σας τη διαφημίζετε και προσδοκάτε προφανώς και την επιβράβευση σας από κάποιους ομίλους. Κοροϊδεύετε για

μια ακόμη φορά τον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η αγορά μπορούν να λειτουργήσουν με κριτήριο τα πραγματικά συμφέροντα των λαών.

Εμείς, πάντως, κύριε Μητσοτάκη, δεν είμαστε ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος και σήμερα διά του Προέδρου του «σφύριξε» αδιάφορα όταν του είπατε: «Τι ζητάτε; Κρατικοποιήσεις;».

Ναι, εμείς λέμε να κρατικοποιηθούν, καθαρά και ξάστερα. Και εδώ μέσα το λέμε και στον ελληνικό λαό το λέμε. Να κοινωνικοποιηθούν οι φαρμακοβιομηχανίες λέμε, γιατί μόνο έτσι το φάρμακο μπορεί να γίνει πραγματικά δημόσιο αγαθό και όχι εμπόρευμα, όπως είναι σήμερα.

Πράγματι, είναι τόσο μεγάλη η ευθύνη σας, κύριοι της Κυβέρνησης, για τους ηλικιωμένους που αναθέτετε στους ίδιους, δηλαδή στην ατομική ευθύνη υπέργηρων ανθρώπων, να φροντίζουν οι ίδιοι να μετακινηθούν για να εμβολιαστούν.

Ουσιαστικά φροντίζετε ώστε αυτοί οι συνάνθρωποί μας να μην μπορούν να εμβολιαστούν, αφού πολλοί από αυτούς ζουν μόνοι τους ή πολύ περισσότερο έχουν πολλαπλά προβλήματα υγείας.

Πού είναι η στελέχωση των κέντρων υγείας που έπρεπε να κάνετε; Πού είναι η δημιουργία και η στελέχωση των κινητών μονάδων για τον αναγκαίο

κατ' οίκον εμβολιασμό; Ξεχάσαμε, όμως, ότι αυτό για σας αποτελεί πάντα κόστος. Το λεγόμενο κοινωνικό κράτος σας το θεωρεί κόστος. Αντί να προσαρμόζετε το σύστημα υγείας στις λαϊκές ανάγκες, εσείς το κάνετε ανάποδα. Προσαρμόζετε και στριμώχνετε τις ανάγκες του λαού μας στα όρια αυτού του περιορισμένου και με τεράστιες ελλείψεις συστήματος υγείας, που όλοι σας έχετε βάλει το χέρι σας για να δημιουργηθεί.

Όσο κι αν σας ενοχλούν, όσο και αν δεν σας αρέσουν αυτά που σας λέμε, εμείς είμαστε εδώ για να επιτελούμε αυτόν το ρόλο. Το ΚΚΕ είναι η ψυχή, είναι η καρδιά και ο νους του σκληρά δοκιμαζόμενου από τις πολιτικές σας ελληνικού λαού, που συνεχίζει να αγωνίζεται και να στέκεται όρθιος μέσα σε πάρα πολύ δύσκολες συνθήκες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κι εμείς ευχαριστούμε και για την ακρίβεια της τηρήσεως του χρόνου.

Καλείται στο βήμα ο κ. Βελόπουλος, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος της Ελληνικής Λύσης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα ξεκινώντας -δεν είναι εδώ ο Πρωθυπουργός- να του δώσω μια συμβουλή που την πήρα από τον Λάο Τσε. «Ο καλύτερος ηγέτης είναι εκείνος που οι άλλοι ίσα που καταλαβαίνουν την ύπαρξή του. Όταν η δουλειά τελειώσει και ο στόχος επιτευχθεί, θα πουν «το κάναμε μόνοι μας, όλοι μαζί»». Στη δευτερολογία του ο Πρωθυπουργός ξεπέρασε και τον εαυτό του, τον χειρότερο παλαιοκομματικό Πρωθυπουργό που θα μπορούσαμε να δούμε.

Ήρθαμε όλοι να του δώσουμε προτάσεις. Κουνούσε το δάχτυλο σε κάθε Αρχηγό κόμματος και εξαπέλυε μομφές με έναν τρόπο που δεν τον περίμενα, γιατί πιστεύω ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός είναι και αξιοπρεπής και νέος πολιτικός. Δυστυχώς, όμως, ξεπέρασε τα όρια. Και το λέω με πολλή συμπάθεια, αν και απουσιάζει.

Το να αφήνει έωλες αιχμές, το να δείχνει με το δάχτυλο -και θα αναφερθώ σε εμάς- την Ελληνική Λύση, ένα κόμμα που δεν έχει δώσει ποτέ καμία αφορμή τουλάχιστον εντός Κοινοβουλίου, ότι δεν επιχειρηματολογεί, ένα κόμμα το οποίο αντιγράφει πολλές φορές η Νέα Δημοκρατία -και είναι καλό αυτό ως ένα βαθμό γιατί δέχεται προτάσεις- αλλά να μιλάει για ψηφοθηρία ο κύριος Πρωθυπουργός σε σχέση με το εμβόλιο, σε σχέση με τη ζωή και το θάνατο δηλαδή, το θεωρώ τυμβωρυχία από την πλευρά του.

Κύριε Μητσοτάκη, δεν είστε εδώ, αλλά «στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκοινί». Και το λέω για όλους στη Νέα Δημοκρατία. Μιλάει η Νέα

Δημοκρατία και ο Πρωθυπουργός -ακούστε τώρα- για δήθεν ψηφοθηρία από μέρους μας, όταν το ίδιο το κόμμα του προεκλογικά για το Σκοπιανό αποκαλούσε «προδότες» τους συριζαίους και σήμερα εφαρμόζει πιστά τη Συμφωνία των Πρεσπών που είναι προδοτική με άλφα και ωμέγα. Είναι ντροπή να μιλάει η Νέα Δημοκρατία!

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Μιλάει η Νέα Δημοκρατία και ο κύριος Πρωθυπουργός, ο οποίος προεκλογικά κατηγορούσε τον ΣΥΡΙΖΑ ότι έχει πολυμελές υπουργικό συμβούλιο, έλεγε και δεσμευόταν στον ελληνικό λαό ότι θα έχει εικοσιπέντε Υπουργούς κι έχει πενήνταεννιά.

Ο κύριος Πρωθυπουργός, ο οποίος βολεύει καθημερινά, ψηφοθηρικά, μετακλητούς υπαλλήλους παντού, γιατί θέλει λεγεωνάριους και πραιτοριανούς για την επόμενη μέρα των εκλογών για να μπορεί να επανεκλεγεί, μιλάει για ψηφοθηρία.

Μιλάει, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία και ρωτώ τους καλούς ψηφοφόρους της και τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας: Συμφωνούν με τη δήλωση του κ. Δένδια, που ο ίδιος τόνισε ότι υπάρχει και πρέπει να υπάρξει πλήρης και

πιστή εφαρμογή της «ιστορικής» Συμφωνίας των Πρεσπών; Η «προδοτική» έγινε «ιστορική»!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αν, λοιπόν, μιλάμε για ψηφοθηρία, θα του το πω πολύ λαϊκά, γιατί εγώ είμαι από χωρίο. Είμαι από τον Αξό Γιαννισσών, κατά το ήμισυ από τον πατέρα μου και από τον Παλιό Μυλότοπο από τη μητέρα μου. Θα του το πω χωριάτικα και λαϊκά. Κύριε Πρωθυπουργέ, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, «μη ξύνεστε στη γκλίτσα του τσοπάνη»!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάρτε το πρόστιμο των 500 ευρώ πίσω, που αποκάλυψα εγώ, τώρα! Και είμαι βέβαιος ότι ο Πρωθυπουργός το πρόστιμο των 500 ευρώ θα το πάρει πίσω σήμερα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Όλοι, πιστεύω ότι συμφωνούμε εδώ μέσα, ακόμα και οι Βουλευτές οι αξιοπρεπείς της Νέας Δημοκρατίας, ότι 500 ευρώ πρόστιμο σε έναν Έλληνα που παίρνει 435 ευρώ κι αν τα παίρνει -το 4ωρο δεν είναι τόσο- και ζει με επιδόματα, είναι δυσβάσταχτο ποσό. Και το λέω και το επαναλαμβάνω ότι στη Γερμανία είναι 90 ευρώ και 150 στην Ολλανδία. Και το είπαμε πρώτοι και το καταγγείλαμε από εδώ.

Είχα έρθει ήρεμος, απλά να κάνω εποικοδομητική κριτική. Δυστυχώς, ο Έλλην Πρωθυπουργός άφησε για ακόμα μία φορά αιχμές ότι χρησιμοποιήσαμε στοιχεία από το διαδίκτυο. Αν βολεύει τη Νέα Δημοκρατία τα στοιχεία να τα δίνει μόνο το ΣΚΑΪ, κάνει λάθος. Ο ΣΚΑΪ είναι δικό τους κανάλι. Ολημερίς και ολονυχτίς ό,τι λέει η Νέα Δημοκρατία αναπαραγάγει έτσι κι αλλιώς. Είναι δικαίωμά τους. Ας είναι καλά τα λεφτά που δώσαμε για τις διαφημίσεις, κυρία Γεννηματά. Είναι πολλά τα λεφτά. Είναι εκατομμύρια ευρώ. ΠΑΣΟΚ δεν βλέπω τώρα τελευταία στο ΣΚΑΪ. Τι γίνεται; Ούτε απέξω δεν περνάτε κι εσείς; Γιατί απαγορευτικό έχουμε κι εμείς. Όχι τίποτε άλλο. Ούτε απέξω δεν περνάμε. Μόνο η Νέα Δημοκρατία. Δηλαδή, από τη Συγγρού και δεξιά οι ταμπέλες γράφουν «Νέα Δημοκρατία προς ΣΚΑΪ», για να μη χαθούν οι Βουλευτές της, γιατί πηγαίνουν καθημερινά.

Έχω μπροστά μου, λοιπόν, το δημοσίευμα του Bloomberg. Όχι του ΣΚΑΪ, του Bloomberg! «Εικοσιτρείς νεκροί -δεκατρείς σε νεκροψία, διερευνώνται οι λόγοι- μετά το εμβόλιο.» Είναι το πρώτο στοιχείο. Θα το καταθέσω για τα Πρακτικά. Διαδίκτυο, ε;

Εμβόλιο στο Ισραήλ. Jerusalem Post, η κορυφαία εφημερίδα του Ισραήλ. «Δεκατρία άτομα με παράλυση προσώπου μετά το εμβόλιο.» Θα το καταθέσω και αυτό για τα Πρακτικά.

Δεν ήθελα να κλιμακώσω, κύριε Πρωθυπουργέ. Καλώς ήλθατε. Όμως, θα με αναγκάσετε να καταθέσω τα στοιχεία.

Ο επικεφαλής των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ο Σαρόν Ράιτ Πράις πριν από μία ώρα λέει -το δημοσίευμα της Jerusalem Post, το οποίο θα καταθέσω και πάλι εδώ- το εξής: «Το 17% των σοβαρά ασθενών που νοσηλεύονται σήμερα είναι ασθενείς που έκαναν το εμβόλιο.» Είναι σημερινό δημοσίευμα. «Τεσσεράμισι χιλιάδες άτομα έχουν διαγνωστεί με κορωνοϊό μετά τη λήψη της πρώτης δόσεως, τριακόσιοι εβδομήντα πέντε έχουν νοσήσει λόγω της νόσου. Διακόσιοι σαράντα τέσσερις νοσηλεύονται την πρώτη εβδομάδα μετά τον εμβολιασμό, εκατόν είκοσι τέσσερις τη δεύτερη εβδομάδα. Επτά ασθενείς δεκαπέντε ημέρες μετά τη λήψη του εμβολίου.» Ο ειδικός, ο Τσιόδρας του Ισραήλ είναι ο άνθρωπος. Και έχουν πάρει εμβόλια. Και έχουν κάνει μαζικά εμβόλια.

Μη μου λέτε ότι δεν έχουν παρενέργειες. Δεν λέω ότι είναι επικίνδυνο το εμβόλιο, αλλά εγώ τουλάχιστον δεν βεβαιώνω ότι είναι ασφαλές, όταν βλέπω ότι υπάρχουν παρενέργειες. Και δεν μπορώ να οδηγήσω έναν λαό να πάει να κάνει ένα εμβόλιο, όταν έχω και την επιφύλαξη αυτή. Και το επαναλαμβάνω: Ψηφοθηρία η Ελληνική Λύση δεν θα κάνει ποτέ, ούτε θα λαϊκίσει. Πάντα θα επιχειρηματολογεί, πάντα θα κάνει προτάσεις καλοπροαίρετα, κύριε

Πρωθυπουργέ. Καλοπροαίρετα πάντοτε. Και βλέπετε ότι είμαστε πολύ προσεκτικοί.

Στη Βραζιλία πέθανε εθελοντής. Το ανακοίνωσε η Υγειονομική Υπηρεσία της Βραζιλίας. Δημοσίευμα της Washington Post, όχι Βελόπουλος.

«Πρώτο Θέμα», η δική σας εφημερίδα, κύριε Πρωθυπουργέ, το δικό σας site. «Πρώτο Ψέμα» είναι βασικά, αλλά εν πάση περιπτώσει. Επικαλούμαι το «Πρώτο Ψέμα» το δικό σας. Λέει: «Νοσοκόμα θετική σε covid τρεις εβδομάδες μετά τον εμβολιασμό με το εμβόλιο της Pfizer.» Εδώ είναι το δημοσίευμα.

Όλα αυτά τα κατέθεσα, γιατί δεν ήθελα στην πρωτολογία μου να αναφερθώ με λεπτομέρεια στην επιφύλαξη, που είναι λογική, από τη δική μας πλευρά. Δεν είναι δική μου άποψη. Έχουμε την κυρία Αθανασίου, η οποία είναι εξαιρετική γιατρός. Έχουμε γιατρούς στο Κόμμα μας, κύριοι συνάδελφοι, οι οποίοι μας λένε το ίδιο πράγμα. Αν δεν είσαι βέβαιος 100%, δεν μπορείς να βγεις -πολιτικό πρόσωπο, Πρόεδρος κόμματος, Πρωθυπουργός- να οδηγήσεις τον ελληνικό λαό με το ζόρι να πάει να κάνει εμβόλιο.

Και αφού είναι προαιρετικό, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί στείλατε άρον-άρον την επιστολή στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Για πείτε μου εσείς. Αφού θέλετε να είναι προαιρετικό. Προαιρετικό με πιστοποίηση ότι έκανα το εμβόλιο, δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει! Ή θα είναι προαιρετικό ή θα είναι υποχρεωτικό.

Αποφασίστε για να μάθει και ο ελληνικός λαός. Εγώ επαναλαμβάνω ότι το σώμα του καθενός είναι δικό του.

Είπε ο Πρωθυπουργός -τον άκουσα με προσοχή, ευχολόγιο- «εύχομαι, ελπίζω η Γερμανία να μην παρεκτράπη». Κακή πληροφόρηση πρέπει να έχει ο Πρωθυπουργός. Κύριε Πρωθυπουργέ, έχετε κακή πληροφόρηση. Όχι παρεκτράπη. Πήρε εμβόλια. Έχω σχέση με τη Γερμανία. Απ' ό,τι φαίνεται, γνωρίζω τη Γερμανία καλύτερα από εσάς. Πήρε παραπάνω εμβόλια. Και είπατε ότι αν αποδειχθεί, θα αποφασίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα τους κάνουν «ντα»; Τι θα τους κάνουν; Τη Μέρκελ; Τη Γερμανία; Πιστεύει κανείς εδώ μέσα ότι μπορεί να τιμωρηθεί η Γερμανία του «ντίζελ-γκέιτ», η Γερμανία της Deutsche Bank με τις μοχλεύσεις, με τη μεγαλύτερη διαφθορά στην Ευρώπη, που αν πιας ένα εκατομμύριο ευρώ σε τράπεζα γερμανική δεν σε ελέγχει από πού τα βρήκες. Δεν ζητάει «πόθεν έσχες».

Κυρία Γεννηματά, αν πάρετε αύριο ένα εκατομμύριο ευρώ -δεν έχετε, φαντάζομαι, αλλά λέω- ή δέκα εκατομμύρια ευρώ με βαλίτσα και πάτε να τα καταθέσετε, δεν θα σας ρωτήσει η γερμανική τράπεζα από πού τα βρήκατε. Εδώ, αν ο Έλληνας πάει 100 ευρώ ή 200 ή 500 ή 1.000, θα τον ρωτήσουν από πού τα βρήκε.

Αν, λοιπόν, έτσι νομίζει ο Πρωθυπουργός ότι μπορούμε να κάνουμε σοβαρά συναινετική πολιτική και διάλογο κόσμιο, κάνει λάθος. Δεν μπορεί να κουνάει το δάκτυλο σε κανέναν από εμάς, γιατί ούτε την κ. Γεννηματά ρώτησε, ούτε τον κ. Τσίπρα ρώτησε, ούτε τον κ. Κουτσούμπα, ούτε τον κ. Βαρουφάκη, ούτε εμένα ποτέ ρώτησε ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση ποια είναι η πρότασή μας, έστω δι' αλληλογραφίας. Δεν λέω να μαζευτούμε. Υπάρχει και ο κορωνοϊός. Μην κολλήσουμε μεταξύ μας. Δι' αλληλογραφίας, όμως. Ας πει «στείλτε μου τις προτάσεις γραπτώς». Δεν το έκανε ποτέ.

Άκουσα και το περίεργο σήμερα: Στα σουπέρ μάρκετ, λέει, δεν κολλάει. Στα λεωφορεία δεν κολλάει. Υπάρχουν μελέτες, λέει. Δεν κολλάει. Μελέτες δεν μας έφερε, όμως. Εγώ του δίνω στοιχεία και τα αμφισβητεί. Πώς να μην αμφισβητήσω τα στοιχεία που μου λέει; Στο λιανεμπόριο κολλάει, αφού δεν κολλάει στα σουπέρ μάρκετ; Στο κυνήγι κολλάει; Στο ψάρεμα κολλάει; Στις εκκλησίες κολλάει; Μελέτες υπάρχουν για όλα αυτά; Όχι. Πώς να δεχτώ, λοιπόν, εγώ χωρίς μελέτες ό,τι μου λέει η Κυβέρνηση, η οποία όπως τη βολεύει λέει για τις μελέτες;

Κύριε Πρωθυπουργέ, ειρήσθω εν παρόδω, σας παρακαλώ πάρα πολύ δώστε εντολή στις υπηρεσίες σας να επιστρέψουν τα παράβολα των κυνηγών πίσω. Πλήρωσαν παράβολα για να πάρουν άδεια κυνηγιού. Είναι 150, 200

ευρώ, κύριε Πρωθυπουργέ. Διακόσιες χιλιάδες άνθρωποι είναι. Πήρατε τα παράβολα, τους απαγορεύετε να πάνε για κυνήγι. Δώστε τα παράβολα πίσω. Δώστε τα λεφτά πίσω. Γιατί δεν τα δίνετε πίσω; Έχω άδικο, κυρία Γεννηματά; Δεν έχω άδικο. Διακόσια ευρώ πληρώνεις για να πάρεις άδεια κυνηγιού. Δεν επιτρέπει στον κυνηγό, κύριε Βαρουφάκη, το κράτος να κυνηγήσει. Γιατί να μην πάρει το παράβολό του πίσω; Έχω άδικο, κύριε Σκανδαλίδη μου; Σαν τον κλέφτη είναι το κράτος. Όταν τα παίρνει, δεν τα δίνει πίσω. Όταν τα χρωστάει, όμως, τον κυνηγάει να του πάρει το σπίτι, το αυτοκίνητο, να τα πάρει όλα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, εγώ θα σας κάνω μερικές ερωτήσεις και θέλω να μου απαντήσετε προσεκτικά στην ιδεολογία σας. Είναι αλήθεια -ερώτηση είναι- ότι υπάρχει εντολή, συμφωνία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πλήρη ασυλία των εταιρειών που κάνουν τα εμβόλια για να μην υπάρχει ποινική και αστική ευθύνη; Ναι ή όχι; Αυτό θέλω να μας πείτε. Έχουν δηλαδή απαίτηση, απαίτησαν και υπέγραψε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να έχουν ασυλία για τυχόν παρενέργειες; Ναι ή όχι; Έχει συμφωνήσει και η χώρα μας σε αυτό, αν ισχύει;

Γιατί ζήτησαν οι γιατροί ασυλία, κύριε Πρωθυπουργέ; Έστειλε επιστολή ο πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και ζήτησε ασυλία όλων των γιατρών λόγω της πανδημίας. Αυτό σημαίνει ότι και αυτοί δεν είναι βέβαιοι για το τι μπορεί να συμβεί. Ισχύει αυτό; Ναι ή όχι;

Επίσης, γράφτηκε στον γερμανικό τύπο σήμερα ότι οι μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες, κύριε Σκανδαλίδη, ζητούν αλλαγή των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ώστε αν έχεις κάνει το εμβόλιο και συμβεί κάτι, να μην αποζημιωθείς. Αυτά είναι εξελίξεις που έρχονται. Και περιμένει ο Πρωθυπουργός από εμένα να βγω δημοσίως και να πω «κάντε το εμβόλιο»; Σοβαρά μιλάμε τώρα, αν δεν είμαι βέβαιος 100% για κάτι; Πώς μπορώ να το κάνω εγώ αυτό;

Επίσης, εγώ περίμενα να μας φωνάξει όλους μας και να μας πει ο Πρωθυπουργός ότι βρέθηκε ένα φάρμακο το οποίο υπάρχει στο Νοσοκομείο «Παπανικολάου». Ο επικεφαλής της μονάδας μεταμόσχευσης ανοσοποιητικών αιμοποιητικών κυττάρων υποστηρίζει ότι υπάρχει φάρμακο σε ελληνικό νοσοκομείο. Χρειάζονταν 250 χιλιάδες ευρώ. Βρέθηκαν, μου είπαν εχθές, τα λεφτά. Έπρεπε εσείς προσωπικά να σηκώσετε το τηλέφωνο να τον φωνάξετε στο γραφείο σας, να του δώσετε και δύο Υπουργούς παραμάσχαλα να τους πάρει σαν τσάντες και να κάνουν έρευνα. Αν υπάρχει πραγματικά φάρμακο και μπορεί να γίνει έρευνα, γιατί η Ελλάδα να μην έχει τη δυνατότητα; Έλεγε ο κ. Τσίπρας για την πατέντα. Εγώ δεν θέλω πατέντα, αφού μπορούμε να κάνουμε φάρμακο. Σας λέω και ποιο νοσοκομείο είναι: Νοσοκομείο «Γεώργιος Παπανικολάου», ο επικεφαλής της μονάδας μεταμόσχευσης αιμοποιητικών κυττάρων.

Άλλη ερώτηση: Γιατί πρέπει σώνει και καλά να πάρω εγώ το εμβόλιο που είναι MRNA; Υπάρχει και το «Sputnik», το ρωσικό εμβόλιο. Κακό είναι; Το έχει πάρει η Ουγγαρία, το έχουν πάρει και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, το πήρε η Κίνα, το πήρε η Ινδία. Πήραν από την εταιρεία αυτή 1,2 δισεκατομμύριο εμβόλια. Εμείς γιατί σώνει και καλά πρέπει να πάρουμε από τη «Pfizer»; Για πείτε μου. Γιατί σώνει και καλά, κύριε Πρωθυπουργέ, η «Pfizer»; Γιατί;

Και επειδή, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν έχουμε συχνά τη χαρά να σας βλέπουμε στη Βουλή, γιατί Πρωθυπουργός είστε, έχετε πάρα πολλές δουλειές είναι δεδομένο αυτό, δεν μπορούμε να έχουμε και την απαίτηση, θέλω να σας πω κάτι.

Κύριε Πρωθυπουργέ, εγώ επιμένω και το λέω: Μην κάνετε διερευνητικές επαφές με την Τουρκία, με την ατζέντα της Τουρκίας. Μην κάνετε διερευνητικές επαφές χωρίς να διεκδικεί κάτι η Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το «δεν διεκδικούμε», που δεν είναι δική σας ρήση, είναι ρήση δεκαετιών, είναι μια λαθεμένη ρήση που μας οδήγησε σε «γκρίζα» Ίμια, «γκρίζα» Κύπρο, Αμμόχωστο κ.λπ. Μην πάτε σε διερευνητικές.

Και επίσης, θα το ξαναπώ ακόμη μια φορά γιατί είστε οπαδός της Χάγης, μην πηγαίνετε στη Χάγη. Η Χάγη δεν έχει ούτε την ισχύ ούτε και τη δυνατότητα να επιβάλλει όποια απόφασή της, παράδειγμα Κίνα-Φιλιππίνες, κύριε Πρωθυπουργέ. Δικαιώθηκαν οι Φιλιππίνες, αλλά η Κίνα ως ισχυρή χώρα λέει «δεν με νοιάζει, κάνω ό,τι θέλω εγώ», κύριε Σκανδαλίδη. Μην εναποθέτουμε την εθνική μας κυριαρχία στη Χάγη, είναι λάθος.

Επίσης, αν θέλετε να πάτε, κύριε Πρωθυπουργέ, θα σας το πω ευθέως, για να το καταλάβει ο κόσμος τι σημαίνει διμερείς επαφές. Εγώ έχω ένα χαρτί με δέκα διεκδικήσεις. Η Ελλάς έχει ένα χαρτί με μηδέν διεκδικήσεις. Στο τραπέζι τίθενται, παίρνουν και οι δυο υπόψη τους τις διεκδικήσεις και γίνεται μία de facto αναγνώριση των όποιων διεκδικήσεων. Άρα μιλάμε πλέον μετά για αναγνώριση από την πλευρά μας των όποιων αναίτιων, προκλητικών, σοβινιστικών διεκδικήσεων.

Τον Αποστολίδη βάλατε, κύριε Μητσοτάκη; Αυτός δεν ήταν με τον Οτσαλάν; Ο Αποστολίδης ο διπλωμάτης δεν ήταν με τον Οτσαλάν, που απέτυχε; Ήταν στην Κένυα. Για ψάξτε το λίγο. Αυτόν βάλατε υπεύθυνο; Καλός άνθρωπος, μια χαρά, αλλά απέτυχε μια φορά με τον Οτσαλάν. Το ξαναπαίρνετε τώρα; Για ψάξτε το λίγο αν είναι ο ίδιος.

Ο Αποστολίδης δεν είναι, κύριε Τσίπρα; Αυτόν έχουν.

Δεν τον θυμάστε κύριε Σκανδαλίδη; Δικό σας άνθρωπος ήταν, του ΠΑΣΟΚ. Μην ξεχνάτε. Ξεχνάτε. Δεν είναι κακό να θυμάστε που και που. Να μην ξεχνάμε.

Η μοναδική μας διαφορά, κύριε Πρωθυπουργέ είναι –σας το διαβάζω αυτούσια- «ο καθορισμός της νησιωτικής υφαλοκρηπίδας και της περί αυτήν θαλάσσιας ζώνης» τίποτα άλλο. Και δεν πρέπει να είμαστε ευλύγιστοι και ολίγιστοι. Πρέπει να είμαστε ισχυροί και ενωμένοι όλοι οι αρχηγοί των κομμάτων μία γροθιά απέναντι σε αυτά που θέλει να επιβάλλει ο Ερντογάν.

Αυτό που πρέπει να καταλάβει ο Έλληνας Πρωθυπουργός, θα το πω ακόμη μια φορά γιατί επιμένω και θα επιμείνω, είδατε σήμερα, κύριε Πρωθυπουργέ, τα παιδιά της ομάδας PLAISIOBOTS, έτσι δεν είναι, τα παιδιά της ρομποτικής; Καλά κάνατε. Τα παιδιά αυτά εφεύραν κάτι εξαιρετικό.

Αυτό σημαίνει τι όμως; Ότι έχουμε δυνατότητες ως χώρα να πάρουμε τα παιδιά αυτά να τα κάνουμε εμείς οδηγούς μιας νέας τεχνολογίας, να τους πριμοδοτήσετε. Δώστε κονδύλια. Σας λέω σχεδίασαν ένα ρομποτικό μπαστούνι για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων ανθρώπων που έχουν πρόβλημα όρασης.

Αντί λοιπόν, να τους αγκαλιάσουν οι κυβερνώντες και να τους πάρουν και να τους πουν ελάτε να το κάνουμε μαζί, παραγωγή, να κάνουμε εξαγωγή,

εντάξει, τους είδε ο Πρωθυπουργός τυπικά, θεσμικά, και καλά έκανε, και τελειώνει εδώ η ιστορία.

Το Πρόγραμμα Τηλέμαχος, κύριε Πρωθυπουργέ, είπα τον κ. Στεφανή, είναι αντι-drone, ελληνικό, το οποίο κατασκευάζεται. Λέγεται Τηλέμαχος. Δείτε το γιατί είναι σημαντικό. Σας λέω και προτάσεις τώρα.

Επίσης να πάτε, κύριε Πρωθυπουργέ, στο Κιλκίς. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, υπάρχει μια ομάδα νέων παιδιών πανεπιστημίου που κατασκευάζουν drone stealth, κύριε Πρωθυπουργέ. Αυτά τα δύο-τρία πραγματάκια μπορούν να γίνουν μαζική παραγωγή, να γίνει εξαγωγή, να μπορούμε να πάρουμε συνάλλαγμα, να μπορούμε να έχουμε δική μας παραγωγή. Αυτό λέμε, όπως ΕΑΒ. Υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις, κύριε Πρωθυπουργέ, αλλά δεν το κάνετε. Ειδικά για το Κιλκίς κακώς που δεν πηγαίνετε. Να πάτε.

Επίσης, ακούστε, να σας πω και το όνομα του κυρίου στο Παπανικολάου. Ο Αχιλλέας Αναγνωστόπουλος είναι επικεφαλής. Δώστε χρήματα να γίνει έρευνα στο Παπανικολάου. Γιατί;

Να σας πω, κύριε Σκανδαλίδη μου. Διότι η Biotech για να βγάλει το εμβόλιο τον Ιούνιο πήρε δάνειο 122 εκατομμύρια ευρώ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, αλλά και 358 εκατομμύρια ευρώ από τη Γερμανία.

Γιατί να μην πάρει ο Πρωθυπουργός τη δική μας εταιρεία, λέω εγώ, μια ομάδα ανθρώπων στο Παπανικολάου να δώσει 10, 20, 30 εκατομμύρια για την

έρευνα και να βγάλουμε το φάρμακο εμείς και να βγάζουμε λεφτά; Εγώ το κοιτώ και επιχειρηματικά, πιστέψτε με. Να βγάλει λεφτά το κράτος.

Κακό είναι, κύριοι συνάδελφοι; Γιατί δεν το κάνουμε; Γιατί κοιμούνται.

Επίσης, θα το πω ευθέως και κλείνω εδώ, γιατί φοβόμαστε, κύριε Πρωθυπουργέ; Θα δώσω εγώ μια διέξοδο βαλβίδας, μία βαλβίδα που αν το κάνετε θα είστε ίσως ο μοναδικός Πρωθυπουργός, μετά τον κ. Τσίπρα που έκανε το «Ναι» «Όχι», που θα κάνετε κάτι πραγματικό για το εμβόλιο.

Δημοψήφισμα. Κάντε ένα δημοψήφισμα για το πιστοποιητικό. Κάντε ένα δημοψήφισμα για το εμβόλιο. Δεν κάνατε για το Σκοπιανό εξεταστική. Δεν κάνατε δημοψήφισμα. Δεν κάνατε διερευνητικές, μια μάζωξη των πολιτικών αρχηγών, κάντε ένα δημοψήφισμα για κάτι τουλάχιστον. Τι πιο καλό να πει ο ελληνικός λαός «θέλω» ή «δεν θέλω», λαϊκή ετυμηγορία λέγεται έμμεση.

Και επίσης, κύριε Πρωθυπουργέ, και το λέω για να το καταλάβετε, βγαίνει η Ελβετία και λέει θα πάει σε δημοψήφισμα για το εμβόλιο. Η Ελβετία σε δημοψήφισμα, το ανακοίνωσε σήμερα η Ιατρική Ρυθμιστική Αρχή της Ελβετίας. Αν δεν τα πιστεύει ο Πρωθυπουργός να του τα δώσω, ελβετικός τύπος, να το καταθέσω κι εδώ. Δεν είναι fake news ούτε διαδίκτυο. Ό,τι καταθέτει η Ελληνική Λύση πάει στα Πρακτικά και τα έγγραφα, για να μην νομίζουν κάποιοι ότι διασπείρουμε διάφορες ειδήσεις.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θα σας πω το εξής: Για τα πανεπιστήμια καλά κάνετε. Άκουσα τον κ. Βαρουφάκη. Δεν ξέρω αν το είπατε εσείς ή ο κ. Κουτσούμπας. Το θέμα δεν είναι να βάλεις αστυνομία στα πανεπιστήμια. Όχι. Μακάρι, να μην υπήρχε αστυνομία παγκοσμίως. Το θέμα είναι γιατί φτάσαμε να χρειαζόμαστε στα πανεπιστήμια αστυνομία. Για ποιο λόγο τα παιδιά μας δεν έχουν αγωγή να αντιληφθούν ότι το κτίριο που λέγεται πανεπιστήμιο δεν είναι δικό τους, είναι όλων των Ελλήνων και πρέπει να το σέβονται; Είναι θέμα αγωγής και παιδείας.

Εικόνες είναι αυτές; Εγώ έχω την χαρά να πηγαίνω στη Γερμανία συχνά. Πηγαίνεις σε πανεπιστήμιο στη Γερμανία, κύριε Τσίπρα, και χαιρέσαι, γιατί είναι πεντακάθαρο, πιο καθαρό και από την Ελληνική Βουλή.

Εδώ, λοιπόν, φταίμε όλοι μας που δεν δείξαμε στα παιδιά μας ότι το πανεπιστήμιο δεν είναι χώρος, για να δέρνει ο ένας τον άλλον, δεν είναι χώρος για να κομματικοποιούνται. Κι αν θέλετε να κάνετε ένα καλό στα πανεπιστήμια όλοι και ο Πρωθυπουργός, αύριο το πρωί να καταργήσει τη ΔΑΠ. Έξω τα κόμματα από τα σχολεία, έξω οι κομματικές κόντρες, για να ησυχάσει το πανεπιστήμιο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Είναι μία λύση. Άλλο πολιτικοποιούμαι ως άνθρωπος, ως νεολαίος, ως φοιτητής και άλλο κομματικοποιούμαι και δέρνω τον συμφοιτητή μου. Δεν είναι το ίδιο πράγμα. Πιστέψτε με. Δεν είναι το ίδιο πράγμα.

Και από την άλλη, θα το πω: Θα αποτύχει το μέτρο, γιατί δεν έχει την έξωθεν καλή μαρτυρία, δεν έχει τη δική μας άποψη, να συμφωνήσουμε όλοι σοβαρά. Και το κυριότερο, χίλιοι αστυνομικοί δεν φτάνουν για τα πανεπιστήμια, κύριε Πρωθυπουργέ, ειλικρινά. Δυστυχώς, με χίλια άτομα δεν μπορούμε να κάνουμε δουλειά. Μην κοροϊδευόμαστε. Αν έχεις εκατόν πενήντα κτίρια από τέσσερις βάρδιες, τελειώσαμε, είναι επτακόσια-οκτακόσια άτομα. Δεν καταλάβατε τι σας λέω. Δεν γίνεται έτσι. Εδώ, μέσα από την κοινωνικοποίηση των παιδιών μας, από την αρωγή, την αγωγή τους πρέπει να καταλάβουν ότι πρέπει να προστατεύουν.

Να πω ένα παράδειγμα. Στο σχολείο θυμάμαι εγώ ότι στο Δημοτικό, στο Γυμνάσιο παίρναμε δωρεάν τα βιβλία και στο τέλος τα σχίζαμε όλοι. Στη Γερμανία υποχρεούσαι να το επιστρέψεις, ο μαθητής υποχρεούται να το επιστρέψει, κύριε ναύαρχε, την επόμενη χρονιά.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Κι αν το έχει γράψει;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Να το επιστρέψει, σου λέω. Το προσέχεις. Αλλιώς, το πληρώνεις. Έτσι μαθαίνεις. Αλλιώς, δεν γίνεται.

Τα παίρναμε τζάμπα, κύριε Σκανδαλίδη, και τα σκίζαμε στους δρόμους, όταν τελείωνε η περίοδος του Ιουνίου. Έτσι μαθαίνει το παιδί τι σημαίνει νόρμα, τι σημαίνει οδηγία, τι σημαίνει «πρέπει να κάνει», να σέβεται το δημόσιο πλούτο. Αυτά ως δική μας άποψη.

Κλείνοντας, θα κάνω μερικές προτάσεις, κύριε Πρωθυπουργέ, τις οποίες πρέπει να τις δείτε σοβαρά ως φιλελεύθερος. Γιατί είστε φιλελεύθερος. Έτσι πιστεύω κι εγώ.

Θα πρέπει να ξέρετε ότι ως φιλελεύθερος δεν επιδοτείς ποτέ την ανεργία. Εσείς επιδοτείτε την ανεργία. Εγώ επιμένω ότι πρέπει τα χρήματα που δίνονται για την ανεργία να δίνονται για την εργασία. Δηλαδή, κάνετε μια πλατφόρμα και λέτε: Πόσες εταιρείες μπορούν να απασχολήσουν χίλια άτομα, δυο χιλιάδες άτομα, τρεις χιλιάδες άτομα; Αυτές οι εταιρείες να προσλάβουν και το κράτος να πληρώσει νέες προσλήψεις –όχι τις υπάρχουσες-, για να πληρώσει κανονικά και ασφάλιστρο. Γιατί μπορεί κάποια στιγμή να είναι καλός ο υπάλληλος και να τον κρατήσουμε. Γιατί όχι;

Επίσης, κύριε Πρωθυπουργέ, εγώ επιμένω στα δάνεια. Πρέπει να κάνετε κούρεμα πραγματικά δανείων ή να κάνετε bad bank. Το λέγαμε από την πρώτη στιγμή.

Κύριε Βαρουφάκη, να σας ενημερώσω, για να είμαι ακριβοδίκαιος, ότι το 10% το είπε ο κύριος δίπλα σας πρώτη φορά, ο κ. Βιλιάρδος. Σας άκουγα προηγουμένως. Δεν το είπατε εσείς πρώτος. Το είπε ο κ. Βιλιάρδος, ο οποίος όμως, επειδή είναι έντιμος άνθρωπος και νουνεχής, δεν λέει τίποτα. Αλλά το 10% το είπαμε εμείς από τον Απρίλιο μήνα, όταν ξεκίνησε η ιστορία βλέποντας τα μέτρα.

Θα πω το εξής. Από το Ταμείο Ανάκαμψης, κύριε Πρωθυπουργέ, πείτε μου: Γιατί να πάνε τα λεφτά στις ανεμογεννήτριες; Για πείτε μου. Να πάνε στο ηλεκτρικό αυτοκίνητο στη Θεσσαλονίκη. Ελληνική εταιρεία το κατασκευάζει. Δώστε χρήματα εκεί και αυτό είναι πράσινη ανάπτυξη, να παράγω εγώ στη χώρα μου το αυτοκίνητο και να το κάνω εξαγωγή. Διότι η ανεμογεννήτρια είναι γερμανικής κατασκευής και όταν έχω 100 ευρώ και τα 60 τα δίνω, για να παράγω το προϊόν, δηλαδή εισαγωγή, έχουν φύγει και τα 60. Ποιος θα τα πάρει; Οι Γερμανοί. Η Ευρωπαϊκή Ένωση τα δίνει, οι Γερμανοί τα παίρνουν. Δεν είναι ανάπτυξη αυτό. Το φουρφουράκι με δυο θέσεις εργασίας δεν είναι ανάπτυξη.

Επίσης, αυτό με τις επιστρεπτές προκαταβολές, χωρίς τραπεζικά κριτήρια και αυστηρούς όρους, αυτό που γίνεται είναι σφαγή. Δείτε το, κύριε Πρωθυπουργέ. Αναστολή φορολογικών ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Θα το ξαναπώ ακόμη μια φορά. Μου έχετε κλείσει δύο μαγαζιά, που είμαι επιχειρηματίας. Εγώ, όμως, πρέπει να πληρώσω και ασφαλιστικές εισφορές, να πληρώνω και ΔΕΗ και τέλη κυκλοφορίας για τα αυτοκίνητά μου και ασφάλιστρα αυτοκινήτου. Πώς θα λειτουργήσω εγώ; Χρειάζομαι πάλι τα πάγια έξοδα να τα πληρώσω. Δεν γίνεται να λειτουργήσουν έτσι οι επιχειρήσεις. Δεν γίνεται. Σας το λέω ως επιχειρηματίας. Δεν γίνεται να λειτουργήσουν οι επιχειρηματίες έτσι.

Και το λιανεμπόριο τελειώνει, πεθαίνει. Τελειώνουμε οικονομικά. Ας το καταλάβουμε. Άκουγα τον κ. Βαρουφάκη -είχε δίκιο σ' αυτό- ότι μετά έρχεται το μεγάλο τσουνάμι, διότι θα κλείσουν πολλοί. Θα κλείσουν και θα μείνουν άνεργοι πολλοί συνάνθρωποί μας. Το καταλαβαίνουμε αυτό; Θα τον αναγκάσετε να ψάχνει να βρει λεφτά και δεν θα μπορεί να τα βρει ο Πρωθυπουργός. Πού θα τα βρει να τα μοιράσει στα ταμεία ανεργίας; Δεν υπάρχουν τα λεφτά. Άρα, λοιπόν, πρέπει να κάνετε ένα πρόγραμμα, κύριε Πρωθυπουργέ, ένα σχέδιο ανασυγκρότησης. Δεν γίνεται έτσι.

Επίσης, 240 δόσεις σε όλους, τέλος. Δεν υπάρχει χρήμα στην αγορά. Και οι αυτοκινητιστές. Κύριε Πρωθυπουργέ, έμαθα ότι τα Υπουργεία σας τους αυτοκινητιστές τους παρατήσανε. Οι οδηγοί μεταφορών δεν δουλεύουν οι άνθρωποι και δεν έχουν πάρει ούτε ένα βοήθημα. Είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Ούτε ένας. Οι ταξιτζήδες. Να δούμε τι κάνουμε με τους ταξιτζήδες. Οι άνθρωποι δεν έχουν δουλειά. Τι κάνουμε; Συγκεκριμένες αγροτικές ομάδες, κτηνοτροφικές ομάδες.

Όλα αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, σας τα λέω με καλοπροαίρετη διάθεση. Δεν έχουμε τίποτα να χωρίσουμε όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί. Μας χωρίζει ένα πράγμα, οι κομματικές αγκυλώσεις και -το επαναλαμβάνω- η παλαιοκομματική αντίληψη. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι πρέπει να αναδιατάξουμε τη λογική μας.

Δεν μπορεί η χώρα μας, κύριε Αθανασίου, να έχει τριάντα δύο ανεξάρτητες αρχές, όταν το Σύνταγμα ζητάει πέντε. Πέντε, κύριε Πρωθυπουργέ, με ακούτε; Τριάντα δύο ανεξάρτητες αρχές. Το Σύνταγμα μας ορίζει πέντε, κύριε Τσίπρα. Ξέρετε πόσα εκατομμύρια τον χρόνο είναι; Τετρακόσια με εξακόσια εκατομμύρια ευρώ στις παραπάνω ανεξάρτητες αρχές για χίλια τριακόσια άτομα, τόσα είναι. Οι απαντήσεις των Υπουργείων σ' εμένα. Ξέρετε τι νούμερα είναι αυτά, τετρακόσια ή πεντακόσια εκατομμύρια τον χρόνο να πηγαίνουν για χίλια τριακόσια άτομα; Είμαστε με τα καλά μας; Κατάργηση

όλων των ανεξάρτητων αρχών και η Βουλή να αποφασίζει διά του Προέδρου, να κάνουμε τη δουλειά τους εμείς. Τόσο δύσκολο είναι;

Επίσης, ζητήστε λεφτά. Χαίρομαι που το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, κύριε Πρωθυπουργέ, είπε αυτό που σας έλεγα πριν από εννιά μήνες από την Novartis να πάρουμε τα 3 δισεκατομμύρια. Εγώ δεν θέλω να μπει κανένας φυλακή. Να λεφτά να φέρουν πίσω, τα κλεμμένα. Η Novartis να φέρει τα κλεμμένα, τρία δισεκατομμύρια ευρώ, να τα μοιράσουν στον Έλληνα τον φτωχό, τον άστεγο, αυτόν που δεν έχει πού την κεφαλήν κλίνει, αυτόν που του παίρνουν το σπίτι, επειδή χρωστάει δέκα χιλιάρικά, κύριε Πρωθυπουργέ. Αυτόν θέλω να στηρίξουμε.

Επίσης, γιατί δεν κάνουμε κάτι για το «Dieselgate», κύριε Πρωθυπουργέ; Το έχει πει ο κ. Βιλιάρδος δεκαπέντε φορές. Το «Dieselgate» είναι ένα μεγάλο σκάνδαλο. Στην Αμερική έχουν πληρώσει εκατομμύρια ευρώ πρόστιμο οι Γερμανοί για τις «μαμουνιές» που κάνουν. Ζητώ συγγνώμη για την έκφραση, αλλά έτσι είναι. Πάνε και πειράζουν τα λογισμικά για να φαίνεται ότι καίει λιγότερο ο κινητήρας τους και έτσι είναι ανταγωνιστικά τα προϊόντα τους. Κάνανε «μαμουνιές», κάνανε κομπίνες. Οι Αμερικανοί τους τσάκωσαν. Γιατί δεν ελέγχουμε εμείς πώς, τι, να πάρουμε τα λεφτά και εμείς; Γιατί δεν το κάνει κανένας Υπουργός; Γιατί δεν κινεί τη διαδικασία κανένας εισαγγελέας;

Όλα αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί εγώ τι ζητάω; Ομόνοια, ομοψυχία και κυρίως -θα το πω ευθέως- αλήθεια. Να είμαστε ειλικρινείς εδώ μέσα. Να είμαστε 100% βέβαιοι για ό,τι λέμε. Γι' αυτό και η Ελληνική Λύση ήρθε εδώ με σοβαρότητα και μέτρο να καταθέτει προτάσεις κάθε φορά και στοιχεία που την επιβεβαιώνουν, όχι έωλα επιχειρήματα, όχι αντιπολίτευση για να κάνω αντιπολίτευση στον Πρωθυπουργό, αλλά για να τον τσιγκλήσω, αν θέλετε, ως βουκέντρα για να δει πού είναι η σωστή διαδρομή μήπως κάνει λάθος ο άνθρωπος.

Αυτό κάνει η Ελληνική Λύση και αυτό θα κάνουμε και για τον κ. Τσίπρα, αν ξανακυβερνήσει, την κ. Γεννηματά. Για όποιον κυβερνάει αυτό θα κάνουμε, μέχρι ο ελληνικός λαός να μου δώσει μια τετραετία και να κυβερνήσει επιτέλους η Ελληνική Λύση, που είναι η μοναδική λύση, η πραγματική λύση για τον τόπο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ωραία.

Πάντως, κύριε Βελόπουλε, την εποχή εκείνη στην Κένυα Πρέσβης ήταν άλλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Πάλι το ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ διαψεύδετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Πρέσβης στην Κένυα ήταν άλλος. Το ξέρω γιατί ήταν από την πατρίδα μου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ανέλαβε, λέω, τη διαδικασία. Αυτό είπα εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Εγώ μιλάω για τον Πρέσβη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν είπα για Πρέσβη εγώ. Είπα ότι ανέλαβε τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Εντάξει, ωραία.

Τον λόγο έχει για τη δευτερολογία του ο κ. Γιάνης Βαρουφάκης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδος ΜέΡΑ25.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρωθυπουργέ, πέραν των αντεγκλήσεων μεταξύ μας, έχει πολύ μεγάλη σημασία τις επόμενες μέρες ο

ρυθμός εμβολιασμού να φτάσει τις σαράντα-πενήντα χιλιάδες την ημέρα, έτσι ώστε να γλιτώσουμε τουλάχιστον είκοσι από τους εκατό που θα μπορούσαμε να γλιτώσουμε το επόμενο εξάμηνο μέσα από τον εμβολιασμό.

Αναφερθήκατε σ' έναν τεράστιο αριθμό. Μακάρι! Εγώ το θεωρώ φύσει αδύνατο να το κάνετε, δεδομένου ότι δεν έχετε στήσει το δίκτυο κέντρων μαζικού εμβολιασμού. Εύχομαι να μου αποδείξετε ότι μπορείτε να το κάνετε τις επόμενες ημέρες. Εμείς θα σας στηρίξουμε, όπως στηρίξαμε από την αρχή τα περιοριστικά μέτρα, από τον Μάρτιο. Μιλάμε για ανθρώπους που πεθαίνουν αναίτια, που μπορούμε να τους σώσουμε αυτή τη στιγμή. Είναι έγκλημα να μην τους σώσουμε. Σε αυτό θα έχετε τη στήριξή μας.

Από την άλλη μεριά, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι εν μέσω φουρτούνας, όταν συνειδητοποιείς ότι ο καπετάνιος δεν ξέρει τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του πλοίου, κύριε ναύαρχε, και δεν ξέρει καν την πορεία που έχει χαράξει το πλοίο, εκείνη τη στιγμή δεν σου δημιουργείται και το καλύτερο συναίσθημα ασφάλειας. Έχουμε έναν Πρωθυπουργό που νομίζει ότι η χώρα βρέθηκε στο χείλος της χρεοκοπίας το 2015.

Κύριε Μητσοτάκη, η χώρα πτώχευσε το 2010. Γι' αυτό έχουμε τα μνημόνια. Δεν τα έχουμε, γιατί ο κ. Παπανδρέου ξαφνικά αποφάσισε ότι θέλει να πάρει ένα τεράστιο, το μεγαλύτερο δάνειο στην ανθρώπινη ιστορία, σε απόλυτες τιμές, όχι σε σχετικές τιμές. Ο κ. Παπανδρέου δεν ήθελε κάτι τέτοιο.

Το έκανε, γιατί η χώρα πτώχευσε. Τι σημαίνει ότι πτώχευσε ένα κράτος. Σημαίνει ότι δεν μπορεί να αποπληρώνει το χρέος του. Αυτό σημαίνει. Και πήγε έτσι υπό όρους, όχι εποπτείας, αλλά χρεοδουλοπαροικίας στην Τρόικα. Αυτό έγινε το 2010. Τότε, τα έλεγε το κόμμα σας. Εσείς μπορεί όχι. Άλλοι στο κόμμα σας τότε το έλεγαν.

Όσο για την επίσημη χρεοκοπία, για να μιλήσουμε λίγο τεχνικά, πότε έγινε; Το 2012 δεν έγινε; Πότε «πυροδοτήθηκαν» τα CDS; Τι σημαίνει «πυροδότηση» των CDS; Σημαίνει ότι η παγκόσμια χρηματοπιστωτική αγορά κρίνει ότι το κράτος σου πτώχευσε επίσημα. Δύο φορές έγινε το 2012.

Οπότε πραγματικά πιστεύετε ότι το 2015 βρεθήκαμε στο χείλος της χρεοκοπίας; Όχι. Στον πάτο της χρεοκοπίας ήμασταν. Γι' αυτό εκλεγθήκαμε τότε όλοι μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ. Ο ελληνικός λαός δεν έγινε ξαφνικά ριζοσπαστικά Αριστερός. Μας εξέλεξε, επειδή είχατε ρίξει τη χώρα στον πάτο -όχι λίγο πριν ή λίγο μετά- της χρεοκοπίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, είπατε κάτι, στο οποίο θα συμφωνήσω απολύτως. Το τόνισα και στην πρωτολογία μου. Θα το πω και τώρα. Εδώ, μέσα, έχουμε υποχρέωση να διαφωνούμε πολιτικά, πολιτισμένα βεβαίως, αλλά δεν έχουμε δικαίωμα να διαφωνούμε για τα νούμερα. Το είπατε. Δεν το είπατε; Ε, μπορούμε να συμφωνήσουμε για τα νούμερα της χρεοκοπίας; Διότι η χρεοκοπία ξεκίνησε το 2010, αλλά συνεχίζεται και σήμερα.

Κύριε Τσίπρα, δεν μας βγάλατε από κανένα μνημόνιο. Το τέταρτο το ονομάσατε «αντιμνημόνιο». Ωραία. Αυτό είναι ένα πολύ καλό package, ρετουσάρισμα. Είμαστε, όμως, στο πιο μακρύ μνημόνιο που πάει μέχρι το 2060 με «ενισχυμένη επιτήρηση», το είπατε, αντί για Τρόικα. Όπως η CIA δεν μιλάει πλέον για βασανιστήρια. Μιλάει για ενισχυμένη ανάκριση. Αυτά, όμως, είναι επικοινωνιακά ζητήματα. Επί της ουσίας, κι εσείς βρίσκεστε σε Τροϊκανική διαδικασία. Εδώ, πάτε και παρακαλάτε να σας αφήσουν να δώσετε λίγο από εδώ, λίγο από εκεί. Δεν παρακαλάει η Ιταλία. Δεν παρακαλάει η Ισπανία. Εσείς παρακαλάτε. Και δεν σας κρίνω γι' αυτό. Κληρονομήσατε το τέταρτο μνημόνιο και πάτε ολοταχώς για το πέμπτο. Γιατί πάτε για το πέμπτο; Διότι στον πάτο της χρεοκοπίας είμαστε από το 2010. Τόσο πολύ απλά.

Να συμφωνήσουμε στα νούμερα; Διότι είναι τα νούμερα της ΕΛΣΤΑΤ. Δεν είναι δικά μου. Δεν είναι τα νούμερα του Βαρουφάκη.

Το 2010, λίγο πριν σκάσει το κανόνι, ήμασταν στα 240 δισεκατομμύρια ΑΕΠ και είχαμε ένα χρέος -θυμάστε οι του ΠΑΣΟΚ- περίπου 299 δισεκατομμύρια με 300 δισεκατομμύρια. Το εισόδημα ήταν 240 δισεκατομμύρια και γύρω στα 300 δισεκατομμύρια το χρέος.

Το 2015, όταν εγώ πήγα στο Υπουργείο Οικονομικών εσείς μου παραδώσατε, η Κυβέρνησή σας τότε, ένα εισόδημα που είχε πάει από τα 240 δισεκατομμύρια στα 175 δισεκατομμύρια. Γι' αυτό μπήκαμε εμείς στη Βουλή.

Διότι χρεοκοπήσατε όλοι μαζί εσείς, ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία. Και ξέρουμε πολύ καλά το αλισβερίσι που γινόταν πριν με τη χρηματοδότηση της ολιγαρχίας και τη χρηματοδότηση ενός απίστευτου φαγοποτιού. Εσείς τα λέτε και οι δικές σας εφημερίδες τα παραδέχονται.

Παραδώσατε, λοιπόν, ένα ΑΕΠ 175 δισεκατομμύρια και ένα χρέος 319 δισεκατομμύρια, αν θυμάμαι, όταν πήγα στο Υπουργείο. Από 240 δισεκατομμύρια είχε πάει στα 175 δισεκατομμύρια το ΑΕΠ και το χρέος είχε πάει από τα 300 δισεκατομμύρια -το PSI το κούρεψε, μετά ξανανέβηκε- στα 320 δισεκατομμύρια.

Ένα χρόνο μετά, στα τέλη του 2015, με όλα αυτά που συνέβησαν, το ΑΕΠ ήταν εκεί στα 175, το χρέος ήταν εκεί στα 310-320. Εσείς το παραλάβατε γύρω στα 185, 188, 183 –με τα μαγειρέματα που κάνατε-, δηλαδή είχε ανέβει κάπως, υποτυπωδώς, από το 2015, μέχρι που ξεκινά πανδημία. Ξεκινά η πανδημία και πάμε στα 162. Και το χρέος μας είναι 368 δισεκατομμύρια, με τα δικά σας στοιχεία, με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών και του ΟΔΔΗΧ, 31 Σεπτεμβρίου 2020 –το είπα και πριν.

Με άλλα λόγια, είμαστε πολύ πιο πτωχευμένοι σήμερα απ' ό,τι ήμασταν το 2015, το 2014, το 2012 και βεβαίως το 2010.

Ο μόνος λόγος που σας επιτρέπουν να λέτε ότι όλα πάνε καλά και να δανείζετε άνετα και με μηδενικό επιτόκιο είναι επειδή η χρεοδουλοπαροικία είναι τόσο πολύ βαθιά, που ουσιαστικά σας έχουν αναλάβει το χρέος, αλλά υπό όρους συστηματικής αποτελμάτωσης της ελληνικής κοινωνικής οικονομίας και υπό όρους που δεν σας επιτρέπουν να ξοδέψετε δώδεκα δεκάρες στο εθνικό σύστημα υγείας.

Ή και εσάς –απευθυνόμενος στον ΣΥΡΙΖΑ- πάλι δεν σας επέτρεπαν. Εσείς είχατε μια διαφορετική αντιμετώπιση. Ξοδέψατε κάποια περισσότερα σε αυτό, αλλά μιλάμε για απειροελάχιστες διαφορές εντός του ζουρλομανδύα του μνημονίου του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου, που πάμε τώρα.

Κύριε Μητσοτάκη, στην πρωτολογία μου αναφέρθηκα σε συγκεκριμένες προτάσεις που έχουμε κάνει και για το δίκτυο των κέντρων εμβολιασμού, που μετά θα μπορούσε να είναι μια προίκα για την πρωτοβάθμια περίθαλψη του ΕΣΥ, και για το θέμα των ληξιπρόθεσμων οφειλών που αναστέλλετε, που σας είπα να τις κουρέψετε, γιατί έτσι κι αλλιώς δεν θα τα πάρετε αυτά τα χρήματα. Και αν θα κουρέψετε, τα δημόσια έσοδα διαχρονικά, μεσοπρόθεσμα ούτε καν μακροπρόθεσμα, θα είναι μεγαλύτερα.

Σας είπα για την επιστρεπτέα για το κομμάτι που είναι να επιστραφεί να μην το διαγράψετε, αλλά μετατρέψτε το σε ένα option, σε μία δυνατότητα του Δημοσίου, ουσιαστικά, να κάνει συμφωνία με τον μικροεπιχειρηματία «εάν

ρεφάρεις και το πουλήσεις, μου τα δίνεις, αλλιώς δεν μου τα δίνεις». Δεν μου απαντήσατε σε αυτό. Πάλι η μπάλα στην κερκίδα του 2015.

Σας είχα πει πριν τα Χριστούγεννα, στον προϋπολογισμό, ότι το ΜέΡΑ25 καταθέτει επίσημη πρόταση η Βουλή να ανοίξει το φάκελο της χρεοκοπίας και των μνημονίων, όλων των μνημονίων από το 2010 μέχρι σήμερα, και όλοι μας, όσοι είχαμε συμμετοχή σε αυτή τη διαδικασία, να πρέπει να απαντήσουμε, για να συμφωνήσουμε τουλάχιστον –δεν θα συμφωνήσουμε πολιτικά, κύριε Μητσοτάκη- στα νούμερα.

Δεν μπορείτε εσείς να λέτε ότι το 2015 βρεθήκαμε στο χείλος της χρεοκοπίας, όταν βρεθήκαμε στον πάτο από το 2014 και το 2013 και το 2012. Να ξέρουμε ποια είναι τα νούμερα. Μπορούμε να συμφωνήσουμε στα νούμερα; Γιατί αν συμφωνήσουμε στα νούμερα, μετά θα βελτιωθεί η ποιότητα του διαλόγου μας γι' αυτό που συνεχίζεται. Γιατί αυτό που γίνεται σήμερα και θα γίνεται και αύριο και θα γίνεται και όλη τη δεκαετία του '20 –μπαίνουμε σε μία ζοφερή, νέα χαμένη δεκαετία χρεοδουλοπαροικίας, που η πανδημία κάνει χειρότερη-, αυτή η πληγή είναι ανοιχτή, η πληγή της δεκαετίας του '10 και θα επεκταθεί και στη δεκαετία του '20.

Όπως η Βουλή άνοιξε τον Φάκελο της Κύπρου και δεν συμφώνησαν όλοι, αλλά τουλάχιστον κάποια βασικά στοιχεία, κάποια δεδομένα –όπως

είπατε και εσείς- ήταν κοινά και μπορέσαμε να συμφωνήσουμε τουλάχιστον σε αυτά και μετά να διαφωνήσουμε για όλα τα άλλα, σας το λέω να το κάνουμε.

Εσείς δεν υποσχόσασταν –απειλούσατε, για την ακρίβεια- ότι θα κάνετε εξεταστική για το 2015, για εμένα, για τον κ. Τσίπρα κ.λπ.; Εγώ προσωπικά σας κάνω την πρόταση: Ανοίξτε τον φάκελο της χρεοκοπίας και όλων των μνημονίων, και του πρώτου και του δεύτερου και του τρίτου και του τέταρτου και αυτού που θα μας φέρετε εσείς σύντομα, ελέω της τρόικας, της ενισχυμένης εποπτείας.

Όσο δεν το κάνετε αυτό, εκτίθεστε κάθε φορά που σας λέμε κάτι για ληξιπρόθεσμες οφειλές, για τα «κόκκινα» δάνεια, για τη δημόσια εταιρεία διαχείρισης χρέους κι εσείς λέτε «α, το 2015...». Πάψτε το αυτό. Δεν είναι ποιότητα κοινοβουλευτικού διαλόγου. Ανοίξτε τον φάκελο της χρεοκοπίας, αν θέλετε. Μέχρι τότε σιωπήστε.

Θέλω να κλείσω –και δεν πρόκειται να «εκμεταλλευθώ» άλλο την ευγένειά σας, κύριε Πρόεδρε- λέγοντας ότι είναι μια δύσκολη στιγμή τόσο για τους ανθρώπους που υποφέρουν, για τους ανθρώπους στα νοσοκομεία, τους νοσηλευτές, τους γιατρούς, για όλους μας και χρειάζεται αυτή η εθνική ενότητα για την οποία πολλοί έχετε καλέσει.

Ας το δούμε λίγο έτσι ενωμένοι. Καθώς ερχόμουν εδώ για να πάρω το λόγο, μου ήρθε στο μυαλό η πάρα πολύ δύσκολη –πιο δύσκολη από τη σημερινή- συγκυρία κατά τη διάρκεια του πολέμου και της κατοχής.

Και θυμήθηκα ότι υπήρξαν κάποιες χρονικές στιγμές που ο δημοκρατικός κόσμος παγκοσμίως άρχισε να βλέπει φως στο τούνελ. Ήταν τότε με το Ελ Αλαμείν που γύρισε ο πόλεμος, το Στάλινγκραν, τότε που άρχισαν να γίνονται οι συζητήσεις στο Μπρέτον Γουντς για τον μεταπολεμικό κόσμο. Η δημοκρατική κοινότητα παγκοσμίως άρχισε δηλαδή κάπου εκεί από 1943, 1944 και μετά να ελπίζει για την έξοδο και να σχεδιάζει την έξοδο. Εμείς εκείνη την περίοδο αρχίσαμε να μπαίνουμε στον αδελφοκτόνο εμφύλιο πόλεμο.

Πολύ φοβάμαι ότι κάτι αντίστοιχο θα γίνει τώρα με το εμβόλιο να είναι ένας πραγματικός φάρος μέσα στο σκοτάδι. Και θα γίνει πραγματικός φάρος εάν επισπεύσετε τις διαδικασίες του εμβολιασμού, όπως σας λέμε. Άλλες χώρες, όπως η Κίνα, η Γερμανία, ακόμα και οι Ηνωμένες Πολιτείες ακόμα και το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο διαχειρίστηκε το πρώτο μέρος της κρίσης χειρότερα από ότι εμείς εδώ, βλέπουν αυτό το φως ήδη.

Εμείς καθυστερούμε από τη μια μεριά λόγω του πολύ αργού ρυθμού του εμβολιασμού, της μη ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας, της μη δημιουργίας πρωτοβάθμιας περίθαλψης, δικτύου κέντρων εμβολιασμού και από την άλλη μεριά με τη χρεοδουλοπαροικία που συνεχίζεται, με το γεγονός

ότι δεν έχετε τους βαθμούς ελευθερίας για να κάνετε αυτά που πρέπει να κάνετε. Παράδειγμα: ΦΠΑ στο 15% -δεν είναι δυνατόν να είναι 23%- κατάργηση πλήρης των προπληρωμών, να σταματήσει αυτή η ανοησία με τον «ΗΡΑΚΛΗ» πλέον. Ξέρω ότι έχετε φίλους στο χώρο των «αρπακτικών» ταμείων, αλλά δεν μπορείτε να θυσιάσετε τη χώρα, γιατί τελικά εσείς θα φύγετε και θα φύγετε βράδυ, όπως φαίνεται, άλλη μια μνημονιακή κυβέρνηση. Το θέμα, όμως, είναι τι θα αφήσετε πίσω. Και θα αφήσετε δυστυχώς θύματα που μπορούμε να σώσουμε σήμερα και θα αφήσετε μια χαμένη δεκαετία που θα μπορούσαμε να την σώσουμε εφόσον δεν συνεχίσουμε να λέμε «ναι» σε όλα, σε όλα αυτά τα οποία μας καταστρέφουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και η σημερινή συζήτηση κλείνει με την τριτολογία του Πρωθυπουργού, κ. Κυριάκου Μητσοτάκη.

Ορίστε, κύριε Μητσοτάκη, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Βαρουφάκη δεν ξέρω αν η Κυβέρνηση αυτή θα φύγει βράδυ. Αυτό το οποίο μπορώ να σας πω είναι ότι κάθε κυβέρνηση σε μια δημοκρατική πολιτεία φεύγει ή ανανεώνει την εμπιστοσύνη της το βράδυ των εκλογών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό θα συμβεί και με τη δικιά μας Κυβέρνηση. Όταν έρθει η ώρα των εκλογών στο τέλος της τετραετίας θα θέσουμε στην κρίση του ελληνικού λαού το έργο μας και είτε ο ελληνικός λαός θα μας επιβραβεύσει είτε θα επιβραβεύσει κάποιον άλλον. Έτσι λειτουργούν οι συντεταγμένες δημοκρατίες και παρά την δεκαετή κρίση, η οποία μας ταλάνισε και σε ένα βαθμό τα απόνερα της ακόμα μας ταλανίζουν, η ελληνική δημοκρατία βγήκε πιο ισχυρή από αυτήν τη βαθιά περιπέτεια, ο κοινοβουλευτισμός βγήκε πιο ισχυρός. Η ελληνική κοινωνία σήμερα -εκτίμησή μου είναι αυτή, πιστεύω ότι θα συμφωνήσετε και εσείς- σε πολλές εκφάνσεις της είναι πιο ώριμη από πολλές άλλες περιπέτειες. Ίσως είναι το τραύμα της κρίσης αυτό που μας ανάγκασε να ωριμάσουμε βίαια.

Η δε συζήτηση για το παρελθόν, κύριε Βαρουφάκη, έχει γίνει και έχει γίνει εκτεταμένα. Τα νούμερα δεν χρειάζεται να τα συζητήσουμε. Είναι λίγο πολύ αυτά τα οποία αναφέρατε. Αυτό το οποίο δεν θα μάθουμε ποτέ, γιατί δεν μπορούμε να δημιουργήσουμε στο μέλλον μια πραγματικότητα που αφορά το παρελθόν, είναι τι θα συνέβαινε αν το 2015 τα πράγματα είχαν πάρει διαφορετική τροχιά και η χώρα είχε βρεθεί εκτός Ευρωζώνης και ενδεχομένως και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι αυτός ήταν ο πραγματικός κίνδυνος τον οποίον αποφύγαμε το 2015. Αυτό δεν θα το μάθουμε ποτέ. Νομίζω ότι όλοι έχουμε την άποψη μας για το αν αυτό θα ήταν καλύτερο ή χειρότερο για την

πορεία του τόπου. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αυτή είναι μια συζήτηση που όσο την κάνουμε σίγουρα δεν ευνοεί και δεν τιμά ούτε εσάς ούτε και τον κύριο Τσίπρα.

Έρχομαι τώρα να απαντήσω και να επιχειρήσω να συνοψίσω αυτά τα οποία άκουσα στις δευτερολογίες των αρχηγών των κομμάτων. Θα δώσω περισσότερες απαντήσεις αυτήν τη φορά στην κυρία Γεννηματά. Θα το κάνω, διότι θεωρώ -εκτίμησή μου είναι, μπορεί να διαφωνείτε, κύριε Τσίπρα- ότι ως προς την κριτική την οποία μας άσκησε, αλλά και τις προτάσεις τις οποίες κατέθεσε ήταν σε ένα επίπεδο πολύ μεγαλύτερης επεξεργασίας από αυτά τα οποία είπατε εσείς.

Μερικές φορές, βλέπετε, το μέγεθος των κομμάτων δεν είναι κατ' ανάγκη ανάλογο με την ποιότητα του πολιτικού λόγου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έψαξα να βρω και στη δευτερολογία σας εάν υπάρχουν κάποιες τεκμηριωμένες προτάσεις που χρήζουν ουσιαστικής απάντησης. Βρήκα μία στην οποία θα σταθώ στο τέλος της τοποθέτησής μου.

Απαντώ, λοιπόν, στην κ. Γεννηματά για το ζήτημα των εμβολίων. Χαίρομαι που αναγνωρίσατε, και καλό είναι να συμφωνήσουμε σε αυτήν την Αίθουσα, ότι πρέπει να έχουμε πάντα επαρκείς δόσεις, για να μπορούμε να

εξασφαλίσουμε τη δεύτερη δόση. Αυτό το λέω, γιατί υπάρχουν χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, που απέκλιναν από τη λογική έγκρισης των εμβολίων και πάνω στην απελπισία τους, διότι αντιμετωπίζουν μία βαθύτατη και πρωτοφανή υγειονομική κρίση, παίρνουν το ρίσκο να εμβολιάσουν όσο το δυνατόν περισσότερους συμπολίτες τους με μία δόση, μη γνωρίζοντας ακόμα αν θα είναι και τότε θα είναι σε θέση να κάνουν τη δεύτερη.

Να συμφωνήσουμε, λοιπόν, σε αυτήν την Αίθουσα ότι αυτή δεν είναι μια στρατηγική την οποία πρέπει να ακολουθήσουμε. Διότι το εμβόλιο έχει εγκριθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων και οι κλινικές έρευνες έχουν γίνει με δύο δόσεις. Άρα, η ελληνική πολιτεία θα έχει πάντα «κάβα», αν θέλετε, διαθέσιμα εμβόλια, για να μπορεί να εξασφαλίσει ότι θα γίνει η δεύτερη δόση.

Έχετε δίκιο στα νούμερά σας, προφανώς και αυτή τη στιγμή έχουμε δυνατότητα και σήμερα να σταματούσαμε να κάνουμε ακόμα πενήντα χιλιάδες εμβόλια, θα επιχειρήσουμε να τα κάνουμε το συντομότερο δυνατό. Δεν νομίζω ότι διαφωνεί κανείς σε αυτή την Αίθουσα ότι πρέπει να κάνουμε τα εμβόλια το συντομότερο δυνατό. Και από τη στιγμή που ελπίζω ότι και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων θα δώσει την έγκριση ότι από το κάθε φιαλίδιο της «PFIZER» μπορούμε να βγάλουμε έξι δόσεις και όχι πέντε, αυτό θα μας δώσει τη δυνατότητα να αυξήσουμε ποσοστιαία και τις δόσεις τις οποίες μπορούμε να κάνουμε.

Επίσης, θα υπάρχει πάντα και ένα σχέδιο σε περίπτωση που κάποιος δεν εμφανιστεί για ραντεβού, να υπάρχουν άλλοι οι οποίοι θα μπορούν να κάνουν το εμβόλιο εκείνη τη στιγμή, για να μην πάει χαμένη καμμία δόση του εμβολίου. Είναι σημαντικό αυτό -το τονίζω- ειδικά για το εμβόλιο της «PFIZER», το οποίο δεν μπορούμε να το κρατήσουμε σε συνθήκες δωματίου για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. Και αυτός είναι και ο λόγος, επαναλαμβάνω, που αυτή τη στιγμή έχουμε ανοίξει λιγότερα εμβολιαστικά κέντρα. Διότι η διανομή του εμβολίου αυτού είναι εξαιρετικά περίπλοκη. Το εμβόλιο της «MODERNA» έχει λίγο πιο εύκολη διανομή. Τα υπόλοιπα εμβόλια θα έχουν πολύ πιο εύκολη διανομή.

Κύριε Βαρουφάκη, για να απαντήσω στο πόσο εφικτή είναι η εκθετική αύξηση του εμβολιασμού, την οποία νομίζω ότι όλοι επιθυμούμε, θα σας πω ότι ναι, είναι εφικτή, διότι εφόσον -το τονίζω πάντα- οι εταιρείες τηρήσουν τα χρονοδιαγράμματά τους και μας παραδώσουν τα καινούργια εμβόλια εντός του Μαρτίου ή εντός του Απριλίου που περιμένουμε τις πολλές και τις μεγάλες δόσεις, ένα τουλάχιστον από αυτά τα εμβόλια είναι εμβόλιο το οποίο εφόσον εγκριθεί -το τονίζω- είναι μονοδοσικό και μπορεί να διακινείται σε συνθήκες δωματίου. Αυτό μας επιτρέπει πολύ ταχύτερη διακίνηση και πολύ ευκολότερο εμβολιασμό από αυτόν τον οποίο πρέπει να κάνουμε αυτή τη στιγμή με τα εμβόλια της «PFIZER» και σε έναν βαθμό της «MODERNA».

Και έρχομαι στην πρωτοβάθμια φροντίδα. Είπατε κάτι το οποίο απασχολεί και εμένα. Αρρωσταίνει κάποιος ο οποίος κάποια στιγμή μπορεί να καταλήξει στο νοσοκομείο. Ποια είναι τα πρωτόκολλα και ποια είναι η φροντίδα την οποία του προσφέρουμε όσο είναι άρρωστος, τις πρώτες μέρες; Έχω ζητήσει -και πράγματι πρόκειται για κάτι το οποίο απασχολεί και την επιτροπή των ειδικών λοιμωξιολόγων- να επικαιροποιήσουμε τα πρωτόκολλά μας με βάση το τι καλύτερο γνωρίζουμε αυτή τη στιγμή για τα φάρμακα τα οποία ενδεχομένως -τονίζω, ενδεχομένως- να δουλεύουν ή μπορεί να έχουν ελάχιστες παρενέργειες. Διότι πρέπει να έχουμε τη δυνατότητα με βάση αυτά τα οποία γνωρίζουμε και ξέροντας ότι δεν υπάρχει θεραπεία -πρέπει να είμαστε σαφείς- να προσφέρουμε τουλάχιστον κάποια καλύτερη περίθαλψη σε πρώτο στάδιο σε ασθενείς που αρρωσταίνουν και την πορεία των οποίων δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε.

Η αλήθεια είναι ότι όταν κάναμε την εσωτερική διάγνωση του τι δεν πήγε καλά στη Μακεδονία και είχαμε αυτόν τον τραγικό αριθμό θανάτων για έναν μήνα, διαπιστώσαμε, δυστυχώς, ότι πολλοί ασθενείς όχι από αστικά κέντρα, αλλά από χωριά, έφταναν στα νοσοκομεία όταν ήταν ήδη πάρα πολύ άρρωστοι. Αυτή είναι μια πραγματικότητα την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε, είναι μία αλήθεια την οποία διαπιστώσαμε στην πορεία. Αυτός είναι και ο λόγος που για ένα διάστημα τουλάχιστον το ποσοστό των θανάτων ήταν πράγματι

μεγαλύτερο από αυτό που περιμέναμε και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Και όντως το να έρχεται κάποιος νωρίτερα στο νοσοκομείο είναι προφανώς καλύτερο από το να έρθει αργότερα.

Σχετικά με αυτή τη συζήτηση για τις διασωληνώσεις ξέρετε, κύριε Τσίπρα, ότι για ένα μεγάλο ποσοστό ασθενών -νομίζω το γνωρίζουν όλοι και ειδικά όσοι ασκούν το ιατρικό επάγγελμα- η διασωλήνωση δεν προσφέρει κάτι, σε κάποιους, σε αρκετούς. Το γνωρίζετε αυτό, όλοι το γνωρίζουμε, κάποιιοι τυχαίνει να το γνωρίζουν και από προσωπική εμπειρία. Η απόφαση να μην διασωληνωθεί ένας ασθενής είναι απόφαση ιατρική. Ο κ. Κοντοζαμάνης είχε απόλυτο δίκιο που το είπε έτσι, απόλυτο δίκιο. Πολλές φορές δε παίρνεται και σε συνεννόηση με την οικογένεια. Και είναι η σωστή και η υπεύθυνη απόφαση, όταν η διασωλήνωση δεν προσφέρει κάτι ή μπορεί να προσφέρει ελάχιστες μέρες ζωής με πολύ μεγάλη ταλαιπωρία. Κι αυτό συμβαίνει συχνά, δεν συμβαίνει μόνο τώρα, συμβαίνει πάντα. Το επιχείρημά σας θα είχε βάση, εάν υπήρχαν αιτήματα από γιατρούς να βάλουν ασθενείς στις εντατικές και δεν υπήρχαν κρεβάτια εντατικών. Αυτό δεν έγινε όμως και σας διαβεβαιώνω ότι αν είχε συμβεί, θα το είχαμε μάθει όλοι μας. Αυτό δεν έγινε. Οι ασθενείς οι οποίοι χρειάστηκαν εντατική και την ώρα της κρίσης, έστω κι αν χρειάστηκε να τους

μετακινήσουμε και να τους πάμε σε άλλες περιοχές, καλύφθηκαν από κρεβάτι εντατικής. Αυτό για να δώσουμε, μια και καλή, μια απάντηση στο ζήτημα αυτό, διότι είναι μια άχαρη συζήτηση, η οποία αδικεί, πρώτα και πάνω απ' όλα, τους ίδιους τους γιατρούς, οι οποίοι καλούνται, σε πολύ δύσκολες συνθήκες, να πάρουν δύσκολες αποφάσεις. Αλλά το κάνουν πάντα με γνώμονα τι είναι καλύτερο για τον ασθενή και αν η διασωλήνωση σε έναν πολύ ηλικιωμένο, πολύ επιβαρυσμένο ασθενή, έχει κάτι να του προσφέρει ή απλά προσθέτει πόνο, ταλαιπωρία για τον ίδιο και για τις οικογένειές τους. Άρα υπάρχει κάτι στο ζήτημα της πρωτοβάθμιας φροντίδας, το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει, για να είμαστε κι έτοιμοι να αποτρέψουμε ένα ενδεχόμενο τρίτο κύμα, γιατί αυτός νομίζω ότι πρέπει να είναι ο στόχος.

Αναφερθήκατε -και εδώ κάνατε λάθος, κυρία Γεννηματά, αλλά θα ήθελα να δώσω μια απάντηση- στο ότι δεν υπάρχουν προβλέψεις στο πρόγραμμα RRF, το οποίο έχουμε υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε προβλέψει συνολικά 3 δισεκατομμύρια για την υγεία, εκ των οποίων 650 εκατομμύρια για πρόληψη, 660 εκατομμύρια για επισκευές νοσοκομείων -αναφέρομαι στα μεγάλα κονδύλια-, 400 εκατομμύρια για την πρωτοβάθμια περίθαλψη και 275 εκατομμύρια για τη ψηφιακή υγεία.

Καταθέτω τον σχετικό πίνακα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχόμαστε και ελπίζουμε αυτά να είναι προγράμματα τα οποία θα εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικά. Η ίδια η Ευρώπη αναγνωρίζει ότι η υγεία, ειδικά όταν τέμνεται με την ψηφιακή υγεία, θα πρέπει να αποτελεί κεντρική ευρωπαϊκή προτεραιότητα.

Τώρα, όπως σας είπα, ο σκοπός μας είναι να μπορέσουμε να αποφύγουμε ένα τρίτο κύμα. Η απόφαση πάρθηκε από τους ειδικούς. Θα ανοίξουμε το λιανεμπόριο σε ολόκληρη τη χώρα, εκτός από τις «κόκκινες» περιοχές, οι οποίες θα λειτουργήσουν με το καθεστώς του click away, και κάνουμε, νομίζω, όλοι εδώ πέρα, σε αυτήν την Αίθουσα, μια έκκληση για πρόσθετη προσοχή από όλες και από όλους. Αν θέλουμε να στηρίξουμε την οικονομία, αν θέλουμε να στηρίξουμε το λιανεμπόριο, σας διαβεβαιώνω ότι κανένα μέτρο, και καμία επιστρεπτέα προκαταβολή, και καμία αναστολή φόρων, και καμία διαγραφή υποχρεώσεων δεν μπορεί να υποκαταστήσει τον τζίρο του καταστήματος εσαεί. Είναι αδύνατον αυτήν τη στιγμή. Και μας νοιάζει ιδιαίτερα το λιανεμπόριο σ' αυτήν τη συγκυρία, διότι όλοι γνωρίζετε –ο κ. Βελόπουλος αναφέρθηκε σ' αυτό- ότι έχουμε έμπορους οι οποίοι έχουν

στοκάρει αυτή τη στιγμή, και ενώ ένα εστιατόριο μπορεί ενδεχομένως να επιβιώσει εάν καταφέρουμε να περιορίσουμε και να καλύψουμε τα λειτουργικά του έξοδα, ένας έμπορος ο οποίος δεν θα πουλήσει το στοκ του δεν θα επιβιώσει. Άρα είναι πάρα πολύ σημαντικό το λιανεμπόριο να λειτουργήσει, αλλά να λειτουργήσει με κανόνες. Οι κανόνες αυτοί θα παρουσιαστούν αναλυτικά σε μισή ώρα από τώρα από τον κ. Χαρδαλιά και νομίζω ότι είναι χρέος μας όλοι να στηρίξουμε αυτή την προσπάθεια, η αγορά να ανοίξει, αλλά να ανοίξει με κανόνες, έτσι ώστε να περιορίσουμε, στον βαθμό του εφικτού, -τονίζω και πάλι, κανείς δεν μπορεί να δώσει καμία εγγύηση- μια νέα άνοδο των κρουσμάτων.

Έρχομαι τώρα στα οικονομικά μέτρα. Κι εκεί πάλι είναι ενδιαφέρουσα η σύγκριση μεταξύ των δύο κομμάτων, της Κεντροαριστεράς και της Αριστεράς -αφήνω στην άκρη τον κ. Κουτσούμπα, ο οποίος έχει μια διαφορετική θεωρία- αλλά και κάποιων απόψεων που άκουσα από τον κ. Βαρουφάκη.

Αναφορικά με την επιστρεπτέα προκαταβολή, ο ΣΥΡΙΖΑ λέει «Όλη η επιστρεπτέα, μη επιστρεπτέα» οριζόντια.

Η κυρία Γεννηματά λέει κάτι διαφορετικό, το οποίο το βρίσκω πιο ενδιαφέρον και αυτό είναι το σκεπτικό με το οποίο κινείται και η Κυβέρνηση. Λέει να έχουμε διαβαθμίσεις ως προς το ποσοστό της επιστρεπτέας που δεν θα επιστραφεί, ανάλογα με τη ζημιά που έχει υποστεί η επιχείρηση.

Αυτό μου φαίνεται λογικό και αυτό είναι το σκεπτικό στο οποίο κινείται και η Κυβέρνηση. Δεν είμαι έτοιμος ακόμα αυτή τη στιγμή να κάνω εξαγγελίες για την επιστρεπτέα προκαταβολή. Θα μπορέσουμε να τις κάνουμε, όταν με το καλό κλείσει ο κύκλος αυτής της περιπέτειας και μπορέσουμε να έχουμε μία πλήρη οικονομική εικόνα, ένα πλήρες οικονομικό αποτύπωμα της πραγματικής επίπτωσης στις επιχειρήσεις, με σκοπό πάντα να κρατήσουμε τις επιχειρήσεις ζωντανές, αλλά ταυτόχρονα –και γι’ αυτό και είναι λάθος αυτό το οποίο λέτε, κύριε Τσίπρα- να μην καλλιεργούμε μία κουλτούρα μη πληρωμών.

Το χειρότερο το οποίο μπορεί να συμβεί αυτή τη στιγμή είναι να δημιουργήσουμε την εντύπωση ότι δεν πληρώνει κανείς κανέναν, γιατί θα έρθει το κράτος με έναν μαγικό τρόπο να χαρίσει χρέη και υποχρεώσεις. Αυτό θα ήταν καταστροφή και πρέπει να το αποτρέψουμε. Και οποιαδήποτε ενθάρρυνση προς αυτήν την κατεύθυνση μόνο ζημιά μπορεί να κάνει.

Επαναλαμβάνω για ακόμα μία φορά ότι ευχόμαστε να μην κρατήσει πολύ αυτή η περιπέτεια. Έχω λόγους να πιστεύω ότι μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι ότι μετά τον Απρίλιο τα πράγματα θα αρχίσουν να πηγαίνουν πολύ καλύτερα και γιατί θα μας βοηθήσει ο καιρός, ο ιός αυτός είναι εποχικός, αλλά και διότι σταδιακά –και ελπίζω με μεγάλη ταχύτητα- θα αυξάνουμε το τείχος ανοσίας, το οποίο σημαίνει ότι θα μπορούμε να μην πιέζουμε τόσο πολύ το σύστημα υγείας.

Όμως, ξέρουμε ότι οι επόμενοι τρεις μήνες ακόμα θα είναι δύσκολοι. Και θα είναι δύσκολοι μήνες για την οικονομία. Έχουμε πει πολλές φορές ότι θα σταθούμε δίπλα στις επιχειρήσεις, κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δίπλα στους εργαζόμενους σε αυτήν την πολύ μεγάλη περιπέτεια. Γι' αυτό και επεκτείνουμε την ειδική ρύθμιση για τα ενοίκια για έναν μήνα, γι' αυτό και καλύπτουμε ανέργους με παράταση των επιδομάτων ανεργίας και γι' αυτό και έχουμε προβλέψει στον προϋπολογισμό ένα ξεχωριστό ποσό, ακριβώς για να μπορέσουμε να προστατευθούμε από τις οικονομικές επιπτώσεις.

Όμως, προφανώς είναι ευχή και επιθυμία όλων –και γι' αυτό θα εργαστούμε- αυτό το σταδιακό άνοιγμα να μην οδηγήσει και πάλι σε μία αύξηση των κρουσμάτων. Νομίζω ότι σ' αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να δουλέψουμε όλοι, αλλά τονίζω ότι για να γίνει αυτό, απαιτείται προσοχή από όλους. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι και οι επαγγελματίες στο λιανεμπόριο που θα ανοίξει τη Δευτέρα με πολύ προσμονή, θα τηρήσουν τους κανόνες. Πρέπει όλοι να τηρήσουμε τους κανόνες. Πρέπει και οι πελάτες να τηρήσουν τους κανόνες. Δεν χρειάζεται να πάμε όλοι τη Δευτέρα. Καταλαβαίνετε, νομίζω, αυτονόητα ότι προσπαθούμε να διευρύνουμε και το ωράριο, να κρατήσουμε ανοιχτά τα μαγαζιά και τις Κυριακές για να «σπάσει» ο κόσμος, έτσι ώστε να μην έχουμε φαινόμενα συνωστισμού. Αυτό είναι αυτό το οποίο μας απασχολεί.

Όμως, άκουσα κάτι από τον κ. Τσίπρα το οποίο το βρήκα ενδιαφέρον και επειδή θέλω να κλείσω με έναν τόνο πιο συνθετικό, θα πω κάτι.

Αναφερθήκατε, κύριε Τσίπρα, στα πρόστιμα. Είπατε ότι δεν θέλουμε το πρόστιμο να είναι τιμωρητικό. Κοιτάξτε, ένα πρόστιμο υπάρχει για να τιμωρηθεί κάποιος ο οποίος εν γνώσει του παραβιάζει έναν κανόνα και εν προκειμένω η παραβίαση αυτού του κανόνα έχει επιπτώσεις όχι στον ίδιο, αλλά στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Γι' αυτό και έχουμε πρόστιμα, γι' αυτό έχουμε κανόνες, γι' αυτό και έχουμε ποινές.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Η αρχή της αναλογικότητας...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Πράγματι μπορεί να έχουν μπει και κάποια προστασία σε ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να ξέφυγαν για κάποια λεπτά και να τιμωρήθηκαν με αυτόν τον τρόπο.

Όμως, ως μία ένδειξη καλής θέλησης και εμπιστοσύνης, εγώ είμαι διατεθειμένος να κρατήσω το πρόστιμο στα 300 ευρώ για μία εβδομάδα, για να δούμε πώς θα ανταποκριθούν οι πολίτες, κάνοντας πάλι μία έκκληση ότι ο σκοπός δεν πρέπει ποτέ να είναι κατασταλτικός, αλλά πρέπει να είναι σκοπός συμμόρφωσης για να χτίσουμε μία μεγάλη κοινωνική συμμαχία, αναγνωρίζοντας όμως απόλυτα και από την άλλη ότι υπάρχουν συμπολίτες μας

που, δυστυχώς, επέδειξαν προκλητικότερες συμπεριφορές, οι οποίες δεν μπορούν να μείνουν ατιμώρητες, διότι η προκλητική συμπεριφορά εν προκειμένω δεν αφορά μόνο τον έναν. Αυτό είναι το πρόβλημα αυτής της πανδημίας. Δεν τιμωρούμε τον εαυτό μας. Δεν είναι μία περίπτωση κατά την οποία δεν φοράει κάποιος τη ζώνη του στο αυτοκίνητο και αν δεν τη φορέσει – που κι εκεί ερχόμαστε και του επιβάλλουμε τι πρέπει να κάνει- ο ίδιος θα τιμωρηθεί, ο ίδιος θα υποστεί τη ζημιά, αλλά παρά ταύτα στην πατερναλιστική λογική το κράτος έρχεται και του επιβάλλει αυτό το οποίο ξέρει ότι δεν είναι σωστό.

Εδώ δεν είμαστε σ' αυτήν την περίπτωση. Εδώ είμαστε στην περίπτωση που μία συμπεριφορά η οποία δεν συνάδει με αυτό το οποίο έχουν υποδείξει οι ειδικοί, μπορεί να μην έχει καμία απολύτως επίπτωση για τον ίδιο διότι μπορεί να είναι ασυμπτωματικός, αλλά μπορεί να έχει τραγικές επιπτώσεις για τους γύρω του, για τους συγγενείς του, για ανθρώπους που δεν γνωρίζει. Γι' αυτό, λοιπόν, υπάρχει το πρόστιμο.

Όμως, σε μια κίνηση να στείλουμε το μήνυμα ότι θέλουμε από τους πολίτες τη συμμόρφωση με γνώμονα τη λογική, τη συλλογική ευθύνη και όχι

τον φόβο του προστίμου θα κρατήσουμε το πρόστιμο για τις επόμενες δέκα μέρες εκεί που είναι σήμερα και θα αξιολογήσουμε μετά το τι πρέπει να γίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την τριτολογία του κυρίου Πρωθυπουργού ολοκληρώθηκε η συζήτηση, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.40' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 13.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικός έλεγχος, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ